

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ISBN 975-385-231-2

Baskı: Doyuran Ofset / İstanbul 2.

Basım Eylül 1995

Oda Yayınları San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tünel, Kumbaracı Yokuşu 119 Beyoğlu - İstanbul

Telefon: 252 07 63 - 252 87 53 O Fax: 249 79 62

Aslında Christoffer Beltew olan adı üniversiteye girince Chris Bellew oldu; daha sonraları San Fransisko'nun bohem takımı arasında dolanırken de Kid Bellew'e dönüştü. Sonunda da sadece Alaska-Kid diye anılmaya başlandı. Adında meydana *gelen* bu değişmelerin öyküsü, aynı zamanda onun yaşamının da öyküsüdür. Ama bu öykü, zayıf karakterli, yumuşak huylu bir annesi ve demir gibi sert bir amcası olmasaydı; hele Gillet Bellamy denilen heriften de mektup filan gelmeseydi; herhalde böylesine bir gelişim göstermezdi.

Gillet Bellamy, Paris'ten yolladığı mektupta «Az önce Voge dergisini okudum» diye yazıyordu. «Bizim O'Hara büyük iş başardığı kanısında kuşkusuz. Gel gör ki bence yanlışlığa düşüyor, hem de birkaç bakmadan.» (Bundan sonra da Gulet kalemine veryansın ettiriyor; kendisince monden bir dergi için zorunlu sayılan şeylerin tam bir listesini veriyordu) «Git. onu gör» diyordu. «Bu dediklerimi, kendi uyanlarm-mış gibi bir bir anlat ona. Ama sakın ha, bunların benden kaynaklandığını asla öğrenmesin. Yoksa kalkar, beni hemen Paris muhabiri yapıverir; bu da cıra gibi yandık demektir. Hiç mi hiç işime gelmez; çünkü büyük magazinlere yazı veriyorum ben, - onlar da karşılığında bana adam gibi paralar ödüyorlar. Öncelikle şunu da söylemeyi unutmayasın: Müzik ve sanat eleştirileri yazan bir adamı var ya; can sıkıcı maymunun teki bir herif; hemen dehiesin onu. Bir «ey daha: San Fransisko'nun öteden beri kendine özgü değişik bir edebiyatı olmuştur. Bu bakımdan söy-

le, çabuk tarafından kendisine yüzü yumuşak birini bulsun; şöyle vur ensesine al ağzından lokmasını biri olsun; ama San Fransisko'nun o romantik büyüsunü, o güzelim renk cümbüşünü dile getirebilecek; hem canlı hem uzun öyküler yazabilecek biri olmalı bu bulacağı enayi!»

Kid mektupta verilen öğütlere uyarak, tüm iyi-niyeti ve içtenliğiyle Voge dergisinin yolunu tuttu. Anlattıklarım O'Hara ilgiyle dinledi; sonunda da aynı görüşte olduğunu belirtti. Eleştiriler yazan cansı-kıcı maymuna da derhal yol verdi. Gelgelelim O'Hara, insanları etkilemede kendine özgü yöntemleri olan biriydi; öyle ki, Gillet bile çok uzaklarda, ta Paris'te oturduğu halde, ondan korkardı. O'Hara bir şeyi kafasına koymaya görsün, dostlarından hiçbiri bundan yakasını kurtaramazdı. Öylesine sevimli, öylesine etkileyiciydi ki deme gitsin! Tek kelimeyle karşı konulamaz bir adamdı. Nitekim Kid Bellew daha derginin yönetim odasmdan çıkmadan, yazı işleri müdür yardımcısı olmuş, uygun bir kalem bulununcaya kadar birkaç eleştiri yazmaya söz vermiş, sonunda da haftada bir sürekli yayınlanmak üzere, her biri bin satırlık, hem uzun hem heyecan verici San Fransisko öyküleri yazmakla görevlendirilmiş bulunuyordu... Üstelik de tüm bunlara karşılık tek metelik almayacaktı. Voge dergisinin henüz ödeme yapabilecek durumda olmadığını açık açık söylemişti O'Hara. Ayrıca koskoca San Fransisko'da, böyle öyküleri yazabilecek güçte, tek bir kişi bulunduğu konusunda da inandırıcı bir konuşma yapmıştı... Bu tek kişi de Kid Bellew'den başkası değildi.

Derginin daracık merdivenlerinden aşağıya inerken Kid «Bak şu işe yahu» diye içini çekti; «demek ki şu yüzü yumuşak enayi benmişim.»

Böylece onun O'Hara için ve Voge dergisinin doymak bilmeyen sütunları için kölelik dönemi başladı. Bütün hafta boyunca yazışlarındaki iskemlesinde otu-

ruyor; dergiyi alacaklıların saldırılarına, karşı binbir güçlkle, ama yiğitçe savunuyor; basımevleriyle boğuşuyor ve her hafta çeşitli konularda iki bin beşyüz satır yazıyı döktürüyordu. Ne var ki günler günleri kovalıyor ama işi birazcık olsun hafiflemiyordu. Voge giderek gelişmekteydi. Artık resimli olarak yayımlanıyordu. Gelgelelim resim basma işinin gideri çoktu. Bu yüzden de dergi Kid Bellew'e verilebilecek parayı bir türlü denkleştiremiyordu; yine aynı nedenle yazışları kadrosuna yeni elemanlar almak olanağı da bulamıyordu.

Günlerden bir gün Kid Bellew «İyi bir adam olsa, bu iş yürür gider» diye homurdandı.

«Çok şükür, iyi bir adam var!» diye baylardı O'Hara ve gözlerinde yaşlar tomurcuklandırarak Kid'in elini sıktı. «Sen, yalnız sen destek oldun bana. Kid. Sen olmasaydın, ben çoktan şapa oturmıştım. Biraz daha dişimizi sıktık mı, sevgili oğlum, bundan sonra her şey kolaylaşacaktır.»

«Asla!» diye yakındı Kid. «Yazgımı şimdiden görebiliyorum. Ömrüm boyunca buraya çakılıp kalacağım.»

Aradan birkaç gün geçmişti ki bu işten yakasını kurtarabilmek için bir yol bulduğu izlenimine kapıldı.

O'Hara'nın da yanında bulunduğu bir sırada, bir iskemleye çarpıp tökezleme numarası yaptı. Birkaç dakika sonra yazı masasının bir köşesine tosladı ve masanın üstünde duran kola çanağı el yordamıyla aradı. «Eve geç mi döndün?» diye sordu O'Hara.

Kid gözlerini oğuşturdu; yanıt vermeden önce de korkulu gözlerle ona bir süre baktı.

«Yok, ondan değil., gözlerimde bir şey var., eskisi gibi değil, iyi göremiyorum artık. Sanırım bir şeyler oldu bana.»

Birkaç gün durmadan sağa sola çarptı; tökezleyip durdu; büroda bulunan hemen her şeye tosladı.

Gelgelelim O'Hara'mn yüreğinde en ufak yumuşama olmamıştı.

«Sana bir şey diyeyim mi, Kid» dedi günün birinde. «Bir göz doktoruna gitmelisin artık. Dr. Hass-dapple iyidir, ona git. Çok yetenekli heriftir. Hem cepten bir şey çıkarman da gerekmez. Karşılığında birkaç ilânını basarız, olur gider. Ben kendisiyle konuşurum.»

Ve sözünü tutup Kid'i doktora gönderdi.

Uzun uzadıya bir muayeneden sonra doktor kararını «Gözlerinizde hiçbir şey yok» diye açıkladı. «Hem sizin gözleriniz gerçekten olağanüstü sağlamlıkta... Böylesi göz milyonda bir kişide bile bulunmaz.»

«Ne olur, bundan CHara'ya söz etmeyin» diye yalvardı Kid. «Ve bana bir gözlük reçetesi yazın.»

Bu girişimden elde edilen tek sonuç, O'Hara'mn daha da güleryüzlü olması ve daha ateşli bir coşkuyla derginin kendi başına ayakta durabileceği günün yaklaştığından söz etmesi oldu.

Bereket versin Kid'in geliri vardı. Bu gelir gerçi — başkalarinkiyle karşılaştırılırsa— hayli küçüktü; ama yine de birkaç kulübe üye olmasına ve sanatçılar semtinde başbaşa bir atölye kiralamasına olanak verecek derecede de büyüktü. Voge dergisine yazışları müdür yardımcısı olalı giderleri de önemli ölçüde azalmıştı. Çünkü para harcayacak zaman bulamıyordu. Artık atölyesine uğramıyor; semtin sanatçı takımını da çok eğlenceli geçen, bu yüzden de hayli ün kazanmış akşam yemeklerine davet edemiyordu. Buna karşın yine de meteliğe kurşun atar duruma gelmişti. Çünkü sürekli iflasın eşiğinde duran Voge, yalnızca beynini sömürmekle kalmıyor, cüzdanını da hafifletiyordu. Para alamadıkları için kafası kızan ressamlar çizim yapmayı reddediyor; basımevleri ikide bir dergiyi basmaktan vazgeçiyor; büroda ayakışlerine bakan delikanlı bile ikidebir işi

bırakacağını söylüyordu. Böyle bir aksama olunca da, her seferinde O'Hara, işin çözümlenmesini Kid'e havale ediyor; o da kendisinden bekleneni cüzdanına el atarak yapıyordu.

Exzelsior vapuru Alaska'dan dönüp tüm ülkeyi çığına çeviren Klondik bölgesinde altın bulunduğu haberini getirince Kid, O'Hara'ya —aslında hiç de ciddi olarak düşünmediği— bir öneride bulundu.

«Baksana O'Hara» dedi. «Şimdi altın arayıcılığı çok deliliklere yol açacak, tıpkı 49'un eski güzel günlerindeki gibi. Ne dersin, dergi için ben de katılayım mı buna? Gideri filan düşünme, ben kendi cebimden öderim.»

O'Hara, olmaz dercesine başını salladı.

«Olacak iş değil... Seni yazışlarından ayıramam. Kid. Bize öykülerin çok gerekli. Hem ben bir saat kadar önce Jackson'u gördüm. Yarın Klondik'e hareket ediyor. Bana her hafta mektup ve fotoğraf gönderecek. Ağzından kesin söz alıncaya kadar bırakmadım yakasını, işin güzel yanı, cebimizden tek kuruş çıkmayacak.»

Aynı gün öğleden sonra Kid kulübe geldiğinde, Klondik ile ilgili yeni haberler duydu. Kütüphanede amcasına rastladı.

«Merhaba, sevgili amcacığım» diye selamladıktan sonra kendini maroken koltuklardan birine bırakıp bacaklarını uzattı. «Benimle bir kadeh içer misin?»

Amca, her zamanki gibi alkol derecesi düşük yerli şarapla yetinirken Kid bir kokteyl ısmarladı.

Amca içerlemişti; ayıplayan bakışlarla ilkin kokteyli, ardından da yeğeninin yüzünü gözden geçirdi. Kid, bir fırtınanın yaklaştığını hissediyordu.

«Ne yazık ki .ancak birkaç dakika zamanım var» dedi bir solukta. «Yapılacak bir yığın iş beni bekliyor; ayrıca Ellery'de Keith sergisini de göreceğim; bu konuda yarım sütun yazı yazmam gerekiyor.»

«Ne olmuş sana böyle yahu?» diye sordu amca.
«Betin benzin solmuş. İyice kötölemişsin.»

Kid'in yanıtı yalnızca içini çekmek oldu.

«Gördüğüm kadarıyla seni de gömmek zevkine ereceğim galiba.»

Kid, hüzünlü bir tavırla başını salladı.

«Solucanlarla işim olsun istemem. Benim için yıkım demektir.»

Kid'in amcası John Bellew, 50'li yıllarda, öküz koşulu arabalarıyla bozkırı aşmış, o demir bilekli, bedenleri çelikleşmiş kuşaktandı. O adamların sertliğine hâlâ sahipti ve yeni ülkenin fethi sırasında geçirdiği zorlu çocukluk yılları, kendisini daha da amansız kılmıştı.

Yeğenini şöyle bir süzerek:

«Hiç de uygun bir yaşamın yok Christoffer» dedi.
«Senin hesabına utanç duyuyorum.»

«Çünkü günah çiçekleri vadisinde dolaşıyorum, öyle mi demek istiyorsun?» diye kıkırdadı Kid.

Yaşlı adam omuz silkti. Bir şey demedi.

«Kan bulaşmış perçemlerini sallama, sevgili amcacığım. Ben istedim, kendim dolaştım o çiçekli vadide. Ama her şey bitti çoktan. Artık zaman bulamıyorum böyle şeylere.»

«Peki neden?»

«Aşın yorgunluktan.»

John Bellew inanmayan bir edayla güldü.

«Sahi mi?» Yeniden güldü.

«Biz insanlar çevremizin ürünüyüz» diyerek amcanın bardağını işaret etti Kid, vakurca. «Senin neşen hafif cinsten; hem de tıpkı içkin gibi kekremsi.»

«Aşın yorgunlukmuş, hıh, güleyim bari! Sen ömür boyu, bir defacık olsun, çalışarak tek kuruş kazanmış adam mısın?»

«İnan, çalıştım bu sefer... Ne var ki, elime para geçmedi sadece. Şu anda da haftada 500 dolar kazanıyorum ve dört adamın işini yapıyorum.»

«Satmadığın tablolardan mı kazanıyorsun bu parayı? Yoksa... yoksa... him... yoksa dalevereli bir iş mi bu? Baksana, yüzmeyi becerebilir misin?»

«Bir zamanlar yüzerdim.»

«Peki, at üstünde eğere oturabilir misin?»

«Birkaç kez denedim.»

John Bellew inanmayan bir edayla burun kıvrırdı.

«Babanın» dedi, «babanın seni bu halde, böyle çürüyüşünün en parlak deminde görmemiş olmasına seviniyorum doğrusu. Hey gidi, senin baban tam bir erkekti; her zerresiyle bir erkek. Bilir misin ne demektir bu? Bir erkek... Bugün sağ olsaydı, eminim, eline sopayı alır, seni bütün bu sanatmış, müzikmiş gibi budalalıklardan çekip çıkarırdı.»

«Öyle ya» diye göğüs geçirdi Kid. «Öyle bir çağda yaşıyoruz ki, çürümüş, yozlaşmış...»

Amca konuşmasını biraz öfkeli bir sesle sürdürdü.

«Bu yolla bari bir şeyler başarmış olsaydın, gam yemezdim. O zaman haline katlanır, anlayış göstermeye çalışırdım. Gelgelelim ömrün boyunca, bugüne kadar tek kuruş kazanmadığın gibi, akli başında erkeklerin yaptığı işlerden tekine bile girmiş değilsin.»

«Tablolar, oymalar ve aynalar yaptım» diye karşılık verdi Kid; sesi hiç de amcasının öfkesini yatıştırmak ister bir havada değildi.

«Yaptıklarının tümü üstünkörü işler; dalgacının dikalâsın sen. Tablolar yapmış! Tablo da tablo olsa bari! Delice suluboyalarla duvar resimleri; hepsi de korkulu rüyalarda görülen cinsten acaiplikler. Bugüne kadar doğru dürüst tek bir tablo yaptın mı? Burda, San Fransisko'da, bir defacık olsun böyle bir çalışmaya giriştin mi?»

«Unuttun mu, bir tablom bu kulübün bile tören salonunda asılı değil mi?»

«Tablo mu diyorsun sen ona? Rastgele çiziktiril-miş bir şey; evet, sadece bir şey o! Ya müzik? Senin

o zıpır, sevgili annen, yüzlerce saat ders aldırıldı. Sonunda ola ola dalgacının, avarenin teki oldun. Şimdiye kadar tek bir konsere katılıp beş dolar olsun kazanabildin mi? Ya şarkıların? Ya bestelerin? Çöplük hepsi; bir tanesi bile basılmış değil; yalnızca kendilerine sanatçı diyen, akh bir karış havada, birtakım döküntü heriflerin toplantılarında çalınıp söyleniyor.»

Kid, saygılı bir edayla adamın sözünü. «Bir kitabım yayınlandı» diyerek kesti; «Soneler kitabı, biliyorsun.»

«Bunun için de bir yığın para senin cebinden çıkmadı mı?»

«Topu topu birkaç yüz.»

«Peki, şöyle sonunu getirebildiğin bir işin oldu mu?»

«Bir eserim açikhava sahnesinde oynandı.»

«Ne kazandın bundan?»

«Ün.»

«Eskiden yüzerdin ve ata binmeyi de denemiştin değil mi?» John Bellew, bardağını büyük bir hırsla masanın üstüne koydu. «Yahu, ne biçim adamsın sen? Parlak bir eğitim gördün; ama üniversitedeyken futbol oynamadın. Kürek çekmeyi de öğrenmedin... şeyi de yapmadın...»

«Boks ve kılıç kullanmayı öğrendim ama.»

«En son ne zaman boks yaptın?»

«O zamandan beri yapmış değilim... Ama hep derlerdi ki, zamanı ve durumu ayarlamayı biliyor-muşum... Yalnız beni biraz., biraz şey buluyorlardı...»

«Ne buluyorlardı?»

«Şey, ben biraz., biraz gelgeç hevesliymişim...»

«Tembel desene şuna. Benim babam, yani senin büyükbaban, Isaac Bellew, bir yumrukta bir adamı öldürmüştü; üstelik de 69 yaşındaydı.»

«Kim? Adam mı?»

«Hayır, büyükbaban, anladın mı dalgacı teresi..

Ya sen, sen o yaşa gelince, sivrisinekten başka bir şey öldürebilecek misin acaba?»

«Zaman değişti, amcacığım. Bugün birini öldürdün mü, hapse tıkıyorlar insanı.»

Amcanın dudaklarında soğuk bir gülümseme belirdi.

«Senin baban bir dakika bile uyumadan tam 185 mil at koşturmuş adamdı; bu sırada altında üç tane at çatlattı.»

«Bugün yaşasaydı, pulman koltuklu arabayla gider; borsa haberlerini okurken horuldamaya başladığı.»

Yaşlı adam öfkeden nerdeyse patlayacaktı; gel-gelelim kendini tutup «Kaç yaşındasın sen?» diye sordu.

«Sanırım ben...»

«Biliyorum. 27. Üniversiteyi 22 yaşında bitirdin. Beş yıl boş gezenin boş kalfası oldun; işin gücün türlü haltlar karıştırıp çıtkırıldım züppelik yapmaktı. Bugün için değer ne? Ben senin yaşındayken kıcım da topu topu tek bir don vardı. Sığırlarla ta Ca-lusa'ya gittim. Çelik gibi serttim-, çıplak kayaların üzerine yan gelip uyku çekebiliyordum. Yediğim de kurutulmuş etle ayı jambonuydu. Bugün bile bedensel açıdan senden çok daha güçlü adamım. Sen 83 kilosun. Bugün bir dövüşe kalkışsak, seni yere yıkabilirim, yumrukla da bir güzel pataklayabilirim.»

Kid özür dilercesine «Bir kadeh kokteyl ya da bir bardak çay içmek için, beden gücü bakımından, harika çocuk olmak gerekmez» diye mırıldandı. «Sevgili amcacığım, zamanın değiştiğini görmüyor musun? Ayrıca bir şey daha var; belki de ben doğru biçimde yetiştirilmedim. Benim sevgili, zıpır anacığım...»

John Bellew öfkeden irileşmiş gözlerle bakıyordu.

«Evet, anacığım, az önce dediğin gibi, bana karşı

çok iyiydi. Beni pamukların içine sardı sarmaladı. Ne yapalım, eğer o zamanlar, henüz yeniyetme bir çocukken, senin yaptığın gibi özellikle erkekçe açık-hava seferlerine katılmış olsaydım.. Sahi, kendime hep sormuşumdur, sen niye beni hiç çağırmadın böyle işlere? Sierralar üzerinden Meksika'ya giderken Hal ile Robbie'yi pekâlâ yanma almıştın.»

«Ben senin kendini genç Lord Fauntleroy'dan çok daha kibar biri gibi gördüğünü sanıyordum.»

«Bu da senin yanılgın, sevgili amcacığım.. Ve benim sevgili., him., evet, sevgili anacığımın yanılığısı. Sert erkek olmanın ne demeye geldiğini nerden bilecektim? Hep el bebek, gül bebek ana kuzusuydum. Oymacılık ve buna benzer şeyler yapmaktan başka elimden ne gelirdi? Bugüne kadar terlemeyi öğren-mediysem benim kusurum mu?»

Yaşlı adam, gizlemediği bir içerlemeyle, yeğenini yukardan aşağı bir süzdü. Bir dandini beyin bu hoppaca konuşmasını hoşgörüyü dinleyecek değildi.

«Bak» dedi, «şu anda karar verdim; senin deyişinle, şu özellikle erkekçe açık-hava seferlerinden birine çıkacağım. Seni de katılmaya çağırırsam, ne dersin?»

«Ne yazık ki, çok geç kaldın. Nereye gidiliyor?»

«Hal ile Robert, Klondik'e gitmek istiyorlar; ben de onlara katılacağım; ama niyetim sadece göller bölgesine gidilen geçiti nasıl aşacaklarını görmek; oradan geri döneceğim..»

Sözünü tamamlayamadı; çünkü genç adam yerinden fırlayıp ellerine sarılmıştı.

«Kurtarıcıml!»

John Bellew hemen işkillenmişti. Çünkü öleceği aklına gelir de yeğeninin davetini kabul edeceği asla gelmezdi.

«Ciddi olamazsın» dedi.

«Ne zaman yola çıkıyoruz?»

«Zor bir yolculuk bu be! Bize ayakbağı olursun sen!»

«Yo, yo, olmam! Ben de çalışmak istiyorum. Vo-ge dergisine 'gireli, çalışmanın ne demek olduğunu öğrendim.»

«Herkes bir yıllık yiyeceğini taşımak zorunda. Akın akın insan gelecek; bu üşüşme yüzünden Kızılderili hamallar yük taşımaya yetişemeyecektir. Hal ile Robert donatımlaannı kendileri kızakla çekmek zorunda kalacaklar. Onlarla gitmemin nedeni de bu zaten! Kendilerine yük taşımada yardımcı olmak istiyorum. Eğer ille de geleceksen, aynı şeyi senin de yapman gerekecek.»

«Kafanı yorma bunlarla.»

«Sen kızak çekemezsin.»

«Ne zaman hareket ediyoruz?»

«Yarın.»

Ayrırlırlarken Kid, «Bu işe kalkışmamda, senin verdiğin vaaz, etken oldu sanma sakın» dedi. «Benim şöyle ya da böyle O'Hara'dan uzaklaşmam gerekiyordu... Nereye ve nasıl olursa olsun.»

«Kim bu O'Hara? Bir Japon mu?»

«Hayır, İrlandalı. Gerçek bir köle avcısı; üstelik benim en iyi dostum. Kendileri Voge dergisinin genel yayın müdürüdür; sahibidir ve de her bakımdan bü yük bir despottur. Hayaletler bile onun keyfine göre danseder.»

Aynı akşam Kid Bellew, O'Hara'ya bir pusula yazdı.

«Söz konusu olan yalnızca birkaç haftalık bir izin değil» diyordu. «Bugünden tezi yok, hemen davran; tefrika edilen öykülerimizi birkaç eklemeye bitirebilecek, yumuşak yüzlü, herhangi bir eşek bulmaya bak! Senin için üzülüyorum, eski dostum. Ama sağlık durumum böyle davranmamı zorunlu kılıyordu. Geriye dönersem, eşek gibi çalışmak konusunda iki katı güçlü olabileceğimi garanti ederim sana.»

Kid'in karaya ayak bastığı Dyea'da kıyı boyunca çılgın bir keşmekeş kol gezmekteydi. Binden fazla insanın donatım malzemesi —herbiri birkaç ton ağırlığında kümeler halinde— sahili kaplamış bulunuyordu. Vapurların getirip getirip yığın yığın karaya boşalttığı yiyecek maddeleriyle çeşitli öteberiden oluşan bu korkunç yük kitlesi, şimdi yavaş yavaş Dyea Vadisi yoluyla Chilcoot üzerinden içerilere götürülmeye başlanmıştı. Yükün ilk ağızda taşınması zorunlu yerin uzaklığı 20 milden az değildi; üstelik bu taşıma ancak insan sırtında yapılabilirdi. Kızılderili hamallar, taşıma ücretini yarım kilo basma 5 centten 40 cente çıkardıkları halde, yine de bu işin altından kalkabilecek durumda değildiler. O yüzden de bu yükün büyük bir bölümü sınır geçitlerine ulaştırılmadan kışın gelip bastıracağından kimsenin kuşku kalmamıştı.

Acemi çaylakların içinde en acemisi Kid'di. Yüzlerce öteki çaylak gibi o da, belinde fişeklik, kemerine asılı kocaman bir toplu tabanca taşıyordu. Amcası da yasaların işlemediği o eski günlerin anılarını yeniden yaşadığından, tıpkı Kid gibi donanmıştı. Ne var ki Kid Bellew romantik yaşantıların düşleri peşindeydi. Altın akıntısının şıptısıyla parıltısından büyülenmişti; tüm yaşamı ve tüm eylemleri bir sanatçı gözüyle görüyordu. O yüzden de ne olup bitenleri ciddiye alıyordu, ne de yaşamı. Vapurda söylemiş olduğu gibi, ömrünü buralarda geçirmek niyetinde değildi; onun için sözkonusu olan, yalnızca bir tatil gezisi yapmaktı. Amacını da yine sadece «bir izlenim sahibi olabilmek için» geçitlere şöyle bir göz atmak, sonra da geri dönmek, diye özetliyordu.

Kid, eşyaları karaya çıkarılıncaya kadar kumsalda beklemek isteyen yol arkadaşlarını oldukları yerde bırakıp yalı boyunca ağır ağır yürümeye koyuldu; eski ticaret merkezine kadar gitti. Kendisi gibi bellerine tabanca takmış adamlardan çoğunun, bacakla-

rıru aç aça, pek cakalı tavırlarla yürüdüğünü görüyorsa da, yürüyüşünü bir türlü onlannkine benze-temiyordu. İki metre boyunda, heyula bir Kızılderili geçti yanından; adamın sırtına vurduğunu, normal bir insan taşımaya kalksa, kesinlikle altında kalır, pide gibi yamyassı olurdu. Kid, hamalın peşine takıldı. Derin bir hayranlıkla Kızılderilinin güçlü baldırlarını seyrediyor; sırtındaki çok ağır yüke karşın adamın yürüyüşündeki rahatlığa ve çabukluğa şaşır duruyordu. Kızılderili ticaret merkezine varınca, zarif bir silkinişle yükünü binanın merdivenleri üstüne bırakıverdi. Merkezin önünde bekleyen altın arayıcıları, hayran bakışlarla hamalın çevresini kuşatıverdiler; Kid de onların arasına karıştı. Herkesin ağzında adamın yükünün en azından 60 kilo olduğu sözü dolaşıyordu; bu ağırlık miktarının söylenişinde gıptayla karışık saygılı bir eda vardı. Vay canına, diye geçirdi içinden Kid, bırak taşımayı, böylesi bir ağırlığı yerinden bile kaldıramam ben.

«Hey, ahbap!» dedi. «Bu yükle Linderman Gölü'-ne kadar gidebilir misin?»

Yaptığı işten duyduğu övünçle kasım kasım kasılan Kızılderili, elbette dercesine sırtıttı. «Böyle bir yüke kaç para alırsın?» «Elli dolar!»

Tam o anda Kid'in gözüne merkez binasının kapısında duran genç bir kadın ilişti. Vapurların karaya bıraktığı kadınların çoğunun tersine bu kadının ne kısa etekliği vardı ne de pantolonu. Yolculuğa çıkan herhangi bir kadın gibi giyinmişti. Kid'i şaşırtan, kadının varlığının bu yöreye çok uygun düştüğü duygusunun içinde kabarmasıydı. Nasıl ve nedendir bilemiyordu. Kadın sanki buralara aitti. Üstelik çok da genç, çok da alımlıydı. Değirmi yüzünün parıltılı, aydınlık güzelliği Kid'i büyülemişti adeta; gözlerini kadından ayıramıyordu bir türlü. Böyle bakıp durması o kadar uzun sürdü ki, sonunda kadın ister

İstemez bu bakışı farkedip uzun kirpiklerinin gölgelediği koyu renkli gözlerini genç adamın üzerine çevirdi. Eleştiren soğuk bakışlarıyla onu yukardan aşağıya şöyle bir süzdü. Sonra bakışları Kid'in yüzünden kalçasında sallanan toplu tabancaya kaydı; aynı anda da gözlerinde pek neşeli bir parıltı belirdi. Bakışını yeniden genç adamın gözlerine çevirdi ve Kid bu bakışta düpedüz alay eden bir küçümseme farketti. O anda sanki genç kadın kendisine bir tokat yaptırmışmış gibi bir duyguya kapıldı. Kadın yanibaşında duran bir adama çok rahat bir tavırla dönüp Kid'i gösterdi. Kid, adamın bakışında da aynı küçümseyen edayı farketti.

«Kekakuo» dedi kız.

Ucuz cinsten askılı pantolonu ve orası burası tiftiklenmiş ceketiyile bir serseriye andıran adam, sıkıntılı bir edayla sırttı; aynı anda Kid nedenini bilemediği bir tedirginlikle içinde bir şeylerin yıkıldığı duygusuna kapıldı. Gelgelelim kızla adam birlikte uzaklaşırken, içinden «Her şey bir yana doğrusu güzel kız!» demekten de kendini alamadı. Hele kızın yürüyüşünü seyre koyulunca, bu kez de «aradan bin yıl geçse, yürüyüşünden onu tanıyacağı yargısına vardı.

Kid'in yanibaşında duran birisi, heyecanlı bir sesle «Şu genç bayanla giden adamı görüyor musun?» diye sordu. «Kimdir, bilir misin?»

Kid, bilmiyorum dercesine başını salladı.

«Ona Charibo Charley derler. Bana da demin gösterdiler. Klondik'te şans yüzüne gülmüş. Buranın eskilerinden. On iki yıldır Yukon'daymış. Buraya da az önce gelmiş.»

«Kekakuo ne demek?» diye sordu Kid.

«Senin gibi, benim gibi olan demek.»

«Olabilir; ama ben yine de ne demeye geldiğini bilmiyorum. Anlamı ne bu sözün?»

«Toy, acemi çaylak!»

Kumsala dönerken Kid, hep bu sözü düşünüyor-

du. Böyle güzel bir kızın kendisini toy diye nitelen-dirmesine doğrusu çok bozulmuştu.

Koskoca dengi taşımış olan Kızılderilinin görüntüsü gözünün önünden gitmiyordu. Eşya yığınlarından birinin yanına gitti; niyeti kendi gücünü sınamaktı. Gözüne 50 kiloluk bir un çuvalını kestirdi. Üzerinde iki bacağını yana açarak durduğu çuvalı eğilip omuzuna vurmaya çalıştı. Sırtının pek güçlü olmadığını biliyordu; onun için de ilk denemeyi 50 kilo ağırlıkla yapmanın uygun düşeceğini düşünmüştü. Beş dakika kadar boşu boşuna uğraştıktan sonra okkalı bir küfür savurarak soluk soluğa çuvalın üstüne yığıldı.

Az ötede bir erzak çuvaları yığını üzerinden amcasının kendisine alaylı bakışlarla soğuk soğuk baktığını görünce alnını sildi.

İnsan vücudunu çelikleştirme havarisi «Bak şu Tanrının işine!» diye seslendi. «Nasıl olmuş da bizim soyumuzdan böylesine bir mahallebi çocuğu dünyaya gelmiş? Ben on altı yaşındayken böyle çuvalarla oyun oynardım.»

«Unutuyorsun sevgili amcacığım» diye yanıtladı Kid, «ben senin gibi ayı etiyle beslenmiş değilim.»

«Altmış yaşma da varsam, ben yine böyle çuvalarla oyun oynarım.»

«Şu işin nasıl yapıldığını bana da bir göstersen pek sevineceğim.»

Ve amca gösterdi. 48 yaşındaydı; ama çuvalın üzerine eğildi; sıkıca kavradı; çuvalı tutuş biçimini değiştirip kendisini dengeledi; hızlı bir savuruşla çuvalı omuzuna atıverdi. Sonra da olduğu yerde dimdik durdu.

«Bütün iş püf noktasını bilmekte, evladım, püf noktasını bilmekte... Bir de güçlü bir omurga ister.»

Kid saygıyla şapkasını çıkardı.

«Harikasın amca, gerçekten harikasın! Sence şu püf noktayı ben de öğrenip becerebilir miyim acaba?»

John Bellew omuzlarını silktilti.

«Sen mi? Biz yola koyulmadan, sen çoktan evin yolunu tutmuş olacaksın.»

«Sevgili amcacığım» diyerek içini çekti Kid. «Ev dediğin yerde O'Hara, kükreyen bir aslan gibi bekliyor beni. Çaresiz kalmadıkça, geri dönmem ben.»

Kid'in taşıyıcı olarak ilk menzili yürüyüşü başarı oldu. Şans yüzüne gülmüş, 1200 kilo ağırlığındaki tüm eşyayı Finnegan denilen dörtyol ağzına götürmek üzere Kızılderili hamallar tutmayı becermişti. Ordan öteyeyse tüm yükü kendileri sırtlamak zorunda kaldılar. Günde bir mil yol almak düşüncesin-deydiler... Kâğıt üstünde her şey yeterince kolay görünüyordu. Gelgelelim John Amca'nın kamp yerinde kalıp yemek pişirmesi gerektiğinden, Kid taşıma işine ancak arada bir yardımcı olabilirdi. Gençlerin günde 400 kilo yükü bir mil öteye taşımaları gerekiyordu. Eşyalar eğer 25 kiloluk parçalara bölünürse, bu durumda yüklü olarak 16 mil, yüksüz olarak 15 mil yürünebilirdi. Kid bu rahatlatıcı keşfi yapınca «O zaman, geri dönmemize gerek kalmaz» dedi. Eğer dengi 40 kilo ağırlığında yaparlarsa, günde 19 mil, denkler 50 kiloluk olursa 15 mil yol almaları gerekiyordu.

Fazla yürümeyi sevmem» dedi Kid. «O yüzden her seferinde 50 kilo taşıyacağım.» Amcasının yüzünde inanmadığını vurgulayan bir sırtıma görerek hemen ekledi: «Sizce de doğaldır ki şimdilik ağırdan alacak, yavaş yavaş bu amaca ulaşacağım. Benim gibi bir genç, ilkin işin tüm inceliklerini, püf noktalarını öğrenmelidir. O nedenle ben işe 25 kiloyla başlayacağım.»

Dediğini de yaptı ve yükünü sırtlayıp neşeyle yola koyuldu. İlk konaklama yerinde çuvalını indirip gezinti yaparcasına bir yürüyüşle geri döndü. İş galiba sandığından çok daha kolaydı. Ne var ki bir mil gidiş, bir mil dönüş, toplam iki millik yol, onda-

ki dayanıklılığın ince tabakasını kazıyıvermiş, altındaki mahallemini çocuğunu ortaya çıkarıvermişti. Sırtına vurduğu ikinci denk bu sefer 33 kiloydu. Ne var ki Kid'e çok dana ağırmış gibi geldi. Bu yüzden de yürüyüşü hiç de gezinti yaparcasına olmadı. Eşyalarını taşıyan öteki adamlar gibi, karşısına büyük bir taş ya da bir kütük çıkınca, yükünü düşürmemek için ikide bir yere oturuyordu. Üçüncü dengi sırtına vurduğu zaman artık iyice yorgun düşmüştü. Taşıma kayışını 48 kiloluk bir fasulye çuvalına geçirip yürümeye başladı. Gelgelelim daha yüz adım attı atmadı ki, yere yıkılmak üzere olduğunu hissetti. O yüzden oturup yüzündeki terleri sildi.

«Kısa yol gitmeli, kısa mola vermeli» diye mırıldandı kendi kendine. «İşin püf noktası burda.»

Kimi zaman yüz adım bile gidemiyordu. Yeniden yola koyulmak üzere güç bela ayağa kalktığında da, her defasında fasulye çuvalı belirgin biçimde biraz daha ağırlaşmış oluyordu. Kesik kesik soluyor; vücudunun her yanından ter fişkınyordu. Daha çeyrek mil gitmemiştir ki, yün ceketini çıkarıp bir ağaca astı. Çok geçmeden şapkasını da çıkardı. Yarım mili ardında bıraktığında, bitkinleştiğini açıkça anlamış bulunuyordu.

Ömrü boyunca hiç böylesine ağır, böylesine zorlu iş görmüş değildi; artık pes etmek üzere olduğunun da bilincindeydi. Soluk soluğa yere çömelirken kocaman toplu tabancasıyla ağır fişeklik kemeri gözüne çarptı.

«Şu gereksiz zımbırtı en azından beş kilo» diye homurdanıp kemeri belinden çözdü. Bir ağaca asma zahmetini bile göze alamayıp kemerle tabancayı bir çalılığın içine koydu. Yol üstünde ardı arkası kesilmeyen bir ırmak gibi yanbaşımdan bir ileriye bir geriye akıp giden yük taşıyıcılarına bakınca, öteki acemi çaylakların da tıpkı onun yaptığı gibi tabancalarını attıklarını saptadı.

Yürümesi gereken ve kısa diye nitelendirdiği mesafeler, gittikçe biraz daha kısalıyordu. Yüreğinin ürkütücü biçimde çarpması, kulaklarında sancılı uğultuların çınlaması ve dizlerinde karşı konulmaz bir kesilme duyması, onu yeniden mola vermek zorunda bırakıyordu. Üstelik bu molalar giderek uzuyor, uzuyordu. Bu sırada zihni habire çalışmaktaydı. Sözkonusu olan 28 millik bir taşıma işiydi; bu da günlerce sürecek bir çalışma demektir. Üstelik bu menzil —çevredekilerin dediğine bakılırsa— aşılabilecek yolların en kolay kesimiydi.

Yanlarında oturup biraz sohbet ettiği insanlardan birkaçı «Bu da bir şey mi?» dediler. «Hele bir Chilcott'a varalım, o zaman dört ayak üstü yürümek zorunda kalacaksınız.»

«Chilcott falan yok» diye yanıtladı Kid. «Her halde benim için asla olmayacak. Onca yolu yürüyemem ben; oralara varmadan çoktan çayırların altında küçük yatağımdaya rahat bir uykuya dalmış olurum.»

Yeniden ayağa kalkmak için yapmak zorunda kaldığı zorlu hamle, ardından tökezlenmesi için adamakıllı korkuyla doldurdu. 'Bir an tüm iç organları sanki parça parça olmuş gibi bir duyguya kapıldı. O sırada yanından geçen ve kendisi gibi çuval taşıyan birine:

«Sırtımda bu yükü yere kapaklanacak olursam, işim biter herhalde» dedi.

«Sanmam» diye atıldı adam. «Bu da bir şey mi daha; hele bir Canyon'a varalım, neler göreceksin neler! Köpük köpük akan bir ırmağı, köprü niyetine uzatılmış, altmış ayak boyunda bir çam ağacı gövdesinin üstünden geçmen gerekecek. Korkuluk, parmaklık filan arama. Üstelik ırmağın tam ortasında, ağaç gövdesinin biraz kamburlaştığı yerde de su dizlerine kadar gelecek. Sırtındaki yükü orda yuvarlanacak olursan, taşıma kayışlarından asla kurtulamazsın. Suyun içine gömülür, boğulup gidersin.»

«Manzaranın güzelliğine diyecek yok desene!» diye karşılık verdi Kid. Tam anlamıyla bir tükenişin derin uçurumuna yuvarlanmış gibi konuşmuştu.

«Günde üç-dört kişi boğuluyor» diye sürdürdü. «Birkaç gün önce böyle bir olaya tanık oldum. İsveçli birini sudan çıkardık. Cebinde tam dört bin doları vardı, gıcır gıcır banknot dört bin dolar.»

Kid olanca gücünü zor bela toplayıp yalpalaya yalpalaya yürümeye başlarken:

«Söylediklerin doğrusu pek yüreklendirici» dedi.

Kid ile taşıdığı fasulye çuvalı, yavaş yavaş hareket halinde bir trajediye dönüşüyordu. Kid ister istemez Gemici Sinbad masalını, bu masalda Sinbad'ın sırtına aldığı yaşlı adamı hatırladı. Demek bu iş özellikle erkekçe bir tatil eğlenmesi diye düşündü. Buradaki bu geberesiye çalışmaya kıyasla O'Hara'nın yanındaki kölece çalışma pek hoş, pek rahattı. Şimdi içini dolduran istek, kalkıştığı bu denemeden vazgeçmek, şu lanet çuvalı çalılardan birinin dibine bırakıp, kimseye görünmeden kamp yerine dönmek ve sonra da sessizce bir vapura atlayıp uygar dünyaya dönmekti.

Ne var ki bu isteğini gerçekleştirmedi. Benliğinin derinliklerinde bir yerde, sert bir tel tınlamış ve bir ses tüm öteki sesleri bastırarak öteki adamların yapabildiğini, onun da yapabilmesi gerektiğini yineleyip durmuştu. Taşıma işi Kid için artık gerçek bir kâbusa dönüşmüştü ve yolda yanından geçip giden herkese çektiği acıyı anlatıp yakmıyordu. Taşımaya ara verip dinlenmeye geçtiği zamanlardaysa, çok daha ağır denklemlerin altında yük hayvanları gibi rahat ve emin adımlarla yürüyen kalınkafalı Kızılderilileri seyrediyor; onlara gıpta ediyordu. Bu adamlar hiç mola vermez gibiydiler; belirli bir süreklilik ve düzenle ileriye gidip geri dönüyorlar; bu halleri de Kid'i şaşkınlığa uğratiyordu.

Şimdi bir kenara oturmuş küfürler savurmaktaydı — yürüdüğü sürece küfredebilmek için yeterli havayı bulamıyordu.— Giriştiği denemeyi kesip San Fransisko'ya kaçmak için nefsiyle yaptığı savaş, küfürlerin dozunu artırmaktaydı. Sırtındaki yükü bir millik yolunu henüz tamamlamamıştı ki, küfretmeyi kesip onun yerine hüngür-hüngür ağlamaya başladı. Yanaklarından aşağıya süzülen gözyaşları, bitkinliğin ve aşağılanma duygusunun gözyaşlarıydı. Bir insan, bir adam ne kadar tükenip yıkılabilir-se, o da o kadar tükenip yıkılmıştı. Yükün indirileceği yer görüldüğünde umutsuz bir silkinişle kendini toparlayıp konaklama alanına vardı ve sırtında dengiyle birlikte boylu boyunca yere serildi. Ölme-miştigerçi; ama taşıma kayışlarından kurtulmasını sağlayacak enerjiyi toparlayabilmesi için bir çeyrek saat kadar yattığı yerde kalakaldı. Sonra fenalaştı, öleceği kanısına kapıldı ve tam bu durumdayken Robbie onu buldu. Onun hali de Kid'inkinden pek farklı değildi. Zaten Robbie'nin bu acıklı halidir ki Kid'in kendisini toparlamasına neden oldu.

«Öteki adamların yapabildiğini biz de yapabiliriz» dedi Robbie'ye. Ama bu sözüyle bol keseden atıp atmadığını pek kestiremiyordu.

«Ben henüz yirmi yedi yaşındayım ve erkeğim.» Daha sonraki günlerde yineleyip durduğu söz hep buydu. Buna da gereksinimi vardı. Çünkü hafta sonunda 400 kilo yükünü bir günde bir mil öteye taşımayı başarmıştı, ama bu arada kendi ağırlığından da 7,5 kilo kaybetmişti. Suratı süzülmüş, yanakları çukura kaçmıştı. Tüm takati bedeninden, tüm direnci ruhundan kaybolmuştu. Uzun uzadıya gezinmiyor; bir yerden bir yere ayaklarını sürüyerek güçlkle gidebiliyordu. Yükünü bırakıp kampa geri dö-

nerken sanki sırtında dengi varmış gibi adımlarıyla yeri yoklayarak yürüyordu.

Gerçek bir iş hayvanı olmuştu. Yemek yerken uyukluyor; uykusu da çok derin ve hayvanca oluyor; bu uyku ancak bacaklarındaki kasılmalar onu uyanık tuttuğu ve sızılarından dolayı yüksek sesle bağırarak zorunda kaldığı anlarda kesilebiliyordu. Olanca gövdesi yara bere içindeydi ve sızım sızım sızılıyordu. Cildinde kabarcıklar peyda olmuş; bir türlü de kaybolmak bilmiyorlardı. Tüm bunlara belki dayanabilirdi, yeter ki şu ayaklarındaki korkunç bereler olmasaydı! Bu bereler, gelgit sularının etkisiyle bıçak gibi sivrilmiş Dyea kayalıklarından geçerken oluşmuştu. Sivri kayalarla dolu yol gerçi yalnızca iki mildi, ama düz yolda 38 mile denkti. Kid artık yüzünü günde yalnız bir kez yıkıyordu. Tırnakları parçalanmış, kırılmış, kopmuş her parmağında şeytandır-nakları çıkmıştı. Taşıma kayışlarının sürtünmesinden omuzları ve göğsünün derisi aşınmıştı; bu hali onun. ömründe ilk kez kentlerin sokaklarında umursamazlıkla seyrettiği atları saygı ve anlayışla düşünmesine neden oldu.

İlk günlerde Kid'i tam anlamıyla perişan eden bir sınav da yemek olmuştu. Buralarda giriştiği, hiç alışmadığı nitelikteki bu aşın çalışma, doğal olarak kaynatılacak tencerenin de olağanüstü nitelikte olmasını gerektirirdi. Gelgelelim midesi, bol miktarda domuzyağıyla sindirimi çok güç, kaba, barbutya fasulyeye alışkın değildi. Eh, her öğün bunları yiyince de, kann ağlanandan, sinirden ve zaman zaman açlıktan nerdeyse ölecek hale gelmişti. Bu perişanlık, kıtlıktan çıkmış bir hayvan gibi yemeklere saldırdığı, hatta aç kurt gibi durmadan daha fazla yiyecek istediği o mutlu gün gelinceye kadar sürüp gitti.

Donatılarını Kanyon'un girişinde, dar köprü üzerinden geçirdiklerinde planlanm değiştirdiler. Ge-

çitin öte yakasından gelen söylentiler, Linderman Gölü'nde kayık yapımında kullanılan son ağacın da kesildiği yolundaydı. İki kuzen gereçleri, şerit testereleri, örtüleri, yiyecek maddelerini sırtlarına vurup yola çıkıp, geride kalan tüm malzemenin hamallığını Kid ile amcasına bıraktılar. John Bellew şimdi yemek pişirme işini Kid ile nöbetleşe yapıyordu; böylece her ikisi yanyana yük taşıyabilmekteydiler. Zaman hızla akıp gidiyordu; dağlara ilk kar düşmeye başlamıştı bile. Yaşlı delikanlı 50 kilo yükü, o demirden sırtına vurunca Kid'i bir telaştırdı, ama dişini sıkıp taşıma kayışını elli kiloluk bir denge geçirdi. Rahat olmasına rahat değildi kuşkusuz; ama işin püf noktasını öğrenmişti artık, üstelik vücudu şimdi tüm nanemollalıklardan, tüm fazla yağlardan arınmış, çelikleşmiş; kasları gelişmiş, sertleşmişti. Gözlem yapmayı ve buna göre düşünmeyi de biliyordu artık. Kızılderililerin kafa kayışlarını gördü ve bunlardan bir tane de kendisi için yaptı. Amacı bunu omuz ka-yışlarıyla bağlantılı olarak kullanmaktı. Böylece işi hayli kolaylaştı; öyle ki yavaş yavaş yalnız ağır şeyleri değil, havaleli öteberiyi de denginin üst kısmına koymaya başladı. Bu yolla çok geçmeden taşıma kayışlarıyla elli kilo yükü sırtlamakla kalmayıp ayrıca sekiz-on kilo eşyayı da dengin üstünde, ense köküne koyup götürmek olanağını buldu. Bundan başka bir elinde bir balta ya da kürek, öteki elinde birbiri içine konmuş tencereler taşımaktaydı.

GeLgelelim bunca çabaya karşılık, iş gittikçe daha zorlaşıyordu. Yol kötüleşiyor, yükler ağırlaşıyor ve her geçen gün yağın karın sınan dağlardan biraz daha aşağıya iniyordu. Bu arada yük taşıma parası da hızla altmış sente tırmanıvermişti. Öte yandan kuzenlerden de tek kelime haber alamamışlardı. İşbaşı yapmış, şimdi ağaç kesiyor ve kestiklerini de kayık tahtası yapmak için testereyle biçiyor olmalıydılar. Ne var ki John Bellew yine de yavaş yavaş

kaygılanmaya başlamıştı. Bir grup Kızılderili Linderman Gölü'nden geri dönünce, amca onları durdurup malzemeyi taşıtmaya razı etti. Hamallar yükleri Chil-coot Geçiti'nin tepesine kadar götürmek için yarını kilosu otuz sentten zırnık inmeyip böylece John Am-ca'yı iflasın eşiğine getirdiler.

Gel gör ki yine de götüremedikleri —giysi çuvalları ve çadır bezlerinden oluşan— iki yüz kilo kadar yük çıktı. Bu yüzden yaşlı amca, Kid'i Kızılderililer-le birlikte gönderirken, kendisi eşyayı taşımak için geride kaldı.

Geçidin tepesine ulaşıncı Kid, hamalları geri gönderecek; amcası getirmeye söz verdiği 200 kilo eşyayla gelip kendisine yetişinceye kadar, 1200 kiloluk yükü yavaş yavaş kendisi taşıyacaktı.

Kid, Kızılderililerin yanında yürürken çok zorlanıyordu Chilcoot Geçici'nin tepesine kadar çok **uzun** bir yol sözkonusu olduğu için, uyanıklık etmiş, sırtına yalnız kırk kilo yük almıştı. Kızılderililer de arkalarındaki ağır yükleriyle yürürlerken zorlanmaktaydılar ama yine de yol alışları Kid'in alıştığı tempodan çok daha hızlıydı. Bununla birlikte Kid artık hiçbir şeyden korkmuyordu; çünkü zamanla kendisini Kızılderililere denk yetenekte görececek duruma gelmişti.

İlk çeyrek mili geride bıraktıklarında mola vereceklerini sandı. Fakat Kızılderililer yollarına devam ettiler. O yüzden de Kid, hamalların yanından ayrılmayıp yürüyüş sırasındaki yerini korudu. Yarım mil yürüdükleri zamansa Kid artık tek adım bile atamayacağı kanısına kapıldı; ama dişini sıkıp yürüyüş kolundaki yerini terketmedi. Bir mili tamamladıklarında hâlâ yaşamakta oluşuna şaşmaktan kendini alamadı. Sonra çok tuhaf bir şey oldu. Buna

«ikinci aşama» denilebilirdi: Bir sonraki mil, ilkinden çok daha kolay geldi. Ama üçüncü mil nerdeyse Kid'i öldürecekti. Ağrılardan ve yorgunluktan çıldıracak duruma geldiği halde, yine de gıkı çıkmamıştı. Sonunda artık bir adım daha atacak olursa yere yığılıp kalacağını düşündüğü anda mola verildi. Ne var ki Kızılderililer, öyle beyaz hamalların yaptığı gibi taşıma kayışları sırtlarında dinlenmeye geçmediler; omuz ve baş kayışlarını sıyırıp attılar, yan gelip yattılar, sigaralarını tütürüp yarenliğe koyuldular.

Dinlenmeleri yarım saat sürdü. Yeniden yola koyulduğunda, derin bir tedirginlikle yorgunluktan eser kalmadığını farketti Kid. O andan itibaren yeni parolası «uzun yürüyüş uzun dinlenme» oldu. Chil-coot Geçiti'nin durumu, daha önce ona anlatılanlara tıpatıp uymaktaydı. Gerçekten de insan birçok yerde, dört ayak üstünde tırmanmak ve yerlerde sürünmek zorunda kalıyordu. Ama sulu sepken bir kar fırtınası içinde geçidin tepesine vardıklarında Kid, her şeye karşın hâlâ Kızılderili hamalların arasında sırasını korumaktaydı. Yüreğinin derinliklerinde bir yer, canını dişine takıp böylesine dayandığı, pes etmediği gibi gıkı da çıkmadığı için büyük bir gururla çarpmaktaydı. Bir Kızılderili kadar dayanıklı olabilmek şimdi onun tutkusu haline gelmiş bulunuyordu.

Paralarını verdiği Kızılderililerin uzaklaşmalarını seyrederken ortalık karardı. Fırtına hâlâ sürüyordu ve Kid burada, ağaçlık bölge sınırının bin ayak yukarısında, dağ yamacının tepesinde yapayalnızdı. Vücudunun üst kısmı iyice ıslanmıştı; acıkmıştı, yorgundu ve bir parça ateş, bir fincan sıcak kahve için bir yıllık gelirinin tamamını seve seve verebilirdi. Bunun yerine birkaç tane, soğuk, yumurtalı çörekle yetinmek zorunda kaldı; sonra da katlı duran bir çadırın kıvrımları arasına süzüldü. Uykuya dalmadan

önce John Amca'yı aklından şöyle bir geçirecek kadar zaman buldu; onun daha sonraki günlerde, 200 kilo, o fazla erkek sırtına vurup Chilcoot Geçiti'nin tepe noktasına kadar getirmek için neler yapmak zorunda kalacağını gözünün önüne getirince, garip bir keyifle gülmekten kendini alamadı. Gerçi kendisinin de yarın sabah taşıyacağı bin. kilo yükü vardı; ama onun yolu hep inişti.

Ertesi sabah çadır bezinin altından sürünerek dışarı çıktığında, yorgunluktan orası burası tutulmuş, soğuktan kaskatı kesilmişti. Sonra birkaç soğuk do-muzyağı dilimini gövdeye indirip taşıma kayışlarını elli kiloluk bir yüke doladı ve taşlı yoldan, yokuş aşağı yürümeye koyuldu. Birkaç yüz adım sonra yol, krater gölüne uzanan, ensiz bir buzulun üzerinden geçmekteydi. Bir sürü adam yüklerini buzuldan öteye taşımaya uğraşıyordu.

Kid bütün günü, taşıdıklarını buzulun üst başına yağmakla geçirdi; gelip gittiği yol çok kısa olduğundan, her defasında sırtına 75 kilo yük almaktaydı. Buna kendi de şaşıyordu. İki dolara bir Kızılderili-den üç peksimet aldı, taş gibi katı üç peksimet. Buna bolca domuzyağı katarak kendine çeşit çeşit yemekler hazırladı. Yıkanmadan, soğuktan iliklerine kadar üşüyerek, terden sırsıklam kesilmiş giysileri içinde çadır bezinin altında ikinci gecesini de geçirdi.

Ertesi sabah erkenden buzulun üstüne bir katranlı çadırbezi yaydı; bütün yükünü bunun üzerine koyup bezi çekmeye koyuldu. Buzulun eğilimi dikle-şince, yükü daha hızlı kaymaya başladı; hatta çok geçmeden kendisini geçti. O zaman Kid koca eşya denginin üstüne çıkıp oturdu; böylece bayır aşağıya vız diye sesler çıkararak inmeye başladı.

Yüklerini güçlükle taşımaya uğraşan, belki yüzden fazla adam, Kid'in böyle kayışını görünce, oldukları yerde durup onu seyre koyuldular. Kid, önün-dekileri uyarmak için vahşi çığlıklar atıyor, yoluna

çıkanlar ona bir an önce yer açmak için korkuyla saga sola kaçıyorlardı.

Aşağıda buzulun sona erdiği yerde küçük bir çadır vardı ve Kid bayır aşağı öylesine hızla kayıyordu ki, çadır sanki ona karşı koşuyormuş gibi görünüyordu. Bu yüzden yük taşıyanların izlediği ve sola sapan sağlam yoldan çıkıp yeni düşmüş karların oluşturduğu bir yığının içine daldı. Karlar bir anda buzdan bir buiut gibi çevresini kuşattıysa da aynı zamanda da fren görevi yapıp durmasını sağladı.

Bir ara biraz önceki çadırın yeniden karşısında belirdiğini gördü; ne var ki bu beliriş, kendisinin çadıra doğru uçuşunu farkettiği anda olmuştu. Hâlâ katranlı çadırbezinden taşıtının üstündeki kocaman eşya yığınının üzerinde oturmaktaydı; gelgelelim taşıtı çadırın köşe kazıklarının devirmiş, giriş yerine asılı çadır bezini de parçalamıştı. Tam anlamıyla kendine geldiğinde, çadırın içinde bulunuyordu; üstelik sarhoş gibi ileri geri sallanmaktaydı. Birden buz soğukluğunda bir dumanın içinde genç bir bayanla yüzyüze geldi. Yatağının içinde doğrulmuş, oldukça şaşkın bakışlarla kendisine bakan bu bayan —rastlantının garipliğine bakın— kendisini Dyea'da «acemi çaylak» diye nitelendirmiş olan genç kızın ta kendisiydi.

Kid neşeli bir edayla: «Nasıl kaydım, gördünüz mü?» dedi. «Fırtına gibi...»

Kız ayıplayan gözlerle ona bakıyordu.

Kid durumu açıklamaya kalkıştı:

«Burda böylesi masallardaki uçan halıdan çok daha başka,»

Kız çok soğuk bir tavırla.-

«Acaba şu çuvalı ayaklarımdan çeker misiniz?» dedi.

Kid, kıza bakıp hemen ayağa fırladı.

«Çuval değil.. Benim dirseklerim. Çok affedersiniz.»

Durumunu böylesine düzeltmeye kalkışmasına aldırış bile etmedi kız; Kid'i böyle soğuk karşılaması bir bakıma meydan okuma etkisi yaratıyordu.

«Sobayı devirmeyisiniz doğrusu büyük şans» dedi.

Kid, kızın bakışlarını izleyerek demir bir sobayı ve üzerine konulmuş bir kahve ibriğini farketti; genç bir Kızılderili kız kahvenin başında bekliyordu.

Kid kahve kokusunu içine çekip yeniden kıza döndü.

«Ben bir acemi çaylağım» dedi.

Kızın cansıkmtısını açıkça belli eden bakışı, Kid'e sanki —gülü tarife ne gerek var, üstünüzden akıyor zaten— der gibiydi. Ne var ki Kid de pes etmeye pek niyetli değildi.

«Silahımı da attım» diye ekledi.

Kız şimdi onu tanımıştı; gözlerinde bir şeyler canlamverdi. Dostça bir edayla:

«Buralara kadar gelebileceğinizi doğrusu aklımdan bile geçirmemiştım» dedi.

Kid kahve kokusunu bir defa daha, belirgin bir istekle içine çekti.

«İki elim yanıma gelsin ki., kahve bu!» diye haykırdı.

Olduğu yerde dönüp doğrudan kıza:

«Size küçük parmağımı vereyim; isterseniz kökünden kesip atayım. Ne dilerseniz onu yapayım; ister bir yıl, ister bir gün, ister şu ya da bu kadar süreyle sizin köleniz olayım! Yeter ki surdan, şu ibrikten bana tek bir defacık, fincanların en minnacığıyla kahve verin.»

Kızla karşılıklı kahvelerini içerken Kid adını söyledi ve kızın da adım öğrendi. Joy Gastell'di adı. Onun bu ülkede «eskilerden» olduğunu da öğrendi. Büyük Köle Gölü kıyısında eski bir ticaret merkezinde dünyaya gelmiş, daha çocukken babasıyla birlikte Rocky Dağlarını aşmış Yukon'a gitmişti.

Şimdi de ülkenin içlerine doğru yola çıkmış bu-

lunuyordu. Babasıyla birlikteydi; ancak babası alışveriş için Seattle'de kalmış, sonra da o uğursuz Chanter gemisine binmiş; gemi batınca yardıma giden vapurla yeniden Puget Sund'a getirilmişti.

Kız hâlâ yatağın içinde oturduğundan, sohbeti fazla uzatmadı Kid. Kızın bir fincan daha önerisini kahramanca reddedip 700 kilodan fazla tutan yüküyle birlikte çadırdan dışarı çıktı.

Bu arada birşey şeye ilişkin bilgi de edinmişti; birincisi kızın büyüleyici bir adı ve çok daha büyüleyici bir çift gözü vardı. Ayrıca yaşı da olsa olsa 20, bilemedin 21 ya da 22 idi. Üstelik babası besbelli Fran-sızdı; bu nedenle de kızın enerjik bir iradesi ve göze çarpar derecede ateşli bir mizacı vardı. Öte yandan kızın eğitiminin yalnızca bu ücra bölgenin olanaklarıyla sınırlı kalmadığını anlamıştı.

Yol, buzla kaplı olduklarından kayganlaşmış kayaların üzerinden geçip ağaçlı bölge sınırının üst kesiminde, krater gölünün çevresini dolanarak dağ ge-çitine kadar uzanmaktaydı. Geçitte gelişigüzel kurulmuş kamp yerlerine ve ilk bodur çam ağaçlarına ulaşılıyordu. Eğer Kid, ağır yüküyle gölün çavresini baştan başa dolaşmaya kalkışırsa, günlerce sürecektir, dille anlatılmaz derecede zorlu bir çalışma demektir bu.

Gölde yelken bezinden yapılmış bir kayak vardı. Taşıt olarak kullanılıyor olmalıydı. Bununla iki sefer, topu topu iki saat sürerdi ve iki saat sonra da bir tonluk yüküyle karşı kıyıda olurdu. Gelgelelim cebinde on para yoktu; kayakçı da ton başına 40 dolar istiyordu.

«Ne o dostum, altın mı satıyorsun» dedi kayakçıya ve sonra ekledi: «Ha bak, altın madeni olsun ister miydin sahi?»

«Göster bakalım şu madeni bana!»

«Eğer malzememi karşı yakaya atarsanız, o madeni size satarım. Benimkisi yalnızca bir öneri; illa

de kabul edeceksiniz diye bir şey yok. İşinize gelirse ne âlâ; gelmezse reddedersiniz olur biter. Anlaştık mı?»

Kayıkçı kabul dercesine başını salladı ve Kid adamın yüzüne bakınca yeterince güven uyandırdığını anladı.

«Öyleyse dinleyin: Surdaki şu buzulu görüyorsunuz değil mi? Şimdi bir balta alıp yola çıkın. Bugün çalışırsanız, buzulun doruğundan dibine kadar uzanan çok düzgün bir oluklu yol döşeyebilirsiniz. Ne yapmak istediğimi anlıyor musunuz? Chilcoot - Krater Gölü Birleşik Kızak İşletmesi Anonim Şirketi, vay be! 50 kilo başına rahatça 50 sent isteyebilir; günde de 100 ton yük taşıyabilirsiniz... Ondan sonra yağmur gibi mangiz yağacak ceplerinize.»

İki saat sonra Kid, olanca yüküyle birlikte gölün karşı kıyısında duruyordu. Yaptığı hesaba göre en azından üç gün kazanmıştı. Sonunda John Bellew ona yetiştiği zaman, yine içi buzlu suyla dolmuş bir krater olan «Demir Göl»e doğru bir hayli yol almış bulunuyordu.

Yükü taşımak zorunda oldukları yolun son kesimi, Uzun Göl'den Linderman Gölü'ne kadardı. O da topu topu 3 mil çekiyordu. Gelgelelim yol —yol de-nilebilirse eğer— ilkin bin ayak yüksekliğe tırmanıyor, kaygan kayalardan oluşan bir labirentin içinde dolana dolana aşağıya iniyor, sonra da geniş bir bataklığın ortasından geçiyordu. John Bellew, Kid'in taşıma kayısını elli kiloluk bir yüke sarıp ayağa kalktığını, arkasından yirmi beş kiloluk bir un çuvalım koca dengin üstüne koyduğunu görünce, «Olmaz, olamaz!» diye haykırmaya başladı.

«Haydi sen de davran bakalım, sertlik havarisi!» diye yanıtladı Kid. «Elinden ne geliyorsa şimdi gös-

ter bakalım... Görelim, bakalım şu senin ayı etiyle beslenmen ve tek takım çamaşırın ne işe yarıyormuş!»

Gelgelelim John Bellew, hayır dercesine başını salladı.

«Korkarım yaşlandım ben, Christoffer.»

«Daha kırk sekizindesin. Unutma/benim büyük-babam, yani senin baban, ihtiyar Isaac Bellew, altmış dokuzundayken tek yumrukta bir adamı yere sermişti.»

John Bellew sırtı ve yeğenin taşı gediğine koymasını kahramanca sineye çekti. Ne var ki Kid taşlamasını sürdürüyordu:

«Sevgili amcacığım; şimdi sana söyleyeceklerim çok önemli. Ben tıpkı küçük Lord Fauntleroy gibi büyütüldüm; ama senden fazla yük taşıyabilir, senden daha iyi yol giderim. Hatta bir tutuşta seni yere fırlatabilir ya da yumruklarım ile bir güzel pataklatabilirim.»

John Bellew elini uzatıp kutlamak istercesine «Christofifer, aslanım» dedi. «Haklısın, buna gerçekten inanıyorum. Hatta yine inanıyorum ki, surdaki dengi de sırtına vurabilirsin. Kendini çok iyi geliştirmişsin, aslanım; doğrusu bu kadarını beklemiyordum.»

Yolun bu son kesiminde Kid, günde dört kez gidip geldi. Yani dağlara tırmanıp günde yirmi dört mil yol yürüdü. Bu yürüyüşün on iki milini sırtında yetmiş beş kilo yük ile yaptı Gururlu ve yorgundu; ama tam formundaydı. Yiyor ve uyuyordu. Ömrü boyunca ne böylesine yemek yemiş ne de böylesine uyumuştı. Yolculuklarının son noktası görününce bayağı hüznünlendi.

Bir sorun onu halâ tedirgin ediyordu. Gerçi elli kilo yükü bir hamlede sırtına vurmaya; hem de bu işi boynunu kırmadan becermeyi öğrenmişti. Ama dengin üstüne koyduğu fazladan yirmi beş kilo yük-

le birlikte yuvarlanacak olursa, bir yerlerini kıracağından da emindi. Bataklıktan geçen tüm yollarda, sırtlarında yükleri binlerce insan gide gele, kısa zamanda derin çukurlar oluşmuştu. Bu yüzden de durmadan yeni yollar bulmak gerekiyordu. Böyle bir yeni yolu ararken Kid, yirmi beş kiloluk fazladan yük ile ilgili sorunu çözümlemek fırsatını buldu.

Ayaklarının altındaki yumuşak, ıslak zemin birden gevşeyivermesiyle sendeleyerek Kid yüzükoyun yere kapaklandı. Yirmi beş kiloluk yük bastırıp yüzünün çamura gömülmesine neden oldu; ama bu arada boynunu kırmadan ensesinden kaydı. Kid sırtındaki elli kiloluk yük ile, elleri ve dizleri üstünde doğrulmayı başardı. Fakat hepsi o kadar. Bir kolu omuzuna kadar çamura gömülüp çenesi çamurun içine girdi. Kolunu güçbela dışarı çekmeyi başarmıştı ki, bu kez öteki kolu omuzuna kadar battı. Bu durumda taşıma kayışını çözmesi olanaksızdı; öte yandan sırtında elli kilo taşırken ayağa kalkmayı da düşünemezdi. Elleri ve dizleri üstünde un çuvalının durduğu yere kadar sürünmeyi denemek istediye de az sonra önce bir kolu, ardından da öbür kolu çamurun içine gömüldü. Bir adım bile ilerlemeden gücünü boş yere tüketmekteydi. Böyle zorlu debelenmesiyle bataklığın otla kaplı üst yüzeyini öylesine bozup parçalamıştı ki, yavaş yavaş, tam ağzıyla burnunun önünde, çamurlu sulardan bir birikinti oluşmaya başlamıştı. Bu da çok tehlikeli olabilecek bir durumdu.

Arkasındaki yükün altında kalması için sırtüstü yatmaya çalıştı. Elde ettiği tek başarı, iki kolunun birden aynı anda bataklığa gömülmesi ve bataklık suyuyla boğulmanın, şöyle bir an için de olsa, tadına bakması oldu.

Dille anlatılmaz bir sabır göstererek yavaş yavaş önce bir kolunu, arkasından öbür kolunu çamurdan çıkarıp ikisini birden zeminin üzerinde ileriye doğru uzattı; böylece çenesini korumuş oluyordu. Sonra da

imdat çağırmaya başladı. Çok geçmeden derin çamurun içinde şapırtılar çıkaran ayak sesleri işitti; arka tarafından birisi ona yaklaşıyordu.

«Elini uzat. arkadaş!» diye seslendi. «Ya da bir ip veya ona benzer bir şey at!» Bir kadm sesiydi bu ve Kid bu sesi hemen tanıdı.

«Şu kayışların tokasını açarsanız, ayağa kalkabilirim» dedi.

Elli kilo ağırlık ıslak bir şapırtıyla çamurun içine devrildi ve Kid. yavaşça ayaklarının üstünde durmayı başardı.

Bayan Gastell onun çamura bulanmış yüzünü görünce «Başın adamakıllı beadaymış» dedi gülerek.

«Hiç de değil Benim en sevdiğim idmandır bu. Siz de bir yol denemelisiniz. Özellikle göğüs kasları ve belkemiği için birebirdir.»

Yüzünü silip hızlı bir hareketle elindeki çamuru yere silkti. Genç kız onu tanıyınca «Aman Tanm!» diye bağırdı. «Bu., bu Bay.. Bay Alaska Kid!»

«Tam zamanında yardıma, koştüğünüz için size candan teşekkür ederim. Bana böyle hoş bir ad taktığınız için de. Böylece şimdi ikinci kez vaftiz edilmiş oldum. Bundan sonra hep Alaska Kid diye çağrılmamı isteyeceğim. Hem söylenişi hoş, hem de uğursuz hiçbir yanı yok.»

Konuşmasına ara verdi. Sonra yüzünü ve sesini bir anda öfke bürüdü.

«Biliyor musunuz şimdi ne yapmam gerek benim?» dedi. «Evlenmeli, bir sürü çocuk yetiştirmeli, akşamları çoluk çocuğu başıma toplayıp onlara Chil-coot yollarında çektiğim acılan ve yoksullukları anlatmalıyım. Bunları anlattıktan sonra çocuklarım eğer ağlaşmazlarsa.. tekrar ediyorum eğer ağlaşmazlarsa, onları bir güzel pataklamalıyım.»

Şimdi Kuzey Kutbu kışı hızlı adımlarla yaklaşıyordu. Kış boyunca yerde kalacak olan kar, daha şimdiden altı parmak yüksekliği bulmuştu ve rüzgâr tutmayan yerlerdeki sular, şiddetli fırtınalara karşın buz tutmuştu. John Bellew ile Kid, yüklerin kayığa yerleştirilmesinde iki yeğene yardım etmek için, böyle bir fırtınanın bir ara dinmesinden yararlandıklarında akşamın geç saatiydi. İş bitince kıyıda durup yeğenlerin gölde, kar tipisi içinde kayboluşlarını seyrettiler.

«Şimdi» dedi John Bellew, «geceyi uyuyarak geçirir; sabah erkenden yola çıkarız. Eğer fırtına geçi-tin yukarı kesiminde yolumuzdan alıkoymazsa, yarın akşam Dyea'ya varabiliriz. Şans yüzümüze güler de hemen bir vapur bulursak, bir haftada San Fransisko'da oluruz.»

Kid dalgın bir tavırla:

«Tatilinden memnun kaldın mı?» diye sordu. Linderman Gölü kıyısındaki konaklama yerleri, bu son igece pek acıklı bir görünümdeydi. İki yeğen, işe yarayan ne varsa hemen hepsini, bu arada cadın da alıp götürmüşlerdi. Başlarının üstüne gerdikleri, orası burası hayli örselenmiş bir çadırbezi parçası, onları ancak yağın kardan koruyordu; o da kısmen. Akşam yemeğini, açıkta yaktıkları ateşin üzerine oturtulmuş, çarpık çurpuk bir tencerede pişirdiler. Elllerinde topu topu bir çift battaniyeyle birkaç pişirimlik yiyecek kalmıştı.

Kayığın yola çıktığı andan itibaren garip bir huzursuzluk, bir dalgınlık çökmüştü Kid'e. Amcası bu durumu farketmiş; ama artık ağır çalışmalar sona erdiği için olsa gerek diye düşünmüştü.

Birkaç dakika sonra Kid, kayıklarını yapmak ya da yüklemek için toplaşmış bulunan; ama şu sıra fırtınadan korunma yollarını aramaktan başka bir iş yapmayan altın arayıcıların çadırlarının oluşturduğu köye doğru uzaklaştı. Saatlerce orda kaldı. Geri dö-

nüp battaniyesinin altına girdiği zamansa John Bel-lew, çoktan uykuya dalmış bulunuyordu.

Kid battaniyesinin altından çıkıp da, ayağında sadece çorapları olduğu halde ateş yakmaya giriştiğinde puslu, fırtınalı bir sabah bağlıyordu. Yaptığı ilk iş, gevsemeleri için donmuş çizmelerini ateşin yanına koymak oldu. Sonra kahve pişirdi, domuz yağı kızarttı. Yine de soğuk ve rahatsız bir kahvaltıydı yaptıkları. Kahvaltı bitince ikisi de battanilerini topladılar.

John Bellew, Chilcoot üzerinden dönüş yoluna yönelince. Kid elini uzatıp «Allahaismarladık, sevgili amcacığım» dedi.

John Bellew olduğu yerde donakaldı-, şaşkınlığından okkalı bir küfür savurdu.

«Niyetin ne senin?»

Kid, belli belirsiz bir el hareketiyle fırtınanın kırbaçlarını şaklattığı gölün üzerinden kuzeyi gösterdi.

«Bunca yol geldikten sonra dönmenin ne anlamı var?» diye sordu. «Hem artık ayı etine de alıştım. Seve seve yerim. Onun için de basıp gideceğim.»

«iyi ama meteliğe kurşun atıyorsun» diye karşı çıktı John Bellew, «donatımın da yok senin.»

«iş buldum. Hele bir bak şöyle şu yeğenine. Şimdi işi var yeğeninin. Kibar bir bayın yanında ücretli işe ıgirdi. 150 dolar aylık alacak; bedava yemesi - içmesi de cabası. Bu gördüğün yeğenin, iki çıtkırıldım züppeyle Dawson'a gidiyor. Bu sayın bayların yanında bir başka aylıkçı daha var. Kamp aşçılığı, kayıkçılık ve her iş için hizmetkârlık yapacağım.»

John Bellew şaşkınlıktan hâlâ kendini toparlayamamıştı. «Anlamıyorum yahu» diye Kekeledi.

«Diyorlar ki Yukon Vadisi'nde sürüyle koca aylar dolaşıyormuş» diye ekledi Kid. «Ne yaparsın, benim de şu anda yalnızca bir kat çamaşırım var; canım da ayı etini çok çekiyor; hepsi bu işte.»

Kid, rüzgara karşı boğuşarak kıyıya doğru güçlkle yürürken, fırtına hemen hemen aralıksız sürmekteydi. Seherin kül reniği aydınlığında birkaç adamın yarım düzine kadar kayığa malzeme yüklemeye çabaladıklarını gördü. Yükladıkları de Chilcoot üzerinden taşınarak getirilmiş çok değerli donatım eş-yasıydı. Kayıklar gemi yapımından anlamayan kimselerin elinden çıkma hantal teknelerdi. Bu tekneleri yakındaki ağaçlan kesip gövdelerin kabuklarını sıyırmak, sonra da hızardan geçirmekle hazırladıkları kaba keresteleri kullanarak yapmışlardı. Yüklmesi yeni biten bir kayak yola çıkmaya hazır duruma gelmişti; Kid neler olacağını seyretmek için durup bekledi.

Gölün üzerinde elverişli görünen rüzgâr, burda, özellikle kıyıya doğru esiyor ve çamurlu sığlığın sularını çalkalayarak kirli serpintileri sahile fıskırıyordu. Yola çıkacak olan kayığın adamları, ayaklarında yüksek konçlu, lastik çizmeler, suyun içinde bata çıka iki kez tekneyi daha derine doğru itmeye çalıştılar. İki seferinde de hantal davranışlarla kayığın içine atladılar. Ama kürekleri kullanmayı pek bilmediklerinden, kayak yeniden kıyıya sürüklendi ve karaya oturdu. Kid teknenin yanlarında oluşan köpüklerin bir an içinde buza dönüştüğünü gördü. Yine de üçüncü kez girişilen deneme, kısmen başarıyla sonuçlandı. Tekneye en son anda atlayan iki adamın ikisi de karınlarına kadar sırsıklam olmuştu; ama kayak şimdi ilerliyordu. Adamlar ağır kürekleri beceriksizce çekiyor; yavaş yavaş kıyidan uzaklaşmayı başanyorlardı.

Az sonra yatak çarşaflarının birbirine eklenmesinden meydana getirilmiş bir yelkeni açtılar. Gel-gelelim ansızın esen sert rüzgâr, yelkeni yırtıverdi ve kayak bir kez daha kıyıya sürüklendi.

Kid kendT kendine gülererek yoluna devam etti. Belki de bu gördükleri az sonra onun da başına -gelecekti; zira o da —kibar bir bayın hizmetinde aylıklı görevli olarak yeni rolünde— birkaç saat içinde benzeri bir kayığa binip aynı kıyıdan yolculuğa çıkmak zorundaydı.

Çevrede umutsuzluğun verdiği güçle çalışılmaktaydı, çünkü kış buzlanıyla birlikte kapıya dayanmıştı. Onun için de her şey donmadan önce, büyük göller zincirini boydan boya geçmeyi başarıp başaramayacakları tam anlamıyla bir kumardı. Durum böyleyken Kid, patronları Sprague ile Stine'in tepedeki çadırına geldiğinde, ortalıkta ne bir çalışma belirtisi vardı ne de herhangi bir çaba belirtisi.

Ateşin başında, bir çadır bezini siper yapmış, kısa boylu, iri yapılı bir adam oturuyor, paket kâğıdından sarma sigara -'çiyordu. Kid'i görünce:

«Merhaba» dedi. «Siz Bay Sprague'nun yeni adamısınız herhalde.»

Kid doğrularcasına başını eğmişti; ama karşısındakinin bu «bay» ve «adam» kelimelerini özellikle kasten vurguladığı duygusuna kapıldı. Ayrıca adamın gözlerini kırıştırmasında bir şeyler sezdirmek isteyen bir eda bulunduğu kanısına vardı.

«Eh, ben de Doktor Stine'nin adamıyım» diye devam etti yabancı. «Hepsi topu topu beş ayak ve iki parmak boyum var. Adım da Kurz. Jack Kurz'un kısaltılmışı; kimi zaman «kırk kapının mandalı» da derler bana.»

Kid elini uzattı adama.

«Sen de ayı etiyle mi büyütüldün?» diye sordu.

«Hiç kuşkun olmasın. Hatırladığım kadarıyla ilk kahvaltımnda manda sütü de vardı. Hele geç otur şuraya, rahatına bak. Patronlar henüz yatak keyfin-deler.

Kid kahvaltı yapmış olduğu halde, çadır bezinin ardına geçip ikinci bir kahvaltıyı da üç katı bir iş-

tahla gövdeye indirdi. Bedenini tepeden tırnağa temizlemiş olan ağır çalışmalar, ona bir kurdun midesiyle açlığını da armağan etmişti. Ne olursa olsun, ne kadar olursa olsun yiyebiliyor ve bu sırada yenilenleri sindirmek ya da sindirmemek diye bir sorunun varlığından bile haberi olmuyordu. Kurzla yaptığı bu kahvaltı sırasında adamın konuşkanlığının yanı sıra karamsar bir kişilikte olduğunu anlamış; ondan her iki patron hakkında yalnızca hayli şaşırtıcı bazı bilgiler değil, aynı zamanda girişimlerine ilişkin kaygı verici birkaç kehanet de öğrenmişti. Thomas Stanley Sprague, mesleğinin henüz acemisi bir maden mühendisiydi ve bir milyonerin oğluydu. Doktor Adolf Stine de varlıklı bir ailenin çocuğuydu. Böyle zengin iki babanın yardımıyla bu gençler, giriştikleri Klondike serüvenini parasal açıdan ayakta tutacak bir şirket kurmayı başarmışlardı.

«Her işi hep para gücüyle yaptılar» diye açıkladı Kurz. «Dyea'da karaya çıktıklarında taşıma ücreti yarım kilo başına 70 sentti; ama ortalıkta tek Kızılderili yoktu. Orda Oregon'lu bir şirket vardı; gerçek maden işçileri; bunların şansları yaver gitmiş, bir dizi Kızılderiliyi 70 cente toplamışlardı. Kızılderili hamallar taşıma kayışlarını yüklere takacakları sırada —donatımın tamamı da 1500 kilo tutuyordu— evet, tam bu sırada Sprague ile Stine geldiler. Hamallara 80, arkasından 90 sent önerdiler; bir dolara çıktıklarında Kızılderililer yaptıkları anlaşmaya boş verip maden işçilerinin 1500 kilosunu ortada bırakıverdiler. Sprague ile Stine, böylece işi başarmış oluyorlardı, ama bu başarının keyfi onlara tam 3000 dolara patladı. Oregon'lu adamlansa bugün hâlâ kıyıda bekliyorlar. Ancak gelecek yıl yola çıkabilecekler. Ah, evet, bunlar bir çift canavar; senin patron da öyle, benimki de! Parayı har vurup harman savurmak bunlarda; başka insanları çiğneyip geçmek bunlarda. Örneğin Linderman'a geldiklerinde ne yaptılar biliyor

musun? Burada birkaç dülgel vardı; bir kayığı yapıyorlardı. San Fransisko'dan bir şirketle 600 dolara anlaşmış, çalışıyorlardı. Sprague ile Süne onlara yuvarlak hesap bir binlik önerince adamlar hemen anlaşmayı falan unuttular. Kayığın görünüşüne diyecek yoktu; gelgelelim öteki şirket bu yüzden yıkıldı. Şimdi onların donatımı burada yatıyor; ne var ki bu yükü taşıyacak kayık yok. Yolculuğa devam etmek için gelecek yılı beklemek zorundalar... İşte böyle dostum, bir fincan kahve daha alsana. Sana şu kadarını söyleyeyim ki, her ne pahasına Klondik'e gitmeyi kafaya koymuş olmasaydım, bu canavarlarla hiçbir ilişki kurmak istemezdim. Bunlarda insanlıktan eser yok. Varsa yoksa çıkarları! Para getireceğine inansalar, analarının kefenini bile satarlar. Sözleşme falan imzaladın mı bari?»

«Söz vermişlerdi...» diye başlayacak oldu Kid.

«Söz ha, tamam» diye 'Kid'in konuşmasını kesti Kurz. «Bu yalnızca senin sözün; senin ona verdiğin sözdür, o kadar. Eh, ne diyelim, hayırlı olsun! Sahi yahu, adın ne senin, arkadaş?»

«Bana Kid diyebilirsin, Alaska KM.»

«Güzel, demek Kid. Bak, yapmış olduğun bu sözlü anlaşmadan başın çok ağrıyacak, bilesin. Bu adamlardan her şey beklenir. Kulak ver de, biraz anlatayım. Yapılacak iş etrafa para saçmaksa, bunu çok iyi becerirler; ama çalışma sözkonusuysa oralı olmazlar. Sabahleyin de yataktan kolay çıkmazlar. Oysa bizim bir saat önce eşyaları yükleyip yola koyulmamız gerekirdi. Bu lanet olasıca ağır işlerin hepsini yapacak olan yalnızca sen ve ben, biz ikimiziz. Az sonra kahve diye böğürmelerini duyacaksın. Yataklarından seslenirler tabii ve bunlar yetişkin, koca adamlardır. Baksana, su üstünde yelken kullanmaktan anlar mısın? Ben eski bir sığır yetiştiricisi ve altın arayıcısıyım; gelgelelim suyun üstünde acemi çay-

lağın tekiyim; patronların da bu işten hiç çıktıkları yok. Sen neler biliyorsun bakalım?»

«Bir bok bildiğim yok» diye yanıtladı Kid; o sırada sert bir rüzgâr esintisi karları havalandırdığı için çadırbezinin altına iyice sindi. «Çocukluğumdan bu yana kayığa binmiş adam değilim; ama bence bu işi de öğreneceğiz.»

Çadır bezinin bir parçası koparak uçtu-, Kid'in ensesine de okkalı bir kar parçası düştü.

«İşte, başladık bile öğrenmeye» diye homurdandı yüzünü ekşiterek.

«Elbette öğrenebiliriz. El kadar bebekler öğreniyor da Ama bire beş bahse girerim ki, biz bugün buradan gidemeyeceğiz.»

Bir ses, çadırın içinden «Kahve!» diye haykırdığında saat sekizdi; iki girişimci iş adamının ortaya çıkmalarından önceyse dokuz oluverdi.

«Dinleyin» dedi Sprague; yirmi beş yaşlarında, kırmızı yanaklı, gürbüz, genç bir adamdı. «Yola çıkmanın tam zamanı, Kurz. Siz ve...» Bu sözle soran bir tavırla Kid'e baktı...» Geçen akşam adınızı tam anlayamamıştım.»

«Kid.»

«Güzel. Kurz, siz ve Bay Kid, hemen kayığı yüklemeye başlayın.»

«Sadece Kid. «Bay» sözcüğünü rahatça atabilirsiniz.»

Sprague olur dercesine başını salladı ve çadırların arasına dalıp gözden kayboldu. Soluk benizli, zayıf bir genç olan Doktor S tıne de onu izledi.

Kurz çok şeyler anlatan gözlerle arkalarından baktı.

«Birbuçuk tondan fazla yük ve bu baylar ellerini bile sürmüyorlar.»

Kid iyimser bir edayla: «Herhalde biz de iş yapalım diye para alıyoruz. Hemen başlasak iyi olacak.»

1500 kilo yükü, yüz adım öteye, sırtta götürmek

zorunda kalmanın hiç de eğlenceli bir yanı yoktu. Üstelik fırtına ortalığı kasıp kavurduğu, her ikisi de ağır lastik çizmelerle, dizboyu kara bata çıka yürümek zorunda kaldığı için yorgunluktan bitip tükenmişlerdi. Arkasından da çadırı yıkmak ve kamp gereçlerini denk yapmak zorunda kaldılar. Şimdi iş, bunca öteberiyi kayığın içine istif etmeye kalmıştı. Her parça eşyanın konulmasında kayık bir parça daha suya gömüldüğü için. Kid ile Kurz da her seferinde kayığı biraz daha suyun daha derin kesimine doğru itmek, böylece kendileri de biraz daha suyun içine batmak zorunda kalıyorlardı. Saat ikiye doğru yüklemeyi bitirdiler; Kid iki defa kahvaltı yapmış olmasına karşın açlıktan içi kazınmaya başlamıştı. Kurz'un durumu da onunkinden farklı değildi; tencereleri, tavaları kanştıra karıştırm sonunda büyük bir konserve kutusu buldu. Kutuda koca bir parça tütsülenmiş domuz yağıyla pişmiş soğuk fasulye vardı. Gelgelelim uzun saplı kaşıkları yalnızca butane olduğundan, kaşığı sırayla kutuya daldırmaya koyuldular.

Kid ömründe bu kadar lezzetli, tadını bu kadar nefis bulduğu bir şey yemediğinden kesinlikle emindi.

İki lokma arasında:

«Hey, koca Tanrım!» diye mırıldandı, «bu yolculuktaki gibi iştahım hiç olmamıştı.»

Bu keyifli uğraşlarına dalmış oldukları bir sırada Sprague ile Süne göründüler.

«Ne diye bekliyoruz?» diye homurdandı Sprague. «Burdan bir türlü gidemeyecek miyiz biz yahu?»

O anda yemek sırası Kurz'daydı-, kaşığı kutuya daldırdı, sonra da Kid'e uzattı. Kutuyu dibine kadar kakımadan ikisinden de tek kelime çıkmadı.

Kurz elinin tersiyle ağzını silerken:

«Biz hiçbir iş yapmadık tabii» dedi. «En ufak bir çalışmamız bile olmadı. Sizler de bir şey yememişi-

nizdir kuşkusuz. Ah, çok özür dilerim; gerçekten çok İhmalciyim ben.»

«Yok, yok» diye kesip attı Stine. «Yedik biz, bir başka çadırdaki arkadaşlarla yedik.»

«Ben de öyle düşünmüştüm.»

«Şimdi hazırsınız sanırım» dedi Sprague. «Yola çıkabiliriz herhalde.»

«Kayık işte surda» diye yanıtladı Kurz. «Yüklenmesi bitti. Ama bununla nasıl yola çıkacağız, hiç düşündünüz mü?»

«İçine atlayıp kıyıdan uzaklaşırız. Haydi gelin.»

Hepsi birden suyun içine girdiler. Patronlar kayığa binerken Kid ile Kurz, tekneyi itmeye başladılar. Dalgalar yüksek konuçlu çizmelerinin üst kenarına kadar gelince, onlar da kayığa atladılar. Ancak patronlar küreklere ellerini bile sürmediklerinden, kayık gerisin geri sürüklenip karaya oturuverdi. Aynı manevrayı belki on kez yineledilerse de hiçbir işe yaramadı. Yorulduklarıyla kaldılar.

Kurz umudunu yitirip kayığın burnuna oturdu; ağzına iri bir parça çiğneme tütünü atıp tüm evreni içinde bulundukları sefilliğe tanık olmaya çağırdı. Bu sırada Kid kayığın içinde biriken suyu boşaltmaya uğraşıyor; iki patron da aralarında hiç de dostça olmayan tavırlarla tartışıyorlardı. Sonunda Sprague: «Eğer hepiniz emirlerime uyarsanız, ben bu kayığı yüzdürürüm» dedi.

Sprague iyi bir plan düşünmüştü; ama kayığı yüzdürüp içine tırmanıncaya kadar da belinden aşağısı sırsıklam olmuştu. Kayık yeniden karaya oturunca:

«Kampa geri dönüp ateş yakalım» dedi. «Üşüyorum.»

«Sudan da korkulur mu?» diye ayıpladı Stine. «Başkaları pekâlâ yola çıktılar bugün; senden de çok daha fazla ıslanmışlardı. Bakın, bu iş nasıl yapılmış, bir de ben göstereyim şimdi size.»

Bu sefer sırsıklam, kesilip dişleri zangırdarken, hemen bir ateş yakılmasını isteyen o oldu.

Sprague alay edercesine:

«Birkaç serpinti bu canım, lafını bile etmeye değmez» diye bağırdı. Onun da dişleri zmgırdıyordu. «Haydi devam ediyoruz!»

«Kurz, bir bak bakalım giysi torbam nereye tıklmış? Sonra da ateş yak!» diye emir verdi S tine.

«Sakın buna yeltenme!» diye bağırdı Sprague.

Kurz, bir ona bir öbürüne baktı, yere tükürdü; ama yerinden kımlıdamadı.

«O benim adamım, sanırsam emirlerime uyması gerekir» yanıtını verdi Stine. «■Kurz, benim torbamı karaya çıkar!»

Kurz emre uyarken, Sprague soğuktan titreyerek kayıkta kaldı. Kid, herhangi bir emir almadığı için sakince oturmaktaydı. Bir an *için olsun* dinlenebildiğinden dolayı durumdan hoşnuttu.

«Parçalanan sandal yüzemez» diye mırıldandı kendi kendine.

«Ne demek istiyorsun?» diye diklendi Sprague.

«Kendi kendime konuşuyorum» yanıtını verdi Kiel. «Öteden beri sevdiğim bir alışkanlıktır bu.»

Patronu sert bir bakışla onu süzüp somurtmasını sürdürdü. Gelgelelim birkaç dakika sonra pes etti:

«Benim torbamı da ara, Kid» dedi. «Ateş yakmaya da yardım et. Yarın sabah erkenden yola çıkarız.»

Ertesi gün fırtına hâlâ sürüyordu. Linderman Gölü aslında suyla dolmuş, dar bir boğazdı. Dağlardan aşağı bu çukura esen rüzgâr çok düzensizdi. Kah şiddetli vurucu darbeler halinde esiyor, kâh yumu-şayıp tatlı bir melteme dönüşüyordu.

Herkes yeniden harekete hazır olunca Kid .-«İşi bana bırakırsanız, sanırım başarırım» dedi.

«Sen bu işten ne anlarsın bel!» diye bir çıkış yaptı Sprague.

«Evet, hiçbir şey anlamam» deyip yeniden yerine oturdu Kid.

Kid para karşılığında ilk kez çalışmaktaydı-, ama başkasının emrinde bulunmanın kurallarını öğrenmek için en iyi yola girmiş bulunuyordu. Kıyıdan uzaklaşmak için girişilen boş çabalara uysalca ve iyi niyetle katıldı.

Sonunda Sprague yan yakını, yarı sızlanırca «Peki, nasıl yapacaksın bu işi?» diye sordu.

«Sakin sakın oturup fırtınanın bir ara dinmesini bekler; sonra da kayığı var gücümüzle iteriz.»

Kid'in düşüncesi bu kadar basitti; ama aklına gelen ilk buluş da buydu. Nitekim onun bu yöntemini deneyince, daha ilk seferde başarıya ulaştılar. Sonra da bir örtüyü yelken diye direğe çekip gölün üstünde kaymaya başladılar. Stine ile Sprague bir anda keyiflenmişlerdi. Karamsarlığına karşın Kurz, neşeli görünüyordu. Kid ise soruna bütünüyle yakından ilgi duyuyor, bu da keyfinin biraz daha kaçmasına yol açıyordu. Sprague bir çeyrek saat kadar dümen kolunu tutup kaptan pozları takındıktan sonra yoruldu; gelip yerine geçmesi için Kid'e bakmaya başladı; Kid de gelip dümeni ondan devraldı.

Sprague kendisini mazur göstermek istercesine:

«Kollarım kopacak gibi oldu, meğer ne kadar ağırmış!» dedi.

«Siz hiç ayı eti yemediniz değil mi?» diye sordu Kid nazikçe.

«Bana baksana, ne demek istiyorsun sen?»

«Hiç canım, hiç., sadece sordum işte.»

Ama Kid, iki patronun arkasında oturan Kurz'un-nüktedeki derin anlamı kavradığını gösteren zekice-sırıtsısını yakalayiverdi.

Linderman Gölü'nü geçerlerken dümende hep Kid" durdu; bu işte öylesine yatkinlik gösterdi ki, para-

lan ne kadar çoksa, çalışmaya hevesleri de o kadar az olan iki genç adam, kendisine oybirliğiyle dümenci adını taktılar. Bu durumdan Kurz da az memnun değildi hani! Kayıkla ilgili çalışmayı seve seve arkaik daşına devrederken, kendisi de gönüllü olarak yemek pişirme işini üstlendi. Linderman Gölü ile Bennet Gölü arasında, donatımın sırtta taşınması gereken bir araziyle karşılaştılar. Yükün büyük bölümünü boşalttılar. Sonra da kayık, yatağı ensiz, ama akıntının çok kuvvetli olduğu ırmakta akıntı aşağı koyverildi. Böylece de Kid, sulara ve kayıklara ilişkin bilgisini önemli ölçüde geliştirmek olanağını buldu. Gelgelelim, iş, donatımı taşımaya gelince, Sprague ile Stine sessizce ortadan kayboluverdüler; böylece ikr adam olanca eşyayı yeni yükleme yerine kadar götürmek için, analarından emdikleri burunlarından gelerek iki gün boyunca ter döktüler. Buna benzer durumları daha sonra da pek çok kez yaşayacaklardı. Kid ile Kurz yorgunluktan ölecek duruma gelinceye kadar çalışırken, efendileri ve patronları onlara sürekli baskı yapıyor, üstelik bir de kendilerine hizmet etmelerini istiyorlardı.

Ne var ki Kuzey Kutup bölgesinin amansız kışı giderek yaklaşmaktaydı ve pekala önlenebilecek türlü türlü gecikmeler durmadan birbirini izliyordu. Rüzgârlı Kol'dan geçerlerken Stine, ansızın aklına esmiş olacak ki, dümeni Kid'in elinden aldı; gelgelelim daha bir saat geçmeden kayığı fırtınanın dövdüğü kayalık sahile bindirip ağır hasara uğratmayı başardı.

Kayığın onarımı onlara iki güne patladı. Sabahleyin yeniden yola çıkmak üzere kıyıya geldiklerinde, kayığın burnuna ve kıçına, odun kömürü kullanılarak, kocaman harflerle pek tatsız bir sözcüğün yazılmış olduğunu gördüler: Kekakuo.

Kayığa takılmış bulunan bu muzipçe ad, Kid'in pek hoşuna gitmişti; üstelik durumlarına olağanüs- tü derecede uygun düşen bir addı bu.

Stine bu sözü canice diye nitelendirip Kurz'u suçlayınca :

«Fakat bir dakika beni dinleyin» diye atıldı Kurz. «Yazıları okumasına okurum; darda kalırsam hecelemeyi de beceririm; hatta Kekakuo sözünün acemi çaylak demeye geldiğini de bilirim; ama benim eğitimim, yazması böylesine zor bir lafı yazabilecek kadar engin değildir.»

Girişimci patronların kınayıcı bakışları bu kez Kid'e yöneldi. Kid ise hiç oralı olmadığı gibi, son gece Kurz'un kendisine bu sözün nasıl yazıldığını sorduğundan sözetmeyi de gerekli görmedi.

O gün, bir süre sonra, Kurz, Kid'e açıldı:

«Benim bu sözüm de senin şu —ayı eti yedin mi— sorun kadar kötüydü.»

Kid güldü. Giderek kendinde yeni yetenekler keşfederken, her iki patronundan biraz daha çok soğuyordu. Aslında bu duygusuna öfke denilemezdi —oysa ilk günlerde duyduğu bal gibi öfkeydi— bu duygu şimdilerde antipati gibi bir şeydi. Kendi eliyle ayı eti pişirmişti; tadını da çok beğenmişti. Oysa bu ikisi ona böyle bir eti asla yememesi gerektiğini kanıtlamaya kalkışmışlardı. Kendisini bu herifler gibi yaratmamış olduğu için Tanrı'ya gönülden şükrediyordu. Onlara karşı içinde kabaran antipati, nerdeyse nefretin sınırına gelmişti. Tembelliklerine, artık çaresiz yeteneksizliklerine içerlediği kadar içerlemiyordu. İçinde bir yerlerde, yaşlı Isaac Bellew ve aynı soyadını taşıyıp da kendilerini çelikleştirmiş tüm öteki insanlar, yaşama biçimleriyle sanki etkilerini sürdürmek istiyor gibiydiler.

Günlerden bir gün, yine her zaman olduğu gibi yola çıkmaları ertelenince Kid:

«Baksana Kurz» dedi. «Biliyor musun, bu ikisi ayı etinden hoşlanmıyor. En iyisi kafalarına birer kürek indirip bunları ırmağa atalım diyorum.»

«Al benden de o kadar» diye atıldı Kurz. «Bun-

lar aslında et yiyici filan da değil; düpedüz balık yiyici. Hem hiç kuşkun olmasın, kokuşmuşlar da.»

Sonunda 'hızlı akıntılar bölgesine ulaştılar. Önce Kutu Kanyon sonra da birkaç mil akıntı aşağıdaki «Kır At» geçilecekti. Kutu denilen kanyon adına tıpatıp uygun bir yerdi. İçine bir kez girildi mi, bir daha çıkılmayacakmış gibi görünen bir kutuyu andıran gerçek bir kapandı. Yeniden dışarı çıkılmak istenirse, dip tarafına ulaşılması gerekiyordu. Oraya kadarsa iki tarafta dimdik yalçın kayalar yükselmekteydi. Irmağın şimdiye kadar aktığı yatak iyice daralıyor; uğultular çıkararak ileriye atılıyor ve bu loş çukurda öylesine delice bir hızla akıyordu ki, sular tam ortada, yanlardaki kaya duvarları yalayan su düzeyinden rahatça iki buçuk metre daha yüksek bir sırt halinde kabanyordu. Üstelik, üzerinde halka halka kıvrılan, fakat ileri geri gitmeksizin hep yerinde kalan, zorlu, iri dalgalar da cabasıydı. Bu kanyondan korkulmaktaydı; çünkü içinden geçmek isteyen birçok altın arayıcıdan ölüm gümrüğü almıştı.

Kid ile yanındakiler kanyonun yukarı kıyısında durdular; burada korkuyla bekleyen bir sürü başka kayık da vardı. Koşulları yerinde ve yakından gözden geçirmek için yaya olarak yola devam ettiler. Kanyonun kıyısına kadar sürüne sürüne sokulup aşağıda burgaçlar yapa yapa akan suya baktılar. Spra-gue dehşet içinde geri çekildi:

«Aman Tanrım'. Bir yüzücünün aşağıda en küçük. bile şansı olamaz.»

Kurz dirseğiyle Kid'i hafifçe dürterek fısıldadı r

«Seninkinde şafak attı. Bire elli bahse girerim, yola devamdan vazgeçecektir.»

Kid, suların uğultusundan onun ne dediğini işite» memişti. Yolculuğun başından bu yana, karşılaştığı aksilikleri ve direnmeleri incelemeye çalışmıştı. Şimdiyse aşağıda köpüre köpüre akan suya baktığında

kazandığı geçici izlenim, ona bir meydan okuma gibi gelmişti.

«Şu yükseltinin üstünden atlayıp geçmek zorundayız» dedi. Üzerine takılıp kalırsak, suyun basıncı bizi duvarlara fırlatır.»

«O zaman da başımıza ne geldiğini asla öğrenelemez» diye atıldı Kurz. «Yüzebilir misin, Kid?»

«Eğer şurada, aşağıda işler ters giderse, yüzmeye falan hiç yeltenm.9yelim daha iyi.»

«Ben de aynı şeyi söylüyorum» dedi hüzünlü bir ses; onların yanıbaşında durmuş, gözlerini kanyondan ayırmayan bir yabancıydı bu. «Buradan geçebilmeyi çok isterdim.»

«Buradan geçmek şansı vardır, bu şansı harcamam ben» yanıtını verdi Kid.

Gerçek düşüncesi de buydu; böyle demekle aslında adamı yüreklendirmek de istemişti. Kayığın yanma dönmek üzere davrandı.

«Deneyecek misiniz?» diye sordu adam.

Kid evet dercesine başını salladı.

«Benim de böyle bir cesaretim olsun isterdim» diye içini çekti adam. «Birkaç saatten beri buradayım. Aşağıya baktıkça korkum daha çok artıyor. Ömrümde kayıkla falan hiç uğraşmadım,- üstelik yanımda yalnızca karımla yeniyetme bir delikanlı olan yeğenim var. Eğer buradan sağ salım geçerseniz, benim kayığımı da kanyondan geçirir misiniz?»

Kid, yanıt vermekte kararsız görünen Kurz'a baktı. Onu olumlu yönde etkilemek amacıyla: «Yanında karısı varmış» dedi. Arkadaşının vereceği karar konusunda yanılmamıştı.

Nitekim Kurz: -Elbette» dedi. «**Demin duraksa**-dım; çünkü düşünüyordum. Bu işi neden yapmak zorunda olduğumuzu gösterecek bir gerekçe bulunduğunu biliyordum.»

Yeniden yola çıkmaya hazırlandılar; ama Spra-gue ile S tine yerlerinden bile kıvıldamadılar.

Sprague, Kid'in arkasından:

«Başarılı yolculuklar!» diye bağırdı. «Ben., ben..» bir an duraksadı, «ben burada kalacak ve başınıza neler geleceğini seyredeceğim.»

«Kayıta üç kişi gerekli; biri dümende, ikisi kürekte olmalı» dedi Kid sakince,

Sprague, Stine'e bir bakış fırlattı.

«Rüyamda bile görmek istemem» diye atıldı Sti-ne. «Eğer Bay Sprague gitmeye korkuyorsa, ben ne diye, ne diye kendimi ateşe atayım ki?»

«Kim korkuyormuş?» diye öfkeyle sordu Sprague.

Stine de ona aynı tonda karşılık verdi. Adamları onları bırakıp gittiklerinde ikisi hâlâ var güçleriyle birbirlerine laf yetiştirmeye çalışmaktaydılar.

«Onlar olmadan da başarırız» dedi Kid. «Sen başa geçip bir kürek al; ben de dümene geçeyim. Yapacağın tek şey, kayığı dosdoğru düz tutmak. Bir kez yola çıktık mı, ne dersem diyeyim artık beni işitemez olacaksın. Onun için sen yalnız işine bak; kayığı hep düz tutmaya çalış, yeter.»

Kayığı yüzdürüp ırmağın ortasına, hızlı akıntının içine soktular. Kanyondan gittikçe gürleş3n bir uğultu sesi geliyordu. Irmak kanyonun ağzına kadar olan kesimde erimiş cam gibi durgundu. Bu sayede Kurz ağzına bir parça tütün atmak fırsatını buldu. Sonra küreğini suya daldırdı. Kayık hemen yükseltiyi kaplayan girdaplı dalgaların içine sıçradı. Dar vadide, yüksek kaya duvarlarda gümbürdeyerek yankılanan gürültü öylesine güçlüydü ki, başka hiçbir ses işitilmiyordu. Soluklan kesilir gibi oldu; uçuşan köpüklü serpintiler hızla yüzlerine çarpmaktaydı, öyle anlar oluyordu ki, Kid kayığın burnunda bulunan arkadaşını bile göremiyordu. Gelgelelim tüm bu serüven yalnızca iki dakika sürdü; ama bu kısacık zaman içinde dalgalı yükseltinin sırtı üstünde üç çeyrek millik bir yolu da aşivermişlerdi.

Bir kazaya uğramadan tehlikeli bölgeyi geçince.

kayığı kanyonun ilerisindeki sakin suda kendi haline bıraktılar.

Geçiş sırasında tükürmeyi unutmuş olan Kurz, kendini ağzını dolduran tütün suyundan kurtarıp suya okkalı bir tükürük savurdu.

«İşte ben buna ayı eti derim!» diye haykırdı. Keyfine diyecek yoktu. «Gerçek ayı eti! Bilir misin Kid, pek bir kusurumuz da olmadı hani, öyle değil mi? Laf aramızda, sana bir şey diyeyim, mi, yola çıkmadan önce Rocky Dağlarının beri yakasında, miskin, pısırik, yüreksiz bir insandım. Ama şimdi ayı etini ben de yedim artık. Haydi şimdi, gidip öteki kayığı da geçirelim.»

Geriye yayan dönerlerken, onların vahşi yolculuklarını yukardan seyretmiş olan patronlarına rastladılar.

«Bak hele» dedi Kurz. «Bizim balık yiyciler geliyor. Rüzgar altında kalsak daha iyi olmaz mı?»

Adı Breck olan yabancının kayığını kanyondan geçirince, karısıyla da tanıştılar. İnce uzun boylu, genç kız görünümünde bir kadındı; gözleri minnettarlık yaşlarıyla dolmuştu. Breck de Kid'in eline elli dolar tutuşturmaya kalkıştı; ama parayı vermedi. Bu sefer şansını Kurz'da denemek istedi.

«Bana bak yabancı» dedi Kurz parayı reddederken, «ben buraya yerin altından altın toplamaya geldim, meslektaşlarımdan cebinden para çekmeye değil.»

Breck kayığında bir şeyler aradıktan sonra ortaya bir şişe viski çıkardı. Kurz şişeyi almak için elini uzatırken, birden geri çekti. Hayır dercesine başını sallayıp «Önümüzde şu lanet olasıca «Kır At» var daha» dedi, «orasının bu «Kutu» dan çok daha belalı bir yer olduğunu söylüyorlar. Onun için bence şimdi kafa çekmeye falan kalkışmasam daha iyi olacak.»

Akıntı aşağı birkaç mil yol aldıktan sonra yeniden kıyıya yanaştılar. Dördü birlikte yürüyüp tehlikeli denilen suyu görmeye gittiler. Irmak burada gürültülü iventiler oluşturuyor ve bir kayalık dizisi yüzünden sağ tarafa kıvrılıyordu. Koca ırmağın tüm su kütlesi, keskin bir kıvrım içinde, daracık bir geçitten akmak zorunda kalıyordu; öyle ki akıntı baş-döndürücü bir niza ulaşıyor ve ırmak beyaz köpükleri dehşet verici bir görünümle gökyüzüne savrulan heybetli dalgalarla kaynıyordu. İşte burası «Kır At» in o korkulan «Yele»siydi ve burada çok daha zengin bir ölüm hasadı vardı. Yelenin, bir tarafında akıntı, kısmen yukarı çekilen, kısmen aşağı itilen bir tirbuşonu andırırmaktaydı. Yelenin öteki tarafındaysa kocaman bir girdap vardı. Buradan geçip gidebilmek için sürekli yelenin üstünde kalmak gerekiyordu. Kurz suya baktı baktı, sonunda: «Bu cenazeyi kaldırmanın yanında «Kutu Kanyon» u geçmek pazar gezmesi» dedi.

Orada durmuş sulan seyredelerken, bir kayık hızlı akıntıların birincisine girdi. Büyük bir tekneydi; boyu en azından 30 kulaçtı,- birkaç ton da malzeme taşıyordu; içinde altı adam vardı. Kayık, Yele'ye ulaşmadan önce dalgaların içinde bir kaybolup bir görünüyordu. Arasına çevresini köpükler ve su serpintileri' kuşatıyor, o zaman da temelli görünmez oluyordu.

Kurz, Kid'e yandan uzun uzadıya baktıktan sonra •

«Gerçekten vınlar gibi gidiyor» dedi. «Ama daha en berbat yere varabilmiş değil. Şimdi küreklere asılmaklar. Şimdi de tam ortadalar... aman Tanırım!., kayık gitti be! Yok, yok, yine göründü...»

Çok büyük olduğu halde tekne, yine de dalgaların tepesindeki köpük burgaçlarının arkasında zaman zaman kayboluyordu. Şimdiyse Yele'nin üstüne

gelmişti. Kabaran bir dalga tarafından yukarı savrulup tüm heybetiye göründü.

Kid, büyük bir hayretle kayığın boydan boya dibinin, arka taraftan olduğu gibi ortaya çıktığını gördü.

Bir an —belki de saniyenin yansı kadar bir zaman— kayık havada uçtu. içindeki adamlar hiçbir şey yapmaksızın yerlerinde oturuyorlardı; yalnızca kış üstündeki adam dümen kolunu sımsıkı tutmaktaydı. Tekne daha sonra dalga çukurunun içine dalıp seyredenlerin gözlerinden bir saniye kadar kayboldu. Ardından üç kez havaya sıçradı, üçünde de yeniden dalgalara gömüldü. Sonra da kıyıdakiler, kayığın Yele'den dışarı kayıp burnunu anaforun içine nasıl daldırdığını gördüler. Dümendeki adam bunu engellemeye çalıştıysa da boşuna; olanca ağırlığıyla dümen koluna asıldı. Ama daha sonra girdaba teslim olup kalnızca kayığı dönüp duran suların yörüngesinde tutma yollarını aradı.

Girdabın çevresinde üç kez döndüler, her defasında Kid ile Kurz'un durduğu kayalığa o kadar yakın düştüler ki, ikisi de kolayca kayığın içine atlayabilirdi. Dümenci kızıl sakallı bir adamdı, onlara eliyle işaret etti. Kayık girdaptan ancak yeniden Yele'nin içine girerse kurtulabilirdi. Son kez yörüngede dönerken gerçekten de Yele'den içeri daldı. Fakat ne yazık ki bu dalış, en yukarı kenara doğru verev-lemeaine oldu. Anaforun korkunç çevrintisi önünde dümenci, korkusundan kayığı doğru rotasına getirmeyi beceremedi. Sonunda bunu yapmaya davran-dıysa da, iş işten geçmişti. Büyük kayık kâh yukarı havaya savrularak, kâh aşağı dalgaların içine gömülerek yükseltinin öte yakasında, tirbuşonun boğazından içeri girmek üzere, «Yele»yi baştan sona geçti. Akıntı aşağı birkaç yüz ayak sonra sandıklar, kutular ve eşya denklere su yüzüne çıkmaya başladı. Arkasından büyük kayığın omurgası ve adamların başları meydana çıktı. Bunlardan ikisi, aşağı taraftaki

sakin suda, kıyıya ulaşmayı başardı. Kalanları sürüklenip gittiler. Şiddetli akıntı kayığın enkazını ve tüm yükünü alıp götürdü; az sonra her şey gözden kaybolmuştu.

Bir dakika, çok uzun süren bir dakika boyunca kimseden ses çıkmadı. Sonra ilk söze başlayan Kurz oldu:

«Haydi» dedi, «hemen yola çıkabiliriz. Burada fazla kalırsam, ayaklarımı üşüteceğim.»

«Ama bu pek patırtılı bir yolculuk olacak» diyerek sırttı Kid.

«Senin birinci yolculuğun da böyle değil miydi?» diye atıldı Kurz. Sonra da patronlara dönüp «Geliyor musunuz?» diye sordu.

Herhalde ırmağın boğuk gürleyişinden olacak, bu davet işitilmedi.

Kurz ile Kid; bir ayak boyu karlara bata çıka kayıklarına döndüler. Tekne hızlı akıntının başladığı yerde durmaktaydı. Hemen kıyıdan açıldılar. Bu sırada Kid'in kafasında iki düşünce belirginleşmişti. Birincisi, arkadaşı Kurz dört dörtlük bir adamdı —Bu olguyu saptaması ona şevk veriyordu.— İkincisi, —bu da aynı şekilde şevk verici bir dürtüydü— yaşlı Isaac Bellew ve aynı soyadını taşıyan tüm ötekiler, Batı'ya göç ederken, buna benzer şeyleri yapmışlardı. Onların yaptıklarını, ben de yapabilirim sonucuna vardı. Onları güçlü ve dayanıklı yapmış olan, ayı etiydi, sert ayı eti. Fakat şunu da biliyordu ki —hem eskisine oranla çok daha iyi biliyordu— yalnızca kendileri sert olan erkekler, böyle bir eti yiyebilirlerdi. «Yelenin üstüne gelince sıkı durmaya bak!» diye seslendi Kurz ona. Sonra da kayak gittikçe hızlanan ırmağın içinde kaymaya başlayıp da birinci akıntının içine dalınca eline bir kürek aldı. Kid, tam zamanı dercesine başını salladı; sonra da var gücüyle tüm ağırlığını dümen koluna verip kayığı Yele'nin üstüne sıçramaya hazır duruma getirdi.

Birkaç dakika sonra yan yarıya suya gömülmüş halde, Kır At'ın aşağı kesimindeki sakin suda, kıyıya yakın bir yerde durmaktaydılar. Kurz bir ağız dolusu tütün suyunu ırmağa tükürüp Kid'in elini sıkta-, bir yandan da:

«Ayı eti! Ayı eti!» diye bağırdı. «Çiğ de yeriz, canlı da!»

Yukarı çıktıklarında Breck'e rastladılar, —karısı onlardan biraz ötede duruyordu.— Kid adamın elini sıkı.

«Korkarım» dedi, «sizin tekne dayanamaz buna. Hem bizimkinden daha küçük, hem de daha kolay alabora olabilir.»

Adam cebinden bir tomar para çıkardı.

«İkinize yüzer dolar veririm, yeter ki teknemi şu «At» tan geçirin.»

Kid, Kır At'ın köpüklü «Yele» sine şöyle bir baktı. Kuzeyde buralarda uzun süren külrengi grup çoktan başlamıştı. Hava soğumaktaydı. Tüm doğa yavaş yavaş yabanıl ve ıssız bir görünüm almaktaydı.

«Sorun para değil» dedi Kurz. «Biz senin paranı almayız. Elimizi bile sürmek istemeyiz. Ama arkadaşım kayıklardan anlıyor ve eğer teknенizin güvenli olmadığını söylüyorsa, ne dediğini biliyordur elbette.»

Kid, bu sözleri onaylarcasına başını eğdi. Tam o anda bakışları Bayan Breck'e takıldı. Gözlerini ona dikmişti. Kid, bir kadının gözlerinde ilk kez bir yalvarış görmekte olduğunu hissetti. Kurz da Kid'in bakışını izleyince, onun gördüğünü gördü. İki arkadaş kararsızca birbirlerine baktılar; ama bir şey söylemediler. Sonra ikisi de aynı karara varmış olarak başlarını haydi dercesine sallayıp ırmağın hızlandığı noktaya giden yola yürüdüler. Henüz yüz adım gitmemişlerdi ki. Sprague ile Süne karşılarına çıktı.

«Nereye gidiyorsunuz?» diye sordu Sprague.

«öteki kayığı «At» tan geçireceğiz» dedi Kurz.

«Hayır, yapamazsınız bunu. Ortalık kararmaya başladı biletsiz kamp yerimizi hazırlamanız gerekir.»

Kid'in o anda duyduğu antipati öylesine güçlüydü ki, ağzından tek söz çıkaramadı.

«Adamın yanında karısı var» dedi Kurz.

«Bize ne, bu onun sorunu!» diye atıldı Stine.

«Aynı zamanda benim ve Kid'in de sorunu» karşılığını verdi Kurz.

«Sizi menederim bundan!» diye bağırd Sprague haşin bir sesle «Bak Kid, bir adım daha atarsan, kovarım seni!»

«Ben de seni, Kurz» dedi Stine.

«Bizi kovarsanız, kendi belanızı kendiniz bulursunuz» yanıtını verdi Kurz. «Söyleyin bakalım, şu boktan kayığınızı nasıl götüreceksiniz, ha! Yatağınıza kahvenizi kim getirecek? Tırnaklarınıza manikürü kim yapacak? Haydi yürü, Kid! Bunlar bizi kova-mazlar. Hem bizim sözleşmemiz var. Bizi kovarlarsa, vermek zorunda kalacakları erzakla rahat rahat kışı çıkarırız.»

Breck'in kayığını ırmağa itip suyun ilk kaba dalgalı kısmına daha yeni varmışlardı ki, dalgalar küpeştenin üzerinden aşmaya başladı. Bunlar hele küçük dalgalardı; ama ardından neler geleceğini yeterince göstermekteydiler. Kurz küreğini eline alırken geriye doğru alaylı bir bakış fırlattı. O anda Kid, yüzme bilmeyen ve suya yuvarlanırsa, hiçbir kurtuluş şansı bulunmayan arkadaşına bakarken yüreğinden sıcak bir şeylerin akar gibi olduğunu hissetti.

Akıntı gittikçe vahşileşmiş, köpükler sıçratmaya başlamıştı. Akşamın giderek koyulaşan alaca karanlığında, önünde parıltılar saçan «Yele»yi ve deli ırmağın kıvrılan yolunu gördü Kid. Dümeni bu görüntünün içine kıvırdı ve kayık doğruca «Yele'nin ortasına dalınca, içinde sıcacık bir rahatlama duydu. Gelgelelim az sonra köpüklü serpintiler yağmuru baş-

ladı. Kayık önce yukarı havaya savruldu, ardından inip suyun içine gömüldü. Ne var ki Kid'in tüm bunları görecektir gözü kalmamıştı. Bildiği tek şey, olanca ağırlığıyla dümen koluna asıldığı ve amcasının orada olup kendisini görebilmesini istediğiydi. Sonra yeniden yukarı çıktılar. Soluklan kesilmişti; iliklerine kadar ıslanmışlardı. Kayık da ıskarmozlarına kadar suyla dolmuştu. 'Eşyalardan hafifçe olanları, kayığın içinde oradan oraya başıboş yüzmekteydi. Kurz, birkaç hamle kürek çekince, kayık sakın suda kayıp kazasız belasız kıyıya yanaştı. Yamaçta Bayan Breck duruyordu, duası kabul olmuştu ve gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu.

«Para almaya mecbursunuz artık!» diye haykırdı Breck.

Kurz, kayığın içinde ayağa kalkmak isteyince, tekne bir yanma yattı. Kurz suyun içine oturuver-diye de hemen yeniden doğrulmayı başardı.

«Parayı şeytan götürsün!» diye bağırdı. «Vere-cekse şu viskiyi ver. Şu anda ayaklarım üşümeye başladı bile. Korkarım, bir güzel nezle olacağım.»

Ertesi sabah, her zamanki gibi kayıklarını herkesten sonra harekete hazır hale getirdiler. Breck bile, yelkenden falan hiç anlamadığı ve kendisine yalnızca karısıyla gencecik yeğeni yardımcı olabildiği halde, daha seherin ilk ışıklarında çadırını yıkıp kayığını yüklemiş ve yelken açmıştı. Ama Sprague ile Stine'nin hiç acelesi yoktu. Bu sayın baylar, göllerin her an için donabileceğini! bir türlü anlayamıyorlardı. Her yerde, her zaman yan çiziyor; her işte mız-mızlanıp engeller çıkarıyor; Kid ile Kurz'un çalışmalarını da hep eleştiriyorlardı.

«Tann'nm bu iki yanlışlık ürününe, insan kalıbı verdiğini düşündükçe, ona olan saygımı yitirmekten korkuyorum.»

Tanrı'ya çatan bu sözlerle Kurz, iki patronu hor görmesini dile getirmiş oluyordu.

«O halde sen doğru kalıptansın demektir bu» dedi Kid gülümseyerek. «Ben de sana baktıkça Tann'ya daha çok saygı göstermem gerektiğinin bilincine varıyorum.»

Yapılan bu iltifattan duyduğu sıkıntıyı gizlemek için Kurz kısaca kesip attı:

' «Eh, demek Tanrı çeşitleme yapmayı biliyormuş.»

Dawson'a giden su yolu Le Barge Gölü'nden de geçiyordu. Burada gerçi deli bir akıntı yoktu; ama 40 mil süren güzergâh boyunca, eğer rastgele bir elverişli rüzgâr esmezse, hep kürek çekmek gerekiyordu. Ne var ki elverişli rüzgârlar mevsimi de geçmişti artık ve kuzeyden gelen buzlu bir ayaz yüzlerine çarpıyor, gölün sularını hırçılaştırıp kürek çekmeyi hemen hemen olanaksızlaştırıyordu. Çektikleri bu güçlüğü, ikidebir kopan tipiler biraz daha artırmaktaydı. Buna bir de suya daldırılan küreklerin palalarının donmaları ekleniyordu. Öyle ki bir adamın hemen tüm. zamanını bir baltayla bu buzu parçalamaya ayırması gerekiyordu. Sprague ile Stine, kürek çekmeye yardımcı olmaları için zorlandıklarında, düpedüz yan çizmekteydiler. Kid kürek çekerken, vücudunun ağırlığından doğru biçimde yararlanması gerektiğini öğrenmişti. Oysa patronların yalnızca güçlerini harcıyormuş gibi yaparken, gerçekte kürekleri suya şöyle bir daldırdıklarını farketmişti.

Gölde yol almaya başlayalı üç saat geçmişti ki, Sprague küreğini sudan çekti ve ırmağın ağzında korunacak yer aramak üzere geri dönmeleri gerektiğini söyledi. Stine, hemen onun yanında yer aidi; böylece birkaç millik yolu aşmak için yapılan bunca zorlu çalışmalar havaya gitmiş oldu. İkinci ve üçüncü günlerde de buna benzer, sonuç vermeyen denemeler yapıldı. Irmağın göle açılan ağzında, hepsi de «Kır At» tan yakayı sıyırmış bir yığın kayık, belki iki yüz parçadan fazla, bir filo oluşturmuştu. Her gün de bunlara kırk ya da elli parça yenisi katılıyor-.

bunlardan ancak iki ya da üçü, gölün kuzeybatı kıyısına ulaşıp bir daha geri dönmüyordu.

Sakin su buz tutmaktaydı. Gölle uzantılar yapan kara parçalarının çevresinde ince buz bantları oluşmuştu. Her an için gölün baştan başa donması beklenebilirdi. Kid, üçüncü günün akşamı mokasenlerini ateşin kenarında kuruturlarken Kurz'a:

«Şu bizimkiler akıllarını biraz başlarına toplasa-lar, işi başarırsınız» dedi. «Örneğin bugün geri dönelim diye tutturmasalardı bal gibi başanyorduk. Tek bir saat daha dayansaydık, karşı kıyıdaydık. Bunlar ger- . çekten ana kuzuları.»

«Orası öyle» diye onayladı Kurz.

Mokasenini ateşe tutup bir an düşündükten sonra:

«Bak, Kid» dedi. «Buradan Dawson'a yüz milden fazladır. Eğer burada saplanıp donmak istemiyorsak, bir şeyler yapmak zorundayız. Ne dersin?»

Kid, ona şöyle bir bakıp sözüne devam etmesini bekledi.

«Bu iki ana kuzusunu yavaş yavaş yola getirmeliyiz» diye sürdürdü Kurz. «Sırf emirler verip sağa sola para saçmasını biliyorlar; bunun dışında, senin de haklı olarak belirttiğin gibi, ikisi de tam anlamıyla ana kuzusu. Eğer gerçekten Dawson'a gitmek istiyorsak, burada işbaşında komutayı üstlenmek zorundayız.»

Bakıştılar.

«Tamam!» dedi Kid ve görüş birliğini törenle onaylamak üzere elini Kurz'a uzattı.

Ertesi sabah erkenden, gün ışımadan hayli za- ' man önce:

«Fırla!» diye haykırdı Kurz; «Fırla yataktan! İşte kahvelerinizi, sizi gidi uyukular! Haydi! Davranın, hemen gidiyoruz!»

Sprague ile Stine homurdanarak çadırdan çıktılar. Her zamankinden iki saat önce yola çıkılaca-

ğma ister istemez sevindiler; daha doğrusu sevinmiş göründüler. Rüzgâr daha da sertleşmişti; çok geçmeden hepsinin yüzü buzdan bir kabukla kaplanıverdi ve göldeki buzlanma, kürekleri her zamankinden çok dağa ağırlaştırdı. Üç saat hiç aralıksız ileriye gitmeye uğraştılar. Sonra buna bir dördüncü saati daha kattılar. Biri kürek çekiyor, öteki küreklerde oluşan buzları kırıyordu; kalan ikisi ise düzenli aralarla öbürlerinin yerini almaktaydı. Kuzeybatı kıyısı giderek yakınlaşıyordu. Na var ki rüzgâr durmadan biraz daha sertleşmekteydi; sonunda Sprague küreğini kayığın içine fırlattı. Savaşımından vazgeçtiğinin belirtisiydi bu. Çalışma nöbetini az önce bırakmış olduğu halde Kurz, hemen kürekleri eline aldı.

«Hiç değilse şu buzları kırın» diyerek baltayı Sprague'ye uzattı.

«Ama neden?» diye mızımlandı beriki. «Başaramıyoruz işte. Olmuyor. Geri dönelim.»

«Devam ediyoruz» dedi Kurz. «Siz küreklerin buzunu kırmaya bakın. Kendinizi biraz toparlarsanız, yeniden benim yerime geçebilirsiniz.»

Aslında yürek paralayıcı bir işkenceydi bu; ama sonunda kıyıya ulaşmışlardı. Gelgelelim bu ulaşma, kıyıda her tarafın hep kayalık ve sarp yamaç olduğunu, yani yanaşabilecekleri hiçbir yerin bulunmadığını anlamalarına yaradı sadece.

«Ben size demiştim» diye sızlandı Sprague.

«Kıyıyı ömrümde görmüş müydün ki?» diye yanıtladı Kurz.

'Geri dönüyoruz.»

Kimseden bir ses çıkmadı. Kid dümeni kırıp kayığı, konuk istemeyen bu kıyı boyunca çatlayan dalgalara yöneltti. Arada sırada bir kürek vuruşuyla bir ayak kadar gidiyorlardı; fakat öyle anlar da oluyordu ki, üç ya da dört kez küreklerle asılmaları kayığı aynı yerde tutmaya yetmiyordu. Kid, bu iki hanım evladını yüreklendirmek için elinden geleni yap-

ti. Daha önce bu kıyıya ulaşmış teknelerin bir daha geri dönmediklerini hatırlattı. Yani onlara bir yerlerde mutlaka bir liman bulunduğunu, bulunması gerektiğini anlatmaya çalıştı. Böylece bir saat kadar kıyı boyunca yol aldılar-, bunu bir saat daha boşuna uğraşmaları izledi.

Kurz, iki patronu şevke getirmek için «Siz ikiniz» dedi, «yataklarınızda içtiğiniz yığınla kahvenin yalnızca birazcığını, ter olarak şu küreklerle akıtsanız, bu işi başarırız. Ama yaptığınız tek şey debelenmek. On paralık bile kürek çekmiyorsunuz.»

Birkaç dakika geçmemişti ki Sprague kürekleri bıraktı.

«Ben bittim» dedi. Sesinde ağlamaklı bir titreyiş vardı.

«Hepimiz bittik» yanıtını verdi Kid. O da öylesine yorgun düşmüştü ki, her an ağlayabilir ya da bir cinayet işleyebilirdi. «Fakat her şeye rağmen çalışmak zorundayız.»

«Geri dönüyoruz!» diye bağırdı Sprague. «Kır dümeni hemen!»

«Kurz!» diye seslendi Kid. «Eğer o artık kürek çekmek istemiyorsa, küreğe sen geç!»

«Hay hay!» dedi Kurz. «O da buzları kırsın bari.»

Ne var ki Sprague kürekleri vermeyi reddetti. S tine de kürek çekmeyi bırakmıştı ve kayık kıyıdan açığa sürüklenmeye başladı.

«Döndür kayığı!» diye bağırdı Sprague.

Ömründe şimdiye kadar kimseye ilenmemiş olan Kid, o anda ağzından çıkan söze kendi de şaşı:

«Allah belam versin!» diye haykırdı. «Al şu küreği de, derhal çekmeye bas!»

Erkeklerin öylesine bitkinleştikleri anlar vardır ki, böyle demlerde, insanın kültür sayesinde geliştirdiği, sınırlarını denetim altında tutma yeteneği kayboluverin işte bu sırada da böyle bir an gelmiş bulunuyordu. Şimdi hepsi birden «ya herru ya merru»

denilen noktaya varmışlardı. Sprague eldivenini sıyırdı, cebinden toplu tabancasını çıkarıp dümende duran Kid'e nişan aldı.

Bu olay Kid için yepyeni bir durumdu. Şimdiye kadar hiçbir ateşli silahı üzerine çevrilmiş halde görmemişti. Ne var ki bu olayı, şu anda tümüyle pek önemsiz bir şeymiş gibi görüyordu; buna kendi de şaşmaktaydı. Sanki çok olağan, çok doğal bir durumdu.

«Şu delikli demiri derhal bir kenara koymazsan, gelir elinden alır, sonra da onunla parmaklarını kırarım» dedi.

«Kayıgı döndürmezsen ateş ederim!» tehdidini savurdu Sprague.

Bu sırada Kurz da işe karıştı. Buz kırmayı kesip Sprague'nün arkasına geçti. Elindeki baltayı sallayarak:

«Haydi bakalım, ne duruyorsun, çeksene tetiği!» dedi. «Beynini dağıtmak için ne zamandır fırsat bekliyordum zaten. Haydi davran, davran da şu şöleni hemen başlat bakalım!»

«Ama bu düpedüz isyan!» diye başladı Süne. «Sizler bizim emirlerimize uymak için işe alınmadınız mı?»

Kurz bu kez ona döndü:

«Hele biraz bekle; ortağının işini bitireyim, sen de payına düşeni alacaksın, gidinin yere bakan yürek yakan, dayak düşkününü bücürü!»

«Sprague!» dedi Kid. «Tabancanı cebine sokup küreklere yapışman için sana otuz saniye süre veriyorum!»

Sprague bir an duraksadı; histerik bir kahkaha attı, silahı cebine koyup yeniden kürek çekmeye başladı.

Yeniden iki saat süreyle uğraştılar. Köpüklerin yıkadığı kayalıklar boyunca, adım adım yol aldılar. Bir an geldi ki, Kid aptalca bir iş yapmış olmaktan

yavaş yavaş korkmaya başladı. Tam geri dönmeyi düşünürken, birden önlerinde dar bir aralık gördüler. Genişliği beş altı metre ya var ya yoktu; ama küçük bir limana açılmaktaydı. Burada en şiddetli fırtınalar bile suyu dalgalandıramıyordu. Burası daha önce yola çıkıp geri dönmeyen kayıkların ulaştığı limandı. Tatlı bir yokuşun eteğinde karaya yanaştılar, iki patron yorgunluktan bitkin halde kayığın içinde uzanıp kalırken. Kid ile Kurz çadır kurdular, ateş yakıp yemek pişirmeye koyuldular.

«Hey Kurz, yere.bakan yürek yakan dayak düşkününü sözüyle ne demek istedin?» diye sordu Kid.

«Allah cezanı versin e mi! Nerden bileyim! Ama etkisi yaman oldu doğrusu.»

Hızı tavsayan rüzgâr, gecenin bastırmasıyla büsbütün kesilmişti. Hava berrak ve soğuktu. Biraz soğuşun diye bir kenara konup unutulmuş bir fincan kahveyi, birkaç saniye sonra buzdan bir kabukla kaplanmış buldular. Sprague ile S tane saat sekize doğru battaniyelerine sarılmış, yorgunluğun derin uykusuna dalmışlardı ki, Kid kayığın yanına yaptığı gezintiden geri döndü.

«Göl donuyor, Kurz» dedi. «Bütün gölün üstü bir buz tabakasıyla kaplanmış.»

«Ne yapmayı düşünüyorsun?»

«Yapılacak tek bir şey var. Önce gölün donması çok doğal; çünkü durgun su. Suların akıntısıysa ırmağı daha birkaç gün sefere açık tutacaktır. Bugünden itibaren henüz La Barge Gölü'nde bulunan kayıkların hepsi, gelecek yıla kadar yerlerinden kımıl-damayacaklardır.»

«Yani demek istiyorsun ki, yola çıkmalıyız öyle mi?»

Kid evet dercesine başını salladı.

«Dışarı haydi, uykucular!»

Kurz gür sesiyle haykırıırken bir yandan da çadırı sökmeye başlamıştı bile.

öteki ikisi uyanmışlardı. Biraz aşın çalıştırdıkları adalelerinin ağrısından, biraz yorgun - argın daldıkları derin uykudan böylesine hoyratça uyandırılmaktan olacak, inlemekteydiler.

«Saat kaç?» diye sordu S tine.

«Sekizbuçuk.»

«Ama daha hâlâ karanlık.»

Kurz çadırın iplerini çözdü, öyle ki çadır olduğu yerde çökmeye başladı.

«Sabahın sekizbuçuğu değil. Akşamın sekizbuçu-ğu. Ama göl donuyor. Bir an önce geçmek zorundayız.»

Süne ayağa kalktı. Yüzünde öfke çizgileri belirginleşmişti.

«■Donarsa dunsun be! Yerimizden kımıldayacak halimiz yok bizim.»

«Güzel» dedi Kurz. «Öyleyse biz de kayığı alır, yalnız başımıza yola koyuluruz.»

«Ama sizi biz parayla tuttuk...»

«Sizleri Dawson'a götürmek için» diye Kurz onun sözünü kesti. «Ve biz de sizleri oraya götürmek istiyoruz, tamam mı?»

Sorusunu özel bir edayla vurgularken, aynı anda çadırı da kafalarının üzerine çöktürttü.

Küçük limanın ince buzunu yararak yola koyulup göle çıktılar. Gölün suyu çoktan ağdalaşıp camı andırır bir hal almıştı; küreklerin üstündeki su donmuştu. Buzlaşma giderek artıyordu; öyle ki küreklerin hareketini engelliyor ve küreklerden aşağı damlayan sular uzun buz çubukları oluşturunca. Bir süre sonra buz, gölün üstünde katı bir örtü oluşturdu; kayık gittikçe daha yavaş ilerlemekteydi.

Çok sonraları Kid, bu geceyi sık sık anımsar; ama belleğinde bu gecenin bir karabasan oluşundan başka hiçbir şeyi asla canlandıramazdı. Bu olayda Sprague ile Stine'nin, hiç alışmadıkları boyutta, korkunç bedensel acılara nasıl katlanmak zorunda kaldıkla-

nını da kendi kendine hep sorardı. Kendisinin bir yaşantısı olarak vücudunu ısıtıp duran bir soğuğu ve dayanılmaz ölçüde yoksunlukları, sonra da bunlarla canını dişine takarak boğuşmasını anımsar; olup bitenler ona sanki bin yıl, hatta daha uzun sürmüş gibi gelirdi.

Tan yeri ağarırken yerlerinden kıpırdayamaz olmuşlardı. Süne parmaklarının donduğundan yakmıyor; Sprague buzlanmakta olan burnunun verdiği acıdan söz ediyor; Kid'in yanaklarıyla burnundaki dayanılmaz acılar da ona aynı felakete uğradığını gösteriyordu.

Gün ışığı giderek güçlenince, önlerindeki görüntü de genişledi ve görebildikleri kadarıyla gölün tüm yüzeyini buz kapladığını anladılar. Buz kesmemiş su kalmamıştı artık. Yüz metre ilerde gölün kuzey kıyısı uzanıyordu. Kurz, ırmağın ağzının orada olması gerektiği ve donmamış suyu görebilecekleri görüşündeydi. Yalnızca o ve Kid, hâlâ çalışabilecek durumdaydılar. Kürekleriyle buzı parçalayıp açtıkları daracık geçitten kayığı ilerletiyorlardı. Son bir kez tüm güçlerini harcayarak suyu hızlı akan ırmağın ağzına ulaşmayı başardılar.

Çevrelerine baktıklarında bir sürü kayık gördüler. Bunlar da bütün gece boyunca buzla savaşmışlardı; ama şimdi çaresiz ve umutsuz oldukları yerde durmaktaydılar. O zaman bir burnun çevresini dolandılar ve bir akıntıya yakalandılar. Saatte altı mil kadar bir hızla onları sürükleyen bir akıntıydı bu.

Hızlı akan bu ırmakta günlerce günlerce yol aldılar. Kıyılarıdaki buzlu alanlar, her geçen gün kendilerine biraz daha yaklaşıyordu. Akşamları mola verip kamp kurmak istediklerinde, ilkin buzda büyük bir delik açıyorlardı; bu deliğin gece boyunca kayığı bırakabilecekleri genişlikte olması gerekiyordu. Ayrıca kamp için gerekli tüm eşyayı, buzların üstünde birkaç yüz metre yürüyerek kıyıya taşımak zorun-

daydılar. Sabah olunca da kayığın çevresinde, geceleyn oluşmuş buzu kırdıktan sonra ırmağın orta kesiminde, henüz buz tutmamış akıntıya ulaşabiliyorlardı. Kurz, kayığın içinde küçük saç sobayı yakıyor; Sprague ile Süne akıntı aşağı gidilirken geçmek bilmeyen saatleri hiçbir iş yapmadan avarelikle geçiri-yorlardı. Bu iki genç, yazgılarına tümüyle boyun eğmişlerdi; artık hiçbir emir vermiyorlardı. Şimdi bir an önce Dawson'a varmaktan başka amaçları yoktu. Kurz, her zamanki gibi karamsar ve gayretliydi. Eski bir şarkının ilk dörtlüğünü, başka hiçbir yerini hatırlamadığı için yalnızca bu ilk dörtlüğü, ikide bir. o berbat sesiyle bangır bangır bağırarak söylüyordu. Hava soğudukça, bu şarkıyı söylemesi daha sık. daha istekle oluyordu:

«Kimse engelleyemez bugün bizi. Eski Arg-onatlar gibi seferimizi Dum dum da dum dum Altın Postu kırmaya gidişimizi.» (*)

Koota Linqua'nın, Büyük ve Küçük Sombalığı ır-maklarının ağızlarından geçerlerken, Yukon'un ana-koluna doğru çok sayıda buzul parçalarının ilerlediğini gördüler. Bu buzul parçaları kayığın çevresinde toplanıp ilerlemelerini zorlaştırıyordu. Öyle ki artık her akşam buz tutan akıntıdan ayrılarak kamp kurabilmek için, buzul parçalarına vura vura tekneyi kurtarmak zorunda kalıyorlardı. Sabahleyin de bu sefer kayığı götürebilmeleri için, buzun içinden yol açmaları gerekiyordu.

Kıyıda son geceyi Beyaz ırmak ile Stewart'in ağız-

(*) ArgonatDar, «hızlı» anlamına «Argo» adlı el-libeş kûrekli bir gemiyle Yunanistan'dan Kafkasya'ya gidip altın postu alan gemicilerdir. Eski Yunanlıların ünlü bir destansal öyküsü bu olayı anlatır.

lan arasında geçirdiler. Sabaha karşı Yukon'un hemen hemen yarım mil tutan genişliğiyle bembeyaz bir şerit gibi, buz tutmuş kıyılar arasında uzandığını gördüler. O zaman Kurz, her zamanki taşkın neşesi hayli kaçmış halde, tüm evreni bir güzel kalaylamaya başladı. Sonra da Kid'e umutsuz bir bakış fırlattı.

«Bu yıl Dawson'a ulaşacak son kayak biz olacağız» dedi Kid.

«İyi ama nasıl olacak bu iş. ortada su falan kalmamış ki!»

«Biz de buzu parçalar, kendimize su yaratırız. Haydi, iş başmal»

Sprague ile Stine boş yere itiraz ettiler. İkisi kayığın içinde somurtup otururken, Kid ile Kurz baltalarla yarım saat çalışıp hızlı akan; fakat üstü buzlanmış akıntıya ulaşmaya uğraştılar. Kayığı kıyı buzlarından kurtarmayı başardıklarında, akıntının hareket halindeki buzlarından başka, yüz metre ötede buz alanın kenarı boyunca gittiler. Bu sırada küpeşte tahtalarından biri kırıldı ve kayak ağır hasara uğradı.

Akıntıya ulaşabilmeleri, ancak geceyi geçirmiş oldukları ve ırmağın içine doğru iyice uzanmış burnun aşağı kesiminde gerçekleşebildi. Şimdi de uğraşa uğraşa daha derinlemesine akıntının içine girmeye çalışıyorlardı. Ne var ki bu iş her zamankinden çok daha güçleşmişti; zira buz parçaları büyük kitleler halinde yer tutmuşlardı ve henüz bunların arasında bulunan hareketli buzlar, büyük bir hızla yerlerinden kıpırdamayan yüzeylere dönüşüyorlardı.

İri buz parçalarını küreklerle kenara itip* kayığı ileriye kaydırabilmek için zaman zaman buzların üstüne sığınıyorlardı. Böylece bir saatlik, bir çabadan sonra ırmağın orta kesimine eriştiler. Gelgelim çalışmayı bitirmelerinin üstünden henüz beş dakika geçmemişti ki, kayak buz tuttu. Bütün ırmak buz olmuş-

tu. Buz parçaları yavaş yavaş tek parça bir yüze oluşturmuş, sonunda kayık da bir buz blokunun o ta yerinde sıkışıp kalmıştı; blokun çapı yirmi metreden fazlaydı. Bazan yana doğru, bazan ileri gidi yorlardı. Sürekli hareket halindeki buz kitlesi, san' görünmeyen zincirleriyle kayığı tutma yollarını an yor, kayıksa ağırlığıyla bu zincirleri koparmaya ça hşıyor; ama çok daha büyük güçlerin baskısıyla y niden bağlanıyordu. Böylece saatler saatleri kovaladı. Bu sırada Kurz sobayı yakıp yemekleri hazırladı. Bir yandan da arada bir, kim bilir kaç kez söylediği savaş türküsünü göklere doğru yükseltmeyi de unutmadı.

Gece olmuştu. Kayığı kıyıya götürmek için bo' yere hayli uğraştıktan sonra bu denemeden vazgeçtiler. Çaresiz buzlu karanlıklar içinde kayıp gitmelerini sürdürdüler.

«Bu gidişle Dawson'un önünden geçip giderse' ne olacak?» diye sordu Kurz.

«O zaman yayan geri dönmek zorunda kalırız» dedi Kid. Tabii daha önce buzul parçası içinde yamyassı olmazsak...»

Gökyüzü açıktı; yıldızların soğuk ışıltısında ara da bir dağların karaltılarını görüyorlardı. Her iki yaka da, uzaklarda, göğe doğru başkaldırmış gibiydi-; ler. Saat on bire doğru altlarında boğuk çatırtılar v gacırtılar duydular. Gidiş hızlan yavaşlamaya başladı. Buz kütleleri yollarını kesmişti; bu kütleler birbirlerine bindiriyor, üst üste çıkıyor, sonra yeniden aşağı kayıyorlardı. Buz blokun onları ezmek tehdidi hâlâ tepelerindeydi. Yukanya doğru itilmiş bir buz kütlesi kayığın bir yanını parçaladı. İçine saplanıp kaldığı buzdan sal tarafından çekilen kayık gerçi batmadı ama bir saniye süreyle, parçalanan tarafından, bir ayak kadar genişlikte simsiyah suyun ortaya çıktığını gördüler. Yanm saat sonra ırmağın buzdan yüzeyi baştan başa hareket etmeye başladı ve

hemen bir saat boyunca kayık, tüm bu buzdan yüzeyle birlikte akıntı aşağı sürüklendi. Bu gidiş yeni bir buz blokunun yollarını kesmesine kadar sürdü. Sonra kayık yeniden harekete geçti; bu sefer gidişleri daha hızlı, daha zorluydu. Sürekli buz kütlelerinin çatırtısı ve sürtünmesi işitiliyordu. Çok geçmeden karada ışıklar gördüler; tam bu ışıkların önünden geçmek isterlerken, Yukon sürüp giden oyunu sona erdirdi. Böylece ırmak, altı ay için kesin dinlenmeye geçti.

Dawson'da ırmağın nasıl donduğunu seyretmek üzere kıyıda duran birkaç meraklı, karanlığın içinden yankılanan Kurz'un savaş türküsünü dinlediler:

«Kimse engelleyemez bugün bizi. Eski Argonatlar gibi seferimizi Dum dum da dum dum Altın Postu kırmaya gidişimizi.»

Sonra da tam üç gün Kid ile Kurz, birbucuk ton eşyayı, ırmağın ortasından, Sprague ile Stine'nin Dawson kentini kuşbakışı seyredebilsinler diye bir tepenin üstünde kiraladıkları tahta barakaya taşımak için kan ter içinde kaldılar. Bu yorucu çalışma bitmiş ve hepsi sıcak barakanın içinde bir araya gelmişlerdi ki, Sprague Kid'e seslendi. Dışarda ısı sıfırının altında 65 Fahrenheitti.

«Gerçi ayı henüz tamamlamadınız ama» dedi Sprague. «Ben size aylığınızı tam olarak veriyorum. Buyrun! Bundan sonrası için basanlar dilerim size.»

«İyi ama» dedi Kid. «Sözleşmemiz ne olacak? Burada kıtlığın ne kadar yoğun olduğunu biliyorsunuz pekâlâ. Kendi erzakı yoksa, madende bile iş vermiyorlar insana. Oysa siz önceden kabul etmişsiniz ki...»

«Sözleşme yaptığımdan hiç haberim yok» diye Sprague sözünü kesti. «Sen böyle bir şey yaptın mı, S tine? Biz sizi bir ay için tutmuştuk; işte buyrun bir

aylık paranız. Makbuz imzalamak ister misiniz, istemez misiniz?»

Kid yumruklarını sıktı. Bir an için gözlerinin önünde kırmızımtrak bir şeyler uçuştı. Şimdiye kadar öfkelenip kimseye vurmamıştı; ama bu adamı şu anda yere serebileceğinden kesinlikle emindi. Ne var ki duymakta olduğu tiksinti, böyle bir şeyi yapmasını engelliyordu.

Kid'in zor durumunu farkedene Kurz araya girdi. «Baksana Kid; bundan böyle bu aşağılık hergelelerin yanında ben de çalışmam. Yetti artık; yetti de arttı bile ve ben tüyüyorum. Sen ve ben, biz ikimiz bir olabiliriz. Al battaniyeni ve yürü dosdoğru Kuzey Geyiği Ban'na. Ben biraz burada kalıp hesap göreceğim. Benim olanı alacak, onların olanı onlara vereceğim. Suyun üstünde pek işe yaramıyordum; ama burada, ayaklarım sağlam toprağa basarken, kendimi evdeymişim gibi hissederim. Şimdi hücum borusu çalabilirim artık...»

Yarım saat sonra Kurz, Kuzey Geyiği'nde göründü. Parmaklarının kanlanmış olmasına, sağ yanağının üstünde de bir sıynk bulunmasına bakılırsa. Bay Sprague ile Bay Stine'ye, gerçekten hakları olan şeyleri verdiği besbelliydi.

Barda yan yana dururlarken Kurz: «Sen hele bir de barakayı göreceksin!» diye sırtıttı. «Ninemin sandık odası, oranın yanında kralların ağırlandığı şeref salonu sayılır. Bire beş bahse girerim ki, bu iki züppenin ikisi de önümüzdeki hafta yüzlerini sokakta gösteremeyeceklerdir. Biz şimdi ikimiz için durum nedir, ona bakalım. Yiyecek maddeleri pahalı, yarım kilosu birbuçuk dolar. Kendi yemeğini kendin bulamazsan iş de yok. Geyik etini, yarım kilosu iki dolardan satıyorlar. Üstelik de bulabilirlerse; gel gör ki buldukları falan da yok. Cebimizde bize bir ay yetecek erzakla cephane alacak kadar para var. Sonra ver elini Klondik'ten yukan bakir

topraklar! Geyik bulamasak bile, Kızılderililerin yanında kalırız. Ama amacımız altı hafta içinde, en azından 2500 kilo geyik eti elde etmek. Bunu beceremez-sek.. evet, beceremezsek, o zaman pişmanım diyerek eski patronlarımıza döner, yaltaklık yaparım. Anlaştık mı?»

Kid, arkadaşına elini uzattı. Ama birden kaygılandı :

«Ama ben avdan falan hiç anlamam.»

Kurz kadehini kaldırdı.

«Senin hamurun iyi, gerçek bir et yiyicisin. Ben de senin av ustan olacağım.»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alaska Kid ile Kurz'un geyik avına gitmelerinden iki ay sonraydı. İkisi yine Dawson'da Kuzey Geyiği Ban'nda oturmaktaydılar; kente yeniden erzak almaya gelmişlerdi.

Av mutlu sonla bitmişti; hayli et getirmiş ve yarım kilosu ikibuçuk dolardan hepsini satmışlardı.

Şu sırada değeri üç bin dolardan fazla altın tozuna ve çok iyi kalite bir köpek kızığına sahiptiler. Gerçekten şans yüzlerine gülmüştü. Her ne kadar altın arayıcıların akını, yaban hayvanlarının dağlara doğru yüz mil, hatta daha uzaklara çekilmelerine neden olmuşsa da, iki arkadaş bu yolun daha yarısını bile geride bırakmadan, dar bir boğazda, dört geyik birden vurmaya başladılar.

Bu hayvanları yollarını şaşırtıp o vadiye sürükleyen sır, kuşkusuz iki avcıyı kollayan şanstın daha güçlü değildi. Çünkü böylesine verimli bir günü yaşadktan sonra, daha akşam olmadan bir de bir Kızılderili kampına rastladılar. Aç kalmış birkaç ailenin birlikte kurduğu bir kamptı bu. Kamptakiler üç

günden beri tek bir yaban hayvan görmediklerini bildirdiler. Kid ile Kurz, onlara et verip karşılığında, açlıktan nerdeyse ölecek hale gelmiş birkaç köpek aldılar. Hayvanları bir hafta boyunca geyik etiyile tam besiyeye çektikten sonra kızaklara koşup etleri, böyle bir malı almaya çok hevesli Dawson pazarına götürdüler.

Şimdiyse iki arkadaş için sorun, ellerindeki altın tozlarını yiyecek maddelerine dönüştürmekti.

Şu sırada kuru fasulye ve unun piyasa fiyatı, yarın kilosunu birbuçuk dolardı. Gelgelelim asıl zorluk kimsenin mal satmak istemeyişinden kaynaklanıyordu. Dawson kenti bir kıtlığın ilk sancılarını çekmekteydi.

Cebi para dolu yüzlerce insan, yiyecek bulamadıklarından ülkeyi terketmek zorunda kalmıştı. Bunlardan birçoğu, suların trafiğe açık olduğu sürece ırmakta akıntı aşağı gitmişlerdi. Sayıca daha fazla insan da, Dyea'ya ulaşmak üzere, buzlar üzerinde altı yüz millik bir yolculuğu göze almışlardı; oysa böylesine bir sefere yetecek yiyecekleri de yoktu.

Kid ile Kurz, kent içinde ayrı ayrı turlar attıktan sonra sıcak meyhanede buluşmuşlardı. Kid, arkadaşının keyfinin pek yerinde olduğunu bir bakışta anladı.

«İnsanın eğer en azından birazcık viskisiyle birazcık da tatlı bir şeyleri yoksa, yaşamak da şölen değildir» diyerek selam verdi. Kurz bir yandan da bıyığından, yavaş yavaş erimeye başlayan buz parçalarını temizliyordu. O temizledikçe yere düşen buz parçacıklarının döşemenin üstünde çıkardığı çıtırtılar işitilmekteydi.

«Az önce kutsal bir an yaşadım ve dokuz kilo şeker satın aldım. Eşek herif yarım kilosuna üç dolar istedi. Senin işler nasıl gitti?»

«Eli boş dönecek adam mıyız biz?» diye yanıtladı Kid cakalı bir edayla. «Ben de yirmibeş kilo un

aldım. Adem Deresi'nde oturan bir adam var; söz verdi, yarın bir yirmibeş kilo daha verecek.»

«Yaşasın! Böylece ırmakların buzu çözülünceye kadar dayandık demektir bu. Baksana Kid, şu aldığımız köpekler var ya, biliyor musun oldukça değerli. Bir köpek tüccarı tanesine ikiyüz dolar önerdi, beş tane almak istiyordu. Ama ben derhal reddettim. Geyik etiyile beslenince adamakıllı palazlandı keratalar. Aslına bakarsan kilosu beş dolar yiyeceklerle köpek beslemek pek akıl kârı değil ya, neyse. Haydi, al kadehini eline. Dokuz kilo şekerimizi kutlamah, şerefine kadeh kaldırmalıyız.»

Birkaç dakika sonra Kurz, içkiler için altın tozu tarttırırken, aklına bir şey gelmiş olacak ki, elini alnına vurdu:

«Vay canına, hepten unuttum ya, Tivoli'de bir adamla buluşacaktım. Onda bir miktar bozulmuş domuz yağı varmış; bize yarım kilosunu birbuçuk dolardan bırakacak. Köpeklere verebiliriz; böylece de günde köpek başına bir dolar kazancımız olur.»

«Öyleyse bana allahısmarladık» dedi Kid. «Eve gidip uyuyacağım.»

Kurz salondan daha yeni çıkmıştı ki, kürk giymiş bir adam çift kapıdan ve rüzgâr kesen perdeden içeri daldı. Kid'i görür görmez yüzünde bir aydınlanma belirdi. Kid de adamı hemen tanıdı; kayığını Kurz ile birlikte «Kutu Kanyon»dan ve «Kır At»tan geçirdikleri Breck'ti.

Tokalaşırlarken Breck bir solukta:

«Kentte olduğunuzu duydum» dedi. «Yarım saatten beri sizi arıyorum. Benimle dışarı gel. Konuşacaklarım var.»

Kid hafiften uğuldayarak yanan, kıpkızıl kesilmiş sobaya özlem dolu bir bakış fırlattı.

«Burada konuşsak.»

«Olmaz. Çok önemli. Gel benimle dışarı.»

Dışarda Kid eldivenin çıkarıp bir kibrit çaktı;

kapının yanında asılı duran termometreye baktı. Isırıcı soğuk, elini acıtmaya başlamıştı; hemen eldivenini giydi. Başlarının üzerinde Kuzey Işığı'nın harelî kemeri uzanıyordu. Bütün Dawson'da binlerce kurt köpeğinin hüznünlü ulumaları yankılanmaktaydı. «Kaç derece?» diye sordu Breck. «On beşin altında.» Kid bir deneme yapmak amacıyla tükürdü ve tükürük buzlu havanın içinde çıtır çıtır sesler çıkararak yere düştü. «Sanırsam derece daha da düşecek, durmadan düşüyor zaten.-Daha.bir saat önce onbirdi. Aman ne olur, bana şimdi yeni bir altın madeni bulunduğunu falan anlatmaya kalkışma.»

«Sus, ben de bundan söz edecektim» diye fısıldadı Breck yavaşça. Dört bir yana korkulu bakışlar fırlattı, yakınlarında birisinin bulunup bulunmadığını araştırdı; kimse kendilerini dinlesin istemiyordu. «Skuav Deresi'ni biliyorsun, değil mi? Otuz mil kadar yukarda Yukon'a karışır.»

«Dediğin yer orasıysa, yapılacak hiçbir şey yok» dedi Kid. «Yıllar önce eşip araştırdılar orayı.»

«Aynı şeyi tüm öteki verimli derelerde de yapmışlardı. Şimdi kulak ver diyeceklerime. Orada altın var, hem de yığın işi. Kaya tabana kadar sadece altı metre. Parsellenmiş falan değil; değeri en azından yarım milyon. Henüz kimse bilmiyor bu sırrı. Ben de çok yakın iki ya da üç dostuma fısıldadım, o kadar. Az önce karıma da, çekip gitmeden önce mutlaka seni arayacağımı söylemişim. O halde, oraya vann, caya kadar hoşçakal! Benim eşyam kıyıda saklı duruyor. Bana bunu anlatanlara söz verdim; akşam olup da bütün Dawson uykuya varmadan önce yola çıkmayacağım dedim. Sen de bilirsin ki, altın madeni kazmak için gerekli tüm donatımı yüklenip herkesin gözü önünde sefere çıkılmaz elbette. Git, şimdi arkadaşını çağır ve hemen ardından gelmeye bak. Maden alanını bulanın ayırdığı parselin yanındaki dör-

düncü, bilemedin beşinci parseli garanti alırsınız. Unutma ha, Skuav Deresi! İsveç Çayı'nı geçtikten sonra, üçüncü dere!»

Kid, Dawson'un arka kesiminde bir bayırda bulunan küçük kulübeye girdiğinde, arkadaşının artık alışmış olduğu horlamasını duydu. Omuzunu sarsınca Kurz, «Ah, git yatağına be!» diye homurdandı.

Kid'in eli gittikçe daha hızlı biçimde omuzunu sarsmaya başlayınca «Bu gece nöbetim yok benim» diye mırıldandı. «Git de sorunlarına barmen çözüm bulsun!»

«Çabuk giyin» dedi Kid. «Birkaç parsel kapatmamız gerekiyor.»

Kurz yatağın içinde oturdu ve tornadan yeni çıkma birkaç okkalı küfürü sıralamaya davranmıştı ki, Kid eliyle ağzını kapattı.

«Hişt!» diye uyardı. «Çok büyük iş bu. Komşuları uyandırma. Dawson daha yeni uykuya yattı.»

«Deme yahu, ama önce bana işin büyüklüğünü kanıtlamak zorundasın. Sen de bilirsin, kimse kimseye büyük bir altın madeni bulduğunu anlatmaz. Gerçi her zaman korkunç bir sırmış gibi ortaya atılan laflar olmaz değil; ancak ne gariptir; özellikle böyle sır olduğu için de herkes o denilen yere akın eder.»

«Burası Skuaw Deresi yanında» diye fısıldadı Kid. «Her şey yolunda. Bilginin kaynağı sağlam; bana söyleyen de Breck. Dere çok sığdır. Çayırılığı geçince yukarı taraflarda her yer altınmış. Haydi davran artık. Kendimize birkaç hafif çıkın hazırlayıp hemen tüyelim.»

Kurz yeniden gözlerini yumup rahatça yatağı uzandı. Aynı anda da Kid üzerindeki yorganı bir çeğişte kaldırdı.

«Sen altın istemiyorsan, ben istiyorum» dedi öfkeyle. Kurz ayağa kalkıp giyinmeye koyuldu. «Köpekleri d© alacak mıyız?» diye sordu. «■Hayır, dere boyunca sanırım, çiğnenmiş yol yoktur. O bakımdan köpeksiz daha hızlı gideriz.»

«Öyleyse onlara yiyecek vereyim de, biz yokken aç kalmasınlar. Biraz kayın ağacı kabuğuyla bir fener almayı da unutma.»

Kurz kapıyı açtı; ısırtıcı soğuk yüzüne çarpınca hemen geri çekildi. Kulaklığını sıkıca bağlayıp eldivenini giydi.

Beş dakika sonra geri gelmişti. Hızlı hızlı burnunu oğuşturuyordu.

«Bak Kid» dedi, «ben bu koşuşturmaya karşıyım. Bugün de hava çok soğuk; binlerce yıl önce, henüz ilk ateş yakılmamışken, cehennemın rezeleri bile bu kadar soğuk değildi. Üstelik bugün cuma, ayın da onüçü; başımız derde girecek, biliyorum bunu; tozumuzu atacaklar, uçacağız havaya.»

Sırtlarında altın arayıcıların kullandığı küçük torbalar, kapıyı arkalarından kapatarak bayırdan aşağı bir koşu indiler. Kuzey Işığı'nın hareli parlaklığı çoktan sönmüştü. Yalnızca yıldızlar gökyüzünün buzlu ayazında titreşmekte ve belli belirsiz aydınlığı da yolcuların ayaklarına tuzak kurmaktaydı.

Nitekim yolun bir dönemecinde* Kurz, tökezleyip derin karın içine kapaklandı. Bu da ona 6esini alabildiğine yükseltmek ve günleri, haftaları, ayları, yıllan çok seçilmiş deyimlerle kutsamak olanağı verdi. «Çenenı tutamaz mısın yahu?» diye fısıldadı Kid. «Bırak takvimi kendi haline. Bütün Dawson'u ayağa kaldıracaksın; herkes peşimize mi takılsın istiyorsun?» «Sayın bayımız bu görüşmeler mi? Şu kulübeler-deki ışıklar gözüne çarpmadı mı? Ya ordakiler? Ya şu ötedekiler? Kapılar nasıl da çat çat kapanıyor işitmiyor musun? Ah, bütün Dawson uyuyor gerçekten,

buna ne şüphe! Ya şu ışıklar? Bunlar kuşkusuz ölen teyzelerinin cenazelerini gömmeye götüren yaşlı insanlar! Çevrede altın falan aramaya giden kimse yok, bu kesin. Kellem üzerine- bahse girerim, ki, bu insanların hiçbirisi böyle bir şeyi aklından bile geçirmiyor.»

Tepenin eteğine vardılar; artık Dawson'un tam ortasındaydılar. Bütün kulübelerde ışıklar yanıyor; birbiri ardından kapılar kapanıyordu. İki arkadaş arkalarında, çiğnenmekten sertleşmiş karın üstünde yürüyen yığınla mokesenin çıkardığı hisırtılı sesleri işitiyorlardı.

Kurz görüşünü hemen şöyle dile getirdi:

«Hay köküne kibrit suyu! Bu kadar çok yaşlı akraba da nerden çıktı birden böyle?»

Yolda dikilmiş duran bir adamın yanından geçtiler; adam çevreyi kollayarak yavaşça «Charley, Charley, biraz elini çabuk tut!» diye sesleniyordu.

«Adamın sırtındaki torbayı gördün mü, Kid? Mezarlık hayli uzak olmalı ki, baksana cenazeye katılanlar yorganlarını da yanlarında getirmek zorunda kalmışlar.»

Ana yola çıktıklarında, arkalarında en azından yüz adam, uzun bir sıra oluşturmuştu ve iki arkadaş yıldızların aldatıcı ışığında, ırmağa inen yolu ararlarken çok daha fazla insanın, arkalarından gelmekte olanlara katıldığını farkettiler. Kurz'un ayağı kaydı, on metre kadar yüksekliğindeki bayırdan aşağı derin karın içine yuvarlandı.

Kid de ister istemez onu izledi ve tam ayağa kalkacağı sırada Kurz'u yeniden yere yıktı.

«Yolu önce ben buldum» diye güldü Kurz ve kollarındaki karları silmek için eldivenlerini çıkardı.

Az sonra ikisi, arkalarından yürüyen sürüyle adamların burun buruna gelmemek için, yaban hayvanları gibi karın içinde sürünerek ilerlemek zorunda kaldılar.

Irmak çoktandır donmuş olduğundan, burada bu-

zuî parçalan toplanmıştı, her yanda vahçi bir kargaşa halinde buz kütleleri vardı ve tüm bunlar taze yağmış kann altında saklanmış, adeta pusu kurmuştu. Nitekim Kid ile Kurz, birkaç kez yuvarlanarak oralarını buralarını bir güzel acıttılar. O zaman Kid, ister istemez feneri ortaya çıkarıp yaktı. Arkalarından gelenler bu davranışı beğendiklerini avaz avaz bağırarak belirttiler. Havada rüzgâr yoktu; onun için de fenerin mumu çok temiz yanıyordu ve şimdi yolu seçmek gerçekten kolaylaşmıştı.

«Düpedüz bir yarış bu» dedi Kurz. «Yoksa bu gelenleri uyurgezer falan mı sanıyorsun?»

«Yürüyüş kolunun en uçundayız, bu kesin» diye yanıtladı Kid.

«Ben pek o kadar emin değilim. Şu önümüzde yanıp sönenler ateş böcekleri değil her halde. Şunlar da... Hele şunlara baksana! İnan bana, önümüzde de koca bir alay var.»

Yukon'un öte yakasına giden yol, tam bir mil boyunca buzul parçalarının üzerinden geçiyordu ve bir sürü dönemeci bulunan bu uzun yol, baştan başa yanan mumlarla donanmıştı. Bunların ardında, ırmak boyunca, ta kıyının yamaçlarına kadar daha bir sürü ışık vardı. Sanki fener alayı yapıliyordu.

«Farkında mısın, Kid» dedi Kurz. «Bu iş yarış olmaktan çıktı artık; İsrailoğullannın Mısır'dan göçüne döndü. Önümüzde en azından bin kişi var, bin de ardımızda. Şimdi son bir defa daha şu yaşlı amcanın öğüdüne kulak ver! Benim ilaçlarım iyidir. Bir konuda önsezim işlemeye görsün, her defasında sezgim doğru çıkar. Bu defa da önsezim diyor ki, biz bu yarışta sapa oturacağız. İyisi mi adam adam geri dönüp kaldığımız yerden uykumuza devam edelim.»

«Gözün kesiyor da sonuna kadar dayanabilirim diyorsan, nefesini kendine sakla, boşa harcama» diye homurdandı Kid.

«Vay ben mi? Benim mi gözüm kesecekmiş? Ba-

caklarım gerçi biraz kısadır; ama istersem dizlerimin üstünde yürür, yine de bana mısın demem. Dilediğin hızlı koşucuyu çıkar karşıma, eğer bu yolda geçmezsem yüzüme tükür.»

■Kid, bu konuda Kurz'un haklı olduğunu biliyordu; çünkü arkadaşının yürüyüş yapmada, eşine ender rastlanır yeteneğini çoktandır öğrenmiş bulunuyordu.

«Ben sırf sana biraz soluklanma fırsatı vermek için yürümemi ağırlaştırdım» diye takıldı Kid.

«Bana baksana sen; şimdi bir yürümeye başlarsam, sana da nal toplattırırım.. Sen kılavuzluğu bece-remiyorsun, iyisi mi bırak ben gideyim önden; gideyim de tempoyu biraz hızlandırayım.»

Kid hızını artırdı ve çok geçmeden en yakın yarışçı kafilesine yetiştiler.

«Şimdi birazcık daha hızlan. Kid» diye uyardı Kurz. «Bırak ölümler kalsın kaldıkları yerde. Bu bir cenaze alayı değil. Yağla tabanları ve farzet ki, bastığın yer kar değil de kaldırım, taş.»

Kid, kafiilede sekiz erkek ve iki kadın saydı; fakat daha buz kütlelerini geride bırakmadan, yirmi adamdan oluşan ikinci grubu da geçtiler. Batı kıyısından biraz ötede yol güneye sapıyor ve buz kütlelerinin yerini dümdüz bir buzluk alan alıyordu. Bu alanın üzeri kalın bir kar tabakasıyla örtülüydü. Bu kann üstünde dar bir şerit gibi bir kızak yolu uzanıyordu. Çok çiğnendiği için de karları iyice sertleşmişti. Bu patikanın iki yakasındaysa insan, dizine, hatta bazan kasıklarına kadar kara batıyordu.

Geride bıraktıkları yarışçılar, onlara geçmeleri için yer açmaya pek istekli görünmediler. Bu yüzden Kid ile Kurz yan taraftaki derin karda bata çıka yürümek zorunda kaldılar ve ancak kendilerini bir hayli zorladıktan sonra kafilenin önüne geçebildiler.

Kurz karamsar olduğu kadar da yenilmeyi kabul etmez mizaçtaydı. Alton arayıcılar onlara, kendilerini

geçtiklerinden dolayı küfredince, Kurz da onlara aynı tonda yanıt verdi.

«Acelen ne, kelle mi götürüyorsun?» diye sordu biri.

«Ya siz?» diye yanıtladı Kurz. Dün öğleden sonra bir sürü altın arayıcı Kızılderili Irmağı'ndan gelip işin kaymağını yemişler. Artık tek bir parsel bile yok orada.»

«Madem öyle, ne demeye böyle koşturuyorsunuz?»

«Kim, biz mi? Ben altın falan aramıyorum ki! Hükümet emrinde görevliyim ben. Verilen bir görev dolayısıyla buradayım. Skuav Deresi dolaylarında nüfus sayımı yapmam gerekiyor.»

Bir başkası:

«Nereye böyle ufaklık? Arabada sana da yer bulduğuna şahiden inanıyor musun?» deyince, Kurz. «Bana mı?» diye yanıtladı. «Skuav Deresi'ndeki altın madenini bulan benim be! Az önce Dawson'da imtiyazını tescil ettirdim. Böylece hiçbir çaylak çıkıp da parselimi elimden alamayacak.»

Yarışa katılanların düz arazide ulaştıkları ortalama hız, saatte üçbuçuk mildi. Kid ile Kurz ise dört-buçuk mil yapmaktaydılar; ancak bazan kısa bir mesafeyi koşuyorlardı. O zaman ilerlemeleri daha da hız kazanıyordu.

Kid bir ara meydan okurcasına:

«Sana nal toplatacağım!» diye bağırdı.

«Oho, ben bir koşmaya başlarsam, pabucunun ökçesini çiğner geçerim. Ama şimdilik gerek görmüyorum. Bulduğumuz şu işi kafamda enine boyuna bir güzel tarttım. Bildiğim kadarıyla dere kıyısındaki parseller yüz kırk, yüz elli metre boyundadır. Bu hesaba göre, mil başına on parsel olacak demektir. Önümüzde bin yarışçı var ve derenin uzunluğuysa yüz mil bile değil. O halde birilerinin açıkta kalması zorunlu ve içimden bir ses bizim de bu açıklar taburundan olacağımızı söylüyor.»

Kid karşılık vermeden zorlu bir hamleyle Kurz'u birkaç adım geride bıraktı. Sonra da «Eğer» dedi. «Şu nefesini böyle gevezeliklerle boş yere harcamasan, şimdiye kadar o bin kişiden pek çoğunu geçmiş olacaktık.»

«Kim? Ben mi? Ben mi nefesimi harcıyorum? Çekil yolumdan da, hız nasıl olurmuş göstereyim sana!» Kid güldü ve bütün gücünü bacaklarına verip hızlandı. Şu haliyle olay. büsbütün başka bir görünüm almıştı. Aklına eski Alman filozoflarının bir deyişi geldi: «Değerlerin değişimi...» Aslında Kurz'u yenilgiye uğratmak, ona bir servet kazanmaktan çok daha fazla zevk verecekti. Genelde düşününce kazanç sağlama onun için birinci planda önemli değildi; boy ölçüşmeye başlı başına bir olgu olarak çok daha ağır basıyordu. Kurz ömründe bir satır kitap okumamış, bir operayı bir dans havasından, bir destanı ayazda yüz-göz şişmesinden ayırt edemeyecek bir adam olmasına karşın kendisiyle yapılan bu yarışmada irade ve adale, ruh ve beden gücü en son sınırlarına kadar bir gerilime zorlanmaktaydı.

«Sana gereken dersi şimdi veririm» diye seslendi Kurz'a. «Dyea'da karaya çıktığım günden bu yana, vücudumun her hücresini yeniledim ben. Adalelerim kırbaç gibi sırimlaştı, çingiraklı yılanın sokması gibi de zorlu ve acı verici oldu. Birkaç ay önce bir şeyler yazabilince sevinçten haykırdım; gelgelelim o zamanlar yazmayı beceremezdim. Önce bir şeyler yaşamış olmam gerekiyordu; şimdiye yaşıyorum birçok olayı; gelgelelim bu sefer de yazma hevesi kalmadı. Doğrusu şu ki, ben her bakımdan sınanmış ve sertleşmişimdir. Şu dağlıların hiçbirisi, suratının nuru kaçmış en alçağı bile, yüz katını ödemeyi göze almadan bana madik atmaya kalkışamaz. Şimdi gel yerime geç, kılavuzluk sende olsun; yeter deyince ben üstlenirim kılavuzluğu ve bir yarım saat

bu işi yapar, hem. de nasıl yapılacağını gösteririm 9 sana.»

«Atma!» diye sırttı Kurz. «Ağzım süt kokuyor daha. Şimdi yol ver de, babacık küçük oğlusuna kılavuzluğun nasıl yapıldığını bir göstereyim.»

Böylece yarım saatte bir yer değiştirerek kılavuzluk yaptılar.

Artık pek konuşmuyorlardı. Kendilerini zorlamaları onları sıcak tutuyordu; oysa ağızlarından çıkan soluklar, dudakla çene arasında buza dönüşmekteydi. Soğuk öylesine acıydı ki, burunlarını ve yanaklarını eldivenleriyle sürekli ovuşturmak zorunda kalıyorlardı. Kısa bir süre için ovuşturmaya ara verdiklerindeyse, etleri derhal duyarlılığını yitiriyor; bu kez var güçleriyle yeniden ovuşturmaya girişmeleri gerekiyor, ancak bu yolla normal kan dolaşımının yeniden başladığını gösteren sıcak kaşıntıyı duyuyorlardı.

Sık sık yürüyüş yolunun en başında gittikleri sanısına kapılıyorlarsa da çok geçmeden önlerinde kendilerinden önce yola çıkmış bir altın arayıcı kabileleri belirliyordu.

Kimi zaman bu kabilelerdeki adamlar onları ar kalarında tutmaya çalışıyorlardı. Ne var ki bir ya da T iki mil kendilerini zorladıktan sonra da iki arkada- .1 şın ardında karanlığın, içinde gözden kayboluyor- t lardı.

«Biz bütün kış yol yürümüş adamlarız» diye du rumu açıklamaya kalkıştı Kurz, «oysa kulübelerinde t yan gelip yatmaktan pöstekiye dönmüş bu eşekler, \ bizimle başa çıkabileceklerini sanıyorlar. Eğer bunlar j da mayası sağlam eski topraklardan olsalardı, durum \ bambaşka bir görünüm alırdı. Çünkü böyle bir ma- f yası sağlamların yapabileceği, yapmayı becerebildiği tek şey varsa, o da yürümektir.» "

Kid, bir ara kibrit çakıp saatin kaç olduğuna bak- 1 ti. Ama bu denemeyi yapmaya bir daha asla kalkış- J

madı. Çünkü ayaz ellerini öylesine kötü ısırmıştı ki, yeniden kullanılabilir duruma gelmesi yarım saat sürdü.

Eldivenini giyerken:

«Saat dört» dedi, «şimdiye kadar da üç yüz kişiyi geçtik.»

«Üç yüz otuz sekiz» diye düzeltti Kurz. «Ben hepsini teker teker saydım. Hey yabancı, çekil yoldan! Bırak, yürümesini becerenler başta gitsin!»

Bu sesleniş, önleri sıra sallana sallana yürüyen, bu yüzden de yolu kapatan bir adamaydı. Bir bu adam, bir de -bir kişi daha, rastladıkları içinde hoşafa dönmüş olanlardı. Kid ile Kurz, şimdi nerdeyse yürüyüş kolunun en başına geçmek üzereydiler. O gece cereyan eden dehşet verici olayları, ancak daha sonra öğrenebildiler. Takati kesilen adamlar, yolun kıyısında dinlenmek istemiş, ama bir daha ayağa kal-kamamışlardı. Yedi kişi soğuktan ölürken, bu yarıştan sağ çıkanlardan birçoğu da, Dawson Hastanesinde parmaklarını, ayaklarını, ayak parmaklarını kestirmek zorunda kalmışlardı. Rastlantıya bakın ki, bu yarışın yapıldığı gece, yılın en soğuk gecesi olmuştu. Gün doğmadan önce Dawson'da alkollü termetreler, sıfırın altında 21 dereceyi göstermekteydi. Yanşa katılan adamlarsa, pek az istisnaıyla, ülkeye kısa bir süre önce gelmiş kimselerdi. Bu yüzden de böylesi bir soğukta nasıl davranılacağından haberleri yoktu.

Yarıştan vazgeçen öteki adamı, birkaç dakika sonra, tam da Kuzey Işığının çizgileri ufuktan zeti-ne kadar, bir ışıldağın ışınları gibi çakarken buldular. Adam, yolda bir buz keseğinin üstünde oturmaktaydı.

Kurz, adamı neşeli bir sesle:

«Haydi davran, hemşehrim!» diye selamladı. «Yola devam! Orada öyle oturup durursan, az sonra kilise kulesine dönersin.»

Adam hiçbir yanıt vermeyince, kendisine yakından bakmak üzere durdular.

«Ocak çengeli gibi kaskatı» dedi Kurz. «Bükmeye kalkarsan, orta yerinden kırılır.»

«Soluk alıp almadığına baksana!» diyerek çıplak eliyle kürkün ve yün ceketin arasından adamın kalbini bulmaya çalıştı Kid.

Kurz sağ kulaklığını kaldırıp kulağını adamın buzlanmış dudaklarına dayadı. Sonra da -Ses yok» dedi. Kid, «Kalbi de atmıyor artık» dedi. Eldivenini yeniden giyip ellerini birkaç saniye süreyle hızlı hızlı birbirine vurdu. Soğuğun etkisini böylece, geçitirdikten sonra eldiveni çıkarıp bir kibrit yaktı. Adam yaşlıydı ve hiç kuşkusuz çoktan ölmüştü. Kibrit ışığının aydınlık verdiği saniyeler süresince adamın burnuna kadar buzla kaplanmış, kırçıl bir sakalı olduğunu gördüler. Yanaklar kar gibi beyazdı; kirpiklerine buzdan minik çengeller asılmış gözleri, donmuştu. Sonra kibrit söndü.

■«Gel», dedi Kurz ve kulağını ovuşturdu. «Bu kocamış eşeğe artuk yardım edemeyiz. Bu arada eminim benim de kulağım dondu. Şimdi lanet -olasıca derisi soyulacak, koca bir hafta bana acı çektirecek.»

Birkaç dakika sonra ışık şeridi, titrek ateşini yeniden gökyüzüne fırlatınca, çeyrek mil kadar ilerde, buzun üstünde iki karaltı gözlerin© çarptı. Bunun dışında bir millik çevrede hareket eden başka hiçbir şey görünmüyordu.

Yeniden karanlık çökünce Kid, «Bütün yürüyüş kolunun öncüler işte bunlar- dedi. «Davran, yetişiyoruz!»

Yarım saat yürüdükleri halde, önekilere yetişemeyince Kurz koşmaya başladı.

«Yetişsek bile onları geçemeyeceğiz» dedi. «Vay canına, heriflerde ne hız var be! Bire beş bahse girerim ki, bunlar kekakuo değil. Gerçekten mayası sağlam kişiler, hiç kuşkun olmasın bundan.»

İki karaltıya yetiştiklerinde Kid. öncüydü. Onlara ayak uydurmak için yürüyüşünü biraz yavaşlata-bilmesine pek sevindi. İlk bakışta önü sıra yürüyenin bir kadın olduğunu anlamıştı. Bu yangıya nasıl vardığını kendisi de kestiremiyordu. Baş atkıyla sarı ve kürklerle içinde bulunan bu karaltının görünüşü öteki adamlardan farksızdı. Ama onda Kid'e aşına gelen bir şeyler vardı ve bu duyguyu sıyrıp içinden bir türlü atamıyordu. Kuzey Işığı'nın yeniden çıkmasını bekledi; o zaman parlamanın aydınlığında ayaklarının ne kadar küçük olduğunu gördü. Hatta daha da fazlasını gördü, yürüyüşünü gördü. Bunun bir zamanlar asla unutmayacağını saptadığı o tipik yürüyüş olduğunu hemen anladı.

Kurz boğuk bir fısıltıyla:

«Amma da sıkı yürüyor ha!» dedi. «Bahse girerim, bir Kızılderili kadın bu.»

«Nasılsınız Bayan Gastell?» dedi Kid kıza.

«Teşekkür ederim, siz nasılsınız?» dedi kız ve konuşana bakmak üzere başını hızla o yana çevirdi. «Kusura bakmayın ortalık çok karanlık; kimse kimseyi seçemiyor. Kim olduğunuzu çıkaramadım.»

«Alaska Kid.»

Kızın gülüşü soğuk havada cınladı ve Kid ömründe böylesine görkemli bir gülüş asla işitmediği kanısına vardı.

«Aa! siz çoktan evlenip çoluk çocuğa karışmadınız mı? Haklarında bana o ilginç şeyleri anlattığınız çocuklarınız olmadı mı hâlâ?» dedi kız ve Kid'in yanıtını beklemeden konuşmasını sürdürdü: «Arkanızda daha ne kadar kekakuo var?»

«Sanırım birkaç bin. Biz üç yüzden fazlasını geçtik. Yolda pek zaman kaybetmiyorlar.»

«Eski hikâye dir bu» dedi kız acı acı. «Yeni gelenler dere kenarlarında zengin parsellere yerleşirler; eskilerse sıkıntı ve acı çektikleri, bu ülkeyi bugünkü haline getirmek için kan ve ter döktükleri

halde, hiçbir şey alamazlar. Skuav Deresi'nde bu altın yatağını bulanlar da yine bu eskiler. Nasıl olmuş da haber böyle çevreye sızmış, anlayamadım doğrusu. Onlar yalnızca Aslan Gölü'ndeki yaşlılara söylemişlerdi. Ama orası da Dawson'un on mil ötesinde. Onlar gelinceye kadar, dere boyu bulutlara kadar kazıklarla kaplı olacak. Parsellerin hepsine bu keka-kuolar yerleşecek. Talihin böylesine delice davranması hiç hoş değil, adaletli hiç değil.»

«Çok acıklı» dedi Kid. «Ama elden ne gelir; asmaya götürseler beni yine de bir çare bulamam. Önce gelen ununu önce öğütür.» Kız gözleri alev alev:

«Bense bir şeyler yapmayı çok isterdim» diye bağırdı. «Bu kekakuolann hepsini yolda donmuş ya da başlarına başka korkunç bir şeyler gelmiş görsem sevineceğim; kuşkusuz yalnızca Aslan Gölü'nün yaşlıları buraya gelinceye kadar olsun bunlar isterim.»

«Doğrusu bizim için çok iyi şeyler düşünüyorsunuz» diyerek güldü.

«Benim kastım sizler değilsiniz» diye atıldı kız. «•Ama Aslan Gölü'ndeki adamların, hepsini tek tek tanırım ve hepsinin tam erkek olduğunu da bilirim. Onlar bu ülkede, eski, güzel günlerde açlık çektiler ve buraları biraz yola koyabilmek için devler gibi çalışıp olmayacak işler başardılar. Ben de bir zamanlar, henüz küçük bir kızken, onlarla birlikte Koyo-kuk'ta zor günler yaşamıştım. Kayın Deresi'nde onlarla birlikte açlık çektim; ayrıca «Kırk Mil» dolayında başka bir kıtlığı daha yaşadım. Bu adamlar ödüle hak kazanmış kahramanlardır. Şimdiyse binlerce çaylak buraya üşüşüyor; onların bu topraklarda hakkı yok. Ne var ki bizim ihtiyarların kimbilir kaç mil önünde bulunuyorlar. Böyle uzun uzadıya söylev çekmemi hoş görün, ne olur. Oysa konuşmak yerine ciğerlerimi kollasam daha iyi olacaktı; çünkü

sizin ya da başkalarının babamla beni geçmeye kalkışıp kalkışmayacağını da bilmiyorum.»

Bir saat kadar Kid ile Joy arasında tek kelime konuşulmadı-, ancak Kid kızın babasıyla kısa bir süre, hafif sesle bir şeyler fısıldaştığını farkettiler.

«Adamın kim olduğunu şimdi bildim» dedi Kurz. «İhtiyar Louis Gastell bu; buradaki eskilerin, en yamanlarından biri. Kız da onun tayı olmalı. Ülkeye geleli çok olmuş. Öyle ki gelişini artık kimse hatırlamıyor. O zamanlar kızı da yanındaymış; ama daha kundak bebeğiymiş. Beetles ile ortak olmuş; birlikte Koyokuk'a kadar ıgiden ilk vapura, o küçük kültüstürü işletmişler.»

«Onları geçmeye kalkışmayalım daha iyi» dedi Kid. «Bütün yürüyüş kolunun en başındayız zaten; önümüzde yalnızca dört kişi var.»

Kurz aynı kamıda olduğunu bildirdi ve hiç aralıksız yürümelerini sürdürürken yeniden bir saat daha derin bir sessizlik yaşadılar.

Yediye doğru karanlık Kuzey Işığının son bir kez çakışıyla aydınlandı ve yolcular batıda karla kaplı dağların arasından geniş bir vadi gördüler.

«Skuav Deresi!» diye bağırdı Joy.

«Biz de doğrusu iyi yürüdük» dedi Kurz coşkuyla. «Benim hesabıma göre orada olmamız için bir yarım saat daha gerekiyordu. Erken geldiğimize göre. demek ki bacaklarımı iyi kullanmışım.»

Burada birçok yerde buzullarla kapanmış olan Dyea yolu, Yukon üzerinden doğu kıyısına doğru keskin bir dönemeç yapıyordu. Oraya gelince çiğne-ne çiğnene sertleşmiş, herkesin yararlandığı yolu bırakıp buzulun üstüne tırmanmak zorunda kaldılar. Sonra da pek az kullanılmış ve batı kıyısına doğru uzanan daracık bir patikayı izlemeye koyuldular.

En önde giden Louis Gastell'in karanlıkta,, kaygan buzun üstünde ayağı sürçtü. Yere oturup ayağını iki eliyle tuttu. Sonra yeniden ayağa kalkmayı ba-

şardıysa da geride kaldı; topalladığı açıkça görülüyordu. Birkaç dakika geçince de olduğu yerde 4urup kaldı.

«Boşuna» dedi kızına.* «Ayağımı incittim. Senin önden gidip hem benim için, hem kendin için birer parsel işaretleme gerekiyor.»

«Biz bir şeyler yapıp yardımcı olamaz mıyız?» diye sordu Kid.

Louis Gastell hayır dercesine başını salladı.

«Kızım pekâlâ iki parseli kazıklarla kapatabilir. Ben de yavaş yavaş kıyıya gideceğim; orada ateş yakar, ayağıma da bant koyarım. Çok sürmez, eski haline gelir sanırım. Haydi davran, Joy! Madeni bulanların parselinin, bulgu parselinin yukarı kesiminde bizim için parsel kapat bakalım. Yukarı taraf daha zengin olur.»

«Şurada biraz kayın kabuğu var» dedi Kid ve malzemesinin bir kısmını adama verdi, «Biz kızınızı koruruz.»

Louis Gastell güldü.

«Teşekkür ederim» dedi. «Ama kızım kendisini korumasını bilir. Siz onu izleyin yeter ve ne yaparsa siz de onu yapın, o kadar...»

«•Kılavuzluğu üstlenmeme itirazı olan var mı?» diye sorup öne geçti kız. «Ben bu ülkeyi sizden iyi tanırım.»

«Buyrun kılavuzluğu üstlenin» diye yanıtladı Kid. «Ben de sizinle aynı görüşteyim. Bizim gibi kekakuo-lann Aslan Gölü ihtiyarlarından önce gelmiş olması, doğrusu utanç verici bir durum.»

Kız, böyle söylemeyin dercesine başını salladı.

«İzlerimizi süemeyiz, ötekiler peşimizden geleceklerdir, tıpkı koyunlar gibi.»

Bir çeyrek sonra kız, keskin bir açı çizip batıya yöneldi. Kid, kızın şimdi henüz kimsenin geçmediği karların üzerinden yürüdüğünü farketti. - Gelgelelim ne o, ne de Kurz, kızın şimdiye kadar izlediği belli

belirsiz yolun ilerde batıya götürdüğünü farketmişti. Kendisinden ayrıldıktan sonra Louis Gastell'in ne yaptığını da görselerdi, Klondike'in tarihi bambaşka bir biçim alırdı. Çünkü o zaman eski günlerden kalma, bu gün görmüş adamın uzun süre oturup kalmadığını, bir iz köpeği gibi koklaya koklaya arkalarından geldiğini saptayacaklardı. Aynı zamanda kızın batıya doğru yürüdüğü yolu, onun çiğneyerek nasıl daha belirgin, daha geniş hale getirdiğini de göreceklerdi. Sonunda güneye giden belli belirsiz, eski patikanın izini de sildiğini anlayacaklardı.

Bir patika ırmak yukarı uzanıyordu; ama öylesine belirsizdi ki, kız karanlıkta ikide bir yolu gözden kaybediyordu. Bir çeyrek sonra Joy kılavuzluğu ve karın içinde yol açmayı, sırayla yapmak üzere erkeklere bıraktı. Ne var ki çok yavaş ilerleyebiliyorlardı; bu yüzden de hemen bütün yürüyüş kolu onlara yetti. Saat dokuza doğru ortalık aydınlandığında, göz alabildiğince uzanan, aralıksız insan dizisini gördüler. Joy'un kara gözleri, bu görüntü karşısında ışıklandı.

«Dereden yukarı gitmeye başlayalı ne kadar oldu?» diye sordu.

«İki saat» yanıtını verdi Kid.

«İki saat de geri, eder dört saat» diyerek güldü kız. Aslan Gölü'nün ihtiyarları kurtuldu.»

Küçük bir kuşku alevi Kid'in kafasında yanıp söndü. Olduğu yerde durup kıza baktı.

«Anlamadım» dedi.

«Elbette anlamazsınız; ama size açıklayacağım şimdi. Burası Norveç Deresi'dir. Skuav Deresi ise bunun güneyinde kalır, ilk deredir.»

Kid, bir an için söyleyecek söz bulamadı.

«Bu işi kasten mi yaptınız?» diye sordu Kurz.

Kız alaylı alaylı güldü.

«Bizim ihtiyarlara bir şans vermek için yaptım.»

İki adam gülümsemekten kendilerini alamadılar. Böylece sonunda kızdan yana çıkmış oluyorlardı.

«Buralarda» dedi Kurz, «kadınlara böylesine ender rastlanır olmasaydı, sizi dizime yatırıp bir güzel pataklardım.»

«O halde baban da ayağını falan incitmedi, değil mi?» diye sordu Kid. «Biz gidinceye kadar bekledi, önra da yalnız başına-yoluna devam etti.» Kız, evet dercesine başını eğdi. «Ve sen de babanın, oltaya taktığı yemdin.» Kız yeniden başım önüne eğdi. Bu sefer Kid'in gülmesi tam ve sahici oldu. Yenilgisini içtenlikle kabul eden bir erkeğin irade dışı gülüşüydü bu. Kız pişman olmuşcasına bir edayla: «Bize niye kızmadınız?» diye sordu. «Ya da beni niye dövmediniz?»

«Bak Kid, gel geri dönelim, biz» önerisinde bulundu Kurz. «Bu işten bir şey çıkmaz artık.» Kid olmaz dercesine başını salladı. «Böyle bir aksama dört saat gecikme demektir. Biz şu anda sanırım dereden sekiz mil kadar uzaklaşmış durumdayız. Görebildiğim kadarıyla da Norveç Deresi güneye doğru geniş bir kıvrım yapıyor. Bir parça dere boyu gider, sonra bir yerde aşağıya yönelir, Skuav Deresi'ne bulgu parselinin yukarı kesiminden ulaşırız.» Joy'a baktı. «Bizimle gelmek ister misiniz? Babanıza sizi kollamak konusunda evet demiştik zaten.»

«Ben...» diye geveledi kız. Sonra bir süre durak-sadı. «Sanırım, eğer bir itirazınız yoksa; ben de gelirim sizinle.»

Sonra Kid'e baktı, dosdoğru gözünün içine baktı, yüzünde ne alay vardı, ne de meydan okuma.

«Sizin de kabahatiniz yok değil bu işte Bay Kid; ancak ben yapmış olduğum şeyden dolayı gerçekten pişmanım. Fakat birilerinin bizim ihtiyarları mutlaka kurtarması gerekiyordu.»

«Benim görüşüme göre, altına yapılan bir koşunun asıl değeri, sportmence yürütülmesindedir.»

«Bence...» diye Joy ekledi, «siz ikiniz bu koşuyu parlak bir biçimde tamamladınız.» Sonra göğüs geçirir gibi yaparak konuşmasını sürdürdü: «Yazık, keşke sizler de bizim ihtiyarlardan olsaydınız!»

İki saat daha Norveç Deresi'nin donmuş yatağında kalıp sonra güneye giden dar, engebeli bir ırmak koluna saptılar. Öğleye doğru tepelerin su bölümü çizgisini geçtiler. Geriye baktıklarında koşuya katılanların uzun dizisinin yavaş yavaş çözüldüğünü gördüler.

Orada burada kamp kurmaya karar veren koşuculara ait duman sütunları yükselmekteydi.

Bu sırada Kid ile arkadaşları zor durumlar yaşamaktaydılar. Bellerine kadar kara battılar; ancak birkaç metre ilerleyebiliyor, soluklanmak için ikide bir durmak zorunda kalıyorlardı. Bir mola vermeyi ilk öneren Kurz oldu.

«On iki saatten fazla zamandır yoldayız» dedi. «Bak Kid, tek kelimeyle itiraf ediyorum yorulduğumu; yiğitliğe gerek yok, sen de yorgunsun, dostum. Açık yürekle söylüyorum, ben ne yapar ne eder yine de dayanırım. Yol yürümede bir parça ayı etine doğru giden aç. bir Kızılderili kadar gayretliyimdir. Ama şu zavallı kızcağız, eğer midesine bir şey inmeyecek olursa, daha fazla ayakta duramaz. Burası ateş yakmak için en uygun yer. Ne dersiniz?»

Basit kamplarını o kadar çabuk, o kadar ustaca ve o kadar usulüne uygun kurdular ki, Joy kıskanan gözlerle onları seyredince, en eskilerin bile bundan daha iyisini yapamayacağını itiraf etmek zorunda kaldı.

Karın üstüne yatırılan çam dalları ve onun üzerine gerilen bir örtü, içinde dinlenebilecekleri ve yemek pisirebilecekleri çok elverişli bir barınak oluşturmuştu. Fakat burunlarını ve çenelerini vargüle-

riyle birkaç dakika oğuşturmadan ateşe yaklaşmamaya özen gösterdiler.

Kid havaya tükürdü. Tükürüğün donarken çıkardığı çırtırtı, öylesine çabuk ve şiddetli ses çıkardı ki. Kid olacak iş değil dercesine başını sallamadan edemedi.

«Pes doğrusu» dedi, «böylesine soğuk hiç görme-miştim.»

«Bir kış Koyokuk'ta sıfırın altında otuz derece gördük biz» dedi Joy. «Şimdi de en azından 24 - 25 derece var. Yanaklarımın donduğunu da farkediyorum, ateş gibi yanıyorlar.»

Su bölümü çizgisinin dik yamacında buz yoktu. O sayede pudra şekeri gibi ince, katı ve kristalleşmiş kardan birkaç avuç dolusu alıp altın tavaşının içine koydular; böylece kahve pişirmeye yetecek su elde ettiler. Kid domuz yağını kızartıp bisküileri eritti. Kurz ısıtma işini üstlenmiş, ateşi canlı tatlı tutmaya çalışıyor; Joy da sofraya uğraşıyordu. Kızcağızın sofraya takımı iki tabak, iki fincan, iki kaşık, içinde karışık tuz ve biber bulunan bir kutu ile bir şeker kutusundan ibaretti. Yemeğe başladıklarında Joy ile Kid aynı kaşığı kullandılar; aynı tabaktan yiyip aynı fincandan içtiler.

Su bölümü çizgisinin arka yamacını geride bırakıp Skuav Deresi'nin yan kollarından biri üzerinde yürümeye başladıklarında saat öğleden sonra iki olmuştu. Kanyonun içinde, daha önce, kışın, bir geyik avcısı yürünecek bir iz bırakmıştı, gidişinde de gelişinde de kendi ayak izlerinin üstünden yürümüşü. Böylece karın ortasında, daha sonra yağın karlarla yan yarıya örtülmüş, bir sıra düzensiz iz topağı ortaya çıkmıştı. Eğer ayak, bu izlerin ezilmiş topağının tam üstüne basmazsa, insan yumuşak karın içine alabildiğine gömülebilirdi. Geyik avcısı da hayli uzun bacaklı biri olmalı ki, izlerin arası hayli açıktı, bu yüzden yürürlerken böylesi bir tehlikeden ancak zor-

lukla kaçınıbiliyorlardı. Joy, birkaç parsel kapatmaları gereken bu iki erkeğin, kendisini kollamak amacıyla yürüyüşü yavaşlatmalarından kaygılandığı için huzursuzdu. Bu yüzden öncülüğü üstlenmek istedi. Bir süre sonra Kurz, kızın hızlanması ve böylesi çok zor bir yolculuğu yönlendirmede gösterdiği ustalık karşısında hayranlığını gizleyemedi.

«Bak hele şuna!- diye coşkuyla bağırdı. «Olağanüstü! Gerçek kızıl ayı eti! Mokasenleri nasıl da vınlıyor, görüyor musun? Yüksek topuklarla ilgili değil bu yaman gidiş, doğrudan doğruya bacaklarımızı kullanıyor, hem de sevgili Tanrı nasıl yaratmışsa o haliyle. Tam bir ayı avcısına eş olacak çapta, gerçek bir kadıncık bu!»

Kız omuzu üstünden Kurz'a onaylayan bir bakış fırlattı; bu bakış aynı zamanda Kid'e de yönelikti. Gerçi Kid bu gülümseyen bakıştaki açık arkadaşlığı hissetti; ama aynı anda onun sırf bir kader yoldaşı değil, bir kadın olduğunu, bu gülümseyişte ö kadınlıktan da bir şeyler bulunduğu duygusuna kapıldı.

Skuav Deresi kıyısına varıp da arkalarına baktıklarında, koşuya katılanlar alayının parça parça, düzensiz diziler halinde, tepelerde su bölümü çizgisini aşmaya çabaladıklarını gördüler.

O zaman dere kıyısı yamacından kayıp yatağa indiler. Dibine kadar donmuş olan derenin genişliği 6 - 9 metre arasında değişiyordu. İki yanında 2 - 3 metre yüksekliğinde, balçıklardan oluşmuş yükseltiler vardı. Dereyi kaplayan buzun üstünde hiçbir ayak izi yoktu. Bu nedenle şimdi bulgu parselinin ve Aslan Gölü adamlarının son kazıklarının yukarı kesiminde bulunduklarını biliyorlardı.

Klondike bölgesindeki çoğu akarsuların bir özelliği de, en düşük ısıda bile kaynakların donmayışıdır. Su, kıyı yamaçlarından gelip çamurlu çukurlarda birikip kalır. Üst düzey buzlan ve kar yağışı da, bu çukurlardaki suyu korkunç soğuklara karşı ko-

rurlar. O bakımdan derin kara bata çıka giden bir adamın, ansızın yarım parmak kalınlığındaki buz örtüsünün kırılmasıyla dizine kadar suya dalması her an için olasıydı. Bu durumda ayağına derhal kuru çoraplar çekemezse, sallapatılığını beş dakika içinde ayaklarını yitirmekle öderdi.

Her ne kadar saat henüz öğleden sonra üçe daha yeni geliyorsa da. Kuzey Kutup bölgesinin boz renkli gurubu başlamıştı bile. Çevrelerine bakıp kendilerine sınırlan çizilmiş, son parseli gösterecek kazıklan araştırdılar. İlk kazığı keşfeden tezcanlı ve atak Joy oldu. Kid'in yanma koşup:

«Buraya biri gelmiş!» diye haykırdı. «Kara bakın yeter! İşareti araştırmı çabuk.. İşte buldum! Şuradaki çamlara baksanıza!»

Aynı anda beline kadar kara gömüldü. Hüzünlü bir sesle :

«Oh Tanrı, şimdi düşmemin sırası mıydı?» dedi. Sonra kendini toparlayıp hemen bağırır:

«Gelmeyin, bana doğru sakın gelmeyin! Ben kendimi kurtarıyorum!»

«Yoğun bir savaşım sonucu ayağının altında yeniden sağlam zemini buluncaya dek ilerlediysen de ikide bir kaba karın, altında yatan ince buz tabakasını kırdığı için, bu ilerlemesi hayli zahmetli olmuştu.

Bu arada Kid beklemedi. Kıyıya sıçrayıp durmuş, *ölgün*, dallarla ilkbahar taşkınlarında oradan buradan kopanıp buralara sürüklenmiş, şimdiyse yanmak için yalnızca bir kibritin çakılmasını bekleyen çalı çırpı topladı. Kız yanına geldiğinde, yanmaya başlayan çalı yığınının ilk kıvılcımları ve alevleri çevreye saçılıyordu bile.

«Oturunuz!» dedi Kid.

Kız uysalca kara oturdu. Kid onun sırt çantasını alıp ayaklarının önüne bir battaniye yaydı. Yukarıdan kendilerini izlemiş yangımcıların sesleri geliyordu.

«Kurz'u kazık çakmaya başlatın» önerisinde bulundu kız.

Kid, kızın, artık iyice kaskatı kesilmiş mokasenini avuçlarken:

«Sen git, Kurz!» dedi. «Bin adım yürü, iki kazık dik. Köşe kazıklarını daha sonra da çakabiliriz.»

Kid, mokasenin derisini ve bağlarını kesti; öylesine katılmışlardı ki, Kid kesip parçalarken çatırtılı sesler çıkardılar. Kızıl derili şosetleriyle altındaki kalın yün çoraplar, buzdan sert kabuk bağlamıştı. Kızın ayakları tıpkı teneke kalıplar içine sokulmuş gibiydi.

«Ayakların nasıl?» diye sordu Kid.

«En ufak bir duyarlılık yok. Başparmaklarım, da bir şey duymuyor, hareket *de* ettiremiyorum. Ama geçer .birazdan. Ateş çok güzel yanıyor. Siz kendinize dikkat edin de elleriniz donmasın. Halinize bakılırsa, şu anda duyarlılıklarını yitirmiş olmalılar.»

Kid, eldivenlerini geçirdiği ellerini bir dakika kadar vangüçüyle kalçalarına vurdu. Kan dolaşımının verdiği ıdıklanmayı hissedince, eldivenleri çıkıp Joy'un üstündeki donmuş giysileri yırttı, parçaladı, kopardı ve bazan da bıçağını testere gibi kullandı. Sonunda bir ayağın beyaz derisi görüldü, arkasından da öteki ayağı. Böylece iki ayak da sıfırın altında 21 derecenin buzlu ayazıyla yüzyüzs gelmiş oluyordu.

Sonra her iki ayak karla ovuldu. Hem de öyle bir ovma ki sonunda Joy bir yandan kıvrılıp bükülüp başparmaklarını oynatmaya, öte yandan yeniden acı duymaya başladı diye sevinç çığlıkları atmaya kadar sürdü. Kid, kız ateşin yakınına doğru çekip ayaklarını şifa verici alevlerin biraz ötesinde bir battaniyenin üstüne koydu.

«Bir süre daha dikkat etmemiz gerekiyor» dedi.

Şimdi Joy çekinmeden eldivenlerini çıkıp ayaklarını kendisi ovuşturabilirdi. Nitekim .o da bunu

yaptı. Joy ayaklarını ovarken. Kid de kendi ellerini canlandırmaya uğraşıyordu. Bu arada kar ne erimiş ne de yumuşamıştı. İnce kristaller kum tanecikleri gibiydi.

Kid'in hayli uğraşmasına karşın, zonklamalar ve sızlamalarla kan dolaşımının donmuş etin içine geri dönmeye başlaması çok yavaş oldu. Elleri canlanınca Kid ateşi alevlendirdi; Joy sırtındaki çıkını alıp içinden ayağına gieceği yeni şeyler çıkardı.

O sırada Kurz, dere yatağı boyunca yaptığı yürüyüşten dönüp kıyı bayırından yukarı çıktı.

«Tam üç yüz metre öteye çaktım kazıkları» diye tekmi verdi. «27 numara ve 28 numara. O sırada yürüyüş alayının öncüleri de arkamda belirdi. Ben de yukarı kazığı 27 numaranın yanına çaktım. Öncülerden biri, 28 numarayı oraya çakmaya hakkım olmadığını söyledi. Ben de ona dedim ki...»

«Ah, ne dedin, ne dedin?» diye merakla sordu Joy.

«Eğer hemen 500 metre daha yukarı gitmezse, donacak olan burnunu çikolata soslu vanilyalı dondurma yapıncaya kadar sıkacağımı söyledim. Hemen çekip gitti adam; ben de her biri tastamam yüz ellişer metrelik iki parsel kazıkladım. O adam da bir sonraki parseli işaretledi. Patırtıcılar alayı öyle bir üşüştü ki, sormayın! Bence bütün dere boyunu, karşı kıyısıyla birlikte ta kaynağına kadar işaretlediler. Ama merak etmeyin bizim parseller güvencede. Yalnız ortalık çok karanlık olduğundan hiçbir şey görünmüyordu. Neyse artık köşe kazıklarını yann kolayca dikebiliriz.»

Ertesi sabah uyandıklarında, havanın, gece boyunca büyük değişikliğe uğradığını anladılar. Şimdi ortalık öylesine yumuşamıştı ki, Kid ile Kurz, daha birlikte örtündükleri battaniyenin altındayken, ısının ancak sıfırın altında 20 derece olabileceği kanısına vardılar. O korkunç ayaz geçip gitmiş benzi-

yordu. Örtündükleri battaniyenin üstünde parıldayan buz kristallerinin kalınlığı altı parmak kadar vardı.

Kid, ateşin öbür yanında yatan Joy Gastell'i:

«Günaydın! Ayaklarınız nasıl?» diye selamladı.

Kız bu sırada uyku tulumunun içinde doğrulmuş, üstündeki¹ karları silkiyordu.

Kurz yeni bir ateş yakıp dereden buz getirirken Kid de kahvaltıyı) hazırladı. Yemeği bitirmişlerdi ki ortalık aydınlandı.

«Şimdi gidip köşe kazıklarını dikebilirsin» dedi Kurz. «Şurada, az önce kahve için buz aldığım yerde, iri kum gördüm. Şimdi biraz su hazırlayıp —şöyle eğlence olsun diye— bu kumu tavada yıkayacağım.»

Kid, kazıkları, çakmak için eline baltayı alıp uzaklaştı. Turuna ırmağın alt kesiminde 27 numaralı kazıktan başladı. Burayı sağ köşe yaparak küçük vadi boyunca yürüdü, vadinin sonuna kadar gitti, işini düzenli, nerdeyse otomatik denilebilecek biçimde yapıyordu; çünkü kafası dün akşama ilişkin anılarla doluydu. O ayakları karla ovarken, o ayakların, o ayak bileklerinin sıkı adaleleri ve narin çizgileri üzerinde, sahip olmaya benzer bir duyguya kapılmış ve bu duygu tümüyle kadının kendisini de kapsamına almıştı. Her şeyiyle Joy'un, kendisine ait olması duygusundan çapraşık, ama yine de şiddetli biçimde acı çekiyordu. Ona öyle geliyordu ki, yalnızca Joy Gastell'e gidip ellerini tutması ve «Gel!» demesi yeterli olacaktı.

Böylesine bir ruh durumu içinde yürürken, bir kadının beyaz ayaklarına sahip olma diye bir şeyi de tümüyle unutmuş olduğunu da farkettiler. Vadinin kıyısında köşe kazığı çakamadı. Daha oraya gelmeden karşıda bir başka dere gördü. Orada üzeri daha önce kazıkla işaretlenmiş bir çayırılık, bir de hemen göze çarpan iri, bir çam ağacı vardı. Bunun üzerine^dere kıyısında kazıkların durduğu yere gitti. Dere yatağını izledi; at nalı biçiminde kıvrılan bir düzlü-

gü dolaştı; böylece de iki değil, tek bir derenin, söz-konusu olduğunu saptadı. Sonra da iki kez, derin karlara bata çıka, vadinin bir ucundan öteki ucuna gidip geldi. Birincisinde 27 numaralı parselin alt kazığından yola çıktı; ikincisindeyse 28 numaranın üst kazığından. Böylece bu parselin üst kazığının, birinci parselde alt kazığın aşağısında durduğunu keşfetti. Geçen akşamın gri seherinde, ortalık hemen hemen tam karanlıkken Kurz, her iki parseli at nalının iç kesiminde işaretlemişti.

Kid, ağır adımlarla küçük kampa döndü. Kurz da tavasında iri kumları yıkamasını o sırada bitirmişti; Kid'i görür görmez kendini tutamayıp «Başardık! Başardık!» diye kayırdı. Tavayı havaya kaldırdı. «Bak şuraya, hele bir bak!. Bir porsiyon tertemiz altın! Yanılmıyorsam şıkır şıkır iki yüz dolar bu! Derenin kalın, kumunda yeterince altın var. Bugüne kadar çok altın madeni gördüm; ama buradaki gibisine hiç rastlamamıştım.»

Kid, ham altına umursamaz *bir* bakış fırlatıp kendine bir fincan kahve doldurduktan sonra oturdu. Joy, bir şeylerin, aksamakta olduğunu anlamış, soran ve kaygılanan gözlerle ona bakmaktaydı.

Kurz ise, böylesine aldırılmaz oluşundan dolayı arkadaşına iyice içermişti. öfkeli bir sesle:

«Niye buraya bakmıyorsun?» diye sordu! «Neden sevinçten oynamıyorsun? Ne kadar burun kıvrırırsan kıvrır, şu tavada, iki yüz dolar yatıyor. İki yüz dolar da bugüne bugün küçük bir servet demektir.»

Kid yanıt vermeden önce kahvesinden bir yudum içti.

«Söylesene Kurz, bizim parseller neden Panama Kanalı'na benziyor?»

«■Ne demek istiyorsun?»

«Kanala doğru girişi, batı girişinin batısında bulunur, hepsi bu.»

«Biraz daha açar mısın?» dedi Kurz. «Nükteyi pek anlayamadım.»

«Kısacası şu: Sen bizim her iki alanımızı da, at nalı biçiminde büyük bir yayın içinde işaretlemişsin...»

Kurz, altın tavayı kara bırakıp ayağa kalktı.

«Biraz daha açsana pek anlayamadım» diye yineledi.

«28 numaranın üst kazığı, 27 numaranın on ayak altında duruyor.»

«Yani hiçbir yer alamadık mı diyorsun, Kid?»

«Daha da kötüsü., hiçbir şeyden on ayak daha az bir şey almışız.»

Kurz şimşek gibi yerinden fırlayıp dere kıyısına koştu. Beş dakika sonra geri dönmüştü. Joy'un soran bakışını, evet dercesine başını eğerek yanıtladı. Tek kelime söylemeden gidip bir ağacın dibine oturdu. Sonra da gözlerini önündeki karlara dikti.

Kid, battaniyeleri katlamaya başlarken:

«Kampımızı artık güzelce bozup Dawson'a doğru yola çıkabiliriz* dedi.

«Üzgünüm, Kid» dedi Joy. «Bütün bunlar benim yüzümden oldu.»

«Yok canım. Böyle şeyler, bilirsiniz, her 7[^].TM*^ olabilir.»

«Ne dersen de, benim, yüzümden oldu» diye yineledi kız inatla. «Ama babam, biliyorsunuz, bulgu parselinin orada, benim için bir parsel işaretlemiştir. Size bırakırım benimkini.»

Kid olmaz dercesine başını salladı.

Kız, bu sefer Kurz'a dönüp yalvaran bir edayla «Kurz?» diye seslendi.

Kurz da olmaz anlamına başını sallayıp gülmeye başladı. # Korkunç bir gülüştü bu. Kıkırdayışlar ve kendini tutamayışlar, yavaş yavaş yürekte dolup dolup gelen bir böğürtüye dönüşmüştü. «Şimdiye kadar hiç sinir nöbetim olmadı benim» dedi. «Zaman za-

man dünyayı çok komik bulurdum; şimdi, şu anda da yine komik görünüyor her şey bana.»

Bakışı rastlantı sonucu altın tavaya takıldı. Tavanın yanına gidip öylesine görkemli bir tekme attı ki, tüm altınlar kann içine uçtu.

«Bizim değil ki bunlar» dedi. «Bunlar, bu gece, yüz elli metre öteye kovaladığım budalanın. Benim kızdığım yalnızca parselin tamamı tamamına 490 adım fazla olması, o budalanın lehine yani. Gel şimdi, Kid. Dawson'a geri dönüyoruz. Eğer canın beni öldüresiye pataklamayı istiyorsa, hiç çekinme, elimi bile kıpırdatmam!»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bir akşam. «Kuzey Geyiği» ne otururlarken Kurz, «Hiç kumar oynamayısın doğrusu pek komik» dedi Kid'e. «Kanında hiç mi kıpırdama olmuyor senin?»

«Olmaz olur mu?» yanıtını verdi Kid. «Ama benim kafamda sayılar da var. Param için güvenilebileceğim dayanaklarım olsun isterim.»

Oyun salonu tümü birden işleyen on iki ruletin takırtı, vınlama ve çatırtısından inliyordu adeta; makinelerin basma toplanmış kürklü, mokasenli adamlar şanslarını deneyip durmaktaydılar. Kid tüm bu kalabalığı kapsamak istercesine bir el hareketi yaptı.

«Bak şunlara» dedi. «Akli başında sayıların bana anlattığına göre, bu gece kaybedenler kazananlardan çok daha fazla olacak; ayrıca kaybedenlerin çoğu da şu anda masa başında oturanlar olacak.»

«Doğrusu hesap kitaptan iyi anlıyorsun» diye mırıldandı Kurz. «Çoğu kez de dediğin çıkıyor. Gelge-lelim kesinkes olan şeyler de vardır. Böyle bir olgu da talih kuşunun gelip insanın başına konmasıdır. Talih kuşu gelmeye görsün, öyle anlar olur ki, o sıra-

da bir budala bile oynasa kazanır. Bunu bilir bunu söylerim ben. Çünkü kumara yeterine© katıldım, birkaç kez de banko denip kasanın kaldırıldığını gördüm. Kazanmak için tek bir yöntem var, o da sakın sakın bekleyip talih kuşunun vınlayarak geldiğini içinde duyacağın anı kollamaktır. O anın geldiğini sezdin mi korkma, pupa yelken açıl, hep kazanırsın.»

Kid hafiften alaylı bir edayla:

«Sahiden pek hasitmiş» dedi; «öylesine basit ki, bunca insan nasıl oluyor da kaybediyor, aklım almıyor doğrusu.»

«Aksaklık şurada» diye yanıtladı Kurz, biraz bozulmuştu; «insanların çoğu önsezilerini yanlış anlıyorlar. Nitekim benim de zaman zaman önsezilerimde yanlışlığa düştüğüm oluyor. İnsan uygun anı doğru zamanda yakalamaya çalışmalıdır.»

Kid, hayır dercesine başını salladı.

«Bu dediğin de bir çeşit hesaplama işidir, Kurz. Ne var ki çoğu kimseler sezgilerinde yandır.»

«Peki, sen hiç kazandığını cebe atmak için yalnızca paranı masaya koymanın yeterli olabileceği kanısı veren bir duyguya kapılmadın mı?»

Kid güldü.

«Benden yana olan değil, bana karşı olan şans yüzdesini düşünürüm. Bu yüzdenin yüksekliği karşısında da korkuya kapılırim her zaman. Ama şu kadarını söyleyeyim sana, Kurz.- Şimdi bir dolara kıyacak, gidip en yüksek karta oynayacağım; bakalım şerefine içebileceğimiz kadar kazanacak mıyım?»

Kid, Firavun oynanan masanın yolunu tutmak isterken, Kurz kolundan tutup onu engelledi.

«Dur hele. Şu anda sezgilerimden biri geldi. Dolarını rulete sakla daha iyi.»

Birlikte amerikan barın yakınındaki rulet masasına gittiler.

«Dur» dedi Kurz. «Ben sana haber verinceye kadar bekle.»

•«Kaç numaraya?»
«Buna kendin karar vereceksin. Ama ben sana haydi deyinceye kadar bekle.»
«Sence bu masada mı özellikle şansım var?»
«Bunda da olabilir, ötekinde de.» "
«Ama hiçbirisi kasa tutmak kadar iyi değil her halde.»
«Bekle ve seyret!» dedi Kurz. «Tamam şimdi, haydi!»

Tam o sırada krupiyeye, küçük fildişi topu, ruletin dönen tekerinin üzerine fırlatmış; top bir sürü deliği bulunan tekerin üstünde döne döne yolculuğuna çıkmıştı.

Masanın alt ucunda duran Kid, oturan oyuncuların birinin üzerinden eğilip dolarını gelişi güzel masanın üstüne fırlattı. Madeni dolar masanın düz. yeşil çuhası üzerinde yuvarlandıktan sonra 34 rakamı yazılı karenin tam ortasında devrilip kaldı.

Beyaz top durdu ve krupiyeye bağırdı:

«34 kazandı!»

Masadaki parayı toplayıp Kid'in önüne de 35 dolar koydu. Kid parayı cebine atacağı sırada Kurz omuzuna vurdu.

«Ne haber, gördün mü sezginin ne demek olduğunu Kid? Nasıl bilebildim? Bunu sana açıklayamam. Ama senin kazanacağını kesinlikle biliyordum işte. Çünkü, sen de gördün ya, doların başka bir rakamın üstüne düşseydi, o rakam kazanacaktı. Eğer sezgi doğruysa, kesinlikle kazanırsın.»

Bara doğru giderlerken Kid:

«Peki, çift sıfır kazansaydı, o zaman ne olacaktı?» diye sordu.

«O zaman doların gelip çift sıfırın üstüne devrilirdi. Kaçınılmaz bir şey bu. Sezgi sezgidir ve kesindir. Ne söylersen söyle, elden bir şey gelmez. Gel, şimdi yeniden masaya dönelim. Çünkü yeni bir sevgi var içimde; sana kazanman için yardım ettikten

sonra, şimdi de benim birkaç kez on ikiden vuracağımı söylüyor.»

On dakika sonra Kid, arkadaşı yüz dolar kaybetmiş durumdayken: «Belirli bir sisteme göre mi oynuyorsun?» diye sordu.

Kurz, oyun fişlerini 3 ve 17 üzerine© koyarken, öfkeyle başını salladı. Sonra arta kalan bir fisi de yeşile koydu.

Krupiyeye parayı alıp önüne çekince «Cehennemim dibi, bir sisteme göre oynadığını sanan salaklarla tıklım tıklım dolu» diye söylendi.

Önceleri yalnızca seyirci kalmış olan Kid, yavaş yavaş oyunun büyümesine kendisini kaptırmaktaydı. Oyunun dönen topundan paraların alınıp verilmesine kadar tüm ayrıntısını çok büyük bir ilgiyle izliyordu. Oyuna katılmıyor, yalnızca seyretmekle yetiniyordu. Ne var ki oyun onu öylesine ilgilendirmişti ki, Kurz masadan artık ayrılamayacak kadar kumara bulaşmış olduğunu söyledi.

Krupiyeye oyuna katılabilmesi için güvence diye ortaya koyduğu altın tozu torbasını Kurz'a geri verdi; bir de üzerinde «350 dolar kaybetti» yazılı .bir kâğıt uzattı.

Kurz torbayı ve kâğıdı alıp salonun dip tarafında, kocaman bir altın terazisinin arkasında oturan adama vermek üzere yürüdü. Adam 350 dolarlık altın tozu tartıp kumarhanenin altın kasasına koydu.

«Bu sezgi dediğin şey, herhalde senin^ hesaplarından biri» diye takıldı Kid.

«Sonuna kadar oynamak vardı, değil mi? Bu işin hesaplara kitapla değil, sezgiyle bağlantısı var. Sırf bunu göstermek için oynamalıydım. Sezginin ne olduğunu kanıtlamak için devam etmek gerekirdi bence.»

«Boşver, Kurz» diye güldü Kid. «Bende de sezgi gibi bir şeyler uyandı şu anda.

Kurz'un gözleri parladı.

«Sahi mi, Kid?» diye heyecanla bağırdı. «Öyley-S3 hiç durma, koş hemen masaya, oyna!»

«Bu benimki senin sezgilerin gibi değil, Kurz. Benimki sırf bütün bir gün bir sistem, hem de kasayı iflas ettirecek bir sistem üzerinde güzelce çalışmamı söylüyor bana.»

«Sistem ha..» diye içini çekti Kurz. Sonra arkadaşını derin bir acımayla yukardan aşağı süzdü. «Bak Kid, şu can yoldaşının güzel öğüdüne kulak ver, bırak sistemlerin yakasını. Sistemlerle insan gümler gider. Sistem denilen şeyde sezgiden eser yoktur.»

«Ben de onun için seviyorum ya sistemi» yanıtını verdi Kid. «Bir sistemin düzenli bir temeli vardır. Eğer doğru sistemi bulursan, asla kaybetmezsin. Sistemlerle sezgiler arasındaki fark da bu zaten. Çünkü gerçek bir sezgi, insanı ne zaman yüceltir, ne zaman gümler asla bilemezsin.»

«Ama ben insanları hep gümlerle yığınla sistem biliyorum, kazandırmışınıysa bugüne kadar hiç görmedim.»

Kurz bir an susup derin bir göğüs geçirdi •

«Bak, Kid, kafayı eğer sistemlere takmaya bir başlarsan, o zaman burası sana göre yer değil demektir. Haydi en iyisi yeniden yolculuğa çıkalım, tam zamanıdır.»

Daha sonraki haftalarda, iki yoldaş birbirine ters hedeflere yönelmiş görünüyorlardı. Kid vaktinin çoğunu Kuzey Geyiği'nde geçirip rulet seyretmek, Kurz ise bir an önce yolculuğa çıkılsın istiyordu. Sonunda Kurz, Yukon'un 200 mil akıntı aşağısında altın aramaya gitmelerini isteyince. Kid buna kesinlikle karşı çıktı.

«Bak, Kurz» dedi. «Ben gitmek istemiyorum. Yolculuk en azından on günümüzü alır; bense sistemi-

mi çok daha önce eyleme geçireceğimi umuyorum. Bu sistemle artık başlayabilir ve kazanabilirim. Peki. sen. Tanrı aşkına, niçin beni böyle yollara sürükleyip durmak istiyorsun?»

«Seni bir parça kollamak zorundayım, Kid. Şu sırada sende küçük bir tahta yerinden oynamış durumda. Eğer şu lanet olası rulet masasından çekip koparabileceksem, seni Jericho'ya, hatta kutup noktasına kadar götürürdüm.»

«Bu da her şeyi çok daha iyi çözümlerdi; ama unutma ki, oldukça yetişkin biriyim, üstelik iyi de et yiyiciyim. Senin götürmen gereken bir şey varsa, o da altındır. Bu altını da kendi sistemimle kazanacağım ve sanırım sana gerekli olan bir köpek kızağı.»

Kurz yalnızca iç çekmekle yetindi.

«Ayrıca kendi basma oynamanı da istemiyorum» diye sürdürdü Kid. «Yalnızca ben oynayacağım. Kazancı bölüşeceğiz; fakat bunu sağlamam, için de tüm paramız gerekli bana. Biliyorsun, sistem henüz sınanmış değil. Bu nedenle rayına oturtuncaya kadar birkaç kez kaybetmem işten bile değil.»

Kid, rulet masasını saatlerce ve 'günlerce sürekli gözlemledikten sonra, sonunda artık hazır olduğunu söylediği akşam gelip çıktı. Kurz karamsar ve umutsuz bir durumda, arkadaşının yanı sıra Kuzey Geyiği'ne yürüyordu; yüzüne bakan onu kendi cenazesine gidiyor sanırdı. Kid bir yığın fiş alıp masanın sonunda krupiyenin yanına oturdu. Küçük top, tekerin içinde vınlarak yaptığı dolaşmasını habire sürdürüyor, oyuncular kazanıyor ve kaybediyor; ama Kid tek bir fiş dahi oyuna sürmüyordu. Kurz gittikçe sabırsızlanmaktaydı.

«Haydi be yahu! Oynaşana artık!» diye çıkıştı. »Şu mezar sessizliğine son ver. Neyin var? Korkmaya mı başladın yoksa?»

Kid hayır dercesine başını sallayıp beklemeyi sürdürdü. Altı oyun daha sona erdi; yedinci oyun baş-

larken birdenbire Kid, bir dolarlık on tane fişi 28 rakamının üstüne koydu. Küçük top dönmesini bitirip 26 numaranın üstünde durdu; krupiye Kid'e 350 dolar ödedi. Kid'in ikinci kez fişlerini koymasına kadar aradan altı oyun daha geçti. Bu sefer on dolan 32'nin üstüne koymuştu. Yine 350 dolar kazandı. Kurz, biraz yüksekçe sesle »İşte ben buna sezgi derim« diye kulağına fısıldadı. Heyecanlanmıştı. «Yakaladın, aman bırakma!»

«Sezgiyle falan ilgisi yok» diye fısıldadı Kid. «Sistemin bir parçası bu. Ne görkemli, değil mi?»

«Atma, beni kandıramazsın. Sezgi dediğin insana çoğu kez garip biçimlerde gelir. Sen onu ,bir sistem sanırsın, ama değildir. Sistem asla işe yaramaz. A61a da bir şey kazandırmaz. Seni böyle oynatan, hiç kuşkun olmasın, sezgidir...»

Kid şimdi oyununu değiştirmişti.

Fişlerini daha sık koyuyordu, ama yalnızca tek fiş kullanıyordu; bunları gelişi güzel oraya buraya fırlatıyor, kazanmaktan çok kaybediyordu.

«İyisi mi sen oyunu bırak artık» diye öğüt verecek oldu Kurz. «Aldıklarını koy cebine. Üç defa çarpıldın. Buna karşın yine de bir binlik kazanmış, durumdasın. Artık rahatça oyunu bırakabilirsin.»

Aynı anda küçük top, tekerin içinde vınlamaya başladı ve Kid 26'nın üstüne on dolar fırlattı. Top 26'nın çukurunda durdu; krupiye de Kid'e 350 dolar ödedi.

«Madem bu kadar delisin ve madem böylesine düşüş atabiliyorsun, o zaman çok para sürsene bari!» dedi Kurz. «Bir dahaki sefer bir yirmi beşlik köy.»

Bir çeyrek saat geçti; bu süre içinde Kid kah kazanıp kâh. kaybetti; ama hep küçük oynuyor, fişlerini çeşitli rakamların üstüne koyuyordu. Derken ansızın, beklediği an gelmişcesine, çift sıfırın üstüne yirmi beş dolar koydu ve krupiye kendisine 875 dolar ödedi.

«Uyandır beni, Kid, rüya görüyorum galiba» diye inledi Kurz.

Kid gülümsedi; not defterine bakmaya başladı, hesaplarına daldı. İkide bir not defterini cebinden çıkarıyor, bazan da için© bazı rakamlar yazıyordu.

Bu sırada bazı oyuncular, onun kazandığı rakamlara fiş koyup kazanmayı denerken, masanın etrafında da bir hayli bir meraklı kalabalığı toplanmıştı. Kid, oyun taktiğini bir anda yeniden değiştirdi. On kez on doları arkaya 18'e koydu ve kaybetti. Şimdi en gözüpekler bile onu izlemeyi bırakmıştı. O zaman rakamı değiştirip beşinci kez 350 dolar kazandı. Aynı anda öteki oyuncular, pişman ol-muşcasma onun rakamına dönüş yaptılar. Ama Kid yeniden bir dizi kaybını not defterine kaydedince, kendisini yeniden yalnız bıraktılar.

«Kid, artık bırak!» diye uyardı Kurz. «En iyi sezgiler yumağının bile belli bir uzunluğu vardır; Se-ninkisiyse çoktan bitti. Artık hiçbir şey kazanamazsın.»

Kid birkaç dakika boyunca fişlerini çeşitli rakamlara koyup değişik sonuçlar aldı; sonra birden 25 dolan çift sıfıra koydu. Kazandığı parayı alırken krupiyeye «Ben artık bırakıyorum» dedi.

Birlikte teraziye giderlerken Kurz «Oh, bana göstermen gerekmez» dedi. «Ben hesabını çoktan yaptım. 3600 dolar kadar kazanmış olmalısın. Tamam mı?»

«3630» yanıtını verdi Kid.

«Ve şimdi şu altın tozlarını eve taşımak zorundasın. Bu iş de böylece oldu .bitti işte!»

Ertesi akşam evde Kid'in yine Kuzey Geyiği'ne gitmeye hazırlandığını gören Kurz, «Şansını zorlama» diye yalvardı. «İDün sezgilerin yumağı hayli

uzundu; ama sen de onu dibine kadar çözdün hani. Yeniden başlamaya kalkışırsan, tüm kazandığın gidecek elinden.»

«Yahu, demedim, mi, bu işin sezgiyle falan ilgisi yok. Bu bir hesap, bir sistem işi. Kaybetmek yok asla.»

«Hay senin sistemine., tüm sistemlerin canı cehennem! Sistem diye bir şey yoktur, olamaz da.. Bir defasında kırmızı ve siyaha oynayıp tam on yedi. kez kazandım ben. Sistem miydi bu? Saçma; Düpedüz kör talihti. Ama korkmaya başladım; daha fazla oynamayı göze alamadım. Sonuna kadar sabredip üçüncü turdan sonra çekilmeseydim, ilk koyduğum çeyrek dolar sermayeyle 3000 dolar kazanırdım.»

«Havaya konuşuyorsun, Kurz. Burada gerçek bir sistem sözkonusu.»

«Öyle mi? O halde kanıtla da görelim.»

«Kanıtlayacağım. Gel, şimdi benimle. Bugün bir kez daha göstereceğim bunu sana.»

Kuzey Geyiği'nden içeri girdikleri zaman, tüm gözler Kid'in üzerine çevrildi ve bir önceki gibi krupiyenin yanma oturması için oyuncular ona masada yer açtılar. Bugünkü oyunu bambaşkaydı. Birbuçuk saat boyunca yalnızca dört kez oyuna girdi; ama her defasında 25 dolar koydu ve hep kazandı. Böylece cebine 3500 dolar girmiş oldu. Kurz bir kez daha altın tozunu eve taşıdı.

Kurz, karyolanın kınanna oturmuş mokasenlerini çıkarırken: «Eğlenceye son vermenin tam zamanı şimdi» diye öğüde kalkıştı. «Tam yedibin dolar kazandın. Şansım daha fazla zorlaması için adamın deli olması gerekir.»

«Sevgili Kurz, adamın benimki gibi bir sistemi olur da, bundan yararlanmazsa, asü o zaman kafasından zoru var demektir.»

«Bak Kid; müthiş akıllı -bir herifsin. Üniversiteye d© gitmişsin. Benim kırk bin yılda anlayacağım şeyi, hop diye bir dakikada kavrarsın. Ama yine de

şansının bir sistem olduğunu hâlâ savunuyorsan, adamakıllı kaçıksın demektir. Şu dünyada çok dolaştım, çok gördüm; sana içtenlikle, dürüstçe ve tam bir kesinlikle söyleyebilirim ki, bir kasayı iflas ettirebilecek herhangi¹ bir sistem yoktur, olmamıştır.»

«Ama ben sana bunu kanıtlayacağım. Tek kelimeyle bir hazine bu.»

«Hayır, değil, Kid. Bu sadece bir rüya. Ben uyuyorum düpedüz. Birden uyanacak, ateş yakıp kahvaltı yapacağım.»

«Pekala, benim inançsız dostum; şu altın tozlarına ne demeli?»

Kid, arkadaşına içinde altın tozu bulunan ağır torbayı fırlattı. Torba on sekiz kilo çekiyordu ve Kurz torba dizine rastlayınca bunun gerçekliğini kabul etmek zorunda kaldı.

Sonra da, «Şu var ki» dedi, «yaşamımda benim de birkaç kez çok canlı rüyalarım oldu. Rüya da her şey olanaklıdır. Gerçek yaşamdaysa sistemler olanaksızdır. Bak şimdi, gerçi ben üniversiteye falan gitmedim ama yine de bu kumar cümbüşünü bir rüya olarak görüyorsam, yerden göğe haklı sayılırım.»

«Hamilton'un 'kısırlık yasası'» diye güldü Kid.

«O dediğin bayı hiç duymuş değilim; fakat onun bulduğu yol en doğrusu olmalı. Ben rüya görmekteyim Kid ve sen de benim rüyamın içinde, oraya buraya dolaşıp sistemlerinle bana eziyet ediyorsun. Eğer beni seviyorsan, eğer beni gerçekten, ciddi olarak seviyorsan, ne olur şimdi «Uyan Kurz!» diye bağır. O-zaman ben de uyanır ve kahvaltı hazırlarım.»

Üçüncü oyun akşamı Kid, fişlerini masaya koyunca, krupiye 15 dolar geri çevirdi.

«Artık ondan fazla sürmeyeceksiniz» dedi. «Para artırma sınırı düşürüldü.»

«Sadece bozukluk mu kazanmak istiyorsunuz?» dedi Kurz alay yollu.

«Biz kimseyi bu masada oynamaya zorlamıyoruz» diye atıldı krupiyeye. «Canı istemiyorsa oynamasın. Size açıkça ve içtenlikle şu kadarını söyleyeyim, arkadaşınız bizim masada oynamazsa pek sevineceğiz.»

Kurz, «Yoksa onun sisteminden falan mı korkuyorsunuz ha?» diye takılırken, krupiyeye Kid'e yine 350 dolar ödemekteydi.

«Sisteme inandığımı söylemedim, böyle bir şey demem» yanıtını verdi. «Bir rulet oyunu ya da buna benzer başka bir oyunda, kasayı iflas ettirebilmiş bir sistemin henüz ortaya çıktığına inanmıyorum. Ancak zaman zaman talih kuşunun çok garip biçimde birilerinin başına konup durduğunu da çok gördüm. Ben burada, bu kasayı tuttuğuma göre, elimden gel diğince onu iflas ettirmemek isterim.»

«Ne o, korkmaya mı başladın?»

«Kasa tutmak, tıpkı öteki işler gibi bir iştir, dostum. Hayırseverler derneğinde çalışmıyoruz biz.»

Kid artık her akşam kazanır olmuştu. Oyun taktiği de sürekli değişiyordu.

Kumar kurtları Kid'in oynadığı masaya üşüşü yor, hangi numaraya ne kadar para koyduğunu durmadan not edip onun sisteminden yararlanmayı boş yere deniyorlardı. Sistemin sırrını çözecek anahtar bulabilecek durumda olmadıklarını da itiraf etmek zorunda kalmaktaydılar. Bu sınıfın sırf şans olduğuna yemin ediyorlardı., şimdiye kadar görülmemiş cinsten olağanüstü, korkunç bir şansı bu!

Onları asıl şaşırtan Kid'in yöntemindeki değişimlerdi. Zaman zaman not defterine bakıyor ya da uzun uzadıya hesaplara dalıyor, tek bir fiş bile sürmeyi göze almadan bir saat bekliyor, sonra birbiri ardından üç oyuna büyük meblağ sürüp kazanıyor; beş - on dakika içinde bin dolar, hatta daha

da fazlasını cebine indirebiliyordu. Arasıra da taktiği, tek tek fişleri masanın üstüne dağıtıp bol keseden boşa harcayarak herkesi afallatmak oluyordu. Arkasından on dakika ya da yarım saat hiçbir şey yapmaksızın duruyor-, sonra da ansızın —küçük topun turunu bitirmesine az kala— bir sayıya, renge ve diziye yüksek para koyuyor; üçünde de kazanıyordu. Bir seferinde de birbiri ardından tam kırk oyunda yüksek para kaybetti. Öyle ki sisteminin sırrını çözmek için kendisini seyredip duranların kafaları, bu durum karşısında iyice allak bullak oldu. Ne var ki görünüşe göre böyle geliş güzel oynasa bile, yine de her akşam Kurz eve 3500 dolar taşıyordu.

Yine böyle eve dönerlerken yaptıkları tartışmaların birinde Kurz, «Sistem falan değil bu» dedi. «Av köpeği gibi kolladım seni; ama yaptığın şeyin püf noktasını bir türlü çıkaramadım. Aynı oyunu asla iki kez oynamıyorsun. İçinden geldi mi oynuyor, kazan-dıklarını cebine indiriyorsun. Ama içinden gelmedi mi de, kaybedeceğini bile bile oynuyorsun.»

«Şimdi çözüme sandığından çok daha fazla yaklaştın, Kurz. Bazen kaybedecek numaralara para koymak zorundayım. Bu da benim sistemimin bir parçası.»

«Sistem ha, canı cehenneme şu senin sisteminin! Şu kentte ne kadar gün görmüş kumarcı varsa, hepsiyle konuştum. Hepsi de ağız birliği etmiş gibi aynı şeyi söylediler. Sistem diye bir şey yokmuş.»

«O halde bu sistemi onların gözünün içine sokmaktan başka yapabileceğim bir şey yok.»

«Baksana, Kid» dedi Kurz; üfleyip söndürmek üzere mumun üstüne eğilmişken bir an duraksadı. «Ben gerçekten bozuk çalışıyorum. Belki sen şimdi burada bir mum var sanıyorsun... Ama mum değil bu. Ben de ben değilim. Bir yerlerde oradan oraya dolaşıyor; battaniyeme sannıp sırtüstü yatıyor ve burada olup biten iner şeyi, ağzım açık rüyada görüyorum. Nasıl

şu mum gerçek bir mum değilse, benimle konuşan sen de sen değilsin.»

«Ama benim de seninle aynı rüyayı görmem komik değil mi?» diye karşı çıktı Kid.

«Hiç de komik değil. Sen benim rüyamdasm, rüyamın bir parçasıms, bütün iş burada. Çok adamı uykuda konuşken dinledim. Sana bir şey diyeyim mi. Kid: Ben yavaş yavaş aptallaşıp keçileri kaçırmaya başladım. Eğer bu rüya biraz daha sürerse, sonunda sıra avaz avaz bağırıp oramı .buramı ısırmama gelecek.»

Altıncı oyun akşamı Kuzey Geyiği'nde para sürme en fazla beş dolarla kısıtlandı.

Kid, krupiyeye «Bana göre hava hoş» dedi. «Ben bu akşam da her zamanki gibi 3500 dolar kazanmak istiyorum. Sizin yaptığınız beni biraz daha fazla masada tutmak olacak, hepsi o! Eh, o zaman ben de kazanacak numaralara, önceleri yaptığım gibi bir defa değil de iki defa para koyarım, olur biter.»

Krupiye içerlemişti. «Niye bu gücünüzü başka bir masada sinamiyorsunuz?» diye sordu.

«Çünkü burası bana özellikle şirin görünüyor.» Kid, birkaç adım ötede gürül gürül yanan sobaya şöyle bir baktı. «Üstelik burada cereyan da yok, tatlı bir sıcak var, hem de çok rahat.»

Kurz, dokuzuncu akşam da altın to2uhu eve getirince, birden bunalıma düştü.

«Ben bittim Kid; iliğime kadar .bitip tükendim» diye başladı. «Bardağın ne zaman taşıtığını da biliyorum. Rüya falan görüyor değildim aslında, imanıma kadar uyanık ve gözlerimi dört açmış halde dolaşıyordum. Gerçi sistem diye bir şey yoktur; ama sende var, arkadaş! Tüm matematik bilgisi çamura yatabilir. Takvim, ister törenle, ister törensiz kendi-

ni mezara koydurabilir. Dünya bir hoş oldu. Kırıl denilen, türdeşlik denilen şeyler yok. Artık o burnu bir karış havada «bir kere bir», biber yetişen yerlere gidebilir. İki sekizdir, sekiz on bir ve iki kere iki de sekiz yüz kırk altı ve ayrıca bir de birbuçuk. Bir, başkalıktır. Hiçbir şey de her şey. İki kere her şey cilt kremi, lohusa humması ve içi doldurulmuş bezden at eder. Sen bir sistem .buldun. Sayılarında tüm öteki sayılan pataklıyorsun. Olmayan oluyor; eğer olmuyorsa olmak zorunda. Güneş batıdan doğuyor Ay bir altın damarıdır. Yıldızlarsa geyik etinden yapılmıştır, îskorbit hastalığı, Tanrının lütfudur; ölen hort-lar; dağlar yüzüyor; su gazdır ve ben, ben değilim; sen de, senden başka herhangi birisisin; belki de biz ikiziz; eğer ıspanak yeşili salça içinde kızarmış patates değilsek tabii. Uyandır beni, sevgili dostum; uyandırın beni. kim isterse uyandırsın. Yeter ki uyanayım.»

Ertesi 6abah kulübeye bir ziyaretçi geldi. Kid adamı tanıyordu; «Tivoli»deki tüm oyun masalarının sahibi Harvey Moran'dı. Adam iş konusunu kokuşmaya başlayınca, kaim, sert olan sesi, yalvarırcasına bir tona büründü.

«Sorun şu. Kid» diye başladı. «Siz hepimizi zıvanadan çıkardınız. Ben şu anda oyun masası sahibi bütün patronları temsil ediyorum; burada kentte imtiyaz sahibi dokuz kişiyiz. Hepsi adına konuşuyorum. Sizin oyununuzu tek kelimeyle anlayamıyoruz. Hepimizin bildiği bir şey var; o da rulete karşı düzenlenebilecek bir sistemin asla olmadığıdır. Üniversitelerdeki tüm matematik uzmanları da aynı şeyi belirtir. Sizse rulete bir sistem uyguladığınızı söylüyor-, hem de bu alanda tek sistemdir, bu nedenle de başka hiçbir sistem tarafından alt edilemez diyorsunuz Bu da ne demektir, tüm cebir bilgisi yerin dibine batsın demektir.»

Kurz, gönülden bir onaylamayla başını salladı.

«Eğer» diye sürdürdü rulet sahibi, «bir sistemin bir başka sistemi alt edebilme olanağı varsa, sistem diye bir şey de asla olamaz. Bu durumda her şey olasıdır., yani bir nesne aynı anda iki ayrı mekânda bulunabilir ya da iki nesne, aslında tek biri için. yer olan bir mekânda durabilir.»

«Tamam yetişir!» diye yanıtladı Kid hiç istifini bozmadan. «Benim oyunumu gördünüz siz ve eğer bunun sırf talih kuşunun bir cilvesi olduğunu düşünüyorsanız, o zaman ne demeye bu konuda böylesine kafa tatlatıyorsunuz, anlamıyorum doğrusu.»

«Bizim kahrolasica sıkıntımız da asıl burada ya! Bu konuyu düşünüp durmaktan başka bir şey yapamıyoruz zaten. Ortada sizin bulduğunuz bir sistem var, bu kesin; ancak bir sistem olmadığını da biliyoruz, bu da kesin. Beş akşam boyunca gözümü sizden ayırmadım; bu gözlemden çıkardığım tüm sonuç, sizin hep bazı numaralan yeğlediğiniz ve bunlarla kazandığınız oldu. Şimdi oyun masası sahibi biz on kişi, hep birlikte size, dostça bir öneride bulunmak istiyoruz. Kuzey Geyiği'nin arka odasına bir rulet masası koyacak ve size karşı kasayı tutacağız. Siz de bizim kasamızı iflas ettireceksiniz. Çok özel, çok gizli bir oyun olacak bu. Yalnızca siz, Kurz ve biz. Ne dersiniz buna?»

«Pek külfetli bence» yanıtını verdi Kid. Bunlara ne gerek var? Hepiniz gelip bu işi nasıl becerdiğimi görebilirsiniz. Bu akşam Kuzey Geyiği'nin salonunda oynayacağım. Gözleminizi orada da herhangi bir başka yerdeki kadar rahatça yapabilirsiniz.»

Akşam olup da Kid masada yerini alınca, krupiye oyunu kesti. «Oyun kapandı» dedi. «Patronun emri.»

Fakat orada toplanmış bulunan oyun masası sahipleri böyle bir engellemeyi kabul etmediler. Birkaç dakika içinde hemen ayaküstü bir kasa oluşturdular. Her biri bin dolar ortaya koydu, masayı da aldılar.

Krupiye topu ilk yolculuğuna gönderince, Harvey Moran «Haydi şimdi kasayı iflas ettirin de görelim!» diye meydan okudu.

«Yirmibeş dolara kadar çıkmama izin veriyor musunuz?»

«Elbette! Buyrun oynayın!»

Kid hemen yirmi beş dolar çift sıfıra koydu ve kazandı.

Moran alnında biriken terleri silerken-

«Buyrun, devam edin» dedi. «Kasaya tam on bin koyduk biz.»

Birbuçuk saat sonra on bin dolar Kid'in olmuştu.

Bu durumu krupiye, «Kasa iflas etmiştir» diye ilan etti.

«Nasıl, bu kadarı yetti mi sizlere?» diye sordu Kid.

Oyun masası sahipleri birbirlerine baktılar. Şu anda bu gence karşı korkuyla kanşık saygı duymaktaydılar. Onlar «rastlantı» yasasının semirttiği gözdelerdiler, sonunda bir anda küçülüvermişlerdi. Kendilerine göre bir hasım bulmuşlardı; bu hasmın ya rastlantı yasasıyla onlardan daha iyi bağlantı vardı ya da şimdiye kadar bilinmeyen çok daha yüce yasalar keşfetmişti.

«Bizden pes!» dedi Moran. «Tamam mı, Burke?»

Irmak kenandaki meyhanede oyun masaları olan şişman Burke, tamam dercesine başını salladı.

«Olanaksız denilen gerçekleşti» dedi. «Bu Kid'in gerçek bir sistem bulduğu kesin. Eğer daha fazla oynatsaydık, topumuzu birden soyup soğana çevirirdi. Eğer dükkânlarımızda masalarımızı elimizde tutmak niyetindeyseniz, bence para koyma sırunu bir dolara ya da hatta on sente düşürmekten başka çıkar yol yoktur. Böyle kısıtladın mı, isterse gelsin oynasın, pek fazla kazanamaz.»

Hepsi birden soran gözlerle Kid'e baktılar. Kid ise omuzlarını sükti.

«Siz böyle bir önlem alırsanız, ben de masalarınızda oynasınlar diye bir düzine adam tutarım. Dört saat için onlara on dolar verir, böylece yine de sizden güzel para kaldırırm.»

«Bu durumda biz de dükkânları kapatmak zorunda kalacağız» yanıtını verdi Şişman Burke. «Eğer siz...» duraksadı, bakışlarını meslektaşlarının yüzleri üzerinde dolaştırdı; kendisiyle görüş birliğinde olup olmadıklarını anlamak istiyordu. Sonra da konuşmasını sürdürdü: «Eğer siz konuyu tam bir iş adamı gözüyle ele almaya yanaşmazsanız tabii. Sisteminizi satmak için nasıl bir fiyat istersiniz?»

«Otuz bin» yanıtını verdi Kid. «Bu da topu topu adam başı üç bin eder.»

Patronlar Kid'in önerisini aralarında görüştü; sonra da kabul ettiler.

«V© bize sisteminizi açıklayacaksınız.»

«Elbette.»

«Ayrıca bize bundan böyle Davvson'da rulet oynamayacağınız konusunda söz vereceksiniz.»

«Bakın bunu yapamam. Ama bu sistemle bir daha oynamayacağıma söz verebilirim.» Moran dehşete kapılarak:

«Tanrı aşkına!» diye bağırdı. «Başka bir sistem daha mı buldunuz yoksa?»

«Bir dakika» diye Kurz araya girdi. «Ortağımla konuşmam gerekiyor. Gel şöyle Kid... biraz öteye gidelim.»

Kid, salonun تنها bir köşesine giden arkadaşının ardı sıra yürüdü; bu sırada yüzlerce göz onu ve Kurz'u gözetlemekteydi. Kurz kısık sesiyle:

«Bak, Kid» diye fısıldadı. «Belki rüya falan değil bu. O halde sen deli misin ki, bu kadar ucuza satmaya kalkıyorsun? Şu anda herifleri istediğin gibi köşeye kıstırmışsın. Milyonlar yatıyor bu işte. Kan kusturuncaya kadar sıkıştır kerataları, sıkıştır Kid!»

«Peki, ya bütün bunlar sadece bir rüyaysa» diye sordu Kid dostça.

«O zaman da bu rüyanın ve Aziz Mikail'in hatırına, şu anasının gözü kumar masası sahiplerinden tornan okka çeken mangiz tırtıklamaya bak. Ölüsü kandilli ne rüyaymış be! Hep de senden yana çıkıyor. Şu rüyanın gerçek, doğru, sağlam, kesin sonunu ne zaman göreceksin?»

«Tanrıya şükür, rüya değil, Kurz.»

«Öyleyse, bu da Lgayı otuz bine satarsan, seni asla bağışlamam.»

'Ben bu dalgayı otuz bine satabilirim, boynuma sarılacak, uyanacak ve hiç de rüya görmediğini anlayacaksın. Sahiden rüya değil, Kurz. Birkaç dakika sonra bunca zamandır hep uyanık olduğunu göreceksin. Sana bir şey daha diyeyim mi: Eğer şimdi otuz bine satıyorsam, bil ki bunu böyle yapmak zorunda olduğumdan yapıyorum.»

Kid masaya dönünce, oyun sahiplerine önerisinin değişmediğini bildirdi. Adam başı üç bin dolar vereceklerdi.

«Altın tozu olarak vermelerini iste

«Paramın tümünü ancak altın tozu halinde alabileceğimi- belirtmek isterim» dedi Kid, Kurz'un uyarısı üzerine.

Kuzey Geyiği'nin sahibine bu isteği yerine getirmesi söylendi ve Kid altın tozunu aldı.

Kurz, altın torbalarının ağırlığını teker teker denetlerken :

«Şimdi de benim canım uyanmak hiç istemiyor» diye kıkırdı. «Hepsi birden yaklaşık yetmiş bin dolar ediyor. Hayli pahalı bir eğlence oldu bu; artık gözleri açmalı, yataktan kalkıp kahvaltıyı hazırlamalı.»

Şişman Burke:

«Sisteminizin dayandığı ilkeler neler?» diye sor-

du. «Bizler ödememizi yaptık, şimdi de bunu öğrenmek istiyoruz.»

Kid, hepsini rulet masasının basma götürdü. «Şimdi baylar, yalnız birazcık sabırlı olmalısınız. Bu, alışılacık bir sistem değildir. Hatta buna tam anlamıyla bir sistem bile denilemez. Ama büyük avantajı sürekli başarı sağlamasıdır. Gerçi bu konuda birtakım kuşkularım var; ama sonucu etkileyen bir şey değil bu. Şimdi kendiniz de göreceksiniz zaten. Bay krupiye, hazır olunuz. Bekleyiniz lütfen; 26 numarayı seçiyorum. Bir an için parayı bu rakamın üstüne koyduğumu düşünün. Hazır mısınız?., tamam!»

Minik top çarkın üzerinde tur atmaya başladı.

«Herhalde hepiniz tam karşıda 9'un bulunduğunu farketmişsinizdir.»

Top 26'nın üstünde durup kaldı.

Şişman Burke sakalını hırsla çekiştirirdi.

Herkes heyecan içinde sessizce bekliyordu.

«Eğer çift sıfır kazanacaksa, tam karşısında 11 olması gerekir. Buyrun, kendiniz deneyin lütfen...»

Moran sabırsızlanarak: «Fakat sistem?» diye sordu. «Kazanan numaraları bulabildiğinizi biliyoruz; numaraların ne demek olduğunu da biliyoruz... ama nasıl beceriyorsunuz bunu?»

«Numaraların sırasını izleyerek. Bir rastlantı sonucu, tam karşıda 9 varken, topun dolaşma şekli, iki kez üstüste dikkatimi çekti. Her iki seferde de 26 kazandı. Sonra bu halin hep yinelenildiğini gördüm. Gözlemlerimi başka numaraların sırasında da sürdürdüm ve bazı sonuçlara vardım. Eğer çift sıfır karşı-daysa, 32 kazanıyordu; 11 varsa çift sıfır. Belki her zaman böyle değil; ama çoğu kez böyle. Dikkat ettiyseniz «çoğu kez» diyorum. Daha önce de belirttiğim gibi, bazı kuşkularım var bu konuda; ama bunların herhangi bir önemi olduğunu da söyleyecek değilim...»

Birden şişman Burke, kafasının içinde bir ışık

yanmışcasına ırkıldı; rulet masasının üstüne eğildi, tekeri durdurdu ve makineyi uzun uzadıya gözden geçirdi, öteki oyun masası sahibi dokuz kişinin de başlan, aynı şekilde masanın üstüne eğilmişti. Hepsisi de araştırmaya şevkle katılmaktaydı. Derken şişman Burke doğrulup çok yakında bulunan sobaya kaçamak bir bakış fırlattı.

«Hay, köküne kibrit 6uyü!» dedi. «Sistem falan yokmuş yahu. Bu masa ateşe yakın duruyor. Sıcaktan makinenin, şu kahrolası çemberi çarpılmış .biraz, hepsi bu. Biz de doğrusu iyi faka bastık. Demek adamın her seferinde hep bu masaya oturması boşuna değilmiş. Başka masalarda kasayı biraz zor iflas ettirirdi.»

Harvey Moran rahat bir soluk alıp alındaki terleri sildi.

«Eh, Tanrıya şükür!» dedi. «Böylece sistem falan olmadığını saptadık; bu da bize pek pahalıya patlamış sayılmaz.» Yüzünde kasılmalar başladı, sonra da çınlayan bir kahkaha patlattı. Kid'in omuzuna dostça vurup «Aşkolsun. Kid» dedi. «Yüreğimizi hoplattın be! Bizim masaları rahat bırakmış olmandan dolayı da kendimizi kutlamalıyız. Hepsiniz dinleyin beni! Birkaç şişe kalite içkim var, benimle Tivoli'ye gelerseniz, hepsinin kafasını koparırım.»

Bir süre sonra kulübelerine döndüklerinde, Kurz altın tozu torbalarının hepsini sayıp ağırlıklarını denetledi. Sonra hepsini sıra sıra masanın üstüne dizdi; yatağının kenarına oturup mokasenlerini çıkarmaya koyuldu. «Yetmiş bin!» diye hesaplamasını yüksek sesle yaptı. «175 kilo çekiyor. Bütün bunları da yamulmuş bir çembere ve keskin bir bakışa borçluyuz! Kid, sen bunları hapur hupur yedin; sen bunları canlı ciğerinden yedin; sen suyu saman altından yürüttün. Beni de sanatın tüm kurallarına göre oynattın; ama yine de biliyorum ki, bir rüya bu. Sonunda iyiliğin serpilip çiçek açtığı bir rüya. Yeniden

uyanmayı doğrusu canım hiç çekmiyor.- Hatta hiç uyanmayayım istiyorum.»

-Dayan *sen* de!» yanıtını verdi Kid. «Uyanmaz-sın olur biter. Bir yığın filozof var, biz insanların uyurgezer olduğu görüşündeler. Bu durumda sen çok iyi .bir topluluk içindesin demektir.»

Kurz ayağa kalkıp masaya yaklaştı; torbaların en ağırını seçti; sanki bir kundak bebeğiymiş gibi torbayı koluna yatırıp ağırlığını yokladı.

«Uyurgezer olabilirim» dedi, «ama kesin olan bir şey varsa, o da —senin dediğin gibi— çok iyi bir topluluk içinde bulunmamdır.»

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kid, günün birinde Yukarı Klondike'de Kurz ile vedalaştığında, henüz o gülünç «Tra Li» taşınmaz mallar şirketini kurmamış; ne Eiern'de tarihi -bir alışverişi gerçekleştirerek «Hızlısu» lakaplı Bill'i dilenecek duruma düşürmüş, ne de akıntı aşağı Yukon boyunca yapılan bir milyon ödüllü köpek kızağı yarışını kazanmıştı. Daha önce işaretlemiş oldukları birkaç altın madeni parselinin kaydını Dawson'da yaptırmaları için Kurz'un Aşağı Klondike'e gitmesi gerekiyordu. Kid ise köpek kızağıyla güneye doğru yola çıktı. Sürpriz Gölü'nü ve mistik söylentilere konu olan Çifte Kulübeler'i bulmak istiyordu. Niyeti, Kızılderili Irmağı'nı kaynağına gitmek, 'oradan şimdiye kadar pek bilinmeyen bölgeye geçmek, sonra da dağları aşp Stewart'a ulaşmaktı. Söylentilere göre. oralarda bir yerde, çevresini yalçın doruklu dağlarla buzulların kuşattığı Sürpriz Gölü bulunuyordu. Anlatılanlara bakılırsa gölün dibi baştan başa altınla kaplıydı. Uzun zaman önce, adlan ormanlarda çoktan unutulmuş avcılar, . gölün buzlu sularına dalmış ve

«İlerinde altın külçeleriyle çıkmışlar. Zaman.zaman «ski öncülerden küçük gruplar, bu ıssız, bu geçilmez bölgeye ulaşp gölün altın tabanını araştırma denemeleri yapmışlar. Hepsine de suyun soğukluğu çok tehlikeli görünmüş. Gerçi birkaç kişi gözü pek davranıp dalmayı denemiş; gelgelelim suyun içine girer girmez hemen ölmüşler, cesetleri kıyıya çıkarılmış. Öteki arkadaşları da yorgunluktan harap olmuşlar. Suyu dalanlardan biriye bir daha hiç görünmemiş. Sağ kalanların hepsi, gölü kurutmak amacıyla geri dönmeye karar vermiş; ama içlerinden hiçbirini bunu başaramamış. Hep ölümlerle sonuçlanan kazalara uğramışlar. Biri Kırk Mil denilen yere varmadan dağda bir hava deliğinden içeri yuvarlanmış. Bir ikincisini kendi köpeği parçalayıp yemiş. Üçüncü bir adam da devrilen bir ağacın altında kalıp yamyası olmuş. Böyle dedikodular Sürpriz Gölü'nü perili ve büyülu efsanemsi bir görünümle kuşatıyordu. Aslında bu gölün nerede olduğunu şimdi hiç kimse kesinlikle bilmiyordu. Gölü kurutmak gibi bir girişimi kimse göze alamadığı için de, altınlar suyun dibinde yatıp durmaktaydı.

Aynı nitelikte efsanelerle kuşalı Çifte Kulübe-ler'in yerini saptamaksa çok kolaydı. Stewart'tan MacQuestion'a doğru beş gün yolculuk yapılsa, Çifte Kulübelere geliniyordu. Bu yapılar öylesine köhneydi ki. bilinen ilk altın avcısı Yukon yöresine gelmeden önce yapılmış olmalıydılar. Çevrede dolaşan —Kid'in rastlayıp konuştuğu— geyik avcıları, her iki kulübeyi yıllar önce bulduklarını; ancak bunları yapan serüvencilerin, geçmiş zamanda işlemiş olmaları gereken madeni, ne kadar aradıarsa, izine bile rastlayamadıklarını anlatmışlardı.

Vedalaşırken Kurz:

«Benimle birlikte gitseydin, çok daha iyi olacak-t> diye yakındı. «Şu Kızılderili Irmağı'nı kafana taktığın için, ben bilirim, karşına çıkacak tehlikeleri

anında önlemek gereğini duymazsın sen. Oysa gitmek istediğin yerler, lanetlenmiş bir bölge; tekin olmadığı da kesin. Hiç şüphe yok, iyi saatte olsunlar sabahtan akşama kadar ortalıkta dolaşıyordur.»

«Merak etme, Kurz. Bir kere yola çıkalım dedik işte. Altı haftaya kadar yeniden Dawson'da olurum. Yukon yolu elverişlidir; Stewart'a doğru ilk yüz mil de iyi. Hendersonlu eskiler, geçen ıgüz donatımlı birkaç grubun, ırmak donduktan sonra o yöreye gittiğini söylediler hana. Eğer izlerine, rastlarsam, aynı yoldan gider, o zaman günde otuz, kırk mil yapabilirim. Oralara kadar gidebilirim, bir ayda geri dönebileceğimi düşünüyorum.»

«Evet; ama oralara kadar gidebilersen. Ne var ki beni asıl kaygılandıran da, oralara gidip gidemeyeceğin. Ne yapalım, çaresi yok artık. Öyleyse haydi hoşça kal, Kid. Gözünü dört aç; özellikle de şu iyi saatte olsunlardan kolla kendini. Hiçbir şey getire-mezsen dahi utanıp geriye dönmemezlik falan etme sakın.»

Bir hafta sonra Kid, Kızılderili Irmağı'nın güneyinde, karmaşık bir dağ silsilesinin arasında bulunuyordu. Klondüce'in su bölümü çizgisi üstünde, kızığını bırakıp erzağını kurt köpeklerine yükledi. Altı tane iri hayvanın her biri yirmi beş kilo taşıyordu. Kendisi de buna eşit ağırlıkta bir dengi sırtına yerleştirdi. Sonra da yumuşak karların içinde yol almaya başladı-, ayağındaki kar ayakkabıyla yere sağlam basıyordu; arkasından da uzun bir dizi halinde, ağır yükleriyle köpekler gelmekteydi.

Bu ıssız yaşayışı seviyordu; Kuzey Kutup bölgesinin soğuk kışını, suskun yaban doğayı, hiçbir insan ayağı değmemiş, bu uçsuz bucaksız karlık alanları seviyordu. Çevresinde hiçbir haritada yer almayan, hiçbir adı olmayan, üzerleri buzla kaplı doruklar yükselmekteydi. Çevrede hiçbir yerde, vadilerin durgun havasında, bir avcının kamp ateşinin duma-

nı, berrak gökyüzüne doğru yükselmiyordu. Yalnızca o, tek başına, hu geniş, bu insanı henüz tanımamış ıssızlığın üzerine çöktüğü sonsuz sessizliğin ortasında hareket etmekteydi. Burada her şeyden hoşlanıyordu. Günlük çalışmaları seviyordu kurt köpeklerinin havlamasını, uzun alaca karanlıklarda kamp kurmasını, gökte titreyen yıldızları ve Kuzey Işığı'nı çıakıp sönen alevli parlaklığını seviyordu.

Özellikle de gün sona ererken kendi kampını sevmekteydi. Çünkü kampı ona, içinde hep tablosunu yapmak özlemini çektiren, ömründe bir daha asla unutamayacağı bir görüntü sunuyordu. Kar çiğnenerek bir yer hazırlanmış, buraya taze koparılmış çam dallan konmuş, üstüne de tavşan postları yayılmıştı. Burada uyurdu, ateş burada yanardı. Hepsinin üzerine katranlı yelken bezinden bir rüzgar siperi konmuştu; bu ıbez öyle gerilmişti ki; ateşin sıcaklığını tutar ve geri yansıtırdı. İsten kararmış bir kahve ıbrığı, uzun bir sırığa tutturulmuş yemek tenceresi, ateşin sıcaklığında kurusun diye küçük sopalara asılmış mokasenler, diklemesine kara sokulmuş kar ayakkabıları vardı. Kurt köpekleri çepeçevre ateşin etrafında yatarlardı; sıcaklığı olabildiğince duyabilmek için özlemler ve istekle ateşe sokulurlardı; uzun tüylü kürkleri kırığıyla kaplanır, soğuktan korumak için de iri kuyruklarını ayaklarının çevresinde halka yaparlardı. Tüm bunların çevresini, yalnız bir parçacık ışık halkasının dışına itilmiş olan karanlığın duvarı kuşatırdı.

Böyle anlarda San Fransisko, Voge dergisi ve O'Hara sonsuz bir uzaklıktaymış, dille anlatılmaz uzak

J
bir geçmişe fırlatılmış gibi görünürdü. Bunlar yal-

J
nızca asla gerçek olmamış düşlerin gölgeleriydi. Da-

İ
ha önceleri bu yaban, bu özgür yaşayıştan başka bir

!
yaşayışı sürdürmüş olabileceğine inanması, ona çok

büyük bir kentin bohem yaşayışında saçıp savur-

124

12S

masınıysa, şu anda bir olgu diye kabul etmesi olanaksızdı. Şimdi yalnız olduğu ve konuşabileceği kimse bulunmadığı için, birçok konu üzerinde düşünüyor; düşünmesi de derinlemesine ve basit oluyordu. Kentte geçindiği yıllarını nitelendiren insan gücünün har vurulup harman savrulmasını düşündükçe dehşete kapılırdı; hele tüm felsefe akımlarının ve kitapların ucuz yüzeyliliği, yayınevlerinin ve plastik sanat atölyelerinin sinik, açığözlüğü, kulüpleri dolduran iş adamlarının -ikiyüzlülüğü aklına geldikçe, bu dehşeti daha da artırıyordu. Bu insanların alayı, bir şeyler yemenin, uyku uyumanın ve sağlıklı olmanın gerçekte ne anlama geldiğini bilmiyorlardı. Açlık nedir, haberleri yoktu; yorgun düşen bedeni kaplayan sağlıklı acıyı, günün ağır çalışması tamamlanınca vücudu şarap gibi ısıtan, güç yüklü, vahşi kanın verdiği sarhoşluğu tanımıyorlardı.

Henüz kentte yaşadığı sırada, soğuk kuzeyin bu güzel, bu beyaz ülkesi yine yerindeydi. Ama ne tuhaf. onun bundan haberi bile yoktu. Kendisine en muammalı görünen şeyse, bu yaşama böylesine olağanüstü derecede yatkın olmasına karşın, bu ülkeyi aramak üzere çekip gitmek için, içinde en küçük bir dürtü duymamış olmasıydı. Zamanı gelince bu ıbûmeceyi de çözmesi gerekiyordu.

«Bak buraya, Sarısurat, şimdi tamam işte!»

Böyle seslendiği köpek çabuk olmasına karşın kontrollü bir hareketle önce önayağırın birini, sonra ötekini kaldırdı; ardından da gür tüylü kuyruğunu yeniden bacaklarının çevresinde halkalayıp ateşin öte yakasından Kid'e sırttı.

«Herbert Spencer, en büyük yeteneğinin ve en derin özleminin ne olduğunu anladığı zaman yaşı kırka dayanmıştı. Ben o kadar, ağır olmam. Bunu fark-edeyim diye otuz yaşma* kadar beklememe gerek yok. Benim için becerimi en iyi biçimde gösterebileceğim ve en derin özlemlerimi giderebileceğim alan burası

işte. Aslında ne isterdim biliyor musun, sevgili Sarısurat, bir kurt yavrusu olarak doğup günlerimi senin ve seninkilerin yanında geçirmeyi.»

Hiçbir belirgin topoğrafik görüntü vermeyen su bölümü çizgileriyle kanyonlardan oluşan bir karabasanın içinde günlerce yürüyüp durdu. Görünüşe bakılırsa dünyayı yaratan, sanki burada şaka yapmak istemiş, bu engeleri coşkun bir neşeye oraya buraya savunmuştu. Güney yönünde kendisini MacQuestion'a ya da Stewart's götürecek bir dere ya da bir ırmak kolunu boş yere arayıp durdu. Derken bir dağ fırtınası gelip çattı ve karları, yüksek ya da alçak tüm su bölümü çizgilerinden aşağıya karmakarışık yığınlar halinde indirdi. Ağaç bölgesi sınırının üst kesiminde ateş yakamadan ve çevreyi göremeden tam iki gün, çukurca bir yöreyi boş yere arayıp durdu. İkinci gün çok sarp bir yamacın kenarına ulaştı.

Bu sırada kar tipisi öylesine yoğunlaştı ki, yamacın derinliğinin ne kadar olduğunu görme olanağını yitirdi; o yüzden de aşağıya inmeyi göze alamadı. Kürk örtüsüne sarınıp köpekleri de koca bir kar yığınının ortasında çevresine topladı; fakat kendini uykuya kaptırmadı.

Sabaha doğru fırtına tavsadı. Kid de nerede bulunduğunu kestirebilmek için örtünün altından sürünerek çıktı. Aşağıda, çeyrek mil kadar ötede, hiç şüphe yok bir göl uzanıyordu. Üstü buz ve karla kaplıydı. Çevresini dorukları sipsivri dağlar kuşatıyordu. Farkında olmadan Sürpriz Gölü'nü bulmuştu.

Bir saat sonra gölün kıyısında dururken, «Gerçekten de tam adının sahibi» dedi. Çevrede görünen tek bitki örtüsü bir küme yaşlı çam ağacıydı. Oraya doğru gitmek isteyince, ayağı üç mezara takılıp, sendeledi. Mezarlar karla örtülüydü; ama başuçlarına dikilen kazıklar yerlerini belli ediyordu. Bu kazıklan biri eliyle dikmiş, üzerine de bir şeyler yazmış-

tı ancak yazılar okunmaz haldeydi. Ağaçlığın yanı başında küçük, harap bir kulübe bulunuyordu. Kid kapıyı açıp içeri girdi. Bir köşede, bir zamanlar çam dallarından yapılmış yatak olmuş yerde, ibir iskelet yatıyordu., yarı yarıya <^rümüş vücudundan arta kalanlar kürke sanlıydı. Kid, yerden yumruğunun iki katı büyüklüğünde bir altın külçesi kaldınnca, «Belli ki Sürpriz Gölü'nün son ziyaretçisi bu adam olmuş» diye düşündü. Altın külçesinin yanında teneke bir kutu vardı; içi ceviz büyüklüğünde ham altın parcalanıyla doluydu. Altınların, yıkanmamış olduğu da kolayca görülebiliyordu.

Şu anda Kid'e, daha önce duyduğu şeylerin hepsi gerçek gibi geliyor ve altınların gölün dibinden çıktığından da şüphe etmiyordu. Bu mevsimde buz tabakası çok kalın, olduğundan, özel hazırlıklar yapmadan suya ulaşılması olanaksızdı; o bakımdan elinden hiçbir şey gelemezdi. Bu yüzden, öğleye doğru, bulmuş olduğu esrarlı 'göle, bayının kenarından son bir bakış fırlattı.

«Sdvgili gölüm, her şey çok güzel» dedi. Burada böyle saklanmakta yerden göğes haklısın. Ama ben yine gelecek ve seni kurutacağım, tabii hayaletler beni yakalamazsa. Şurası gerçek ki, buraya nasıl geldim bilmiyorum. Ama izlerim, seni yeniden bulmama yardımcı olacaktır.»

Dört gün sonra küçük bir vadiye ulaştığında, buzla kaplı ırmağın yanında ve birkaç yardımsever çamın koruyuculuğu altında ateş yaktı. Arkada bıraktığı bembeyaz ıssızlığın içinde, bir yerlerde Sürpriz Gölü vardı demek, bir yerlerde; ama nerede? Bunu bilmiyordu artık. Yüz saatten fazla bir zaman oradan oraya dolaşmış, yoğun tipilerle boğuşmuş ve bıraktığı izleri bir türlü bulamamıştı. Bu nedenle de gölün arkada, hangi yönde bulunduğunu kestiremi-yordu. Aradan günler mi, yoksa haftalar mı geçti. onu da kesin, bir biçimde söyleyemiyordu. Köpekleriy-

le bir arada uyumuş; su bölümü çizgilerini aştığı küçük tepelerin sayısını unutmuştu. Kimi çıkmaz, dolambaçlı, korkunç kanyonlardan geçmişti. İki kez de donmuş geyik etini açmak için, boş yere ateş yakmaya yeltenmişti. Şimdiyse, buradaydı; karnını güzelce doyurmuş ve kendine rahat bir kamp hazırlamıştı. Fırtına dinmişti. Hava berrak ve soğuktu. Arazi yeniden normal görünümünü kazanmıştı. Yanında konakladığı dere doğal görünüyor ve gerektiği gibi de güneye doğru akıyordu. Sürpriz Gölü ise, onun için, tıpkı geçen günler boyunca aramış olduğu tüm öteki şeyler gibi yitip gitmişti. Dere boyunca yanm gün akıntı aşağı yönde gidince, daha büyük bir ırmağın vadisine ulaştı. Ona göre bu ırmak MacQuestion olmalıydı. Burada bir geyik vurdu ve köpekler şimdi yeniden, hayvan başına yirmi beş kilo yiyecek paketleri taşımak zorunda kaldılar. MacQuestion boyunca akıntı aşağı yönde giderken bir kızak izi buldu. Son tipi üzerini örtmüştü, ama buradan geçmiş olanın ezdiği karlar belli oluyordu. Bundan ırmak kenarında iki kampa rastlaması gerektiği ve kızak izinin de bunlar arasında bağlantı yolu olduğu sonucunu çıkardı. Belli ki birisi Çifte Kulübeler'i bulmuştu; bu bulanlar da aşağı kesimdeki kamptandı. O nedenle de yürüyüşünü ırmak yönünde sürdürdü. O gece konakladığında ısı, sıfırın altında dört dereceydi. Uykuya dalmadan önce Çifte Kulübeler'i yeniden bulmuş bu adamların nasıl kimseler olabileceğini, onlarla ertesi gün. karşılaşp karşılaşmayacağını düşünmekteydi.

Ortalık ağarmaya başlar başlamaz ayaktaydı; hiç güçlük çekmeden yan yana silinmiş izlerin üzerinden gitti. Büyük kar ayakkağılarıyla karlar tam anlamıyla çığnemekteydi; öyle ki köpekler onun bastığı yerden, karlara batıp çıkmalarına hiç gerek kalmadan rahatça yürüyorlardı.

Derken —ırmağın kıvrım yaptığı bir yerde—ba-

sına hiç beklemediği bir şey geliverdi. Sesi iştirme- T siyle omuzunda darbeyi hissetmesi sanki aynı anda 1 olmuştı. Tüfek sesi sağdan gelmişti; yelken bezinden j parkasının ve yün ceketinin omuzunu delip geçen j kurşunsa öylesine zorlu bir darbe indirmişti ki, Kid'i i olduğu yerde çark ettirmişti. Kar ayakkağıları bu sırada birbirinin içine geçtiğinden sendeledi; ama den gesini hemen buldu. O sırada ikinci patlamayı işitti. , Bu sefer kurşun yanbaşımdan geçmişti. Üçüncü, bir atışı beklemedi. Gücünün yettiği hızla koşmaya baş ladi. Yüz adım kadar ötede, bir yamaçta bulunan ağaçların koruyuculuğuna sığınmak istiyordu. Bu sırada filinta ard arda patlıyordu. Kud sırtından aşağı sıcak ve ıslak bir şeylerin aktığını farkedip kaygı- 1 landu

Yamacı tırmandı —köpekler de sinirli sinirli ardi 1 sıra koşuyorlardı.— Kendini ağaçlarla çalılırların ara- 1 sına attı. Sonra ayaklarındaki kar pabuçlarını çıkı- 1 np uzunlamasına biraz öteye fırlattıktan, sonra dik- 1 katle çevreyi kollamaya koyuldu. Görünürde hiçbir 1 şey yoktu. Kendisine ateş eden her kimse, karşı kıyı- ■ daki ağaçların arkasına saklanıyor olmalıydı. 1

Aradan bir yarım saat geçince. Kid kendi kendine «Eğer bir süre daiha bir şey olmazsa, hemen git- 1 meli ya da bir ateş yakmalıyım, yoksa ayaklarım do- 1 nacak» diye mırıldandı. -Hey, Sansurat, adamın biri | seni vurmak isterken, burada ayazda yatıp durmak 1 zorunda kalsan ve kan dolaşımının, da giderek ya- j vaşladığını farketseyne ne yapardın?» j

•Bir metre geriye süründü; kolları çiğneyerek bir ■ Kızılderili dansı tutturdu; kanın yeniden ayaklarına TM döndüğünü hissedinceye kadar tepinmeyi sürdürüp i böylece bir yarım saat daha dayandı. Derken ansızın ,J aşağıdan, ırmak tarafından, bir köpek kızağının bel- ■ li belirsiz çingirak sesini duydu. O yanı gözetleme- j ye başlayınca, bir kızağın ırmak kıvrımını dönüp gel- 1 diğini gördü. Kazakta yalnızca bir adam vardı; hem 1

dümen sopasını tutuyor, hem de köpekleri koşturuyordu. Bir insanın böyle birdenbire görünürvermesi, çoktandır kimseyi görmemiş olan Kid'in üzerinde çok derin bir etki yaptı. Hemen ardından da karşı kıyıda, bir yerlerde saklanmış bulunan ve katil olmaya niyetli adam aklına geldi.

Kendini göstermeden bir uyarma ıslığı çaldı. Kızaktaki adam hiçbir şey duymamıştı; büyük bir hızla yaklaşıyordu. Kid bir daha, bu 6efer daha güçlü olarak ıslık çaldı. Adam köpeklerine bir şeyler seslenip kızağı durdurdu. Kid'in durduğu yöne döndü; ama aynı anda bir el daha ateş edildi. Silah sesiyle aynı anda Kid de sesin geldiği ormana doğru ateş etti. Ne var ki ırmaktaki adam vurulmuştu. Kurşunun darbesiyle sendeledi. Güçlkle birkaç adım atarak kızağın yanma gitti. Yere yığılmak üzere olmasına karşın, kızaktaki yükün altında saklı duran tüfeği çıkarmayı başardı. Fakat dipçiği omuzuna dayamak istediğinde, tüfeği düzgün tutmaya gücü yetmediğini görünce yavaşça kızağın üstüne oturdu. Doğru dürüst nişan alamadığı için, attığı kurşun havaya gitti. Sonra birden kızaktaki yükün üzerine sırtüstü devrildi; öyle ki Kid yalnızca gövdesinin alt kısmıyla bacaklarını görebiliyordu. Kid şimdi de, adamın gelmiş olduğu yönden birkaç köpek kozağının birden çıkardığı çingirak seslerini duymuştu. Bu sırada adam hiç kımıldamadan yatıyordu. İrmağın kıvrımını dönen üç kızak göründü; yarım düzine adam da kızakların ardından gelmekteydi. Kid uyarmak amacıyla onlara da seslendi; ama ilk kızağın basma ne geldiğini zaten farketmiş, o yüzden de koşarak oraya gidiyorlardı. Karşı kıyıdansa artık ateş edilmez olmuştu. Onun için de Kid, köpeklere kendisini izlemelerini emredip saklandığı yerden çıktı.

Adamların yüksek sesle bağıştıkları işitti. İçlerinden ikisi ellerinden eldivenlerini sıyrıp attı. ve tüfeklerini omuzlarına dayadılar.

Bir banesi, kara sakallı olanı, «Gel buraya, kanlı katil!» diye bağırdı. «O elindeki delikli demiri do karın üzerine at!»

Kid bir an duraksadı, sonra tüfeğini atıp adamların yanına yürüdü.

«Ara şunun üstünü, Louis; silahı varsa al!» emrini verdi kara sakallı.

Kid'in anladığına göre, Kanada Fransız bir kızak sürücüsü olan Louis denileni yaptı. Arama sırasında Kid'in avcı bıçağını buldu; kara sakallı bıçağı aldı.

«Seni gebertmeden önce, savunma olarak ne diyeceksin, yabancı?» diye sordu.

«Şu adamı benim öldürdüğümü sanıyorsan, yanılıyorsun» yanıtını verdi Kid.

Kızak sürücülerinden biri ansızın haykırdı. Kızak izi boyunca yürümüş ve Kid'in yamaçta korunacak yer aramak için yolu terkettiği yerde ayak izlerini bulmuştu.

«Joe Kinade'yi neden öldürdün?» diye sordu kara sakallı.

«Dedim ya, ben yapmadım.»

«Kes palavrayı! Seni suçüstü yakaladık be! Aha şurası, onun geldiğini duyar duymaz yolu bıraktığın yer. Yukarda çalılardan arasına yatıp onu öldürdün; hem de çok yakından ateş ettin. Geçip giderken ateş edemezdin zaten. Alın gelin şu yere attığı delikli demiri!»

«Olay nasıl cereyan etti, bırak da anlatayım» diye Kid konuşmak istedi.

«Kapa gaganı!» diye çıkıştı adam. «Bence senin tüfek, tüm olayı gün gibi açığa çıkaracak.»

Kid'in tüfeğini incelediler, kurşunlarını çıkarıp saydılar. Sonra da mekanizmasıyla namlusunu gözden geçirdiler.

«Sadece tek bir atış yapılmış» dedi.kara sakallı.

Pierre diye çağırdıkları adam, mekanizmayı kok-

Jadi; bu sırada burun kanatları bir geyik gibi titriyor ve şisiyordu. «Çok az önce ateş edilmiş» diye açıklamada bulundu.

«Kurşun sırtından girdU dedi Kid. «Vurulduğu zaman yüzünü benden yana döndürmüştü. Buyrun, siz de bakın! Bu durum atışın karşı kıydan yapü-iğmi göstermez mi?»

Bu itiraz karşısında kara sakallı bir an düşünceye daldıysa da sonra olmaz dercasine başını salladı.

«Saçma, bu laflarla paçanı kurtaramazsın. Çevirin şunun yüzünü karşı kıyıya doğru. Bak, sen ona ateş ettiğin zaman, o da böyle duruyordu işte. Birkaç kişi gidip yolu araştırсын; bakın bakalım karşı kıyıya doğru giden bir iz bulabilecek misiniz?»

Az sonra o taraftaki karların ayak değmemiş durumda oduğu bildirildi. Oradan bir kutup tavşanı bile geçmemişti. Kara sakallı, ölünün üzerine eğildi-, yeniden doğrulduğunda elinde kaba yünlüden küçük bir bez tutuyordu. Bezi inceleyince, içinde saklı kalmış kurşunu buldu; vücudu delip geçen kurşundu bu. Ucu yamulmuştu; büyüklüğü madeni yarım dolar kadardı. Çelik kovana sokulan, geniş ve küt dip kısmı hiç bozulmamıştı. Kara sakallı bunu Kid'in fi-şekliğindeki bir mermiyle karşılaştırdı.

«Şu kanıt bir körü bile ikna etmeye yeter, yabancı. Kurşunun yumuşak bir ucu ve çelik bir kovana var. Senin kurşunların da aynı cinsten. Bu kurşun otuz otu, seninki de öyle. Bu kurşun J.U.T. silah fabrikasında yapılmış, tıpkı seninki gibi. Şimdi gel bakalım bizimle, şu yamaca tırmanıp oralarda ne var ne yok bir görelim.»

«Bana da ateş edildi» dedi Kid. «Bakın, parkam-daki deliği siz de görebilirsiniz.»

Kara sakallı parkayı incelerken, kızak sürücülerinden biri ölünün tüfeğini açtı. Bu tüfekle bir defa ateş edildiği besbelliydi. Boş kovan hâlâ mekanizmanın içinde duruyordu.

Kara sakallı hayıflanarak:
«Zavallı Joe'nun seni gebertememiş olması n© acı!» dedi. «Onda açılan deliğe göre bu seninki pek minnacık. Haydi, yürü bakalım bizimle...»

«Önce karşı kıyıyı bir araştırırsanız» önerisinde bulundu Kid.

«Artık kapa gaganı da, bizimle gel. Şimdi gerçeklerin kendisi konuşacak.»

Kid'in ayrılmış olduğu yerde yoldan çıkıp onun izlerini takip ederek bayırı tırmandılar, ağaçların altına geldiler.

«Burada ayaklarını ısıtmak için hoplamış» dedi Louis. «Burada o göbek üstünde sürünmüş. Burada dirsekleri dayamış, ateş etmek için.»

«Hey koca Tanrım!» diye haykırdı kara sakallı. 4şte boş bir kovan, bu hergelenin attığı kurşunun kovanı. Çocuklar, bu durumda yapılacak tek bir şey var!»

Kid hemen atıldı: «Önce niçin ateş ettiğimi sormanız gerekir.»

«Suratının ortasına şimdi bir /tane patlatırsam, dişlerini ensenden çıkartırım, çeneni tutsana be! Konuşma; sadece şana sorulara yanıt vereceksin. Evet çocuklar, ne diyordum, biz dürüst insanlarız, yasalara da uyarız; onun için bu sorunda da dürüst biçimde davranacağız. Pierre, *sence* ,biz bugün ne kadar yol aldık?»

«Yirmi mil, sanırım.»

«Güzel, o halde şimdi burada bir malzeme deposu kuralım; getirdiklerimizi koyarız. Sonra da şu herifle zavallı Joe'yu Çifte Kulübeler'e geri götürelim. Sanırım şu hergelenin asılmayı hak etmesini kanıtlamak için yeterince şey gördük.»

Karanlığın bastırmasından üç saat sonra ölü, Kid ve Kid'in muhafızları Çifte Kulübeler'deydi. Yıldızların belli belirsiz ışığında. Kid'in gözüne, ırmak kıyısındaki düzlükte, yeni yapılmış bir düzine kulübe

çarptı; bunlar daha büyük, daha ©ski bir kulübenin çevresinde toplanmışlardı. Onu bu eski kulübeden içeri tıktılar; burada dev gibi genç bir adamla, karısı ve bir de yaşlı mı yaşlı bir kör oturuyordu. Adamın Luzzy dediği kadın da iriyarı ve güçlüydü; sınır bölgelerinde sık rastlanılan tiplerdendi. İhtiyar —Kid'in sonra öğrendiği gibi— gençliğinde Stewart'ta tuzakla avcılık yapmış; gözleri de geçen kış tümüyle görmez olmuş. Kid ayrıca Çifte Kulübeler'deki bu kampın da, yine gecen güzde, erzak yüklü, bir sürü çift kürekli kayıkla gelen, yarım düzine adam tarafından kurulduğunu öğrendi. Gelenler kör avcıyı burada bulmuş, kulübelerini onunkinin çevresinde yapmışlar. Daha sonra köpek kızaklarıyla buz üzerinden gelenlerle burada oturanların sayısı üç katı artmış. Kampta büyük et stokları varmış; iri kum da bulmuşlar-, şimdilik pek fazla altın çıkmıyorsa da, bu kumu yıkayıp duruyorlarmış.

Beş dakika içinde Çifte Kulübeler'deki tüm erkekler odanın içinde toplanmıştı. Kid, elleri ve ayakları geyik köselesinden sırimlarla bağlı halde bir köşede yatmaktaydı; kimse kendisine aldırış etmediğinden, o da herkesi iyice gözden geçiriyordu. Gelenleri saydı, otuz sekiz kişiydi; yabansı, yontulmamış bir grup; Birleşik Devletler sınırının insanları ya da Yukarı Kanadalı kızak sürücüleriydiler.

Kendisini getirenler, olayı durmadan tekrar tekrar anlatıyor; böylece her biri öfkeli, heyecanlı bir grubun çekirdeğini oluşturuyordu.

Homurtular işitilmekteydi, hemen linç edelim olsun bitsin.. Ne diye bekleniyor? Bu arada öfkesi basma vuran, iriyarı bir İrlandalının, savunmasız tutsağa iyi bir kötek atmak için yaptığı saldırı, ancak birkaç kişinin zor kullanmasıyla önlenebildi.

Kid adamları sayarken, birden aralarında aşına bir yüz gördü. Breck'ti bu; kaygısını Kid'in çağılayanlardan geçirdiği adam. Breck'in yanına gelmeyeşine

ve kendisiyle konuşmayışına şaşırsa da, onu tanıdığını hiç belli etmedi. Bir ara Breck dönüp ona gizlice bir işaret yapınca, davranışının nedenini anladı.

Ötekilerin Eli Harding diye çağırdıkları kara sakallı, Kid'in derhal linç edilip edilmemesi tartışmasını sona erdirdi.

«Saçmalamay! kesin artık!» diye gürledi. «Zırvalamayın I Adam bana aittir. Ben yakaladım onu; buraya da ben getirdim. Onu linç ettireyim diye mi bunca uzun yolu tepip geldim sanıyorsunuz? Lafım bile ettirmem bunun. İsteseydik yakaladığımız yerde biz de hesabını görürdük. Bense onu alıp getirdim, niye? Tarafsızca bir karara varalım diye. Tanrı hakkı için bu iş böyle yapılmalı, yargılanmalı-, onun da bunu istemeye hakkı var. Güzelce bağlanmıştır, merak etmeyin sıvışamaz. Yarın sabaha kadar onu bir yatağa atın; yarın da hayırlısıyla bir mahkeme kurar, yargılarız onu.»

Kid uykusundan uyandı; yatağında yüzü duvara dönük yatmaktaydı. Buzlu bir ceryan esintisi, adeta bıçak gibi ön taraftan omuzunu deliyordu. Onu buraya zincirleyip yatırdıklarında, böyle bir ceryan esintisi hissetmemişti. Fakat şimdi soğuk hava dışardan, içeriye, kulübenin sıcak atmosferine esince, duvardaki tahtalar arasında bulunan yosunu dış taraftan birisinin deldiğini anladı. Zincirlerinin elverdiği oranda esintiye doğru yanaştı. Boynunu uzatıp tam deliğin bulunması gereken yere dudağını dayayarak •Kim. var orada?» diye fısıldadı.

«Breck- yanıtı geldi. «Dikkat et, kimse işitmesin! Sana bir bıçak vereceğim.»

«İşime yaramaz» dedi Kid. «Kullanamam ki. Ellerim arkamdan bağlı; üstelik karyolaya da zincirlediler. Hem bıçağı bu delikten içeri de sokamazsın. Ama bir şeyler yapman da gerek. Heriflerin niyeti besbelli beni asmak; oysa düşündüğünüz gibi, adamı öldürmüş de değilim ben.»

«Bana bunu söylemene ne gerek var. Kid. Eğer böyle bir şey yapmış olsan bile, mutlaka kendine göre nedenlerin olmuştur. Söz konusu olan bunlar değil benim için. Buradakiler ipini satıp gelmiş herifler, hepsi de ayaktakımı. Sen kendin de gördün. Dış dünyayla tüm bağları kesilmiş ve kendi yasalarını kendilerine göre uydurup yapmışlar, altın arayıcılarının çıkarına göre yani, anlıyorsun değil mi? Geçende iki kişiyi yakaladılar, erzak çalışıyorlarmış. Birini yanına bir lokma yiyecek ya da tek bir kibrit çöpü bile vermeden kamptan kovdular. Adam kırk mil kadar yürümüş; donmadan önce birkaç gün yaşamıştır. İki hafta önce de ikinci adamı kovdular. Ama önce seç bakalım dediler, ya hiç yiyecek vermeyiz sana ya da her günlük tayın için onar kırbaç yiyeceksin. Adam kırbaça razı oldu; kırk kırbaça dayandı, sonra bayıldı. Şimdiyse bu adamlar seni yakaladılar ve hepsi de istisnasız Kinade'yi senin öldürdüğün kanısında.»

«Kinade'yi öldüren adam, bana da ateş etti. Atı-tığı kurşun omuzumu sıyrıp yaraladı. Siz şunu sağlayın bana yeter, oraya, yani olay yerine birinin gidip katilin saklandığı kıyıda araştırma yapmasına kadar, mahkemeyi erteletmeye çalışın.»

«Yaran yok. Onlar Hardirug'in ve yanındaki beş Fransızın anlattıklarına inanıyorlar. Üstelik şimdiye kadar kimseyi asmış değiller. Böyle bir olayı da yaşayıp bunun tadını çıkarmak isteyeceklerdir. Görüyorsun ya durum korkunç derecede çıkmazda. Hepsi de buraya altın için gelmiş; ama şimdiye kadar doğru dürüst altın da bulabilmiş değiller. Sürpriz Gölü'nü aramak lafından da gına getirdiler. Kışın başlarında altın aramaya falan gidiyorlardı, şimdilerde bunu d!a kestiler. Skorbüt de kendini itek tük göstermeye başladı. Senin anlayacağın toparlanabil-meleri için, büyük heyecan verecek bir olaya gereksinimleri var.»

«Yani onlara 'benim, eğlence olmam gerekiyor» diye ekledi Kid. «Söylesene Breck, nasıl oldu da bu Tanrının terkettiği güruhla birlikte altın aramaya ta buralara geldin?»

«Skuaw Deresi'ndeki parselimi işletmeye başlayıp çalışmak üzere birkaç kişiyi oraya bırakınca. Çifte Kulübeler'i aramak üzere Stewart'm yukarılarına doğru yola çıktım. Adamlar benden önce gelmişlerdi; bu yüzden ırmak boyunca daiha da yukarılara gittim. *Dün* döndüm buraya, erzakım bitmişti.» • «Bir şeyler .bulabildin mi?»

«Çok değil. Ama düşünüyorum da, hele bir yollar açılınsın, kuracağım hidrolik bir tesisatla bu işi başarabilirim. Ya da 'bir altın tırmığı falan koyarım..»

«Beni dinle!» diye adamın konuşmasını kesti Kid. «Bir saniye bekle. Bir şeyler düşünmek zorundayım.»

Kafasının içinde beliren düşünceler, giderek netlik kazanırken, Kid bir yandan d'a kulübede uyuyan adamların horultusunu dikkat kesilerek dinledi.

«Baksana Breck, adamlar bentim yiyecek torbalarını açtılar mı, köpeklerin taşıdığı torbaları?»

«Sadece birkaçını. Ben hep yanlarındaydım. On-lard Hardintg'in deposuna koydular.»

«Bir şey buldular mı?»

«JEvet, et.»

«Güzel. Sen şimdi hemen kahverengi keten torbayı bulmaya bakmalısın; geyik derisinden yaması vardır. Orada birkaç kilo ham altın bulacaksın. Buralarda altının böylesini hiç görmemiştir, kimse de görmemiştir. Sonra neler yapacaksın, şimdi iyi dinle..»

Bir çeyrek kadar sonra Breck oradan uzaklaş-yordu; neler yapacağını iyice bellemişti. Tek yakınması ayaklarındandı; çünkü donmaya başlamışlardı. Kid'in de duvardaki deliğe uzun süre tuttuğu için burnunda ve bir yanağında donma belirtileri vardı.

Bu yüzden yanağını ve burnunu, yanm saat kadar üstündeki örtüye sürtüp durdu. Kanın gerisin geri geldiğini hissedip cildinin bir kez daha kurtulduğundan emin oluncaya kadar sürtme işlemini sürdürdü.

«Elbette böyle olduğundan eminim, hem de kesinlikle. Hiç şüphe yok, Kinade'yi o öldürmüştür. Olayı baştan sona dün akşam dinledik. Şimdi her şeyi sil baştan bir daha yinelemenin hiç gereği yok. Ben kararımı bildiriyorum işte, suçludur.»

«KM'in yargılanması böyle başladı. Konuşan Colarado'lu sert bir adamdı, tir tir titriyordu. Yaptığı öneriyi Harding'in reddetmesine gücenmiş ve içerle-mişti; Harding yargılamanın dürüst ve kurallara uygun biçimde yürütülmesini istiyordu. Onun için de içlerinden birini Shunk Wilson'u yargıç ve oturum yöneticisi atamıştı.

ÇMite Kulübeler'in geri kalan tüm halkı jüriyi oluşturuyordu. Bununla birlikte konu üzerinde ileri geri konuşulduktan sonra. Kid hakkında suçlu ya da suçsuz diye oylama yapılması sözkonusu olunca, kadınların, yani Luzz'nin oy kullanma hakkı bulunmadığı kararlaştırıldı.

Bunlar olup biterken köşedeki yerinde yatan Kid, Breck'in altın kazıcılarından biriyle fısıldaşarak yaptığı konuşmayı dinliyordu.

«Bana yirmi beş kilo un satamaz mısınız?»

«Satarım ama isteyeceğim parayı ödeyecek kadar altınınız yoktur» dedi adam.

«tki yüz veririm.»

Adam olmaz dercesine başını salladı.

«Üç yüz... Üç yüz elli...»

Dört yüze çıkılınca, adam peki dercesine başını eğip «Benim kulübeye gelin» dedi. «Orada altın tozunu tartabilirsiniz.»

İkisi birden kapıya yanaşıp sessizce dışarı kaydılar. Birkaç dakika sonra Breck yalnız olarak döndü.

Tam Harding ifadesini vermeye başlıyordu ki, Kid kapının vakitsiz açılarak daracık aralıktan, Breck'e un satmış olan adamın başım uzattığı gördü. Adam yüzünü gözünü oynatarak odada, sobanın yakınında oturan birine garip işaretler yaptı. Bunun üzerine o adam ayağa kalkıp kapıya yöneldi.

«Nereye gidiyorsun. Sam?» diye sordu Shunk Wilson.

«Şimdi gelirim» dedi Sam. «Hemen bir dakikalık, gma dışarı çıkmam gerekiyor.»

Kid tanıklara soru yöneltmek iznini almıştı ve Harding ile giriştiği hızlı bir sora - yanıt konuşmasının tam ortasında, dışardan kızak köpeklerinin havlamaları ve kızak taban ağaçlarının gıcırdamaları işitildi. Kapının yanında oturan biri dışarı baktı, sonra:

«Sam ile ortağı, köpek kızıyla Stewart'a doğru gidiyorlar, hem de dörtlü» dedi.

Yanm daMka süreyle kimse konuşmadı; ama adamlar birbirlerine anlamlı anlamlı bakmaktaydılar. Hepai birden huzursuz ve sinirli olmaya başlamışlardı. Kid bu fırsattan yararlanıp o sırada Luzzy ve kocasıyla fısdaşarak konuşan Breck'e kaçamak bir bakış fırlattı.

Shunk Wilson, Kid'e «Hey, sen, devam etsene!» dedi. «Yalnız ne kadar kısa kesersen o kadar iyi. Senin neyi kanıtlamak istediğini biliyoruz, öteki kıynın araştırılmadığını söyleyeceksin. Anladık, zaten tanık da kabul ediyor bunu, biz de. Ama gerekli değildi ki. Sözü ettiğin tarafa doğru giden hiçbir iz yoktu. Karlar tertemizdi.»

«Ama yine de bir adam vardı karşı yakada» diye direndi Kid.

«Bak genç dostum, böyle inadım inat diyerek bir yere varamazsın. Biz burada, MacQuestion'da öyle

pek kalabalık değiliz; içimizden kimin nerede kaldığını biliriz.»

«Peki, iki hafta önce kamptan kovduğunuz adam kimdi?» diye sordu Kid.

«Alanzo Miramar. Bir Meksikalı. Peki, ama bu ölüsü kandilli hırsızın bizim konumuzla ilgisi ne?»

«HLç, sayın yargıç! onu hesaba katmadınız da..»

«Fakat o ırmak boyunca aşağıya gitti, yukarıya değil»

«Nereye gittiğini nasıl bilebilirsiniz?»

«Gözden kaybolduğunu gördüm.»

«Onun hakkında tüm bildiğiniz bu kadar mı?»

«Hayır, o kadar değil, delikanlı. Ben biliyorum. biz hepimiz biliyoruz, yanında yalnızca dört günlük yiyeceği vardı, tüfeği yoktu, o yüzden et bulması olanaksız. Eğer Yukon kolonisine varamamışsa, şimdiye kadar çoktan kuyruğu titretmiş olmalıdır.»

«Sanırım siz bu bölgede bulunan tüm tüfekleri de biliyorsunuz.» Kid sözcükleri özellikle vurgulayarak söylemişti.

Shunk Wilson kızdı.

«Sorduğun sorulara bakılırsa, galiba sen kendini yargıç, beni tutuklu yerine koyuyorsun. Haydi, şimdi öteki tanık çıksın ortaya! Nerede Fransız Louis?»

Fransız Louis öne çıkarken, bu sefer de Luzzy kapıyı açtı.

«Nereye .gidiyorsun?» diye seslendi Shunk Wilson.

Kadın alaycı bir edayla:

«Burada böyle oturup duracağım da ne olacak? yanıtını verdi. «Hele oylama hakkım da olmadıktan sonra oturmanın hiç gereği yok.»

Birkaç dakika sonra kocası peşinden gitti. Yargıç onun gidişini ancak kapıyı sertçe kapatışından farkedip o sırada ifade veren Pierre'in konuşmasını kesti:

«Kimdi o çıkıp giden?»

«Bill Peabody» yanıtını verdi biri. -Karısına bir şey sorup hemen gelecekmiş.»

Ne var 3d içeri giren Bili değil de Luzzy oldu. Kürkünü çıkarıp sobanın yanında daha önce oturduğu yere oturdu.

Pierre ifadesini bitirince Shunk Wilson:

«Öteki tanıkları dinlemeye gerek yok sanırım» dedi. «Hepsinin de az önce dinlediğimiz gerçekleri doğrulayacaklarını biliyoruz. Hey Sörensen, git de şu Peabody'i al getir buraya. Şimdi oylama yapacağız, herif suçlu mu, değil mi diye. Bu arada yabancı sen de ayağa kalk ve sana göre nasıl oldu bu iş, bir anlat. Zaman kaybetmemek için de her iki tüfeği, mermileri ve iki kurşunu dolaştırın; herkes görsün.»

Kid, ülkenin bu kesimine nasıl geldiğini anlatmaya başladı; üzerine ansızın nasıl ateş edildiğini ve ■bayır yukarı nasıl koştuğunu tasvir etmek isterken, lafının tam ortasında Shunk Wilson tarafından sözü kesildi.

«Delikanlı, ne diye anlatıyorsun bu haydut masallarını bize? Vakit kaybediyoruz bu yüzden; vakit-se kıymetli. Boynunu kurtarman için maval okuman, senin hakkın elbette. Ne var ki bu palavraları, öyle uzun uzadıya dinleyecek hal kalmadı kimsede. İşte tüfek, işte mermiler, işte Joe Kinade'yi öldüren kurşun.. Hepsi senin aleyhinde. Hey, ne oluyor yine? Kim açtı o kapıyı?»

Buz gibi bir hava içeri dolup sıcak odanın içinde yoğunlaştı. Aynı anda açık kapıdan kızak köpeklerinin 'gittikçe uzaklaşan havlama sesleri duyuldu.

«Sörensen ile Peabody!» diye bağırды biri. «Köpekleri ha babam kırbaçyarak ırmak aşağı gidiyorlar!»

«Kudurdu hergeleler, başlarına bir gelecek var...» Shunk Wilson sözünün arkasını getirmeyip sustu; gözlerini Luzzy'ye dikip «Belki siz bize bir açıklamada bulunabilirsiniz. Bayan Peabody?» dedi.

Kadın olmaz dercesine başını sallayıp dudaklarını sınıksı kenetledi. Bu kez Shunk öfkeli ve kuşkulu bakışını odadakilerin yüzlerinde dolaştırıp sonunda Breck'in üzerinde durdurdu.

«Bence şu yabancı, demin onunla uzun uzadıya fısıldaştığına göre, isterse durumu açıklayabilir.»

Breck bütün gözlerin üzerine çevrildiğini fark-edip bunaldı. Biri atılıp :

«Çekip gitmeden önce Sam da onunla uzun boylu konuşmuştu» dedi.

«İşitiyor musunuz, Bay Breck» diye devam etti Shunk Wilson. «Burada duruşmayı siz aksattığınıza göre, bunu niye yaptığınızı yine siz bize açıklamalısınız. Az Önce orada ne fısıldaştınız?» Breck korkuyla öksürerek: «Ondan biraz erzak almak istemiştim» yanıttım

verdi.

«Bedelini neyle ödeyecektiniz?» «Altın tozuyla elbette.» «Peki nereden buldunuz altın tozunu?» Breck karşılık vermedi. Onun yerine adamlardan biri «Bu adam hep Stewart dolayında dolaşır» diye anlatmaya başladı. «Hep de sağı solu kolaçan eder. Bir hafta önce ava çıktığımda da ona rastladım-, kamp kurmuştu. Bakın, hepinize şu kadarını kesinlikle söyleyebilirim, bu arkadaş gizli gizli bir işler çeviriyor.» «Tozlar oradan değil ki..» diye karşı çıktı Breck. «Ben onları basit bir hidrolikle çıkardım.»

«Getirin torbanızı da şu altın tozlarınız nasıl şey-lermiş, hır görelim hele!» dedi Wilson.

«Dedim ya, oradan çıkarılmış değil bunlar...» «Olsun, yine de görmek istiyoruz, anladınız mı?» Breck söyleneni yapmak istemiyormuşçasına bir tavır takındı; ama çevresinde tehdit dolu gözlerle bakan suratları görünce isteksizce çantasının içinde aramalara başladı. Bir kutuyu dışarı çıkarmak isterken, kutu sert bir cisme çarptı.

«Ne varsa hepsini çıkar dışarı!» diye gürledi Wilson.

Böylece iri altın külçesi meydana çıktı; birinci sınıf bir şeydi. Öyle bir sarılığı vardı ki seyredenlerin şimdiye kadar gördükleri altınlara hiç benzemiyordu.

Altına şöyle bir bakış fırlatmış olan yarım düzine kadar adam hemen kapıya atıldı. Kapının önüne aynı anda vardılar; bağışıp küfrederek birbirlerini ite kaka dışarı fırladılar. Yargıç kutunun içindekileri masanın üstüne boşalttı; ama yıkanmamış bu altın parçalarının ortaya çıkmasıyla bir yarım düzine adamın daha kapıya atılması bir oldu.

Harding, Yargıç Wilson'un da ötekilerin ardına takıldığını görünce:

«Nereye gidiyorsunuz?» diye sordu.

«Köpeklerimi almaya tabii.»

«Peki, onu asmayacak mısınız?»

«Şimdi çok vaktimizi alır bu iş. Biz dönünceye kadar, delikanlı, nasıl olsa bir yere gidecek değil. Ben de zaten duruşma bugün için kesildiğinden dolayı gidiyorum. Oturup burada beklemenin zamanı değil şimdi.»

Harding bir an için kararsız kaldı. Kid'e hırslı bir bakış fırlattı; kapının önünde işaret edip duran Pierre'i gördü. Sonra altın külçesine son bir kez daha baktı ve kararını hemen bildirdi.

«Kaçıp gitmeye yeltenme!» diye bağırды Kid'e. «Hem senin köpekleri ödünç almak için kendime izin vermiş bulunuyorum.»

Adamların bağışması ve kızaklara koşulan köpeklerin havlamaları odanın sessizliğinde çınlarken, kör avcı, komik kaçan ince sesiyle:

«Ne oluyor?» diye sordu. «Yine mi altına hücum, yine mi o lanetli koşu?»

»Evet, elbette» yanıtını verdi Luzzy. «Ben altının böylesini hiç görmemiştim. Bak, elle bir kere, ihtiyar!»

Altın külçesini adamın avucuna koydular. Gelgelelim ihtiyar altınla pek ilgilenmedi.

«Buraları bir zamanlar güzel bir kürk ülkesiydi» diye yakındı. «Bu cehennemlik altın arayıcıları gelip de yaban hayvanları kovunca her şey berbat oldu.» . Tam o sırada Breck girdi içeri.

«Güzel» dedi. «Şimdi tüm kampta yalnızca biz dördümüz kaldık. Benim yaptığım gibi doğru yolu tutabilirlerse, buradan Stewart'a kadar kırk mil çeker. En hızlı sürücünün bile en azından beş ya da altı güne gereksinimi vardır. O halde basıp gitmenin tam zamanıdır şimdi. Kid.»

Breck, avcı bıçağıyla Kid'in sırmadan bağlarını kesip kadına çok anlamlı bir bakış fırlattı.

Etkileyici bir nezaketle: «Umanm bize zorluk çıkarmazsınız» dedi.

«Birbirinize ateş etmek falan istiyorsanız» diye bağırды yaşlı adam, «önce beni lütfen kulübeden dışarı çıkarın.»

«Haydi davranın, beni de hiç hesaba katmayın» yanıtını verdi Luzzy. «Bir adamı darağacına göndermek için yeterli görülüyorsam, onu tutuklamak için hiç yeterli değilim demektir.»

Kid ayağa kalkıp bağlardan dolayı kan dolaşımı zorlaşmış bileklerini ovuşturdu.

«Senin için bir çıkın hazırladım» dedi Breck. «On günlük yiyecek, battaniye, kibrit, tütün, bir balta ve bir filinta var.»

«Al, al» diye Kid'i isteklendirdi Luzzy. «Kendini selamete çıkar, yabancı. Hem de bu işi bir an önce yap.»

«Toz olmadan önce, ilkin doğru dürüst bir şeyler yemek isterdim doğrusu» dedi Kid. «Sonra da kırırsam, MacQuestion boyunca yukan ve aşağı gideceğim. Benimle gelesin istiyorum, Breck. Karşı kıydaki herifi, orada saklanamı araştırırdık birlikte.»

«Beni dinlersen, Kid» dedi Breck, «doğruca Ste-

wart ve Yukon'dan aşağı giden yolu tut. Çünkü bu patırtıcı ıpsızler takımı, hidrolik falan dediğim yerden döndüklerinde, .burunlarından soluyor olacaklar.»

Kid gülererek hayır dercesine başını salladı.

«Ülkeden sıvışmaya niyetim yok. Burada şimdi korunacak çıkarlarım, var çünkü. Burada kalmak ve suçsuzluğumu kanıtlamak istiyorum. İster inan ister inanma, umurumda değil; ama ben Sürpriz Gölü'nü gerçekten buldum. Altınlar da oradan. Hem bir şey daha var, herifcioğlu benim köpeklerimi aidi; dönün-ceye kadar onları burada bekleyeceğim. Ayrıca ne istediğimi de biliyorum ben. Karşı 'kıyıda saklanan bir adam var. Hemen şarjörü üstüme .boşalttı.»

Yarım saat sonra Kid, büyük bir tabak içinde masaya konan geyik kızartmasının karşısına kurulup da koca bir fincan kahveye dudaklarını değdirdiği sırada, birden yerinden fırladı.

Sesleri ilk duyan o olmuştu. Luzzy hemen kapıyı açtı.

Üstleri¹ tepeden tırnağa kırağıyla kaplı ve kızaklarındaki ağır bir yükü kaldırmaya uğraşan iki adamı:

-Merhaba Spike, merhaba Methody» diye selamladı.

Kulübeden içeri girdiklerinde adamlardan biri-

«Yukarı kamptan geliyorduk» dsdi.

Odaya taşındıkları yüke .büyük bir dikkat ve özen gösteriyorlardı.

«Bunu da yolda bulduk. Sanırım, hesabı tamam olmak üzere.»

«Şuradaki yatağın üstüne koyun» dedi Luzzy.

Yükün üstüne eğildi, üstündeki kürkü kaldırdı, ortaya bir insan yüzü çıktı. Bu yüzde hiç kıpırdamadan, tek bir noktaya bakan iri gözler, soğuktan kararmış ve yara içinde kalmış, kemiklerin üzerinde de adeta yapışmış gibi gerili duran bir cilt vardı.

«Alanzo bu!» diye haykırdı kadın. «Vah zavallı, açlıktan ölmüş ya.»

«Karşı kıyıdaki adam bu» dedi Kid yavaşça Breck'e.

Gelen adamlardan biri.

«Kendisini bir depoyu yağmalamak isterken bulduk» diye anlatmaya başladı. «Harding'in yaptığı depoyu. Orada oturmuş, donmuş domuz yağı ve un yiyordu. Kendisini enseleyince bağırdı, atmaca gibi sesler çıkardı. Baksanıza şu haline: Açlıktan derisi kemiğine geçmiş; ayrıca vücudunun büyük bir kısmı da donmuş. Her an için nallan dikebilir.»

Yaran saat sonra yatakta kalıp gibi yatan vücudun yüzünü kürkle örttüler.

O zaman Kid, Luzzy'ye yöneldi:

«Sizce bir sakıncası yoksa Bayan Peadbody» dedi, «■böyle bir biftek daha isteyeceğim. Ama ne olur, ince kesmeyin ve çok fazla da kızartmayın.»

ALTINCI BÖLÜM

Yol, derin ve gevşek karla kaplı bir yokuştı. Görünürde ne bir kızak, ne de bir mokasen izi vardı. Yürüyüşte başı çeken Kid, kısa, geniş kar ayakkabı-larıyla parıldayan - yumuşacık kristalleri çiğneyip duruyordu. Kara sıkı basmak için adalelerin ve ciğerlerin iyi olması gerekir. Ne var ki Kid vargücüyü bu işe atılmıştı. Bu şekilde açtığı yoldaysa kendisini uzun bir dizi halinde altı köpek izliyordu. Kid'in burun deliklerinden buhar kazanından çıkıyormuşcasına fişkıran soluğu, hem onun ne kadar zorlu çalıştığını, hem de havanın ne kadar soğuk olduğunu gösteriyordu. Kızakla dip köpeği arasında da Kurz uğraşıp durmaktaydı; gücünü kâh kızığı yönlendirmeye, kâh çekmeye harcıyordu. Çünkü onun durumundaki kim-

senin kızıağı en azından köpeklerden biri kadar iyi çekmesi gerekiyordu. Yarım saatte bir Kid ile yer de-ğiştiriyordu; çünkü karları çiğneyip düzlemek, kızıağın dümen sopası başında yapılan çalışmadan çok daha güç ve yorucuydu.

Hepsi —adamlar ve köpekler— iyi dinlenmişti ve tam formdaydılar. Aslında şimdi yapmak zorunda oldukları, günlük çalışmanın yalnızca bir bölümünden başka bir şey değildi. Kış ortasında yolculuğa çıkmışlardı; şu sırada da bir su bölümü çizgisini aşmaya çalışıyorlardı. Bu çetin yolda, günde on mil gitmek. büyük bir 'başarıydı. Bunu sağlayabilmek için sürekli hareket halinde kalıyor; ancak akşam olup da uyku kürklerine sarındıkları zaman çok yorgun düştüklerini anlıyorlardı. Altı gün önce Yukon kıyısında, eğlenceli bir yer olan 'Muclus kampından yola çıkmışlardı. Tepeleme yüklü kızaklarıyla daha önce çiğne-nip sertleşmiş elli millik Yosun Deresi yolunu geride bırakmalarına iki gün yetmişti. Sonra da bellerine kadar ulaşan el değmemiş karlarla savaşmaları başlamıştı. Gerçekte kar da değildi bu, buz kristallerinden oluşmuş beyaz bir örtüydü. Üstelik öylesine yumuşaktı ki. insan ayağı basar basmaz toz şeker gibi yukarı sıçırıyordu. Böylece büyük zorluklara katlanarak Minnow Irmağı'ndan yukarı otuz mili, ancak üç günde aşabildiler; yüksekliği fazla olmayan bir dizi su bölümü çizgisinden, güney yönünde Siwash'a akan birçok da küçük akarsudan geçtiler. Şimdi de Bald Buttes su bölümü çizgisini geride bırakmışlardı. Burada Porcupine Deresi'nden aşağı uzanan yol. Süt Irmağı'nın orta akıntısına gidiyordu. Eğer Süt Irmağı boyunca yukarıya doğru gidilirse, çok yaygın bir söylentiye göre. karşılarına bakır çökülleri çıkması gerekiyordu. İşte onların amacı da oraya varmaktı. Orada saf bakırdan bir tepe vardı; sağ tarafta hemen yarım mil ötede. Süt Irmağı'nın derin bir boğazdan çıkıp sık ormanlık derin bir vadide akma-

ya başladığı yerde, ilk dereyi bulup; bu dere boyunca yukarı çıkacaklardı. Bulurlarsa tepeyi, o bakır tepesini tanımları işten bile değildi. Tekgöz McCarthy, tepeyi en küçük ayrıntısına kadar tasvir etmişti. Eğer McCarthy yalan atmadıysa yanılmaları olanaksızdı.

Kid önden gidiyordu Tek tük görünen bodur çamlar giderek seyrelip daiha da. bodurlaşmaya başlamıştı ki, yolun ortasında kuruyup ölmüş bir ağaç karşılarına çıkıverdi. Birbirlerine bir şeyler söylemeye gerek görmediler. Kid'in Kurz'a şöyle bir bakması, onun yüksek sesle «Brrrr...» diye bağırmasıyla yanıtladı. Köpekler, Kurz'un onları çözmeye ve Kid'in kurumuş ağaç gövdesini baltayla kesmeye başladığını görünceye kadar koşumları içinde kaldılar. Koşumlar çıkarılınca hayvanlar kendilerini derin karın içine atıp dertop oldu ve uzun tüylü kuyruklarını kırıyla kaplı ağızlarının ve iri ayaklarının üzerine koydular.

İki adam, ancak uzun alıştırmanın sağlayabileceği bir çabuklukla iş© koyulmuştu. Altın tavaşı, kahve ibriği ve, yemek tencereleri içinde kar topakları çarçabuk eriyip suya dönüştü. Kid, kızaktan bir porsiyon fasulye getirdi. Bunlar daha önce bir kısmı tütülenmiş, bir kısmı tuzlanmış domuz yağıyla birlikte pişirilmiş ve dondukları zaman küp biçiminde kesilmiş hazır yiyeceklerdi; miktarları da bir hayliydi. Donmuş durumda taşındıklarından kolayca istif edilebiliyor, istenildiği anda da derhal kullanılabilirini-yordu. Kid baltayla, çıra yaranmış gibi iri parçalar kesip erimesi için tencerenin içine koydu.

Donmuş mayalı hamurdan çörek de, aynı şekilde gevşemesi için tencereye konuldu.

Bu işler yapıldıktan yirmi dakika sonra yemekler hazırıldı.

Kurz, iki okkalı fasulye lokması arasında «Hava hayli soğuk» diye mırıldandı. «İnşallah daha soğu-

maz... ya da ısmmaz. Bu hava, kızak yolculuğu için en uygun olanı.»

Kid yanıt vermedi.

Ağzı fasulyeyle dolu, orada öyle oturmuş, var-gücüyle lokmasını çiğnerken.' gözü rastlantısal olarak kendisinden beş altı adım ötede yatan öncü köpeğe takıldı.

Her yanı kırağıyla kaplı, bu boz kurt, kuzey ülkeleri köpeklerinin gözlerinde kızardığı ve çakmak çakmak olduğu sıkça görülen bir vakar ve dille anlatılmaz bir hüzünlü ona bakıp durmaktaydı.

Kid bu ifadeyi, herkes gibi, iyi tanırdı: ama her zaman da bu gözlerdeki kavranılmaz muammaya şaşmadan edemezdi. Sanki gözlerin garip telkinlerle yüklü etkisinden kaçınmak istercesine, tabağıyla kahve bardağını yere koyup kurutulmuş balık torbasını açmaya davrandı.

«Ama Kid, neler yapıyorsun?» diye karşı çıkacak oldu Kurz.

«Bir defa da kızaklı yaşayışın tüm. yasalarına, alışkanlıklarına ve deneyimlerine karşı çıkmak istiyorum. Köpeklere iğünün ortasında yemek vereceğim., yalnızca şimdi, bir defalık. Korkunç derecede yoruldular; bundan sonra su bölümü çizgisinin yamacına kadar, son menzilde de hayli zorlanacaklar. Ayrıca şu güzel öncü, gözleriyle bir şeyler anlattı bana. Öyle şeyler ki, sözlerle asla dile getirilemezler.»

Kurz alaylı alaylı güldü. «Şımart, şımartabildiğin kadar. Çok sürmez, yakında tırnaklarına manikür yaparsın. Bendeniz de koldkremle elektrikli masajı tavsiye etmek isterim; özellikle kızak köpeklerinde çok parlak sonuçlar vermektedir. Ayrıca zaman zaman bir Türk hamamına gitmeleri de, sağlıkları açısından çok yararlı olacaktır.»

«Daha önce böyle 'bir şeyi asla yapmadım» diye kendini savundu Kid. «Bir daha da asla yapacak de-

ğilim. Ama bu defalık yapmam gerekiyor, yapmak zorundayım. Böyle esin gibi, vahiy gibi bir şey bu...»

«Ah öyle mi.. n« yapalım, mademki bir önsezi sözkonusu, o halde istediğini yapabilirsin.» Sesinin tonu Kurz'un ne kadar çabuk yumuşadığını gösteriyordu. «İnsan arkadaşının önsezilerine saygılı olmalı.»

«Kumardaki gibi önsezi falan değil bu, Kurz. Bu güzel öncü, düşgücümü yalnızca biraz kamçıladi. Gözleriyle bana bir dakika baktı; bu bir dakika içinde, bin yılda tüm kitaplarda okuyabileceğimden çok daha fazlasını anlattı. Bakışı, tüm yaşamların esrarıyla doluydu. Sanki acılar içinde kıvranıyor ve bana başvuruyordu. En kötüsü de, benim bu bakışı hemen hemen anlamış olmam ve yine de hiçbir şey yapmamam. Yani olduğumdan daha bilge olmuş değilim,-ama fazla eksiklik de duymuyorum. Sana bunu anlatamam; yalnız köpeğin gözleri, yaşamın gerçekte ne olduğunu apaçık sezdiriyordu., gelişim ve yıldız-tozu diyordu., evrenin özsuyundan ve tüm öteki şeylerden., kısacası tüm olanaklardan ve olanaksızlıklardan söz ediyordu.»

«Bütün bunların günlük dile çevirisi yapılırsa, sen batıl inançlı birisin anlamı çıkar» diye görüşünü bildirdi Kurz.

Kid, bütün köpeklere birer tane kurutulmuş som balığı fırlattı, sonra da hayır dercesine başını salladı.

«Ama ben diyorum ki» dedi Kurz, «kesinlikle bir önsezidir bu. Bak göreceksin, *gün* sona ermeden bir şeyler çıkacak karşımıza. Şu kurutulmuş somlar öyküsünün ardında saklı bir şeyler var.»

«Var diyorsan, önce kanıtla bakalım.»

«Gerek görmüyorum. Bugünkü gün, sorunu çoktan kendi eline aldı ve sana kanıtı o gösterecektir. Ama bale, ne diyeceğim: Senin bu sezginin ardında bir şeyler olduğu duygusu var içimde, bu kesin. Bire beş bahse girerim, bunda haklıyım ben. İçimde böyle bir duygu belirince, bunu açığa vurmaktan utan-

mam. Mademki 'böyle bir duygu var içimde, göreceksin ıgüneş batmadan bir şeyler olacak. O zaman şu som balıklarının ardında nelerin saklandığını anlayacağız, mutlaka anlayacağız.»

Kid tartışmayı kesmek için «Boş laf bunlar!» dedi. Bir saat sonra su bölümü çizgisini aşmışlardı. Bald Buttes ardında keskin dönemeçli bir kanyon çıktı karşılırlına. Sonra da Porcupine yönünde aşağı inen çıplak, dik bir yamacın üzerindeki bir yola saptılar. Başı çeken Kurz birden olduğu yerde mihlanıp kaldı; Kid de köpekleri yatırdı. Bulundukları yerin aşağı 'kesiminde bir dizi insanın 'bayır yukarı çıktığını gördüler. Gelenlerin aralarındaki açıklık hayli fazla olduğundan, dizinin uzunluğu nerdeyse bir çeyrek mil tutuyordu.

«Bunlar tıpkı cenaze alayı gibi yürüyorlar» diye görüşünü belirtti Kurz.

«Köpekleri de yok» dedi Kurz. «Yok, kızakları adamlar çekiyor.» «Gördün mü, adam nasıl devrildi? Orada bir şeyler oluyor Kurz. en azından iki yüz kişiler.»

«Bak, bak, nasıl sendeliyorlar, sarhoş gibi., aha, biri daha kapaklandı.»

«Bunlar koca bir oymak yahu. Çocuklar da yanlarında.»

«Dediğim çıktı işte» dedi Kurz. «Sezgi sezgidir ve buna karşı insanın elinden hiçbir şey gelmez. Bak geliyorlar işte. Sana bakıyorlar. Bir tabur ceset gibi geliyorlar.»

Şimdi iki adamı görmüş bulunan Kızılderililer bir sevinç çığlığı koparıp yürümelerini hızlandırdılar.

«Bunların ayakta duracak halleri yok» dedi Kurz. «■Baksana, yerlere devrilmeleri bile küme küme oluyor.»

«Sen asıl en öndekinin yüzüne bak!» dedi Kid.

«Açlık bu., açuk! Tüm sorunları bu onların. Köpeklerini de yemişler.»

«Ne yapacağız? Çekip gidecek miyiz?»

Kid. azarlarçasına:

«Kızağı ve köpekleri de burada mı bırakalım?» diye atıldı.

«Böyle yapmazsak, bunlar bizi de yerler. Bunu yapacak kadar aç oldukları besbelli. Hey, ahbap! Ne oluyorsun? Köpeğime öyle bakma! Yoksa tenceren için zırnık bile alamazsın benden, anladın mı?»

En öndekiler çoktan yanlarına varmıştı; sızlanıp yakınıyorsa da konuştukları dili ne Kid ne de Kurz anlayabiliyordu.

Kid bu insanların böylesine ortaya çıkışlarını ürkünç olduğu kadar gülünç de buluyordu. Kuşkusuz tümü açlığın pençesinde kıvrınmaktaydı. Avurtları çökmüş, derileri kemiklerine yapışmış, yüzleri ölü kafalarını andırıyordu. Gelenlerin sayısı giderek artıyor, Kid ile Kurz'un çevresi kalabalıklaşıyordu, sonunda bu çılgın sürü tarafından çepeçevre kuşatıldılar.

Kurz. bildiğı çat pat yerli diliyle boşa çıkan birkaç deneme yaptıktan sonra bu sefer İngilizce olarak • Açılın, açılın be, şeytan döller!» diye bağırmaya başladı.

Kadınlar, erkekler, çocuklar titreyen bacakları üzerinde sallanıyor, sendeliyor ve gittikçe daha sırt-naşıklılaşıyorlardı. Güçsüzlüğün yaşlarıyla dolu gözlerinde aynı zamanda açgözlülüğün ateşi de yanıyordu. Bir kadm sallantılı yürüyüşüyle inleye inleye Kurz'un yanından geçip kollarını iki yana alabildiğine açarak kızağın üzerine kapaklandı. Arkasından yaşlı bir adam kadının örneğini izledi ve ağlayıp inleyerek titreyen elleriyle erzak torbalarına ulaşmak için sıyrımları çözmeye başladı. Genç bir adam da elinde kınından sıyırdığı bıçakla yanaşmaya kalkış-

tiysa da Kid tarafından geriye itildi. Gelgelelim tüm kalabalık iyice sokulmuştu ve kavga başladı.

Başlangıçta. Kid ile Kurz, saldıranları sadece önlüyor, engelliyor ve geriye itiyorsa da daiha sonra açlar sürüsüne karşı kırbaç ve yumruk kullanmak gerekti. Çemberin arka planını da ağlayıp sızlayan kadınlarla çocuklar oluşturuyordu. Ara sıra saldıranlar yüklerin iplerini kesmeyi başarmaktaydılar. Adamlar yüzükoyun sürünüyor, sırtlarına inen kırbaç ve tekme darbelerine aldırış etmiyorlardı; yiyeceklere ulaşma umuduyla gözleri hiçbir şey görmez olmuştu. Kid il© Kurz bunları enselerinden yakalayıp güç bela geriye itekliyorlardı. Bu zavallıların dermansızlığı öylesine ileri derecedeydi ki, en küçük bir vuruşla bile yere devriliyorlardı. Kızaklarını savunan iki adama karşı kötü bir davranışta bulunma girişiminde de bulunmuyorlardı.

Kid ve Kurz ile- başa çıkamamalarında tüm suç yalnızca Kızılderililerin takatsizliğindeydi. Beş dakika içinde, ayakta duran ve boğuşan Kızılderililer duvarı, yere yuvarlanmış insanlar yığınının dönüşüver-mişti. Karların üstünde anlayıp oflayarak yatıyor, bağırsıyor, ağlaşıyor, yaşlı gözlerini kendileri için yaşam demek olan ve tükürüğü ağızlarının ucuna gelesiye büyük bir tutkuyla arzuladıkları erzak çıkınlarından ayıramıyorlardı. Bu insan yığınının gerisinden de kadınlarla çocukların yakarış çığlıkları yükseliyordu.

Harcadığı çabadan artık yüksek sesle inlemeye başlamış bulunan Kurz, parmaklarıyla kulaklarını boş yere tıkamaya uğraşırken, bir yandan da «Susun be! Kesin artık!» diye haykırıyordu. «Ah, senin niyetin bu ha., niyetin bu, öyle mi?» diye bağırarak ileri sıçradı: karların üstünde yüzükoyun sürünen ve öncü köpeğin gırtlığını kesmeye kalkışan bir adama indirdiği tekmeyle elindeki bıçağı yere düşürdü.

«Korkunç!» diye mırıldandı Kid.

Öncü köpeğin canını kurtardıktan sonra yerine gelen Kurz:

«Ben de çok bunaldım» dedi. «Ne yapacağız yahu, burada, bu koca hastaneyle?»

Kid bilmem dercesine başını sallarken, aynı anda sorun çözülüyordu. Bir Kızılderili sürünerek yaklaştı. Gözlerinden biri kızağa değil de, Kid'e bakmaktaydı ve Kid bu gözde sağlıklı bir sağduyunun kendini kabul ettirmek için nasıl savaştığını gördü. Kurz az önce bu adamın öbür gözüne bir yumruk indirdiğini hatırladı. Bu yüzden o gözü şişmiş ve şimdilik kapanmıştı. Kızılderili dirseklerine dayanarak doğruldu ve konuştu.

«Ben Carluk! Ben iyi Siwash. Beyaz adam. tanıyor ben çok iyi. ıBen çok aç. Burada bütün insanlar çok aç. Ama insanlar yok tanımak beyaz adamı. Ben tanıyor. Ben yiyor erzak. Bütün insanlar yiyor erzak. Biz satın alıyor erzak. Bizde var altın. Yazın yok som balığı Süt Irmağı'nda. Kışın yok gelmek geyikler. Erzak yok. Ben söylemek bütün insanlar. Ben demek beyaz adam Yukon'dan gelecek. Beyaz adamda var erzak. Beyaz adam seviyor altın. Çok seviyor. Biz götürelim ona altın. Gidelim Yukon'a, beyaz adam verecek erzak. Çok var altın. Ben biliyor, beyaz adam seviyor altın.»

Carluk konuşurken bir deri bir kemik kalmış parmaklarıyla da kemerinde taşıdığı torbayı elleyip duruyordu. .

«Çok gürültü yapıyorsunuz» diye kesip attı Kurz. «Sen söylemek Skuaw, onlar söylemek Papusse, artık kapamak ağızlarını.»

Carluk geri dönüp yakınıp duran kadınlara bir şeyler söyledi. Onun söylediklerine kulak kabartan öteki erkekler de seslerini emreder gibi yükseltince, kadınların sesleri yavaş yavaş kesildi; çocuklar da sustu. Carluk torbasının ipini çözüp parmaklarını birkaç kez yukarı kaldırdı.

«Bu kadar ölü var benim halkta» dedi. Kid adamın parmak işaretlerini saymıştı,- buna göre oymak üyelerinden yetmiş beş kişinin açlıktan öbür dünyayı boyladığı anlaşıyordu.

Bu arada Carluk torbasını açmıştı. «Ben satın almak erzak» dedi. Sonra da ağır metalden büyük bir parçayı torbadan çıkardı. Ötekiler onun gibi dav-ranmca, dört bir yandan ortaya benzeri metal parçaları çıkıverdi. Kurz'un gözleri faltaşı gibi açılmıştı. «Aman Tanrım!» diye bağırdı. «Bakır! Saf kızıl bakır! Ve onlar bunu altın sanıyorlar.»

Çabuk kavrama yeteneğiyle Kurz'un bağırışmda-ki anlamı hemen sezinlemişti Carluk, kendinden emin bir edayla:

«O altın olmak» diye güvence verdi. «Hey gidi gariban! Tüm umudunu bunlara bağlamış» diye mırıldandı Kid. «Bak şuna; en azından yirmi kilo çeker. Hepsinde de bundan var, toplam yüzlerce kilo eder. Ve bu zavallılar kendilerini taşıyacak takatları yokken, bu koca bakırları ta buralara taşımışlar. Bak Kurz, onlara yiyecek bir şsyler vermeliyiz.»

«Vermeliyiz demesi kolay da, bir de bu işin hesabı var. ondan ne haber? Bizim erzakımız topu topu bir aylık; yani otuz kere altı öğün. etti sana yüz seksen öğün. Oysa burada iki yüz Kızılderili var. Hepsinin de iştahı, nazar değmesin, birinci sınıf. Bu durumda onlara bir öğün bile yemek veremeyiz.»

«Köpek tayınlarımız da var bizim» diye atıldı Kid. «Birkaç yüz kilo kurutulmuş som balığı, biraz yardımcı olacaktır. Ne olursa olsun, bunu yapmak zorundayız. Bu insanlar, baksana, tüm umutlarını beyaz adama bağlamışlar.»

«Onlan elbette ortada bırakacak değiliz» diye içini çekti Kurz. «Şimdi yapacağımız iki şey var! Canına, yandığının ikisi de birbirinden berbat! Birini birimiz, birini de öbürümüz yapmak zorunda. Biri-

miz bir koşu Mucluc'a gidip orada bir yardım ekibini harekete geçirecek. Birimiz de burada kalıp hastaneyi çalışır duruma sokacak ve büyük bir olasılıkla da kendini bu adamlara yedirecek. Bu arada unutulmayacak nokta, buraya gelmek için altı gün har-cadığımızdır. Eğer insan fazla yükü olmadan yolculuk yapar ve biraz şansı da yüzüne gülerse, dönüş yolunu üç günde aşabilir.»

Bir an için Kid'in gözleri önüne geride bırakmış olduğu onca mil geldi; bir yandan da bu yolu gitmeye yeterli zamanı hesaplayabilmek için gücünü yokluyordu. Sonra kararını bildirdi:

«Ben yarın akşam orada olabilirim.»

«Güzel!» diye sevinçle onayladı Kurz. «Öyleyse ben de burada kalır ve kendimi bunlara yedirtirim.»

«Ama ben her köpek için bir balık almak zorundayım. Bir öğünlük de kendime.»

«Yarın akşam Mucluc'ta olmak istiyorsan, bu öğün senin için mutlaka gerekli.»

Kid, Carluk'un aracılığıyla programını açıkladı ve konuşmasını .-

«Ateş yakmak, uzun ateş, çok ateş» diye bağıladı. «Çok beyaz adam var Mucluc'ta. Beyaz adam iyi. Beyaz adamda var çok bol yiyecek. Beş günde ben geri gelmek, çok erzak getirmek. Bu adam Kurz, çok iyi dost benim. O kalmak burada. Büyük bir reis o. anladın mı?»

Carluk anladım dercesine başını sallayıp söylenenleri çevirdi.

«Bütün erzak burada kalmak» diye devam etti Kid. «Kurz sizlere erzak vermek. O reistir, anladın mı?»

Carluk bu sözleri de çevirdi. Başlarını sallayarak, damak sesleri çıkararak öteki Kızılderililer programı onayladıklarını belirttiler.

Kid bir süre daha kalıp hazırlıkların tamamlanmasına, yardım etti. Henüz hareket edebilecek du-

rumda olanlar, çalı çırpı toplamak için kimi sürünerek, kimi yalpalayarak çevreye yayıldı. Sonra da Kızılderili usulü uzun ateş yakıldı; bütün oymağın yanında yer almasını sağlayacak uzunlukta bir ateşti bu. Kurz, bir düzine adamı kendine yardımcı seçip hepsini, açgözlülerin bir şeyler aşırmasını engellemek için birer sopayla silahlandırdı. Sonra da büyük bir şevkle aşçılık sanatını yapmaya koyuldu. Kadınlar elde ne kadar tencere varsa, hepsini karla doldurmaya başladılar. İlk küçük bir parça kurutulmuş domuz yağı tüm Kızılderililer arasında bölüştürüldü; arkasından herkes açlığını -bastırmak için birer çay kaşığı şeker yedi. Çok geçmeden daire biçimi bir ateş dizisinin üzerindeki sıra sıra tencerelerde fasulye kaynamaya başladı. Ateş halkasının ortasında Kurz duruyordu. Bir yandan ince hamurlu yumurtalı: pide pişirirken, bir yandan da öfkeli bakışlarıyla —kendi deyişle— kimsenin uyanıklık etmemesi için çevreyi kolluyordu. Veda niyetine Kid'e «Ben var şimdi büyük aşçı!» diye seslendi. «Haydi sen de tabanları yağla bakalım. Bütün gün koştur, dönerken de dörtlale gel. Benim hesabıma göre, 'bugünle yarın gitmene yeter. Dönüş de en az üç gününü alır. Yarın bunlar som balığı gövdeye indirecekler; ondan sonra, sen dönünceye kadar, tam üç gün zırnık yiyecek yok. Onun için aman gözünü seveyim, elinden geldiği kadar çabuk davran!»

Kızak iyice hafiflemişti; üzerine yalnız altı som balığı, birkaç kilo donmuş fasulyeyle domuz yağı, bir de bir uyku tulumu yüklenmişti.. Ne var ki Kid yine de büyük bir hıza ulaşamıyordu. Kızağın üstünde yan gelip köpekierî: koşturmak yerine, dümen sopasının yanında ağır ağır yürümek zorundaydı. Koca bir günün çalışmasını geride bıraktıklarından Kid

de köpekler de yorgundu. Kuzey Kutup bölgesinin uzun süren gurubu da, tam su bölümü çizgisini geçip Bald Buttes arkalarında kaldığı sırada başlayı-vermişti.

Bayır aşağı daha hızlı gitmeye başlamışlardı ki Kid ancak o zaman birkaç kez, üstelik de her seferinde kısa süre için kızığa atlayabildi; köpekler de altı millik bir hıza eriştiler. Ne var ki karanlık bas-tınverince Kid bilinmedik bir derenin geniş vadisi içinde yolunu şaşırdı. Burada dere kayalık bir arazide, atnalı biçiminde kocaman kıvrıntılar yapıyordu. Zaman kaybetmemek için Kid, dere boyunca gitmek yerine araziye verevleme geçti. Ortalık tam anlamıyla kararmıştı ki, yol izini aramak için yeniden dere boyuna geri dönmek zorunda kaldı. Koca bir saati boş yere arayışlarla geçirdikten sonra, aramayı sürdürmenin akıllıca bir iş olmadığı kanısına vararak ateş yaktı. Her köpeğe yarımşar balık verdi, kendisi de tayınının yansını yedi. Uyku tulumuna girince, uykuya dalmadan önce problemi çözümlemeyi de başardı. İçinden verevleme geçtiği en son çukur arazi, derenin birkaç kola ayrıldığı yerdeydi. Bu nedenle de yoldan bir mil kadar uzaklaşmıştı. Şimdiyse Kurz ile birlikte geçtikleri vadinin alt kesimindeki ana akıntının yakınında bulunuyordu. Küçük bir çayı geçmiş, sonra da öte kesimdeki alçak tepelere doğru kıvnla kıvnla giden yolu izlemişlerdi.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte, kahvaltı falan yapmadan hemen yola koyuldu; daha önce geçtikleri yolu bulmak için. dere boyunca karlara bata çıka. yukarı doğru yürüdü. Yolu bulunca da, yine ne kendisi ne de köpekleri bir lokma bir şey yemeksizin, yürüyüşü sürdürdü. Yolda hiç durmadı. Sekiz saat •süren yolculuk -boyunca kendisi ve hayvanları bir sürü küçük dereyle alçak su bölümü çizgisi:-geçtiler; sonra Minnow Deresi boyunca yola devam ettiler. öğleden sonra "dört olmuştu; Yosun Deresi'ne giden

adamakıllı çığnenmiş yola vardığıdaysa, yoğun bir karanlık bastırmış, göz gözü görmez olmuştu. O günkü çalışmayı sona erdirmeden, bu yolda elli mil daha gitmesi gerekiyordu. Hayvanları durdurup ateş yaktı; köpekler balıkların öbür yansını verdi, kendisi de son fasulyesini ısıtıp yedi. Sonra da kızağa atlayıp «Hü!» diye haykırdı ve köpekler enerjik bir atılımla koşumlarını göğuslediler.

«Hü... Hızlı, daha hızlı, canım köpeklerim benim!- diye bağırdı. «Hü... Deh... Hızlı, yemek yiyebilmek için hızlı! Mucluc'ta size bol yemek var! Haydi, kurtlanm! Haydi... Hü!....

Annie Mine Gazinosu'nda saat bire geliyordu. İçki salonunda hâlâ bir yığın müşteri vardı. Büyük salonda şiş kannlı sobalar kıpkırmızı kesilmişlerdi. Havalandırma yeterli olmadığından, ortalıkta sağlığa zararlı bir sıcak egemendi. Zar atılan masanın başındaki oyunculanın gürültüsü ve oyun fişlerinin sert takırtılan, büyük salonda kimi oturmuş kimi ayakta, büyüklü küçüklü gruplar halinde sohbet eden yığınla adamın çıkardığı tekdüze uğultuya yine tekdüze bir fon müziği oluştuyordu. Altın tartan terazilerde çalışan adamların işi başından aşkındı; çünkü altın tozu en yaygın ödeme aracıydı ve barda içilecek her içkinin bedelinin de terazilere toz halinde ödenmesi gerekiyordu.

İçki salonunun duvarları, kabukları hâlâ üstünde kalaslardan yapıp aralan kutup yosunuyla dolurulmuştu; açıkça görülüyordu bu yosunlar. Dans salonunun açık kapısından bir kemanla bir piyanonun kıvrak nağmeleri dışarı taşıyordu. Çin loto oyunu az önce sona ermişti. Kazanan talihliler teraziden kazançlarını almış, şimdi de bu parayı arkadaşlarıyla birlikte birkaç kadeh içerek harcamak istiyorlardı.

Firavı» ve rulet masaları tıklım tıklım doluydu ve buralarda heyecanlı bir sessizlik egemendi.. Bir seyircinin çevresinde topladığı iskanbil oynanan masalarda da aynı sessizlik vardı. Masalardan birin-deyse büyük bir resmiyet ve ciddiyet içinde altmışaltı oynanmaktaydı. Yalnızca zar atılan masadan gürültüler ve oyuncuların zarlarını abartılı kol hareketleriyle yeşil çuhanın üstüne fırlattığında çıkarıldıktan haykırış sesleri işitiliyordu. Bu haykırışlar hep gerçekleşmesi özlemle istenilen, ne var ki hiç de erişilmeyen amaçları dile getiriyordu. Şu sırada bir oyuncu yüksek sesle bağırarak durmaktaydı: «Oh, canım., ciğerim., bir tanem., ver bana bir dört., hadi ciğerim, ver bana bir tam isabet! Hay canına, altı be! Oldu mu bir tanem? Haydi şimdi ver bana bir tam isabet, haydi canım!»

Cultus George uzun boylu, çok güçlü bir Kızılderüiydi. Bir kenarda duvara yaslanmış duruyordu. Bir Kızılderiliye uygarlaşmış denüebilirse, o da uygarlaşmış bir Kızılderiliydi; çünkü beyaz adamlar gibi yaşıyordu. Ne var ki kendini bu konuda düpedüz hakarete uğramış hissedirdi; oysa bu incitilme çok uzak bir geçmişte kalmıştı. Yıllarca beyazların yaptığı işleri, beyazlar gibi ve beyazlarla birlikte, çoğu kez de onlardan daha iyi yapmıştı. Onların giydiği panto-lonları, ağır, yünlü gömlekleri giyerdi. Tıpkı onlar gibi bir saati vardı; onlar gibi de saçlarını ortadan ayırır ve onların yediği — tütülenmiş domuz yağı, fasulye, un gibi— şeyleri, yerdi. Gelgelelim ona en sevdiği eğlenceye yaklaşması, işten sonra en çok özlemine çektiği ödülü alması yasaklanmıştı: Viski içemezdi. Cultus George çok para kazanmıştı. Altın alanları bulmuş, altın alanları almış ve satmıştı. Şu anda kızak sahibiydi ve köpek kışulmuş kızağıyla uzak mesafe yük taşımacılığı yapıyordu. Kışın 60 Mil'den Muclus'a yaptığı seferlerde, yanın kilo başına 2 şilin alıyordu; tütülenmiş domuz yağı taşıyorsa bu ücret

3 şiline çıkıyordu; töre böyleydi. Cebi altm tozuyla dolup taşardı; gelgelelim 'hiç kimse ona barda içecek bir şey vermezdi. Viski, uygarlığın bu en görkemli armağanı, insanın en çabuk ve en kökten rahatlamasını sağlayan bu iksir, onun için mevcut değildi. Ancak gizli, esrarlı ve hayli de tuzluya patlayan yollarla arada sırada bir kadehçik yuvarlayabiliyordu. Kendisine böyle davranılmasının yarattığı acıyı, içinde ilk gün nasıl duymuşsa, bugün de aynı derinlikte duymaktaydı.

Cultus George bu akşam özellikle susuzluk çekiyordu. O yüzden de beyaz adamlardan nefret etmekteydi; onlarla her zamankinden çok daha zorlu, çok daha sert biçimde yarışmak isterdi. Beyaz adam ona parasını oyun masasında kaybetme iznini lütfediyordu, gelgelelim ne para için ne de dostluk adına barda bir kadeh atmasına hak tanımıyordu. Bu yüzden de çok çekingendi, çok da mantıklı düşünürdü; mantığı da özellikle ısıncıydı.

Bitişik salondaki dans gürültülü bir finalle sona erdiyse de piyanonun altında yatmış horlayan üç sarhoşu hiç de rahatsız etmedi.

Müzik ara verince, dansta başı çeken, «Herkes bara!» diye bağırdı. Sonra tüm çiftler açık duran ara kapıdan içki salonuna geçtiler. Erkekler kürklü ve mokasenli, kadınlarsa yumuşak, zarif giysiler içindeydi; ipek çoraplar ve dans pabuçları giymişlerdi, işte tam bu anda gazinonun çiftli kapısı ardına kadar açıldı, Alaska Kid bitkin bir halde yalpalayarak içeri girdi.

Annie Mine Gazinosu'nun sahibi Matson .-

«Ne oldu sana böyle. Kid?» diye sordu.

Kid sakalına asılı buz parçalarından ağızını güçlkle kurtardıktan sonra kısık sesle:

«Köpeklerim dışarda.. yorgunluktan nerdeyse ölecekler» dedi. «Biriniz dışarı çıkıp onlarla ilgilensin... Ben de neler olduğunu anlatayım size.»

Kesik kesik cümlelerle olup biteni anlattı.

Zar atan oyuncu bile parasını masaya bırakmış ve —hâlâ o büyük tam isabeti yapamamış olmasına karşın— Kid'in yanma gelmişti. İlk konuşan da o oldu:

«Bir şeyler yapmak zorundayız. Ama ne? Sorunu enine boyuna düşünecek zamanın oldu senin. Düşüncen ne?»

«Evet» dedi Kid. «Şimdi kulağınızı açın da, neler tasarladığımı öğrenin. Elden geldiğince en kısa zamanda birkaç hafif kızak yola çıkarmalıyız; her birinde diyelim elli kilo erzak olsun. Kılavuzun dona-tımıyla köpeklerin yiyeceği de bu ağırlığı bir yirmi beş kilo artırır. Ama yine de uygun bir hızla ulaşabilirler. Diyelim böyle beş tane kızak yolladık. Ama bunları hemen yollayacağız, en hızlı köpekler, en iyi sürücüler ve en becerikli kılavuz gidecek. Yumuşak yol üstünde bu kızaklar oyun oynar gibi basıp gidebilir. Fakat derhal yola çıkmaları gerek, hemen şimdi. Oraya varmaları en iyi koşullarda üç gün sürer; bu üç gün boyunca Kızılderililerin yiyecek tek kırıntıları yok. Biz de, hafif kızakları gönderir göndermez, ağır yüklerle arkalarından hareket edeceğiz. Hesabını kendiniz de yapabilirsiniz. Beher gün için en azından bir kilo yiyecek ister; böylece yerlileri bir dereceye kadar ayakta tutabiliriz. Bu da günde toplam iki yüz kilo eder-, çocuklar ve yaşlılar da yanımızda getirileceği için, Mucluc'a dönmemiz en azından beş gün ister. Peki, durumu öğrendiniz, ne yapmayı düşünüyorsunuz şimdi?»

«Bir toplantı yapalım, erzak satın almak için» dedi zar atıcı.

Kid sabırsızca:

«Erzak işini ben üstleniyorum» yanıtını verdi.

«Burada geçmez» diye sözünü kesti beriki «Sana burada bir şey verdimiz. Hepimiz katılacağız; hepimizin tuzu bulunacak bu çorbada. Biri bir leğen

getirsin. Bütün, toplantı ancak bir - iki dakika sürecektir. İşte başlıyorum.»

Cebinden ağır altın torbasını çıkarıp ağzını açtı ve bu arada getirilen koca bir leğenin içine altın tozları ve parçalarını yavaş yavaş akıtmaya başladı. Yanı başında duran bir başkası, elinin hızlı bir hareketiyle onu kenara itti; altının akmasını durdurmak için de torbanın ağzını yukarı doğru çevirirken okkalı bir küfür savurdu. Bununla birlikte yine de en azından altı ya da yedi ons altın leğene dökülmüştü.

«Gösterişçi olma böyle!» diye bağırdı ikinci adam. «Burda altını olan tek adam sen değilsin. Bende de var.»

«Ne oluyorsun yahu» diye homurdandı zar atıcı. "Yarışma mı var sandın yoksa, bu ne istek böyle, dinine yandığının!"

Adamlar paylarına düşeni verebilmek için ileri atılıyor, birbirlerini itekliyordu. Sonunda hepsi vereceğini vermek mutluluğuna erince, Kid ağzına kadar dolmuş leğeni havaya kaldırıp keyifle güldü.

«Bu kadarı yeter» dedi. «Bu parayla tüm oymağı bütün kış besleriz. Şimdi köpekleri ele alalım. İlk beş hafif kızak için beş takım hayvan ayıracağız; ama şöyle içinde şeytan olan cinsten!»

Bir düzine koşum hayvanı hazırlanmıştı bile. Hemen bir komite oluşturmuş, bu arada tüm kampı da ayağa kaldırmışlardı. Bu komite hayvanların durumunu görüşüp tartışıyor, gitmelerini onaylıyor ya da reddediyordu.

Bir köpek takımının seçimi biter bitmez, sahibi hayvanlara koşum takmak ve kendini de hazırlamak için yanına aldığı beş - altı yardımcıyla hemen dışarı fırlıyordu.

Bir takım geri çevrildi: çünkü aynı gün öğleden sonra eve yorgun dönmüştü. Bir köpek takımı sahibi de, takımın emrinizde diyerek kendisinin dümen kullanmasını olanaksız kılan sargılı ayağı göster-

di. Her ne kadar çok yorgun olduğunu ileri sürerek itiraz edenler olduysa da bu takımı Kid aldı.

Uzun Bill Haskell, olağanüstü nitelikte bir takımı olmasına karşın Şişman Olsen'in hesaba katılmamasını, çünkü kilosunun yetişkin bir fil kadar olduğunu söyledi. Şişman Olsen, yüz yirmi kilo ağırlığından dolayı böyle konuşulmasına çok kırdı. Öfkeden gözlerinin yaşla doluverdiğini ve homur homur homurdanmaya başladığını görünce ancak ağır yük taşıyacak kafilde kendisine yer ayrılacağı konusunda söz verilerek sakinleştirilebildi. Zar atıcı hemen atılıp Şişman Olsen'in takımını almak fırsatını kaçırmadı.

Sonunda beş takım seçilip koşumları takıldı; bu sırada kızaklar da yüklenmişti. Komite bu uçan kafiye için yeterince yetenekli ancak dört kişi bulabilmişti.

«Cultus George var ya» diye bağırdı biri. «Gerçek bir kilometre yutucudur o. Üstelik şu sırada güzelce dinlenmiş durumda, formunun da doruğunda.»

Tüm gözler Kızılderiliye çevrildiyse de adamın yüzü kıpırtısız kaldı. Ağzından da tek kelime çıkmadı.

«Bir takımı almak ister misin?» diye sordu Kid.

İri yan Kızılderili yine kılını kıpırdatmadı. Bunun üzerine herkeste birazdan beklenmedik bir şeyler olacak duygusu uyanmıştı. Kaşla göz arasında, karşı karşıya durmakta olan Cultus George ile Kid'in çevresinde bir halka oluşturdular. Kid, arkadaşlarının oybirliğiyle temsilcisi seçildiğinin ve şimdi olacaklar için de hepsinin kendisini destekleyeceğinin bilincindeydi. Ayrıca çok da içerlemişti. Akli başında bir insanın, üstelik gönüllülerdeki bunca gayreti gördükten sonra, böylesine bir durumda hiç oralı olmayarak kendisini dışlayabilmesini bir türlü anlamıyordu. Ayrıca az sonra gelişecek olaylarda Kızılderilinin nasıl bir görüşe sahip olduğu konusunda

da hiçbir fikri yoktu. Bu adamın umursamazlığı için, tümüyle çıkarıcı ve bencil bambaşka nedenleri olabileceği aklına gelmemişti.

«Elbette bir takımı alırsın, değil mi?» dedi.

«Kaça?» diye sordu Cultus George.

Aynı anda çevreden tehditler yüklü homurtular yükseldi. Tüm dudaklarda horlayan, aşağılayan kıvamlar belirdi.

«Bir dakika durun, arkadaşlar!» diye bağırdı Kid. ■«Her halde bizi tam anlayamadı arkadaş. Bırakın da kendisine durumu açıklayayım. Bak, George, burada kimsenin tek kuruş almadığını görmüyor musun? Herkes karınca kararınca yardıma hazırlanıyor, niçin? İki yüz yerliyi açlıktan ölmekten kurtarmak için.»

«■Kaça?» diye yineledi Cultus George.

«Durun arkadaşlar; bak. dinle, George. Yanlış bir iş yapasm istemiyoruz. Şu anda açlıktan ölecek durumda olanlar, senin kendi halkından insanlar. Gerçi başka oymaktan; ama. yine de Kızılderili. Az önce kendin de gördün, buradaki beyaz adamların istisnasız hepsi, kendi altın tozlarını, köpeklerini, kızaklarını verdiler. Hatta sefere sen katılacaksın, ben katılacağım diye. aralarında kavga bile ettiler. Ancak en iyi sürücüler bu seferin sorumluluğunu yüklenebilir. Şişman Olsen'e baksana. Kendisini gönderme-diler diye kahrından nerdeyse ölecek. Bu insanların seni en iyi sürücülerden biri saymış olmalarından dolayı övünç duymalısın. Burada sorulacak soru «kaça» değil, «ne kadar hızlı» olmalı.»

Cultus George yine :■

«Kaça?» diye direndi.

«Gebertelim şunu! Derisini yüzelim! Katranlayıp tüye bulayalım!»

Bir anda ortalığı kaplayan velveleden, haykırışlardan yalnızca birkaçıydı bunlar. İnsan sevgisi, yardımlaşma ve iyi arkadaşlık ruhu tek bir darbeyle yerini hayvanca bir zorbalığa bırakmıştı.

Fırtınanın ortasında Cultus George hiç kıpırdamadan sakın sakın dururken, Kid saldırmak isteyenleri geri iterek bağırdı:

«Sakin olun! Başımızı belaya mı sokmak istiyor-sunuz?»

Bağışmalar kesildi. Kid sakın bir edayla-

«Bana bir ip getirin» dedi.

Cultus George omuzlarını silkti. Yüzünde şüpheli ve somurtkan bir sırıtmanın kıvrımları belirdi. Beyaz adamları tanırdı o. Beyaz adamlarla sık sık zor seferlere çıkmış, onlarla fasulye, pide, yağ yemiş, böylece beyaz adamı iyice tanımıştı. Onların yasaya uyan bir ırk olduğunu biliyordu. Hem bunu çok iyi ve çok sağlam biliyordu. Onlar yalnız ve yalnız yasaya karşı gelenleri cezalandırırlardı. Oysa onun yasaya karşı geldiği falan yoktu. Beyazların yasalarını biliyordu. O da bu yasalara göre yaşamıştı. Ne bir kimseyi öldürmüş, ne hırsızlık etmiş, ne de yalancı tanıklık yapmıştı. Beyaz adamın yasalarında ücret almasını ya da bir şeyin fiyatını, canının istediği gibi yükseltmeyi yasaklayan herhangi bir madde yoktu. Onlar her şey için belli bir fiyat istiyor ve bu fiyatı diledikleri gibi de yükseltiyorlardı. Şimdi kendisinin yaptığı¹ da, onların öğretmiş olduğundan değişik bir şey değildi. Hem kendisi onlarla birlikte içmek için yeterince iyi değilse, onlarla birlikte hayırseverlik oyunu oynamak ya da onların herhangi bir başka çılgın girişimine katılmak için de yeterince iyi olmaması gerekirdi.

İp getirilince. Uzun Bill Haskell, Şişman Olsen / ve zar atıcı, duydukları öfkenin heyecanından olacak, pek beceriksizce bir ilmek hazırlayıp Kızılderili-linin boynuna geçirdiler; ipin öbür ucunu da çatı kalaslarından birinin üzerine attılar. Yere düşen ipin ucuna hemen birkaç kişi yapışverdi.

Cultus George en küçük bir direniş göstermedi. Çünkü beyaz adamların ne yaptıklarını biliyordu;

topu topu blöftü bu. Beyazlar doğrusu blöf yapmakta pek ustaydı. Nitekim en sevdikleri oyunları da poker değil miydi? Tüm ticaret işleri, tüm alışverişleri, vurgunculukları hep blöfle, hep hileyle yapmıyorlar mıydı? Yarım düzine adam ipin ucuna yapışıp Kızü-deriliyi yukarı çekmeye hazırlanmıştı. «Bekleyin biraz» dedi Kid. «Önce ellerini, bağlayın. Yukarıya tırmansın istemiyoruz.»

Bunlar hep gösteriş, hep numara diye düşündü Cultus George ve ellerini arkadan bağlamalarına hiç diremedi.

«Şimdi sana son bir şans veriyorum, George» dedi Kid. «Kızaklardan birini sürmeyi kabul ediyor musun?»

«Kaça?» diye sordu yine Cultus George.

Kid arkadaşlarına işaret etti. O anda kendi eylemini kendi de anlamaz olmuştu ve Kızüderilinin akıl almaz bencilliğine çok kızıyordu. Cultus George, bir hamledeilmek boğazına dolanıp da ayakları ansızın yerden kesilince, derin bir hayretle afalladı. Aynı anda tüm inadı da çökürmüştü. Yüzünde birbiri ardından şaşkınlık, korku ve acı çizgileri belirdi.

Kid ne olacak diye kaygıyla bekliyordu. Şimdiye kadar hiç aşılmadığından olacak, kendini bu konuda pek toy hissediyordu. Kızılderilinin vücudu şiddetle sarsıldı, bağlı eller düğümü parçalamaya uğraştı ve gırtlaktan korkunç hırıltılar geldi. Kid elini havaya kaldırdı.

Adamlar cezanın bu kadar kısa sürmüş olmasına içerlediyse de Kızılderiliyi yeniden yere indirdiler. Adamın gözleri yuvalarından dışarı fırlamıştı-, ayaklarının üstüne basamadı; ileri geri yalpalarken bağlı elleriyle de havada bir yerlere tutunmak istedi.

Kid istediğini elde etmişti. Parmaklarını ip ve boynun arasına dikkatle sokup sert bir çekişle ilmeği gevşetti. Ancak o zaman Cultus George derin bir soluk alarak ciğerlerini havayla doldurabildi.

«Artık bir takımın sürücülüğünü üstlenirsin değil mi?» diye sordu Kid.

Cultus George hemen yanıt vermedi. O anda tek düşündüğü hava solumaktı.

Kid, boş geçen saniyeleri doldurmak istercesine :

«Oh, evet, haklısın» dedi. Şu sırada burada oynamak zorunda kaldığı rol hiç hoşuna gitmiyordu. «Biz beyazlar gerçek canavarlarız. Ruhlarımızı altın için satarız falan, ama gün gelir bu özelliğimizi unutup ileri atılır ve ne kadar kazanacağımızı falan bir ah. için olsun aklımıza getirmeden bazı işler yaparız. Eğer böyle işler yapıyorsak, o zaman çok dikkatli olmalısın, Cultus George. Şimdi yapmak istediğimiz de' böyle bir iş işte: Bir takımı alıyor musun?»

Cultus George düşünüp taşındı. Korkak değildi. Herhalde bu adamlar blöflerini sürdürmek niyetinde değillerdi. Bu durumda da eğer şimdi pes derse, eşeklik etmiş olurdu. O düşünürken, Kid de bu dik-kafalı yerli yine direnecek de asılacak korkusuyla ecei terleri döküyordu.

Cultus George yine:

«Kaça?» diye sordu.

Kid, onu yukarı çekmeleri için işaret vermeye davrandı.

Gelgelelim ip yeniden çekilmeden önce Cultus George hemen :

«Gitsem daha iyi olacak» dedi.

Kurz, Annie Mine Gazinosu'nda anlatıyordu :

«Yardım ekibi geldiğinde, bu Cultus George denilen Kızılderili canavar en öndeydi; hem de Kid'i bile üç saat geride bırakmıştı. Unutmayın ki buna karşın Kid, yine de ikinci gelmişti. Cultus George tam zamanında yetişti; onun köpeklerini tepeden aşağı sürdüğünü gördüğüm an dünyalar benim oldu; çünkü bu lanet Siwash'lar mokasenlerimi yemişlerdi. deri kemerimi, eldivenlerimi, bıçağımın kınını da yemişlerdi. İçlerinden bazıları aç gözleriyle bana da kö-

tü kötü bakmaya başlamışlardı. Çünkü ben bu yemiş olduklarından çok daha iyi lokmaydım, anlıyorsunuz değil mi?

Ya Kid? Onu hiç sormayın. Yan ölüydü, hatta daha da beterdi. Ortalıkta biraz dolanıp iki yüz aç Siwash'a yemek hazırlanmasına yardım etti. Sonra da kışının, üstüne oturur oturmaz, bir kovayı erisin diye karla doldurduğunu sanırken uykuya daldı. Onu yatağıma taşıdım. Eğer onu yatırmak gereğini duy-masaydım, şu nimet çarpsın ki. ölmüş gitmişti!»

YEDİNCİ BÖLÜM

«Vay canına yahu! Şu paçavraların şahaneliğine bak!»

Kurz ortağını yapmacık bir hasetle yukardan aşağı süzdü. Kid ise az önce giydiği pantolondaki kırıksıklığı bir türlü gideremediği için öfkesinden burnundan soluyordu.

«Eski meşki, ama hiç de fena oturmadı» diye sürdürdü Kurz. «Kaç para bunun fiyatı?»

«Yüz elli. Bütün takım yani» diye yanıtladı Kid. «Adamın boyu hemen hemen benimkinin aynıydı. Fiyatı da çok elverişli buldum. Ne diye mızızlanı-yorsun yani?»

«Kim? Ben mi? Ah. hiç de bile değil. Ben yalnızca, sende gördüm bu büyük ilerlemeden etkilendim hepsi o. Bir buzul parçasına sıkışmış halde Dawson'a gelmiş ve o zamanlar kendinin diyebileceği sadece ■bir donuyla bir fanilesi. bir çift mokeseniyle Hesperus gemisinin enkazı gibi delik deşik tek bir pantolonu olan, üstelik tıkmacak bir lokma yiyecekten yoksun biri için şu durum doğrusu büyük bir ilerleme. Sahiden pek kibar görünüyorsun be ortak! Şu nimet çarpsın ki, pek kibarsın! Baksana...»

Kid yüzünü ekşiterek:

»Yine ne var?» diye sordu.

«Kızın adı ne, söylesene.»

«Kız mı? Ne kızı yahu? Kız mız yok. İlle de bilmek istiyorsan söyleyeyim; ben Albay Bowie tarafından öğle yemeğine davet edildim, o kadar. Sana da bir haller oldu Kurz. Ne olduğunu söyleyeyim mi? Tek kelimeyle kışkırtıyorsun beni; çünkü ben kibar çevrelerle ilişki kurduğum halde, seni evine, davev eden falan olmadı.»

«Sen biraz geç kalmadın mı?»

«Nasıl yani? Ne demek istiyorsun?»

«Demem o ki. gideceğin öğle yemeği. Sen gidinceye kadar onlar çorabayı çoktan içmiş olacaklar.»

Kid kibar çevrelerde bu işlerin nasıl yapıldığını alaycı bir pişkinlikle anlatmaya kalkıştı ki, arkadaşının uyarısını içtenlikle yaptığını farketti. O zaman süslenmesini elden geldiğince kısa kesip eski kıvraklığını yitirmiş elleriyle kravatını yumuşak yakanın altında koca bir düğüm yaptı.

Kurz gönülden bir hayıflanmayla:

«Ne aksilik, sert yakalarımın hepsini çamaşıra vermemiş olsaydım» diye mırıldandı, «bilini sana ödünç verirdim.»

Kid, o sırada gerçek bir ayakkabı giymeye uğraşıyor, kaba, yün çoraplar kaim geldiğinden ayağını bir türlü pabuca sokamıyordu. Kurz'a yalvaran bir bakış fırlattı. Ama o hayır dercesine başını salladı.

«Çaresi yok bunun. Bende bir çift incesi olsaydı, yine de ödünç vermezdim sana. Sen iyisi mi, pişmanım deyip mokesenine geri dön ortak. Zaten böylesine daracık ayakkabılar içinde ayağının başparmakları garanti donacaktır, benden söylemesi!»

«Tam onbeş dolar verdim, buna, hem de kullanılmış olduğu halde» diye yakındı Kid.

«Bence mokasen giymemiş tek kişi olmayacaktır orada.»

«Ama bayanlar da geliyor, Kurz. Gerçek hanımefendilerle bir masaya oturmam gerekecek... Albayın anlattığına göre Bayan Bowie ve daha başka birçok bayanla bir arada olacağım.»

«Ne yapalım yani? Mokasen onların iştahını kaçırarak değil ya. Hem. şu albay seninle niye bu kadar ilgileniyor; ben asıl onu merak ediyorum.»

«Hiçbir fikrim yok... Her halde Sürpriz.Gölü'nü bulduğumu duymuş olacak. Gölü kurutmak bir servet ister; Guggenheimler bu işe seve seve para yatıracaklardır.»

«Bak bu olabilir işte. Eh, nasılmış, mokasenleri giyince rahat ettin değil *mi*»? Aman Tanrım, yahu senin bu ceketin adamakıllı buruşukmuş! Üstelik çok da dar, düdük *gibi*. Sakın orada çok atıştırmaya kalkışma, arkadaş. Fazla tıknırsan, bilmiş ol, tek kelimeyle patlarsın. Eğer bayanlar mendillerini yere düşürürse, bırak düştükleri yerde kalsın mendiller; aman ha, yerden almaya falan kalkışma.»

Çok ünlü Guggenheim firmasının temsilcisi ve çok yüksek ücret alan bir uzmanı olduğu için Albay Bowie, Dawson'un en lüks evlerinden birinde oturuyordu. Bu ev de, gerçi öteki evler gibi, kaba yontulmuş, dört köşe kalaslardan yapılmıştı, ama iki karlıydı. Üstelik öylesine büyüktü ki, yalnızca oturma odası bile başkalarının evinden genişti. Kaba tahtadan döşemesi koca koca ayı postlarıyla kaplı, duvarlar kuzey geyiği ve ren geyiği boynuzlarıyla süslüydü. Kaldı ki bir sömdnesiyle içinde şahane bir ateşin çıtırdayıp durduğu çok heybetli bir sobası vardı. Kid. işte bu salonda Dawson sosyetesinin ssçkinleriyle bir araya geldi. Yemekte araştırma gezgini ve yazar War-burton Jones, atlı polisten Yüzbaşı Consadine, kuzeybatı bölgesi altın komiseri Haskell, Alman imparatorunun bir gözdesi olan ve düelloocu diye dünya

çapında ünü bulunan Baron von Schoeder gibi baylar vardı.

Joy Gastell'e de burada rastladı. Genç kızı gerçek bir şölen giysisi içinde görünce adeta büyüledi. Şimdiye kadar onu hep yolda, kürklü ve mokaseni! olarak görmüştü. Yemekte ikisi yanyana oturtuldular.

«Kendimi sudan çıkmış balık gibi hissediyorum» itirafında bulundu Kid. «Buradaki konukların hepsi gerçekten önemli simalar değil mi? Üstelik ben, Klondike kentinde doğu ülkelerine özgü böylesine bir lüks olabileceğini düşleyemezdim bile. Hele şu Bay von Schroeder'e bir bakın; gerçekten sahici bir frak var sırtında; Consadine ise kolalı gömlek giymiş. Gelge-lelim onun da ayağında mokasenler olduğunu görüyorum. Benim kılığıma ne diyorsunuz?»

Joy'un 'beğenmesini sağlamak için omuzlarını, tüylerini temizleyen bir kuş gibi ileri geri oynattı.

«Gördüğüm kadarıyla buraya geleli bir parça şişmanlamışsınız» diye güldü kız.

«Ondan değil. İyi bakm bir daha..»

«Öyleyse giysi bir başkasının.»

«Tamam, bu sefer buldunuz. Ben bu giysiyi A.C. şirketinde çalışan bir memurdan, çok yakışıklı bir fiyata satın aldım.»

«Ah, yazık, büroda çalışanların omuzlanılın hep böyle daracık olması çok kötü. Peki siz benim kılığım hakkında bir şey söylemeyecek misiniz? Nasıl, hoşunuza gitti mi?»

«Sunu söyleyemem; söylemek elimden gelmez. Dilim, tutuldu benim. Çok uzun zamandır ömrüm, hep yollarda, bitmek tükenmek bilmeyen yolculuklarla geçiyor. Buradaki gibi şeyler, beni büsbütün, sersemleten etkiler yapıyor üzerimde. Kadınların gerçekten kollar ve omuzlan olduğunu bile unuttum ben, sahiden unuttum. Yann sabah uyanacak ve tıpkı dostum Kurz gibi, tüm burüann bir rüya olduğunu sa-

nacağım. Sizi en son Skuaw Deresi'nde gördüğüm zaman...»

«Tam bir Skuaw Kızıderilisi gibi davranmıştım» diye Kid'in sözünü kesti kız.

«Demek istediğim bu değildi. Ben yalnızca Skua%v Deresi'nde sizin ayaklarınız olduğunu keşfettiğimi hatırlıyorum.»

«Onlan kurtardığınızı asla unutmayacağım» dedi kız. «O zamandan bu yana teşekkür edebilmek için hep sizi görmeyi arzulayıp durdum.» Kid bir şey değil demek istercesine omuzlarını silkti. «Ve onun için de bugün buraya davet edildiniz.»

«Yani beni davet etmesini albaya siz mi söylediniz?»

«Albaya değil, karısına. Ayrıca sizi masada benim yanıma oturtmasını da rica ettim. Şu anda da sonunda size bazı şeyler söyleme fırsatını buldum. Görüyorsunuz herkes kendi havasında: konuşup duruyorlar; öyle ki size söyleyeceklerimi kimse duyamaz. Şimdi iyice kulak kabartın ve sözümü de kesmeyin. Mono Deresi'ni bilirsiniz değil mi?»

«Elbette.»

«Altından yana çok zengin olduğunu gösterdi.. Üstelik de akla hayale gelmeyecek kadar zengin! Yapılan hesaplara göre her parselin bir milyon, hatta daha fazla değeri olduğu anlaşıldı. Kaldı ki burası çok kısa bir süre önce keşfedildi.»

«İnsanların o günlerde nasıl vahşileştiğini çok iyi hatırlıyorum.'!»

«Bütün bölge ta ufka kadar kazıklanıp işaretlendi; derenin yan kolları da öyle. Ama şu 'günlerde bir parsel boşaldı. 3 numaralı parsel, asıl derenin kıyısında, bulgu parselinin aşağı kesiminde, Mono Deresi yolu çok uzak olduğundan, komiser de, işaretlemeden sonra imtiyazın kaydedilmesi için altmış günlük bir süre tanıdı. Şu anda 3 numaralı parselinin dışında tüm imtiyazlar verilmiş durumda. Burayı işa-

retleyen adam Cyrus Johnson. Ne var ki yaptığı bütün iş, bu kadarla kalmış. O günden sonra hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuş. Öldü mü kaldı mı. yoksa ırmak yukarı ya da aşağı mı gitti, kimse bilmiyor. İmtiyazı tescil ettirmek için verilen süre altı gün içinde dolacak. Ondan sonra buraya kazıklan kim çıkar ve en önce Dawson'a gidip tescilini yaptırırsa, parsel onun olacak.»

«Bir milyon dolar» diye mırıldandı Kid.

«Gilchrist, bulgu parselinin yukarı kesimindeki ikinci parselin sahibidir. Bu adam dere yatağından doldurduğu tek bir tavayla altı yüz dolarlık altın elde etti. Aşağı kesimdeki alan çok daha zengin olmalı. Bundan eminim.»

Kid şüpheli bir edayla: «Ama niye kimse bilmiyor bunu?» diye sordu.

«Merak etme, sözü edilmeye başlandı bile. Uzun süre gizli tutulmuştu; ancak şimdi yeni yeni çevreye sızmış durumda. Önümüzdeki yirmi dört saat için herkes iyi köpek takımları edinmeye bakacak. Şimdi siz de, elden geldiğince kimseyi kuşkulandırmamaya gayret ederek ortadan kaybolmalısınız-, tabii sofradan kalkılır kalkılmaz. Ben her şeyi önceden hazırladım. Birazdan bir Kızılderili sizin için bir mektup getirecek; hemen okuyun, sonra da sanki olağanüstü bir şeyler olmuş gibi yapıp, özür dileyin ve gidin.»

«Pek anlayamadım...»

«Budala» dedi kız yavaşça. Bu gece yolda olmalısın, kendine bir çift köpek takımı edinmen için. Benim bildiğim iki tane var. onlan almalısın. Biri Han-son'un takımı; yedi tane iri köpek, Hudson Körfezi'n-den getirilmiş hayvanlar. Köpek başına 400 dolar istiyor. Bugün için en yüksek fiyat; ama yarın fiyatı çok daha yükselecektir. Sitka Charley'in ise sekiz tane Malemut'u var, hepsine 3500 dolar istiyor. Yann 5000 dolar verseniz elinize geçmez. Sizin bir de kendi takımınız var; birkaç tane köpek daha gerekecek.

Bunları hemen bu, 'gece bulmalısınız. Yalnız en iyilerini almaya bakın. Köpekler de erkekler gibidir.-Yansı kazanmak isteyen de vardır, aldırış etmeyen de. Yol 110 mildir ve siz elden geldiğince sık sık köpekleri değiştirmek zorundasınız.»

«Görüyorum, benini bir deneme yapmamı çok istiyorsunuz.»

«■Köpekler için yeterince paranız yoksa, ben hemen..»

«Köpekleri satın alabilirim; ama sizce bu oyun benim için biraz fazla yüksek değil mi?»

«Kuzey Geyiği'nde rulette başardıklarınızdan sonra» diye yanıtladı kız, «böyle bir girişimden korkmanıza gerek yok sanırım. Katılacağınız yarış tümüyle sportmence bir iş. Bir milyon uğruna yapılan bir koşu, rakipleriniz de bu ülkenin en iyi köpek sürücülerinden ve koşucularından birkaçı. Kuşkusuz şu anda böyle bir,şeye henüz hazır değilsiniz; ama yarın bu zamanlarda hazır olacaksınız. O sırada köpekler öylesine pahalalanacak ki, ancak en zengin adamlar bu fiyatı karşılayabilecekler. Büyük Olaf şu anda kentte., geçen ay Circle'den buraya geldi. Ülkenin en deneyimli köpek sürücülerinden biridir, eğer o da katılırsa, sizin en tehlikeli rakibiniz olacaktır. Arizona-Bill de zorlu bir rakip. Yıllarca profesyonel kızak sürücülüğü ve posta rehberliği yaptı. Eğer katılırsa, tüm gözler ona ve Büyük Olaf'a çevrilecektir.»

-Ve siz de benim pek göze batmadan, sanki yarışta hiçbir iddiam yokmuş gibi koşmamı istiyorsunuz, öyle mi?»

«Tastamam öyle! Böylesi sizin çıkarınıza olacak. Kimse sizden yarış kazanmanızı beklemiyor. Kendiniz de biliyorsunuz, halâ kekakuo gözüyle bakıyorlar size. Buraya geleli dört yıl bile olmadı daha. Dönüş yolunda, son etapta, başa geçinceye kadar, hiç kimse size aldırış etmeyecektir.»

«Ve bu son etapta sürpriz at, çok iyi formda olduğunu göstermeli.

Kız, onaylarcasma başını sallayıp sonra ciddi bir edayla konuşmasını sürdürdü:

«Unutmayın ki, sizi Skuaw Deresi'nde aldattığımdan dolayı kendimi bir türlü bağışlayamıyorum ve vicdanım ancak siz Mono Deresi'nde bir parsel kazanırsanız huzura kavuşacak. Bizim eskilere karşı yarışı kazanabilecek biri varsa, o da sizsiniz.»

Bu sözleri öylesine bir biçimde söylemişti ki, Kid sıcak bir akıntının vücudunu dolaştığını, kafasını ve kalbini sımsıcak yaptığını hissetti. O zaman kızın yüzüne kaçamak, ama inceleyici bir bakış fırlattı. İstemediği halde, elinde olmayarak bakmıştı; ancak yine de tümüyle ciddi bir bakıştı bu. Gözgöze geldiklerinde, kızın kendisini derinden derine süzdüğünü, sonra hemen bakışını yere indirdiğini gördü. Bu bakışta Kid, kendisi için Cyrus Johnson'un tescil ettirmeyi unuttuğu parselden çok daha değerli bir şeyler okuduğu kanısına vardı.

«Dediğini yapacağım» dedi. «Ve kazanacağım.»

Kızın gözlerinde beliren sevinç parıltısı, ona Mo-na Deresi'nin tüm altınlarından çok daha kıymetli bir ödül ıgibi göründü. Kızın ona yakın duran elinde bir hareketlenme olduğunu farkettL Masa örtüsü tarafından gizlenmesine dikkat ederek elini 'kızın eline doğru uzatıp bir kadının parmaklarının hafif, sıcak, temasını algılamamanın mutluluğunu tattı. Bir kez daha tüm vücudunda bir 6ıcak dalgası dolaştı.

Kurz'a ne demeli? Elini geri çektiğinde, beyninin içinde neşe ve sevinçle birlikte çakan ilk düşünce bu oldu. Kıskançlığı andırır bir duyguyla Jones ile Schroeder'in yüzlerine baktı ve burada yanı başında, nasıl eşine ender rastlanır, nasıl şahane bir kadının, oturduğunu bu adamların keşfedip keşfetmediklerini düşünmeye koyuldu.

Kızın sesi, onu daldığı düşlerden sıyırdı ve bir-

kaç dakikadır konuştuğu halde kızı dinlemediğini farketti.

«Yani sizin anlayacağınız Arizona-BUL beyaz bir Kızılderilidir» diye anlatıyordu kız. «Büyük Olaf ise., bakın, bu adam bir ayıyla güreşebilir; karlı sahraların kralı, vahşi ıssızlıkların hükümdarıdır. Yürümede ve zorluklara katlanmada öyle başarılıdır ki, böy-lesini ancak Kızılderililer yapabilir. Buz golleriyle vahşi doğanın koynundaki yaşamdan başka bir yaşam, da hiç tanımamıştır.»

■ Masanın öte tarafından Yüzbaşı Consadine:

«Kimden söz ediyorsunuz?» diye sordu.

«Büyük Olaf'tan» diye yanıtladı kız. «Bay Bel-lew'e onun nasıl olağanüstü bir koşucu olduğunu anlatıyordum.»

Yüzbaşı heybetli sesiyle:

«Bu konuda gerçekten haklısınız» diye onayladı «Büyük Olaf, tüm Yukon bölgesinin en iyi koşucu-sudur. Şeytanla yaşırsa, eğer yarış kar ve buz üzerinde yapılıyorsa, ben şeytanı değil onu tutarım. 1895'te iki kurye Chilcoot'ta donduktan ve bir üçüncüsü de Otuz Mil'de açık arabanın içinde boğulduktan sonra, hükümetin telgraflarını buraya getirmeyi başaran o olmuştur.»

•Mono Deresi'ne giderken Kid pek acele etmedi; çünkü sonucu belirleyecek koşurma başlamadan önce köpeklerini yormaktan çekiniyordu. Ayrıca yolun her milini tanımak ve köpekleri değiştireceği yerleri seçmek fırsatından da yararlanmak istemişti. Koşuya katılmak isteyen o kadar çok adam vardı ki, 110 millik tüm güzergâh hemen hemen birbiriyle bağlantılı tek bir köy görünümü almıştı. Yol boyunca bir sürü hayvan değiştirme menzili kurulmuştu. Sırf eğlence olsun diye koşuya katıldığını söyleyen Von

Schroeder'in köpekleri on bir takımdan az değildi. Yani her on mil için bir takım hazırlamıştı. Arizona Bill, sekiz takımla yetinmek zorunda kalmıştı; Büyük Olaf'ın yedi takımı vardı; Kid'in de takımı o kadardı. Onlardan başka koşuya katılan adamların sayısı üç düzineden fazlaydı. Buralarda, altın Kuzey'de bile, bir köpek yansının ödülü her zaman bir milyon olmazdı. Ülkede ne kadar köpek varsa hepsi toplanmıştı. Doğru dürüst hızı ve dayanıklılığı olan hiçbir hayvan, akarsulan ve altın kamplarını tarayan ince dişli taraktan yakasını kurtaramamıştı. Koşum köpeklerinin fiyatı, bu çılgın spekülasyon sürdüğü sürece iki katına, ardından dört katına çıktı.

Bulgu parselinin aşağısındaki 3 numaralı parsel, dere kavşağından akıntı yukan on mil ötedeydi. Geri kalan yüz millik yolunsa, donmuş Yukon üzerinde aşılması gerekiyordu.

Parselin üstündeki çadırların sayısı da elliden az değildi ve üç yüz kadar da köpek getirilmişti. Cyrus Johnson'un altmış gün önce çaktığı eski kazıklar hâlâ yerinde durmaktaydı ve bu girişime katılan herkes parselin sınırlarını en azından bir kez çiğnemiş bulunuyordu; çünkü köpeklerin koşusu tek kelimeyle erkeklerin yaşmasına dönüşmüştü. Her yaşmacı, parseli kendi adına işaretlemekle yükümlüydü. Bu da dört tane köşe ve iki de orta kazık çakmak, köpeklerle Dawson yolunu tutmadan önce, iki kez de dereyi geçmek zorunda kalmak demekti.

Ayrıca öyle kurallar konulmuştu ki, kimse bir başkasından önce davranamayacaktı. Ancak cuma gecesi saat on ikiyi vurunca, parsel yeni adaylar için açılacak, yani kazıklarla işaretlemeye en erken ge-ceyarısından sonra izin verilecekti.

Dawson bölgesi altın komiseri böyle bir düzenleme yapmış, herkes buna uysun diye de Yüzbaşı Consadine bir bölük atlı polis göndermişti. Saatin polis tarafından belirlenip belirlenmeyeceği konusun-

da ateşli tartışmalar da olmadı değil; ama Yüzbaşı Consadine polisin saat belirlemede yetkili olduğunu bildirip tartışmayı sona erdirdi ve ayrıca bu konuda herhangi bir anlaşmazlığı gidermek için de Teğmen Pollock'un saatine göre hareket edileceğini de duyurdu.

Yol dümdüz dere yatağından geçiyordu ve yatağın genişliği ancak iki ayak olduğundan burası, her iki yanını üç aylık karların yüksek bir duvar gibi kapattığı bir oluğu andırıyordu. O bakımdan herkesin kafasını kurcalayan sorunun, kırk kızakla üç yüz köpeğin, böyJesine daracık bir yolda, koşuya nasıl başlayacağı hesabı olmasına şaşmamak gerekir.

«Vay canına!» dedi Kurz. «Burada basbayağı şamata çıkacak! Bence tek çıkar yol, kaba güç kullanmak. Kid. Kendine yol açabilmek için, tekme, tokat girişeceksin. Dereyi baştan sona kardan temizlemeler bile, yine de on iki kızağa bile yer bulamazsın. Arkadaş, burada benim burnumun aldığı koku, koşu başlamadan önce kafa - göz yarmacasına bir dalaşma olacak diyor, İş o noktaya varırsa, yumruklaşmaya katılmayı sen bana bırak.»

Kid omuzlarını silkip anlamlı anlamlı gülümsedi.

Ortağı korkulu bir sesle:

«Tanrı aşkına, sen bu işe sakın bulaşma!» diye bağırdı. «Ne olursa olsun, sen karışmayacaksın. Oranı buranı yara bere içinde bıraktın mı, köpekleri yüz mil götüremezsın. Yani yumruklaşmaya katılırsan demek istiyorum.»

Kid, peki dercesine başını salladı. «Haklısın Kurz» dedi. Böylece şansımızı mahvetmek istemem.»

«Sakın unutma» diye ekledi Kurz, «ilk on milin hakkından ben geleceğim; bu sırada sen elden geldiğince kendini zorlamayacaksın. Benim sana yardımım Yukon'a kadar. Ondan sonrasını köpeklerinle sen kendin haşanmak zorundasın. Baksana, sence şu Schroeder'in niyeti ne? İlk takımını akıntı aşağı çey-

rek mil öteye yerleştirmiş; yeşil bir fenerle de yerini belli etmiş. Onun numarasının aynını biz de yapacağız. Yalnız bizim yakacağımız ışık kırmızı olacak.»

Gündüzün hava açık ve soğuktu; gelgelelim akşama doğru bir bulut örtüsü gökyüzünü kapladı. *Gece* bastırınca ortalık ısınıp karanlık koyuıaştı, kar yağacağına işaretti bu. Termometre sıfırın altında 15 dereceyi gösteriyordu. Ve Klondike bölgesinde 15 derece soğuk, ılıman bir kış ısısı sayılırdı.

Geceyarısından birkaç dakika önce Kid, akıntı aşağı 500 metre ötede köpeklerle bekleyen Kurz'dan ayrılıp 3 numaralı parselin çevresindeki adayların arasına katıldı. Cyrus Johnson'un buzdan mezarına girdiği için geride bıraktığı bir milyon uğruna yarışmaya katılmak isteyenlerin hepsi kırk beş kişiydi. Hepsinin, de yanında birer kocaman tahta tokmakla altı tane kazık vardı. Hepsi de ağır keten bezinden, gömlek biçiminde birer parka giymişti.

Teğmen Pollock kalın ayı postu içinde orada durmuş, bir fenerin ışığında saatine bakıyordu. On ikiye varmaya bir dakika vardı hele.

«Dikkat!» diye bağırdı teğmen ve sağ elinde tuttuğu toplu tabancasını havaya kaldırdı,- bu sırada geceyarısından önce son devrini yapan saniyeliyle gözleyip durmaktaydı.

Kırk beş parkanın kukuletesi geriye devrildi. Kırk beş çift elden eldivenler çıkarıldı. Kırk beş çift ayak çiğnenip sertleşmiş karın üstüne sımsıkı ve enerjile bastı. Ve kırk beş kazık kara sokulup yine kırk beş tokmak havaya kaldırıldı.

Tabanca patladı. Tokmak vuruşları güm güm yankılandı. Cyrus Johnson'un bir milyon üzerindeki hakları geçersizleşti. Genel kargaşayı önlemek için Teğmen Pollock, kazıkların çakılma sırasını da belirlemişti; buna göre ilkin alt orta kazık, sonra güneydoğudaki kazık v© aynı sıra izlenerek ötekiler

çakılacak, üst orta kazığın çakılmasıysa yola çıkıldığında yapılacaktı.

Kid, birinci kazığını tokmaklayıp en öndekiler-den biri olarak koşmaya başladı. Köşelerde ateşler yanıyor ve her ateşin başında bir polis duruyordu; polisler ellerinde tuttıkları bir listeye yarışçıların adlarını yazıyorlardı. Herkes kendi adını söylemek ve yüzünü göstermekle yükümlüydü. Böylece bir kimsenin kentin yolunu tutarken, bir başkasına kendi yerine kazık çaktırması olanağı önlenmiş oluyordu. Birinci köşede Von Schroeder kazığını Kid'in yanına çaktı. Tokmaklarını aynı anda kullandılar. Onlar tokmaklarıyla uğraşırken başkaları da yanlarına geldi ve bu geliş öylesine telaşla oldu ki, biri öbürünün yolunu kesti; ortaya karmakarışık bir ileri geri itişmenin çıkmasına neden oldu. Kid polisleri adını söylemek için kalabalığın arasından kendine yol açarken, baronun öteki yarışmacılarla tolaşıp dengesini kaybettiğini ve karların içine yuvarlandığını gördü. Ne var ki yeniden ayağa kalkmasını görmek için beklemedi. Bu sırada yanından geçip onu geride bırakanlar olmuştu. Sönmeye yüz tutan ışığın aydınlığında Büyük Olaf'ın heybetli sırtını gördü ve güneybatı köşesinde kazığını Oların yanı başında kara çaktı.

Bu engelli koşu hiç de kolay iş değildi. Parselin sınırlarının toplam bir mil kadar uzunluğu vardı ve koşunun en büyük kısmı koca koca, eğri büğrü ağaç kökleriyle dolu, üstelik hiç de düz olmayan, karla kaplı bir arazide yapılıyordu. Nitekim Kid'in sağında solunda adamlar ikide bir tökezleyip yere yuvarlanıyordu; kendisi de birkaç kez yüzükoyun kapaklandı ve dört ayak üzerinde sürünmek zorunda kaldı. Bir defasında da Büyük Olaf, önu sıra kapaklanırken Kid'i de yere devirdi, böylece birbirlerinin üstüne düştüler.

En yukardaki orta kazık, kıyı bayırının tam. ke-

narında çakıldı. Sonra da koşucular bayır aşağı yuvarlandılar; doğruca donmuş dere yatağına inip öteki kıyıya tırmandılar. Kid tam burada, yerde süründüğü sırada, bir el ayak bileğinden yakalayıp onu geriye çekti. Uzaktaki ateşin titrek ışığında kendisine bu oyunu oynayan adamın yüzünü göremiyordu. Fakat aynı şey başına gelen Arizona Bill, ayağa kalkıp saldırıyı yapanın suratına bir yumruk, indirdi. Kid bunu hem gördü, hem de sesini işitti; o sırada ayağa kalkmaya uğraşıyordu. Ne var ki ayağa kalkmasıyla yüzüne bir yumruk inmesi bir oldu; yarı yarıya kendinden geçerek karların içine devrildiyse de çabucak toparlandı ve yumruğu atmış olanı da gördü.

Adama bir yumruk yapıştırmak üzere elini havaya kaldırdığı anda, Kurz'un uyarısını hatırlayıp öfkesini dizginledi.

Aynı anda kendisine doğru yuvarlanan bir vücut, dizinin alt kısmına çarpınca yeniden yere yıkıldı.

Bu olaylar ona, adamlar bir de kızaklarına ulaşacak olurlarsa, neler olabileceği konusunda net bir öngörüs edinmesini sağlamıştı. Karşı kıyıdaki bayırdan durmadan çoğalan, bir insan seli sıkmakta, gelenler buradaki kargaşanın içine dalmaktaydı. Oluk oluk derenin kıyı yamacından yukarı çıkıyorlar ve sabırsız rakipler tarafından yine oluk oluk geri itiliyorlardı. Birkaç yerde birden döğüş vardı; soluk soluğa adamların gırtlaklarından çıkan küfürlerinse haddi hesabı yoktu. Bu sırada Kid garip bir duygu içindeydi; Joy'un yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. İçinden de tüm kalbiyle tokmakların kavga silahı olarak kullanılmamasını diliyordu. Birden kendini başkalarının üstüne devrilmiş buldu; üzerine basıp geçenler oldu. Birkaç kez de kazıkların derin karın içinde aramak zorunda kaldı; ama sonunda bu didişen insanlar yumağından sıyrılmayı başarıp, kıyı bayırından yukarı tırmandı. Birçokları da aynı şeyi yapmaktaydı. Kuzeybatı köşesine doğru koşarken birçok

adam kendisini geçti; ne çare 'ki Kid'in bunu önleyen bilme olanağı yoktu.

Dördüncü köşeye giden yolun yansını geride bırakmıştı ki, adamın biri ona çelme takti; Kid ileriye doğru uçtu ve son kazığını kaybetti. Karanlıkta bulayım deyinceye kadar en azından beş dakika geçti; bu süre içinde soluk soluğa • adamlar yanından' geçip geçip gidiyorlardı. Ne var ki son köşeden dereye doğru gidilirken, bir milden fazla süren bu yarışta Kid, birçoğunu geçti. Aşağıda dere yatağında da tam bir hengame hüküm, sürüyordu. Bir düzine kızak birbirinin içine geçmiş kördüğüm olmuştu. Yüz kadar köpek de bu vahşi dalaşmanın içinde korkunç bir velvele yaratmaktaydı. Kızakların sürücüleri, birbirine karışmış hayvanları kargaşa yığından çekip çıkarmaya uğraşıyor, tokmaklarıyla köpeklere vuruyorlardı. Kid yanlarından geçerken olup bitenlere şöyle kaçamak bir bakış fırlattı; ama kendi kendine acaba Dore (*) böylesine hem gülünç hem korkunç bir görüntünün resmini yapmış mıdır diye sormadan edemedi.

Tıklım tıklım bir kalabalığın doldurduğu yoldan ayrılıp bir parça bayır aşağı indi; oradan da daha hızlı koşabileceği, iyice çiğnenmiş kızak yoluna ulaştı. Burada, yolun yanında kar, pek çok yerde güzelce ezilmişti; konaklama yerlerinde adamlar kızaklarla duruyor ve henüz yola çıkmamış yarışmacıları bekliyorlardı. Kid arkasında, koşan köpeklerin havlamalarını! ve ayak seslerini işitip, kendini yolun yanındaki derin karların üstüne atmıştı ki bir kızak az önce yürüdüğü yerden hızla geçip gitti. Adamı gör-

(*) Gustave Doré (1832-83), Fransız ressamı. Kutsal Kitap ve Dante'nin, Cervantes'in eserleri için yaptığı, olayları ayrıntısıyla görüntüleyen kitap resimle-riyle- ünlüdür.

müştü, dizlerinin üstünde uzanmış, çılgın gibi bağırarak köpeklerini coşturuyordu. Ne var ki bu kızığın gitmesiyle vahşi bir kavga kargaşasının göbeğine saplanıp kalması bir oldu. Yolun kenarında bekleyen bir kızığın köpekleri, önlerinden koşarak geçen hayvanları kısıkanıp yerlerinden fırlayarak üzerlerine atılmışlardı.

■Kid. döğüşen köpeklerin çevresinden dolanıp sağ salım uzaklaşmayı başardı. Von Schroeder'in yeşil fenerini ve onun yanı başında kendi takımını belirten kırmızı ışığı görebiliyordu artık, tki adam Von Schroeder'in takımına bekçilik yapmaktaydı; kocaman sopalarını savunma silahı gibi ileriye doğru uzatmışlardı.

«Buraya, Kid, buraya!»

Kurz'un kaygılı haykırışıydı bu.

«Geldim, geldim» diye soludu Kid.

Kırmızı ışığın aydınlığında karların eşelenmiş ve bir sürü ayak iziyle dolu olduğunu gördü. Arkadaşının soluma biçiminden d© zorlu bir kavgadan çıktığı anlaşıyordu. Sersem sepet bir yürüyüşle doğruca kızığa gitti; kendini içine atmasıyla Kurz'un kırbacını şaklatarak haykırması bir oldu.

«Hü! Gidinin şeytanlan, hü!»

Köpekler koşumlarının göğüslüklerine atılmala-nyla kızığın bir silkinşte ileri fırlaması bir oldu. İri hayvanlardı köpekler. Hanson'un Hudson Körfezi'n-den gelme ödül almış takımıydı. Kid bunları ilk etap için seçmişti; 10 millik Mono Deresi, sonra kavşaktaki ovoidan 'geçen çok berbat yol ve arkasından Yukon boyunca ilk oh mil bu etaptaydı.

«Önümüzde kaç kişi var?» diye sordu.

«Kapa çenen, soluğunu da sakla» yanıtını verdi Kurz.

«Hü! Gidinin canavarlan, hü! Şeytan döller, hü!»

Kurz, kendini kısa bir iple kızığa başlamış, kızığın ardı sıra koşuyordu. Kid ne onu görebiliyordu.

ne de üstünde yattığı kızıağı. Ateşler çoktan geride kalıp gözden kaybolmuştu ve köpeklerin koşabildikleri bir hızla kapkara karanlık bir duvarın içine doğru kayıyorlardı. Bu karanlıkta adeta vıcık vıcık bir yapışkanlık vardı; katı bir madde olmuştu sanki.

Keskin bir dönemeçte Kid, kızıağın yana yatıp tek taban ağacı üzerinde gittiğini farkettiler. Önden hayvanların solumalarını v© kavga eden adamların küfürlerini işitti. Daha sonra bu olay «Barens ile Slo-cum'un Karambolü» diye anılacaktı. İlkin bu ikisinin kızakları birbirinin içine girmiş-, ardından da Kid'in yedi tane kavgacı, koca köpeği ötekilerin üzerine atılmıştı. Bunlar yarı yarıya evcilleştirilmiş kurtlardan hayli farklı hayvanlardı. Üstelik bu Klondike gecesinin heyecanı da bütün köpeklerde kavga arzusu uyandırmıştı. Klondike köpekleri dizginsiz güdülür, yani yalnızca seslenişlerle yürütölüp durdurulabilirdi. Bu bakımdan daracık dere yatağı içinde böylesine vahşi bir kavgayı sona erdirmek olanaksızdı. Arkalarından gelen kızakları başka kızaklar izliyor; hepsi de tüm. hızıyla buradaki curcunanın içine dalıyordu. Takımlarını köpek yumağından kurtarmış adamlar, yeni gelen kızaklar çığının altında kalıyordu. Üstelik tüm bu köpekler çok iyi beslenmiş, çok iyi dinlenmiş ve kavgaya çok istekliydiler.

Kurz, ağlamaklı bir sesle arkadaşının kulağına:

«Yapılacak tek şey-. Saldırmak, dövüşerek ilerlemek ve bu karambolün içinden bir gedik açmak» dedi. «Aman, sen kendine dikkat et, özellikle ellerini koru. Pataklama işini bana bırak, sen bulaşma.»

Kid, orada yarım saat içinde neler olup bittiğini, daha sonraları asla tam anlamıyla hatırlayamadı. Ama sonunda o kördüğümün içinden bitkin,, soluk soluğa da olsa çıkmayı başarmıştı. Yediği bir yumruktan çenesi sızlıyordu; bir omuzu tokmakla vurdukları için berelenmişti. Bir köpeğin dişlerini geçirdiği bacağından kanın sıcak sıcak aşığıya aktığını

hissediyordu. Parkasının her iki kolu da yırtılmıştı. Köpeklerle yeniden koşum takan Kurz'a yardım etti ya, gel bir de ona sor! Bu sırada gerilerinde döğüş olanca hızıyla süAp gidiyordu. Ölmekte olan bir köpeği kayışını keserek ayırdılar; kopan koşum, takımlarını onarmak için karanlıkta hayli uğraştılar.

«Sen şimdi şöyle bir uzan da, soluklanmaya bak» dedi Kurz.

Sonra köpekler yeniden karanlığın içinde hızla ilerlemeye koyuldular. Güçleri henüz taptazeydi, yıp-'ranmamışlardı. Bu yüzden de Mono Deresinde hayli hızlı koşup Yukon yönüne saptılar. Yeniden işlek kızak yoluna ulaştıkları yerde, birisi bir ateş yakmıştı. Kurz ile Kid burada vedalaştılar. Yine burada Kid, ateşin titreyen aydınlığında kuzey ülkesinin unutulmaz bir tablosunu daha gördü; kızıağı koşup duran köpeklerin ardında kayarken görmüşü bu tabloyu. Arkadaşının, orada ilkin sallana sallana ayakta durmaya çabalayan, sonra karların içine devrilen arkadaşının verdiği görüntünün tablosuydu bu. Yorgunluktan tükenmiş halde karların üstüne uzanmıştı. Yediği yumruklardan bir gözü şişip kapanmış, ayak bileği kırılmış ve kan içindeydi-, bir kolu kavgadan gözü dönmüş köpeklerin dişleriyle yer yer parçalanmış, yaraları şakır şakır kanıyordu. Bu haliyle hâlâ dostuna sesleniyor, bu seslenişlerle onu yüreklendirmeye çalışıyordu.

Kid, ilk istasyonda yorgun Hudson Körfezi köpeklerini yatırtıp kendisini bekleyen kızıağa atlayınca :

«Kaç kişi var önümde-» diye sordu.

Soruyu sorduğu adam. hızla ileri fırlayan köpekleriyle bir anda uzaklaşan Kid'in arkasından •. «Ben on bir saydım!» diye bağırıldı. Bu köpeklerin Kid'i Beyaz Irmak'ın kavşağına varıncaya kadar elli mil gö-

türmeleri gerekiyordu. Sayıları dokuzdan az değildi; ama buna karşılık en kötü takımdı. Yolda buzul parçaları çok olduğundan Kid, Beyaz Irmak'tan 60 Mil'e kadar 25 millik yolu iki etaba bölünüştü. Bu etaplar için de en güçlü takımlarını hazırlamıştı.

Kızağın üstünde yüzü koyun uzanmıştı; iki eliyle de tutunuyordu. Köpekler yüksek hızlarını azaltır gibi olunca, dizlerinin üstünde doğruluyor, bir eliyle sınıksız tutunurken, öteki eliyle kırbaç kullanıyor ve seslenerek köpekleri güdüyordu. Daha az değerli bir takım olduğu halde, yine de Beyaz Irmak'a varmadan iki kızağı geride bıraktılar.

Burada ırmağın donması nedeniyle buzdan bir set oluşmuştu. Öyle ki su, setin alt kesiminde yarım milden fazla bir alanda dümdüz bir yüzey halinde donmuş bulunuyordu. Bu da yarışmacılara, bir yandan giderken bir yandan kızak değiştirme olanağı veriyordu. O nedenle buzulun alt kesimindeki yolun üstünde bir yedek kızak, öteki yedeklerin yanında durmaktaydı.

Kid buzulu geçip dümdüz bu alana doğru giderken, yüksek sesle arka arkaya:

«Billy! Billy!» diye haykırdı.

Billy onun seslenişini duyup yanıt verdi. »Buz alanın üstünde yanan sürüyle ateşin ışığında Kid, bir kızağın, yan taraftan doğruca üzerine geldiğini gördü. Gelen kızağın köpekleri dinlenmiş olduğundan kendisine yetişti. İki kızak yanyana yol alırken Billy kendini yere attı: Aynı anda da Kid onun kızağına atladı.

«Büyük Olaf nerede?» diye bağırdı Kid.

Billy'nin sesi:

«En başta!»

Az sonra ışıkların tümü gerilerde kalmıştı ve Kid koyu karanlıkların içinde kızağın vıltılı sesini dinleyerek ilerliyordu. Bu etabın buzul parçaları içinde giderken, yol onu kılıçlama duran buz kütlelerinden

oluşan bir kaosun içine sokunca, kızaktan aşağı kaydı; kızağı çekmeye ve köpeklerle birlikte koşmaya başladı. Böyle giderken üç kızağı geride bıraktı. Bunlar kaza yapmışlardı. Adamların onarabilmek için koşumları köpeklerden çıkarırken yüksek sesle küfrettikleri duyuluyordu.

Bir sonraki etabın buzullarını aşip 80 Mil'e doğru giderken, iki kızağı daha geride bıraktı. Ne var ki bu sırada bir aksilik oldu. Köpeklerinden birinin omuzu çıkmıştı; öyle ki Kid yola devam edemeyip tüm takımı durdurdu. Ancak öteki köpekler buna öylesine öfkeleniler ki, sakatlanan arkadaşlarına saldırıp koca dişleriyle ısırma kalkıştılar. Kid saldıranları geri çevirebilmek için kamçısının kalın sapıyla vurmaya zorunda kaldı.

Yaralı hayvanı koşumundan çıkarırken, arkasında başka köpek havlamalarıyla ona tanıdık gelen bir adam sesi duydu. Bay Von Schroeder'di bu. Bir toslamayı önlemek için Kid uyarıcı bir haykırış kopardı. Haykırışı duyan Baron, köpeklerine bağırarak bir şeyler söyledi, dümen sopasını kıvrırdı ve Kid'in kızağına çarpmaya çok az kala, birkaç ayak yakınından geçip gitmeyi başardı. Karanlık o kadar yoğundu ki. Kid ancak kızağın yanından geçtiğini hissetti, kendisini göremedi.

60 Mil ticaret merkezinin oradaki dümdüz buz ovasında Kid, iki kızağı daha geride bıraktı. Üçü de burada köpekleri değiştirmiş, beş dakika kadar da yan yana gitmişlerdi. Adamlar dizleri üstünde yatar durumda, bir yandan kırbaç şaklatırken bir yandan da bağırarak hayvanları koşturmuşlardı. Kid bu güzergâhı iyice tanımaya daha önce özellikle özen gösterdiğinden şimdi buradan geçtiğini, yakılan bir yığın ateşin zayıf ışığında belli belirsiz görünen yüksek bir çam ağacından anlamıştı.

Bu ağacın arkasında, ortalığın yeniden zifiri karanlığa gömüldüğü yerde, dümdüz ova ansızın bitiyordu.

veriyordu. Kid, yolun bu kesiminde, ancak tek bir kızığın geçebileceği kadar darlaştığını da biliyordu. Hemen öne eğilip koşum kayışına asıldı, kızığı en arkada koşan dip köpeğine doğru yaklaştırdı. Sonra da köpeğin arka ayaklarından birini yakalayıp hayvanı yere devirdi.

Köpek öfkeli havlamalarla onu ısırarak istediye de, öteki köpekler hâlâ koştuklarından dip köpeğini sürüklediler. Bu davranış başarılı bir fren görevi gördü. O sırada hâlâ yanı sıra koşan öteki iki kızak Kid'i geçip baş döndürücü bir hızla dar geçitten içeri daldılar. Hemen ardından birbirine çarpan kızakların çıkardığı gürültüler ve çatırtılar duyuldu. Kid dip köpeğinin ayağını serbest bırakıp dümen sopasına yapıştı ve kızığı sağ taraftaki yumuşak karların içine yöneltti; köpekler boyunlarına kadar kara gömülüp yumuşak karın içinde ilerlemekte çok zorlandırıyorsa da, oldukları yerde saplanıp kalmış kızakların yanından geçerek biraz ilerde iyice çığnemiş asıl yola ulaşmayı başardılar.

60 Mü'den sonra Kid, ikinci takımını kullandı. Güzergâh güzel olduğu halde, bu takımdan sadece 15 mil boyunca yararlanmayı kararlaştırmıştı. Öteki iki takımı, onu Dawson'a, altın komiserinin bürosuna götürecekti; bu etap için en iyi iki takımını ayırmış bulunuyordu. Sitka Charley'in kendisi sekiz ma-lemutuyla onu beklemekteydi. Kid bu köpeklerle bir sonraki 20 mili aşacaktı. Final koşusunu kendi köpekleriyle yapmak istiyordu; onlarla 15 mil gitmesi gerekecekti. Kış boyunca kullandığı ve Sürpriz Gö-lü'nü ararken birlikte olduğu takımdı bu.

80 Mil yakınındaki çarpışmadan sonra geride bıraktığı iki adam bir daha ona yetişemedi; öte yandan kendisi de hâlâ başı çeken üç kızaktan birin© yak-

laşmayı başaramamıştı. Onun hayvanları güç ve hız bakımından ötekiler kadar güçlü olmasalar bile, çok istekliydiler. Daha iyi koşunlar diye onları isteklendirmeye gerek kalmıyordu. Kid'in kızığın içinde yüzü koyun rahatça yere uzanmaktan ve iki eliyle iki yanına sınıksız tutunmaktan başka bir şey yaptığı yoktu. Arada bir karanlıktan çıkıp titreyen bir ateşin ışık alanı içinde görünüyordu; oradan geçip giderken bekleyen köpek takımlarının başında duran kürk giymiş adamları görüyor, sonra yeni baştan karanlığın içine gömülüyordu. Miller milleri arkada bırakıyor ve kızığın taban ağaçlarının karın üstünde çıkardığı gıcır ve kütürtüden başka hiçbir şey duyulmuyordu. Kızak vınlamaya ilerlerken havanın içine doğru savrulur ya da dönemeçlerde neredeyse devrilir gibi oldukça, makineleşmiş bir biçimde daha sıkı tutunuyordu. Yol boyunca bilincinin sürekli canlandırdığı üç yüz, gözünün önünden gitmiyordu: Joy Gastell'i görüyordu; ona gülümsüyordu, pervasızdı, Dostu Kurz'u görüyordu; Mono Deresi savaşından sonraki halindeydi, kan içinde ve perişandı. Amcası John Bellew gördüğü üçüncü kişiydi; yüzü kırışık içindeydi, döküm gibi sert, kendi katılığına acımasızdı. Arada bir içinde var gücüyle bir nara atmak, avaz avaz vahşi bir sevinç türküsünü haykırmak arzusu kabanyordu. Hele Voge dergisinin yazışları ya da bir türlü sonunu getiremediği San Fransisko üze-rine uzun öyküsü veya o avare günlerin tüm öteki hava cıva işleri aklına geldikçe, bu arzusu daha da yoğunluk kazanıyordu.

Yorgun köpeklerini sekiz tane malemuÜa değiştirirken gün ağanyordu. Bu hayvanlar Hudson Körfezi köpeklerinden daha hafif, ancak o oranda da daha hızlıydılar. Gerçek kurtların kıvrak dayanıklılığına sahiptiler. Sitka Charley, öndeki kızakları sırasıyla söyledi. Büyük Olaf başı çekmekteydi; Arizona Bili ikinciydi; Baron Von Schroeder de üçüncü.

Bunlar ülkenin en iyi üç kızak sürücüsüydüler. Gerçekten de herkes, daha Kid, Dawson'u terketmeden önce, aynı sırayla bu üçü üzerine bahse girmişti. Bu üçü bir milyon uğruna koşularını yaparken, üzerlerine oynanan bahislerin tutarı yarım milyona yaklaşmıştı.

Kid- üzerine bahse giren tek kişi bile olmamıştı; kendisine bir ölçüde ün kazandıran çeşitli seferler yapmış olmasına karşın ona yine de, daha öğreneceği çok şey bulunan, bir kekakuo gözüyle bakılıyordu.

Ortalık aydınlandığında Kid, önünde giden bir kızak gördü; yarım saat sonra öncü köpeği, öndeki kızığın tam arkası sıra _koşmaya başlamıştı. Kızıktaki adam bir selam seslenişinde bulunmak üzere başını çevirince, Kid sürücünün Arizona Bill olduğunu gördü. Demek ki Von Schroeder onu geçmişti. Yumuşak karların arasından geçen çiğnenmiş patika çok dardı; bu yüzden Kid bir yarım saat daha ister istemez onun arkasında kaldı. Sonra buzulun üzerinden geçip üstünde birçok hayvan değiştirme istasyonu kurulmuş bulunan düz bir ovaya yöneldiler. Burada geniş bir alanda kar iyice çiğnenmişti. Kid hayvanlarını hızlandırdı,- dizlerinin üstünde doğrulup avaz avaz haykırışlarla kırbacını şaklatmaya koyuldu. Arizona Bill'in sağ kolunun hiç kıpırdamadan aşağı sarkık durduğunu farketti. Bu yüzden adam kırbacını sol eliyle sallamak zorunda kalıyordu. Bu durum öylesine rahatsız ediciydi ki, kızığa sıkı sıkıya tutunamıyor, o yüzden de ikide bir kırbacını bırakıp kızaktan düşmemek için sol eliyle tutunması gerekiyordu. Kid, 3 numaralı parseldeki kavgayı hatırlayıp neler olduğunu anladı. Kurz'un ona verdiği öğüt gerçekten çok akıllıca olmuştu.

Bill'e yetişine*:

«Ne oldu?» diye sordu.

«Bilmem» yanıtını verdi Arizona Bill. ^Sanırım kavgada omuzum çıktı.»

Kid onu geçinceye kadar çok zorlandı; son hayvan değiştirme istasyonu görüldüğünde Arizona Bill, yarım mil gerisinde kalmıştı. Önünde Büyük Olaf ile Von Schroeder'in yanyana gidişini görebiliyordu artık. O zaman Kid yeniden dizlerinin üstünde doğrulup *yorgun* köpeklerini *son kez* umutsuzca bir gayrete getirdi; böylesine bir çabaya girişmek ancak doğuştan sağlam köpek sürücüsü.İçgüdüsüne sahip bir adamın harcıydı. Çok geçmeden Von Schroeder'in kızığının yanına geldi ve bu sırayla üç k-zak, buzul parçalarının yığıldığı yerin alt kesimindeki dümdüz arazide hızla ilerlemeye koyuldu; burada birçok adam yanlarında köpek takımlarıyla beklemekteydi. Şu anda Dawson'a yalnızca 15 millik bir mesafe kalmıştı.

Her on milde bir takımını değiştiren Von Schroeder, bu değişimi 5 mil önce yapmıştı; yeni bir takım alma işini beş mil sonra yapması gerekiyordu; onun için de bütün hızıyla basıp gitti. Büyük Olaf ile Kid, giderken kızak değiştirdiler. Yeni takımlarıyla bu arada baronun açtığı arayı yeniden kapadılar.

' Büyük Olaf yetişip geçmeyi başardı; Kid ise yol dar olduğundan baronun arkasına takıldı.

«İyi, ama yeterince iyi değil.» Kid'in içinden tekrarladığı Herbert Spencer'in bu sözü oldu.

Bir süre sonra Von Schroeder'i geride bırakmıştı; artık ondan korkmasına *gerek* yoktu,- ama önünde tüm ülkenin en iyi köpek sürücüsü vardı. Onu geçmekse hemen hemen olanaksız görünüyordu. Kid, birbiri ardısıra birçok defa, öncü köpeğini onun kızığine yaklaştırdıysa da; Olaf her seferinde son bir hamle yaparak arayı açmayı başardı. Kid onun hemen arkasından gitmekle yetinmek zorundaydı, bunu da enerjisini sonuna kadar zorlayarak yapıyordu.

Koşu, kimse kazanmadığı sürece kaybedilmiş sayılmazdı ve 15 millik, bir yolda da çok şeyler olurdu.

Nitekim Dawson'a üç mil kala, gerçekten beklenmedik şeyler oldu. Kid, Büyük Olaf'ın dizleri üstünde doğrulduğunu, kırbaçlayarak, küfürler savurarak köpeklerini, son zerresine kadar güçlerini harcamaya zorladığını derin bir hayretle gördü. Aslında böylesine bir güç yoğunlaştırma hamlesinin, son yüz metrelere saklanması ve finişe geçilmeden önce yapılmaması gerekirdi. Düpedüz köpekleri öldürmeye kalkışmak olmasına karşın Kid de, onun gibi davranmak zorunda kaldı. Onun takımı şahaneydi. Yukon dolaylarında hiçbir köpek, böylesine ağu* işin altından kalkamaz, hiçbiri de daha iyi formda olamazdı. Üstelik Kid onlarla birlikte çok şeyler görmüş geçirmişti; birlikte yemiş, uyumuştur. Her birini iyice tanıyor, huylarını ve zekâlarını nasıl uyaracağını, onlardan en yüksek derecede verimi nasıl elde edebileceğini biliyordu.

Yeniden buzul parçaları üstünde süründü, sonra düz ovaya geldiler. Büyük Olaf sadece 15 adım öndeydi.

Ansızın karşıdan bir kızak görüldü; hızla yanlarına geldi. O zaman Kid, Büyük Olaf'ın böylesine korkunç bir zorlamaya neden giriştiğini anladı. Takımını değiştirebilmek için arayı açmak istemişti. Onu dönüş yolunun son etabında götürmek için burada bekleyen bu taze takım, aslında herkesten sakladığı bir sürprizdi. Kendisinin üstüne bahse para koymuş olanların bile bundan haberi yoktu.

Büyük Olaf kızığını değiştirmeden öne geçmek için Kid, gözü kara bir savaşıma girişmişti. Aralarındaki açıklığı kapatıncaya kadar köpeklerini kışkırttı. Haykırmayla, kırbaçlamayla rakibine yetişmeyi başardı; öyle ki öncü köpeği şimdi Büyük Olaf'ın köpe-ğiyle yan yana koşmaktaydı. Büyük Olaf'ın öbür tarafında da değişme kızı-ğı koşuyordu. Üçü de öylesine bir hızla gidiyorlardı ki. Büyük Olaf değişme kızı-ğına atlamayı bir türlü göze alamıyordu. Atlayışı

kısa olur da düşerse, Kid başa geçecekti; o zaman da yarış kaybedilmiş demektir.

Büyük Olaf arayı biraz açmayı denedi; köpeklerini olağanüstü bir beceriyle yönetiyordu; fakat Kid'in öncü köpeği yine de hâlâ öbürünün dip köpeğinin yanı sıra koşmaktaydı. Yanm mil kadar yolu üç kızak böyle yan yana aşılar. Düzlüğün sonuna yaklaşıyorlardı. Yolun tam daralmaya başladığı yerde Büyük Olaf atlamayı göze aldı. Kızaklar henüz yan yana giderlerken sıçradı ve aynı anda dizlerinin üstünde doğrulduğu gibi taze takımı kırbaçla, haykırıyla yönetmeye koyuldu.

Düzlük daralıp bir patikaya dönüştü. Ama Büyük Olaf köpeklerini habire ileriye kışkırtıyordu. Patikaya girdiğinde Kid ile arasını bir metre kadar açmayı başarmıştı.

Kid kendi kendine, çıkmayan canda umut vardır, diyor hayyanlar coşturdu. Boş yere olduğunu bile bile yapılan, ama yine de öndekinin peşini bırakmamayı amaç edinmiş bir zorlamaydı bu. Kid'in bugün coşturduğu öteki takımlardan hiçbiri böyle ölesiye bir zorlamaya dayanamaz, bunların dışında hiçbiri dipdiri köpeklerle boy ölçüşmeye kalkışamazdı. Koşu şimdi yaşam ya da ölüm sorunu olmuştu ve Klondike kenti yakınındaki tepeyi dolanırlarken Kid köpeklerinin gevsemeye başladıklarını hissetti. Gerçi geriye kalmaları henüz açıkça anlaşılır nitelikte değildi ama Büyük Olaf adım adım önderliği elde ediyordu. Nitekim az sonra aradaki açıklığı birkaç metreye çıkardı.

Klondike kentinin tüm halkı buz alanın üstünde toplanmıştı. Büyük Olaf'ın bu başarısı karşısında kalabalıktan coşkulu çığlıklar yükseldi. Klondike Irmağı burada Yukon'a karışıyordu; yanm. mil ötede, kuzey kıyısında da Dawson kenti uzanmaktaydı. Kalabalıktan yeniden bir uğultu halinde heyecanlı bağı-

nşlâr yükseldi ve Kid kendisine doğru bir kızağın hızla yaklaştığını gördü.

Kızağı çeken şahane hayvanları hemen tanıdı; Joy Gastell'in takımıydı bu ve kızağı da kızın kendisi sürüyordu.

Kız sincap postundan parkasının kukuletesini arkaya atmıştı. Renkli kabartmaları andıran oval yüzü görülebiliyordu; koyu renkli saçlarını tepesinde toplamıştı. Eldivenlerini çıkarmış, çıplak elleriyle kırbaça ve kızağa yapışmıştı.

Öncü köpeği Kid'in takımına yanaşır hırlamaya başlayınca kız:

«Atla!» diye haykırdı.

Kid, kızın tam arkasına atladı. Kızak vücudunun ağırlığı altında şiddetle sarsıldı, ama Joy dizlerinin üstündeydi ve kırbacını şaklattı.

«Hü!.. hü!.. ileri! Hü!..» diye bağırdı. Köpekler Büyük Olaf'ın kızağına yetişmek çabası ve hırsıyla havlayıp hırladılar.

Az sonra öncü köpek Olaf m kızağına gerçekten yaklaştı; aradaki açıklık adım adım kapanıp da iki kızak yan yana gider duruma gelince, Dawson halkı heyecandan neredeyse, çıldıracaktı.

Seyircilerin sayısı gerçekten çok fazlaydı; çünkü dere boylarında ve madenlerde çalışan ne kadar adam varsa işi *gücü*. bırakmıştı. Yüz on millik bir güzergahta yapılan bu zorlu yarışın kendisi bile insanı heyecandan çıldırtmaya yeter de artardı.

Joy omuzunun üzerinden Kid'e:

«Öne geçer geçmez atlayacağım» diye bağırdı.

Kid itiraz etmeye kalkıştı.

«Bayırda keskin bir dönemeç var, orada çok dikkatli olun» uyarısında bulundu kız.

Şimdi iki kızak beş altı adım aralıkla yanyana gidiyordu; ama Büyük Olaf haykırmaya, kırbaçlayarak bu durumunu ancak bir dakika koruyabildi; son-

ra Joy'un köpekleri adım. adım. onu geçmeye başla diyor.

«Hazır olun!» diye bağırdı Joy. «Bir dakika sonra atlıyorum. Kırbaç alın.»

Kid kırbaç tutmak için elini uzatmıştı ki, Büyük Olaf'ın uyarı seslenişini duydular; ne var ki geç kalmışlardı. Olaf'ın öncü köpeği, geçilmiş olmasına kızarak saldırıya geçmişti. Dişlerini Joy'un öncü köpeğinin boğruğine geçirince, iki rakip takım birbirine giriverdi. Kızaklar da döğüşen hayvanlar yumağının içine dalıp devrildi. Kid güçlükle doğrulup ayağa kalkması için Joy'a yardım etmek istedi. Fakat kız onu itip: «Koşsana!» diye bağırdı.

Hâlâ yansı kazanmak karannda olan Büyük Olaf, koşar adımla 15 metre kadar öne geçmişti. Kid, Joy'un dediğine uyarak koşmaya başladı. İki koşucu Daw-son'un girişindeki yokuşun eteğine vardıklarında Kid, öndekine yetişmişti.

Yokuş yukan yolda Olaf toparlandı, iri gövdesini öne doğru uzatıp arayı 4 metre kadar açtı.

Altın komiserinin bürosu ana caddede, beş blok ötedeydi. Cadde geçit törenlerinde olduğu gibi baştan başa insanla dolmuştu. Kid için zorlu rakibine yetişmek bu kez hiç de kolay olmadı, sonunda yetişmesine yetişti; ama bir türlü önüne geçemiyordu. Hepsî kürk giymiş iki sıralı adamların oluşturduğu kale gibi duvarların arasındaki daracık yolda yan yana koşmaktaydılar; herkes durmadan «Yaşa!» diye bağışlıyordu. Bu yanyana koşuda kâh biri, kâh öbürü insanüstü çabayla bir kanş kadar öne geçiyor; ancak üstünlüğünü hemen kaybediyordu.

Neredeyse köpeklerin canına mal olacaktı bu yarış, şimdi de bu iki insanın durumu için kaygı verici olmaya başlamıştı. Ne var ki onlar bir milyon için ve Yukon ülkesinde kazanacakları büyük ün için koşuyorlardı. Kid'i yansı delice yapılan bu son aşamasında, dış dünyayla ügüli olarak etkileyen tek iz-

lenim, Klondike yöresinde bu kadar çok insanın bulunması karşısında duyduğu hayret oldu. Şimdiye kadar herkesin bir yerde böyle toplandığını hiç görmemişti.

Canını dişine takmış olmasına karşın yine de geri kaldığını fark etti. Büyük Olaf bir adım kadar öne geçmişti. Kid'in kalbi çatlayacak hale gelmişti; bacakları tüm duyarlılığını yitirmişti. Gerçi bacaklarının vücudunun alt tarafında hareket ettiğinin bilincindeydi; ama bu hareketi nasıl sağladığından haberi yoktu; iradesinin bacaklarını etkilemeyi nasıl becerdiğini, onları şu dev rakibinin yanı sıra koşacak duruma getirecek derecede nasıl zorlayabildiği-ni kestiremiyordu. Birden önünde komiserlik bürosunun açık duran kapısı beliriverdi.

Her ikisi birden umutsuzca son bir atılım yaptıysa da hiçbirisi öbürünü geçmeyi başaramadı. Kapıya yanyana ulaştılar; kendilerini zorlayınca birbirlerine çarpıp büronun içine yüzükoyun kapaklandılar.

İkisi birden düştükleri yerde doğrulup oturdular, ikisi de ayağa kalkamayacak derecede bitkindi. Büyük Olaf'ın yüzünden aşağı terler oluk gibi akıyor, güçlkle soluk alıyor, hırıltılı sesler çıkararak solumaya, adeta havayı yakalamaya çabalıyordu. Konuşmayı denediyse de başaramadı. Sonra bilinçli bir amaçla elini uzattı, Kid de elini ona uzattı. Birbirlerinin elini sımsıkı kavrayarak tokalaştılar.

Komiserin «Çok zorlu bir yarış oldu» dediğini işitti Kid; ama rüyadaymış gibiydi. Duyduğu ses ona gerçek değil de, çok uzaktan yankılanıyormuş gibi geldi. «Size yalnız şunu söyleyebilirim, ikiniz de yansı kazandınız. Parseli aranızda bölüşmek zorundasınız. Yani ortaksınız.»

İkisi birden kollarını yukarı kaldırıp kabul ettiklerini bildirmek istercesine yeniden indirdiler. "Büyük Olaf karan onayladığını aynca başını sallayarak da

belirtti; tuhaf «esler çıkardı. Belli ki bir şeyler anlatmak istiyordu. Sonunda söylemek istediklerini düzgün cümle halinde dile getirmeyi başardı.

«Kahrolası kekakuo» dedi; ama söyleyiş tarzında hayranlık vardı. «Nasıl becerdin bu işi bilmem; ama becerdin işte!»

Büronun önünde birikmiş kalabalık bağmp çağnyordu. Odanın içi de coşkulu insanlarla dolmuştu. Kid ile Olaf ayağa kalkmaya davrandılar; birbirlerine yardım ederek kalktılar. Kid bacaklarında hiç derman kalmadığını farketti, okluğu yerde güçlkle durabiliyor, ileri geri sallanıyordu. Olaf sendeleyerek yanına geldi.

«Köpeklerim seninkilere saldırdığı için özür dilerim» dedi.

Kid inlercesine «Elden ne gelir» yanıtını verdi. «Bizi uyardığınızı duymuştum, ama...»

Olaf gözleri ışıldayarak:

«Biliyor musun» dedi, «o kız- var ya, o kız... gerçekten pek yamanmış.

«Gerçekten pek yaman bir kızdır» diye adamı doğruladı Kid.

BİTTİ

JACK LONDON

ALASKA KİD

YAYINLARI

"Etrafında Hiçbir haritada gösterilmeyen, hiçbir adı olmayan, üzerleri buzla kaplı doruklar yükselmekteydi. Çevreden hiçbir yerde, vadilerin durgun havasında bir avcının kamp ateşinin dumanı, berrak gökyüzüne doğru yüksel-miyordu. Yalnızca o, tek başına, bu geniş, bu insanı henüz tanımamış ıssızlığın üzerine çöktüğü sonsuz sessizliğin ortasında hareket etmekteydi. Burada her şeyden hoşlanıyordu. Günlük çalışmaları seviyordu, kurt köpeklerinin havlamasını, uzun alaca karanlıklarda kamp kurmasını, gökte titreşen yıldızları ve Kuzey ışığının çakıp sönen alevli parlaklığını da."

"**Jack London'un** ölümlü insanların göremediklerini sezinleme dehası ve ileriye görme konusunda özel bir yeteneği var."

Anatole FRANCE